

Jaarstukken

2020

Inhoudsopgave

Aanbieding	5
Inleiding	7
Leeswijzer	11
JAARVERSLAG 2020	13
Programmaverantwoording	15
Programma 1: Wonen + leven	17
Programma 2: Werk + economie	35
Programma 3: Recreatie + toerisme	45
Programma 4: Sociaal Domein	53
Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen	67
Programma 6: Overhead	87
Paragrafen	89
Paragraaf Bedrijfsvoering	91
Paragraaf Informatiebeveiliging en Privacy	97
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	99
Paragraaf Verbonden partijen	107
Paragraaf Financiering	123
Paragraaf Lokale heffingen	129
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	137
Paragraaf Grondbeleid	147
Paragraaf Subsidies	157
Majeure projecten	161
Ontwikkeling wegenstructuur	163
Centrumplan Budel	169
Gebiedsvisie 'Kansen over grenzen'	173
Bestemmingsplan DIC	177
Baronie van Cranendonck	181
JAARREKENING 2020	185
Staat van baten en lasten inclusief toelichting	187
Balans	191
Bijlagen	209
1: Staat van reserves en voorzieningen	210
2: Overzicht investeringen	231
3: Overzicht incidentele baten en lasten	233
4: SISA-verantwoordingsinformatie	234
5: Overzicht over te hevelen budgetten	239
6: Overzicht kerngegevens	240
7: Baten en lasten per taakveld	244
8: Lijst met afkortingen	245

Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de jaarrekening 2020 van de gemeente Cranendonck. In deze jaarrekening leest u de analyse en verantwoording van het college over het afgelopen jaar. Het jaar waarin we geconfronteerd werden met het corona-virus. De uitbraak van het virus begin 2020 heeft een enorme impact gehad op onze samenleving; inwoners, bedrijven, scholen, verenigingen, stichtingen, iedereen in de gemeente Cranendonck. Corona heeft veel beleidsterreinen geraakt. In de burap is al een overzicht gegeven van de impact in het eerste halfjaar. Ten tijde van het opstellen van de burap 2020 hadden we nog de verwachting dat het einde van de corona-crisis in zicht was. Helaas zitten we nu, ruim een jaar na het uitbreken van het virus nog volop in de beperkende maatregelen en moeten we concluderen dit impact heeft gehad op de oorspronkelijke planning 2020, zowel inhoudelijk als financieel.

Gevolgen voor de organisatie

De corona-crisis heeft veel gevraagd van onze gemeenschappen. Zeker in de beginperiode werden we zwaar getroffen door corona. Aan iedereen is veel inzet gevraagd om zich aan te passen aan de crisissituatie en over te schakelen naar een digitale manier van werken. We hebben hier mooie initiatieven gezien in de samenleving, gericht op het elkaar helpen, vooral voor de mensen die hulp nodig hadden. Er is ingezet op ondersteuning aan de ondernemers via de TOZO-regeling, door het college is er online contact geweest met ondernemers, verenigingen, scholen ed. Bij aanvang van de crisis zijn we gaan werken vanuit de regionale GRIP4-structuur en is op 1 januari 2021 de Tijdelijk Wet Maatregelen Covid van kracht gegaan. Daarin wordt gesproken over risiconiveaus en niet meer over GRIP. Feitelijk werken we nog wel steeds vanuit de methodiek van de GRIP-structuur.

Uw raad is door de burgemeester steeds geïnformeerd over de actuele stand van zaken van de crisis. Via factsheets is er inhoudelijk gecommuniceerd over de gevolgen van corona. De ambtelijke organisatie werkt vrijwel volledig digitaal en raads- en commissievergaderingen zijn digitaal. De corona-crisis heeft een behoorlijke impact op de gemeentelijke organisatie. Zo zijn niet geplande taken op ons pad gekomen en geplande taken grotendeels uitgevoerd. Ook de in het voorjaar geplande wervingscampagne moest uitgesteld worden tot de zomerperiode, waardoor pas medio september veel vacatures ingevuld konden worden. De samenleving heeft stilaan een modus gevonden in deze corona-crisis, maar met het voortduren van de crisis wordt het steeds duidelijker dat we allemaal toe zijn aan een 'normale' samenleving zonder beperkingen.

Financiële positie

Bij het opstellen van de kadernota 2020 werden we geconfronteerd met een negatieve financiële situatie met diverse (structurele) bezuinigingen als gevolg. Uit deze jaarrekening blijkt dat we eindigen met een positief incidenteel saldo. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de hogere algemene uitkering dan begroot. De financiële gevolgen van corona (o.a. TOZO, compensatie algemene uitkering ed.) zijn verwerkt in deze jaarrekening.

Vanuit het raadsprogramma 'Samen doen!' zijn 4 speerpunten benoemd die in 2020 verder zijn opgepakt:

- financieel beheersbaar maken van het sociaal domein
- Integrale aanpak duurzaamheid
- Integrale aanpak toezicht en handhaving
- Doorontwikkeling burgerparticipatie als rode draad bij alle ontwikkelingen

Het resultaat over 2020 is € 3.284.000 positief, dat is een voordeel van € 3.369.000 ten opzichte van de bijgestelde raming. Dit betekent dat in 2020 per saldo de inkomsten hoger waren dan de uitgaven. Uit de financiële analyse blijkt dat het vooral incidentele afwijkingen zijn. De financiële positie van de gemeente

Cranendonck blijft de komende jaren aandacht vragen.

Realisatie doelstellingen

De doelstellingen zoals opgenomen in de begroting 2020 zijn afgeleid uit het raadsprogramma 'Samen doen!'. Uit de verantwoording van de programma's 1 t/m 6 blijkt dat we de doelstellingen en de daarmee gepaard gaande maatschappelijke effecten grotendeels hebben gerealiseerd.

Accountantscontrole

Onze accountant Crowe Foederer controleert de jaarrekening 2020. Zodra de controle is afgerond sturen we het rapport van bevindingen van de accountant na.

Wij gaan ervan uit met deze programmarekeninghopen een goed inzicht te geven in de resultaten over 2020 en zien uw reactie in commissie en raad met belangstelling tegemoet.

Tot slot

Het college is er zich van bewust dat het behalen van de resultaten en doelstellingen in 2020 samenhangt met de goede samenwerking met, en de inzet van onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke partners in Cranendonck en de medewerkers van de gemeente. Zeker in de situatie waarin we in 2020 hebben moeten werken mag dit extra benadrukt worden. Uiteraard is dit ook te danken aan de goede (digitale) samenwerking met uw raad. Dank daarvoor!

Cranendonck, mei 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK

De secretaris,

De burgemeester,

J. Schellevis

F.A.P. van Kessel

Inleiding

De begroting 2020 is gebaseerd op het raadsprogramma 'Samen doen!'. Zowel bij de kadernota 2019 als de begroting 2019 bleek er onvoldoende ruimte om de ambities volledig uit te voeren, daarom zijn er 4 speerpunten vastgesteld die ook in de begroting 2020 als zodanig zijn opgenomen.

1. Financieel beheersbaar maken van het sociaal domein

In 2019 is een stevige basis gelegd om meer grip te krijgen op de financiële situatie binnen het sociale domein, de monitor is in 2020 verder doorontwikkeld. Deze maatregelen hebben het beoogde effect, we hebben steeds meer zicht en grip op wat er zich afspeelt binnen dit domein. De volgende stap is de koppeling van de financiën aan de inhoudelijke prognoses, een van de aspecten hierbij is de analyse van het verzilveringspercentage, zodat we niet meer afhankelijk zijn van de jaarafsluitingen van de zorgaanbieders. Het saldo van het sociaal domein 2020 is € 927.000 positief, dit wordt grotendeels veroorzaakt door minder uitgaven op jeugd.

Door de corona-crisis zijn er besluiten genomen die gericht waren op het voortbestaan van de aanbieders van hulp, hierdoor is de relatie tussen verstrekte hulp en betaling niet overal meer in stand gebleven.

2. Integrale aanpak duurzaamheid

In 2020 is in regionaal verband gewerkt aan de Regionale Energie Strategie (RES), Cranendonck heeft de concept-RES vastgesteld. Verder is gewerkt aan de uitvoering van de nota Zonneparken en is het traject om te komen tot een Transitievisie Warmte opgestart. Daarnaast is invulling gegeven aan de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) waarbij onze inwoners gestimuleerd worden om kleine energiebesparende maatregelen te treffen.

3. Integrale aanpak toezicht en handhaving

Het uitvoeringsbeleid VTH 2020-2023 is vastgesteld, dit is het integrale kader voor handhaving. In 2020 zijn extra handhavingstaken verricht in het kader van de corona-maatregelen.

4. Doorontwikkeling burgerparticipatie als rode draad bij alle ontwikkelingen

De raad stelde in juni de notitie ontwikkeling in rollen en relaties (doorontwikkeling burgerparticipatie) vast. Ten aanzien van de doorontwikkeling besteedden we aandacht aan burgerparticipatie op 3 niveaus: in gesprekken met inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke organisatie

We mogen concluderen dat er weer stappen zijn gezet in de realisatie van de doelstelling van deze 4 speerpunten.

Naast de speerpunten zijn op hoofdlijnen onderstaande punten gerealiseerd:

Programma 1.

- In 2020 zijn 49 woningen gerealiseerd en zijn er 190 vergunningen aangevraagd.
- De actualisatie van het bestemmingsplan Budel en Budel-Dorplein is gestart, er zijn diverse partiële herzieningen vastgesteld.
- Uitvoering centrumplan Maarheeze
- Er heeft besluit vorming plaatsgevonden over de plannen Jumbo, Baronie, Kern Budel-Schoot en de beheersverordening Buitengebied.
- In 2020 zijn 80 initiatieven behandeld in de Regiekamer.
- Op 1 oktober 2020 startte de gemeente met een pilot voor een nieuw afval inzamelsysteem.
- De notitie IBOR is vastgesteld
- Daarnaast is invulling gegeven aan de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) waarbij onze inwoners gestimuleerd worden kleine energiebesparende maatregelen te nemen (o.a. met vouchers).

Programma 2

- Ondersteunen en faciliteren van de Cranendonckse ondernemers in de Coronacrisis.
- Oprichting en uitvoering van het Coronavirus Ondernemersloket
- De gemeente en het COA hebben een Nota van Uitgangspunten opgesteld voor de herziening van het bestemmingsplan rond de Nassau Dietzkazerne
- Het MJOP gemeentelijke gebouwen is vastgesteld
- Er heeft besluitvorming plaatsgevonden over de samenwerking met Key-port

Programma 3

- We zijn proactief in gesprek gebleven met sportaanbieders om binnen de maatregelen sporten optimaal (aangepast) mogelijk te maken;
- Cultuurcraan heeft desondanks gezocht naar alternatieven en twee programma's uitgevoerd: Coronamonologen en Verruim je blik.
- Natuurgrenspark De Grootte Heide: Het vastgestelde plan van aanpak voor 2020 is voor een groot deel uitgevoerd.
- De kredieten voor de burgerinitiatieven Schaapskooi en kleedlokalen SV Budel zijn beschikbaar gesteld

Programma 4

- Corona heeft invloed gehad op de financiering van zorg. De geïndiceerde zorg ging wel door, vaak in een aangepaste vorm (van groep naar individueel en van fysiek naar digitaal).
- De gemeente kreeg ook de taak om de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) te implementeren en uit te voeren, een regeling die is ingegaan op 1 maart 2020 en nog voortduurt.

Programma 5

- In het kader van Openbare Orde en Veiligheid zijn de aanpak van ondermijnende criminaliteit, het versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid en het verbeteren van een veilige woon- en leefomgeving prioriteit.
- Vooral op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft 2020 (nagenoeg) volledig in het teken gestaan van de aanpak van de coronacrisis.
- De raad stelde in juni de notitie ontwikkeling in rollen en relaties (doorontwikkeling burgerparticipatie) vast. We stelden hierbij de ontwikkeling naar vitale gemeenschappen centraal.
- De raad stemde in met een procesvoorstel Stip op de Horizon

Algemene Uitkering

De algemene uitkering is de grootste inkomstenbron van de gemeente Cranendonck, een bedrag van € 32 miljoen. We hebben geen invloed op de omvang van de algemene uitkering en zijn conform het toetsingskaders van de provincie verplicht om bij het opstellen van de begroting de algemene uitkering te ramen volgens de meest recente circulaire. In de praktijk van 2020 is dat de meicirculaire 2019 en nemen we de uitkomsten van de septembercirculaire 2019 mee in de bespreking en het besluitvormingsproces van de begroting. In de jaarrekening verwerken we de decembercirculaire (2020) van het betreffende boekjaar. De afgelopen jaren zien we grote verschillen tussen de algemene uitkering verwerkt in de begroting en de werkelijke algemene uitkering conform de decembercirculaire. De bezuinigingstaakstelling bij de begroting 2020 blijkt achteraf gezien niet nodig geweest te zijn. Veel gemeenten van de omvang van Cranendonck lopen hier tegenaan. Dit is een van aspecten die meegenomen gaat worden in herziening van het gemeentefonds.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de werkelijke algemene uitkering over 2020 ruim € 3 miljoen hoger.

	Algemene uitkering 2020
Meicirculaire 2019; basis voor begroting 2020	€ 29.014.000

Septembercirculaire 2019; is meegenomen in besluitvorming begroting 2020	€ 678.000
Meicirculaire 2020; bijstelling burap 2020	€ 624.000
Totaal na begrotingswijziging	€ 30.316.000
Decembereirculaire 2020; jaarrekening 2020	€ 32.041.000
Verschil begroting 2020 versus jaarrekening 2020	€ 3.027.000

Kosten en opbrengsten Corona

Door de corona-crisis werden gemeenten geconfronteerd met kosten die niet begroot waren en inkomsten die niet gerealiseerd werden. Via de algemene uitkering hebben we een compensatie ontvangen van € 536.000. In onderstaande tabel staat een overzicht van de coronakosten en niet-gerealiseerde opbrengsten.

Overzicht afwijkingen jaarrekening veroorzaakt door de coronacrisis	Bedrag
Compensatiepakketten rijk via de algemene uitkering	536
Extra kosten GRSA2 bedrijfsvoering, communicatie en helpdesk ICT	-135
Lagere accommodatiesubsidies door kwijtschelding huur vanwege TVS-regeling	84
Kwijtschelding eigen bijdrage WMO april en mei	-52
Lagere inkomsten binnensportaccommodaties	-51
Kosten inzet handhavers	-44
Facilitaire kosten gemeentelijke gebouwen zoals schermen, handgel ed.	-41
Lagere kosten huur gymlokalen	32
Lagere opbrengst rijbewijzen en reisdocumenten	-30
Minder inspecties organisaties kinderopvang	22
Totaal afwijkingen tov begroting in het jaarrekeningsaldo:	321
Begrotingswijziging Burap 2020 nav afwijkingen coronacrisis:	Bedrag
Leges evenementen	-100
Verhuur buitensportaccommodaties	-20
Kermessen staangeld	-18
Digitaal vergaderen raad	-13
Leges burgerdiensten	-41
Toeristenbelasting	-56
Digitalisering personeelsdossiers	-16
Totaal:	-264
Totaal afwijkingen geheel jaar 2020 nav coronacrisis:	57

Financieel op hoofdlijnen

Samenvattend afwijkingen met invloed op het saldo (groter dan € 50.000)	Bedrag
Hogere algemene uitkering door wijzigingen in de basisgegevens/wegingsfactoren ed. en door nabetalingen	973
Lagere kosten jeugdzorg door minder behandelingstrajecten, armoedegelden en preventieve zorg (mede door coronacrisis)	639
Nadeel afvalexploitatie vooral veroorzaakt door afrekeningen voorgaande jaren	-443
Saldo rijkscompensatie corona en rechtstreekse voor- en nadelen coronacrisis (na mutaties burap 2020). Zie specificatie hierboven.	321
Lagere kosten individuele voorzieningen Jeugd door afrekeningen B-aanbieders oude jaren	300
Hogere leges door hoger aantal en omvang omgevingsvergunningen en door meer saneringswerkzaamheden nutsbedrijven	284
Onbenutte stelposten voor loon- en prijscompensatie	258
Incidentele bate door uitspraak Hoge Raad over compensatie van de BTW over kosten van re-integratie uit voorgaande jaren.	231
Hogere onroerend zaak- en toeristenbelasting welke laatste vooral door meer inzicht overnachtingen arbeidsmigranten	136
Per saldo minder lasten voor bijstand vooral door hoger BUIG-budget en minder aanvragen bijzondere bijstand	134
Maatschappelijke ondersteuning toename aantal hulpmiddelen wonen en rolstoelen	-125
Per saldo een nadeel bij gemeenschapshuizen door hogere onderhoudskosten en minder huuropbrengsten	-102
Lagere uitvoeringskosten dan rijksvergoeding voor de TOZO-regeling	84
Maatschappelijke ondersteuning stijging gebruikmaking aantal inwoners begeleiding 18+	-66
Onderschrijding diverse budgetten voor Economisch stimuleringsbeleid	58
De IBOR-middelen voor vervangingsinvesteringen zijn niet volledig ingezet	54
Afwijkingen kleiner dan € 50.000 (toelichting groter dan € 20.000 bij de programma's)	633
Totaal:	3369

Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de programmarekening 2020 van de gemeente Cranendonck. De jaarstukken zijn opgebouwd uit drie hoofdcomponenten, namelijk het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen. Hieronder wordt per component de inhoud kort toegelicht.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit 3 onderdelen, namelijk de programmaverantwoording, de paragrafen en de majeure projecten.

Programmaverantwoording

In dit onderdeel van de jaarstukken verantwoorden we het uitgevoerde beleid. De programma's zijn conform de programmabegroting 2020 opgenomen, namelijk:

- 1. Wonen + leven
- 2. Werk + economie
- 3. Recreatie + toerisme
- 4. Sociaal Domein
- 5. Bestuur + algemene dekkingsmiddelen
- 6. Overhead

We hebben per programma vervolgens de volgende informatie opgenomen:

- *De missie van het programma*
Hierin refereren we aan wat we willen bereiken per programma. Deze missies zijn overgenomen zoals vastgelegd in de programmabegroting 2020.
- *Wat hebben we bereikt?*
Hier laten we zien waar het gevoerde beleid zich in 2020 met name op gericht heeft en wat we daadwerkelijk bereikt hebben.
- *De producten*
Dit zijn de producten zoals vastgelegd in de Programmabegroting 2020. Per product is op hoofdlijnen toegelicht wat we bereikt hebben. Vervolgens geven we per product aan wat we willen bereiken en wat we hebben gedaan in 2020 om deze doelen te bereiken. Om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken werken we kleuren. De eerste kolom geeft de kleur aan hoe de stand van zaken was bij de 2e Burap 2020. De tweede kolom geeft de kleur aan van de stand van zaken bij de jaarrekening. De betekenis van de kleuren is als volgt:

Groen	Loopt volgens (bijgestelde) planning van 2020, of is reeds volledig gerealiseerd in 2020.
Oranje	Loopt achter op planning, maar realiseren we wel binnen de voorgenomen kaders van 2020.
Rood	Niet gerealiseerd in 2020. We geven aan welke maatregelen genomen moeten worden of lichten toe waarom het niet gerealiseerd kan worden
Blauw	Taken worden beïnvloed door corona of zijn nieuw als gevolg van corona

- *Effect- en prestatie-indicatoren*
De effect- en prestatie-indicatoren zijn geactualiseerd naar de huidige inzichten. In alle programma's benoemen we de effectindicatoren die betrekking hebben op het programma. De effectindicatoren ontleen we aan "Waar staat je gemeente". De laatste meting die is ingevuld dateert van najaar 2020. In september 2020 zal een nieuwe meting worden uitgevoerd, waaruit zal blijken wat de status van de effectindicatoren op dat moment is. De openbaarmaking daarvan is medio maart 2021. Bij het interpreteren van de effectindicatoren vragen wij u hiermee rekening te houden.
- *Beleidsindicatoren*
Per programma benoemen we conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal nieuwe beleidsindicatoren.
- *Relatie met verbonden partijen*
Per programma benoemen we beknopt de verbonden partijen die een relatie hebben met het betreffende programma. Dit bevordert het integrale beeld (nieuwe BBV-richtlijn).

- *Overzicht baten en lasten*
Per programma is een totaaloverzicht van de kosten toegevoegd.
- *Verantwoording afwijkingen*
Per product is een analyse van de financiële afwijkingen toegevoegd. Aangezien de cijfers afgerond worden op duizendtallen, kan het voorkomen dat er kleine afwijkingen voorkomen tussen de tabellen en de analyse hierop.

Paragrafen

Conform de verslagleggingsregels voor het opstellen van de jaarstukken is een aantal paragrafen opgenomen:

- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf Informatieveiligheid
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf Verbonden partijen
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Lokale heffingen
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid
- Paragraaf Subsidies

De paragraaf Subsidies en informatieveiligheid is niet verplicht.

Majeure projecten

Bij de kadernota 2012 zijn de majeure projecten geïntroduceerd om inzicht te krijgen in ontwikkelingen die substantiële consequenties hebben. In de programmarekening geven we verantwoording per majeur project. De volgende projecten hebben per 31 december 2020 de status 'majeur project':

- Ontwikkeling wegenstructuur
- Centrumplan Budel
- Gebiedsvisie 'Kansen over grenzen'
- Bestemmingsplan DIC
- Baronie van Cranendonck

Per majeur project geven we de status en de voortgang aan. De raad heeft besloten om met ingang van het boekjaar 2021 niet meer te rapporteren over de majeure projecten.

Jaarrekening

Het tweede hoofdcomponent, de jaarrekening, bestaat uit 2 onderdelen, namelijk de staat van baten en lasten en de balans. Beide onderdelen zijn voorzien van een toelichting.

Bijlagen

In het derde en laatste hoofdcomponent is een aantal bijlagen ter toelichting opgenomen. Te weten:

- Staat van reserves en voorzieningen
- Overzicht investeringen
- Overzicht incidentele baten en lasten
- SISA-verantwoordingsinformatie
- Overzicht over te hevelen budgetten
- Overzicht kerngegevens
- Baten en lasten per taakveld
- Lijst met afkortingen

Jaarverslag 2020

Programmaverantwoording

Programma 1: Wonen + leven

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck focust zich vooral op het behouden en versterken van de groene en rustieke, fijne leef- en woonomgeving. Het 'eigene' van elke kern behouden of versterken we. Budel heeft een centrumfunctie en voorzieningen in de verschillende kernen blijven behouden.

Producten:

1. Wonen
2. Verkeer & vervoer
3. Leefbaarheid
4. Openbare ruimte
5. Duurzaamheid

Wat hebben we bereikt?

Product Wonen

Woonvisie

In de Woonvisie is vastgesteld dat er in de periode 2016-2030 815 woningen toegevoegd moeten en mogen worden. In 2020 zijn 49 woningen gerealiseerd. Om de aantallen te halen moet de productie omhoog. Er zijn veel vergunningen verleend, maar in de praktijk blijkt dat initiatiefnemers niet altijd haast hebben met het realiseren van woningen. Daar is in 2021 extra aandacht voor. Verder blijven we medewerking verlenen aan goede nieuwe initiatieven.

Met Wocom is de afspraak gemaakt om 100 – 130 sociale huurwoningen toe te voegen in de periode 2019 – 2025. In samenwerking met de gemeente is en wordt naar geschikte locaties gezocht voor deze woningen. De prestatieafspraken 2020 met Wocom zijn vanwege corona voor 2021 opnieuw bevestigd en aangevuld. Ook is gestart met een actualisatie van het woningbouwprogramma.

Overdracht woonwagens

De drie woningwagenlocaties in Cranendonck worden gefaseerd overgedragen aan woCom. Een start is gemaakt met de locatie de Wilg te Budel. Een bedrijfswaarde berekening is opgesteld. Na beoordeling hiervan wordt deze ter besluitvorming voorgelegd. Als de overdracht is afgerond, worden de andere twee locaties opgepakt.

Vergunningen

In 2020 zijn 190 vergunningen aangevraagd. Ook zijn voor enkele grotere projecten zoals de nieuwbouw op het Capucijnernplein, vier zonneparken, vergunning voor een supermarkt aan de Nieuwstraat en een vergunning voor het AZC aangevraagd en/ of behandeld. Stikstof blijft een punt van aandacht bij aanvragen. Vanwege de grote hoeveelheid informatieverzoeken en vergunningaanvragen binnen de beschikbare capaciteit hebben veel aanvragen en verzoeken vertraging opgelopen.

Bestemmings- en structuurplannen

In 2020 is de actualisatie van de bestemmingsplannen van Budel en Budel-Dorplein gestart. Hierin wordt

nieuw beleid almede een aantal initiatieven opgenomen. De actualisaties van de grote komplannen zorgen voor actuele bestemmingsplannen welke straks in de nieuwe Omgevingswet nog goed bruikbaar zijn. Tevens lopen er enkele project-gerelateerde en ontwikkelingsgerichte bestemmingsplannen, zoals Beuk/Berk, De Neerlanden II, Samen naar de A2, etc. Daarnaast faciliteren wij initiatiefnemers door het juridisch/planologisch mogelijk maken van hun voorgenomen ontwikkeling. Hiertoe behoort eveneens het beoordelen van verzoeken voor ontwikkelingen die afwijken van het vigerende bestemmingsplan, de zogenaamde partiële herzieningen of uitgebreide procedure omgevingsvergunning. In totaal zijn door een grote aantal procedures in 2020 veel leges binnengekomen dan begroot, maar ook meer kosten gemaakt. Verder heeft de gemeenteraad vijf bestemmingsplannen en dertien formele verzoeken vastgesteld en er zijn vier ontwikkelingen op basis van de beheersverordening en negen aanvragen voor een omgevingsvergunning met een uitgebreide procedure.

Regiekamer

Elke twee weken worden nieuwe initiatieven beoordeeld in de Regiekamer. Plannen worden hier integraal besproken en een eerste Go of een No-Go wordt gegeven. Zo kan een beter gesprek gevoerd worden met de initiatiefnemer. Daarnaast zorgt het voor een snellere en goede afhandeling en kwalitatieve plannen. Alle betrokken disciplines hebben zitting in de kamer. Denk hierbij aan ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, zorg, verkeer, milieu, duurzaamheid e.a. Vervolgens begeleidt een vaste regisseur het verdere proces en is het aanspreekpunt voor de initiatiefnemer. In 2020 zijn 80 initiatieven behandeld in de Regiekamer. Door het grote aantal aanvragen is er vertraging in het oppakken van de procedures voor positief beoordeelde initiatieven. Dit heeft onze aandacht en wordt in 2021 opgepakt.

Centrumvisie Maarheeze

De herinrichting Stationsstraat en Sterkselseweg is conform planning opgeleverd en binnen het beschikbare budget.

Cultuurhistorie/cultureel erfgoed

Voor de komende jaren is de actualisering van het erfgoedbeleid, mede gelet op de invoering van de Omgevingswet een belangrijk aandachtspunt. Het inventariserend veldonderzoek is in 2020 voltooid. Waar mogelijk nemen we panden met cultuurhistorische waarden op in bestemmingsplanactualisatie. Ook bekijkt het college samen met de A2 erfgoedcommissie of er consequenties zijn voor mogelijke uitbreiding van monumentale statussen. Inhoudelijke voorbereiding/besluitvorming hiervan vindt plaats eerste helft 2021.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is, vanwege de vertraging van het landelijke digitaliseringsstelsel en de coronacrisis, met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Hierdoor is ook de gemeentelijke omgevingsvisie uitgesteld. In mei is de bestuursopdracht 'implementatie Omgevingswet in Cranendonck, doen wat moet, ambitie waar het kan' door het college vastgesteld. Daar waar mogelijk vindt de uitwerking voor implementatie in de regio Zuidoost Brabant plaats. Een regionale aanbesteding voor de VTH-applicatie loopt. In aanloop naar de Omgevingswet gaan we met de nieuwe instrumenten aan de slag.

Product Verkeer & vervoer

In 2020 gaf de gemeente uitvoering aan het Operationeel Uitvoeringsplan Wegen 2020 en het Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2020. Hierbij pleegden we onder andere onderhoud aan de Koenraadtweg en Hugten. Hier gingen de onderhoudswerkzaamheden ook samen met de Duurzaam Veilige inrichting van deze wegen. De restpunten van het project wordt in 2021 verder afgerond.

De gemeente zette de tijdelijke maatregelen tegen het sluiptverkeer vanaf de A2 door in 2020 en we besteedden de fiets- en sluiptmaatregelen aan zodat de uitvoering hiervan begin 2021 plaats kan vinden.

Tot slot lag het ontwerp bestemmingsplan voor het project Samen mee naar de A2 ter inzage en deden we al grondaankopen voor dit project.

In de paragraaf kapitaalgoederen wordt verder ingegaan op de resultaten van 2020.

Product Leefbaarheid

Op 29 mei 2020 is de nota "ontwikkeling in rollen en relaties" vastgesteld. Hierin is ingegaan op de motie 'basisvoorzieningen' (welke basisvoorzieningen moeten in de kernen blijven om de leefbaarheid te versterken?).

De coronacrisis veroorzaakt vertraging in de toekomstige exploitatie van de Smeltkroes. Hierdoor liep ook het huisvestingsproces van de bibliotheek Maarheeze verregaande vertraging op

Product Openbare ruimte

In 2020 voerde de gemeente regulier onderhoud uit om de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van de verschillende woonkernen binnen de gemeente Cranendonck op orde te houden. Uit periodieke monitoring blijkt dat de gerealiseerde kwaliteit voldoet aan het streefniveau (op groen na). De paragraaf kapitaalgoederen gaat hier nader op in.

Op 1 oktober 2020 startte de gemeente met een pilot voor een nieuw afval inzamelsysteem. Tevens stelden de gemeente de notitie 'Beheer Openbare Ruimte 2020-2025' op die door de gemeenteraad werd vastgesteld in september 2020.

Product Duurzaamheid

In 2020 is in regionaal verband gewerkt aan de Regionale energie strategie (RES). In 2020 heeft Cranendonck de concept RES vastgesteld. Verder zijn er belangrijke stappen gezet om te komen tot een gedragen RES 1.0 die in 2021 door de 21 gemeenten in onze regio vastgesteld zal worden. Zo is een plan MER traject opgestart om beter inzicht te krijgen in de potentie van de zoekgebieden in onze regio en zijn er meerdere bijeenkomsten georganiseerd om de inwoners en andere stakeholders in de regio bij het RES proces te betrekken.

Verder is in Cranendonck gewerkt aan de uitvoering van de nota Zonneparken en is het traject om te komen tot een Transitievisie Warmte opgestart. Daarnaast is invulling gegeven aan de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) waarbij onze inwoners gestimuleerd worden kleine energiebesparende maatregelen te nemen (o.a. met vouchers).

Ook is er een CO₂ footprint uitgevoerd voor de gemeentelijke organisatie en is in 2020 de provinciale aanbesteding om proactief laadpalen in de openbare ruimte te realiseren afgerond. Verder liep ook het project De Groene Zone door in 2020.

	burap	Jaar-rekening	Toelichting
--	-------	---------------	-------------

1.	Wonen		
----	-------	--	--

Wat wil de raad bereiken?			
<p>Wonen in Cranendonck is voor alle inwoners, gezond passend en goed. Bestaande woningvoorraad is het uitgangspunt. Onze aandacht richten we op de verbetering en transformatie van bestaande locaties en invulling die past bij de vraag en de toekomst. Klimaatadaptatie, duurzaamheid en het oplossen van leegstand zijn hierin belangrijke speerpunten. Iedere toevoeging die we doen is een kwalitatieve aanvulling op de segmenten in een specifieke kern of het buitengebied.</p>			
Realisatie bestaand beleid/nieuwe beleidsvoornemens			
Uitvoer Gebiedsaanpak Budel-Schoot			De Gebiedsaanpak Budel-Schoot loopt. Er is een uitvoeringsprogramma opgesteld met verschillende maatregelen die getroffen worden. Tweejaarlijks is er overleg met bewoners uit de wijk en wordt de stand van zaken besproken.
Overdracht woonwagens			In Cranendonck liggen drie woonwagenlocaties. Deze worden overgedragen aan woCom. Op dit moment bereiden we de overdracht van de locatie aan de Wilg te Budel voor. Een bedrijfswaarde berekening is opgesteld. Na beoordeling hiervan wordt deze ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Als de overdracht is afgerond, pakken we de andere twee locaties gefaseerd op.
Uitvoeringsparagraaf structuurvisie			De projecten uit de uitvoeringsparagraaf zijn in voorbereiding en in uitvoering.
Extra vragen vergunningen			Vanwege corona zijn in 2020 veel informatieverzoeken binnengekomen. Het gaat hier met name om burgers die willen weten of ze de plannen die ze hebben zonder vergunning mogen uitvoeren of welke regels op een bepaald perceel gelden. Halverwege het jaar zagen we dat het aantal informatieverzoeken was verdubbeld ten opzichte van 2019 waardoor beantwoording langer duurde dan gebruikelijk. De maanden daarna is dit weer afgenomen. Voor informatieverzoeken hebben we geen leges in rekening gebracht.
Vergunningen			In 2020 zijn er 190 vergunningen aangevraagd, ook voor enkele grotere projecten, zoals de nieuwbouw op het Capucijnerplein, vier zonneparken, vergunning voor een supermarkt aan de Nieuwstraat en een vergunning voor het AZC. 9 projecten zijn voorbereid door middel van de zogenaamde "uitgebreide procedure". Stikstof blijft een punt van aandacht bij aanvragen. Vanwege de grote hoeveelheid informatieverzoeken en vergunningaanvragen binnen de beschikbare capaciteit hebben veel aanvragen en verzoeken vertraging opgelopen.
APV en bijzondere wetten			In de begroting is opgenomen dat leges 100% kostendekkend moeten worden. Het doorvoeren hiervan is voor de APV (evenementen) uitgesteld. Hierdoor zijn de legesinkomsten vele malen lager dan begroot, zoals vermeld in de Burap. De situatie is voor de rest van 2020 ongewijzigd gebleven.
Evenementen			Vanwege de coronamaatregelen zijn in 2020 ca. 90 evenementen niet doorgedaan. Vanaf het moment dat grote evenementen landelijk verboden werden, zijn alle initiatiefnemers persoonlijk benaderd. We blijven in contact om de laatste stand van zaken te volgen.
Bestemmings- en structuurplannen			De parapluziening "Wonen" en de beheerverordening Buitengebied zijn vastgesteld. Het

			<p>bestemmingsplan "Budel en Budel-Dorplein" loopt volgens planning. Hierin worden meerdere lopende verzoeken meegenomen.</p> <p>In 2020 zijn 80 aanvragen in de regiekamer behandeld, waaronder veel aanvragen voor woningbouw en initiatieven in het buitengebied vanuit het project Buitenkans. Deze initiatieven faciliteren we zoveel mogelijk. Partiële herzieningen hebben door deze grote drukte momenteel een langere doorlooptijd, waarbij een deel van de aanvragen nog moet wachten op behandeling. De legesinkomsten zijn door de enorme toename van het aantal aanvragen gestegen.</p>
De Omgevingswet			<p>In mei is de bestuursopdracht 'implementatie Omgevingswet in Cranendonck, doen wat moet, ambitie waar het kan' door het college vastgesteld. Daar waar mogelijk vindt de uitwerking voor implementatie in de regio Zuidoost Brabant plaats. Een regionale aanbesteding voor de VTH-applicatie loopt. In aanloop naar de Omgevingswet gaan we met de nieuwe instrumenten aan de slag.</p>
Uitstel van de Omgevingswet			<p>De invoering van de Omgevingswet is met een jaar uitgesteld tot 1-1-2022. Dit komt door de landelijke vertraging van het digitaliseringsstelsel (DSO) en door de coronacrisis. Hierdoor is ook de omgevingsvisie uitgesteld.</p>
Regiekamer: integrale manier van werken			<p>De Regiekamer heeft in 2020 80 initiatieven behandeld, veelal voor woningbouw en het project Buitenkans. De behandeling in de regiekamer loopt goed.</p>
Geo-informatie			<p>De basisregistratie topografie (via A2-samenwerking) is geactualiseerd en dit wordt in 2021 afgerond. Een aantal diensten van SSC De Kempen zijn overgedragen aan de A2-samenwerking en de ODZOB. Inventarisatie van het gebruik lucht- en straatfoto's is niet uitgevoerd door gebrek aan beschikbare capaciteit en de coronacrisis. De overgang van de BAG-registratie is in maart 2020 afgerond binnen de kosten en wettelijke termijn.</p>
Centrumplan Budel			<p>Zie MP Centrumplan Budel</p>
Centrumvisie Maarheeze			<p>De Herinrichting Stationsstraat en Sterkselseweg is conform planning opgeleverd en binnen het beschikbare budget. Het ontwerp is tot stand gekomen op basis van input van inwoners en stakeholders. Zo is het project uitgegroeid tot een succes, wat resulteert in draagvlak onder de bevolking en de diverse betrokken stakeholders.</p>
Cultuurhistorie/cultureel erfgoed			<p>Het inventariserend veldonderzoek is in 2020 voltooid. Waar mogelijk nemen we panden met cultuurhistorische waarden op in bestemmingsplanactualisatie 'Kom Budel en Budel-Dorplein'. Ook bekijkt het college samen met de A2erfgoedcommissie of er consequenties zijn voor mogelijke uitbreiding van monumentale statussen.</p> <p>De stichting tot behoud en beheer van de Hervormde Kerk in Budel heeft voor financiering van instandhoudingswerkzaamheden een subsidieaanvraag gedaan welke helaas is afgewezen. Nieuwe subsidiemogelijkheden worden onderzocht.</p>

Woningbouwprogramma			<p>In 2020 zijn 49 woningen gerealiseerd: 37 nieuwbouwwoningen en 12 woningen die door splitsing, verbouw of verandering van de gebruiksfunctie aan de woningvoorraad zijn toegevoegd.</p> <p>Verder is gestart met de actualisatie van het woningbouwprogramma. Hierin worden een aantal moties van de Raad over woningbouw meegenomen en beantwoord. Besluitvorming staat gepland voor 2021.</p>
Realisatie overige resultaatafspraken			
Buitenkans!			<p>Het project Buitenkans is afgerond. Het proces voor de behandeling van de initiatieven is ingericht. De initiatieven uit dit project worden via dit (reguliere) werkproces behandeld.</p> <p>In mei stelde uw raad het beleidskader 'Afsplitsen bedrijfswoningen buitengebied gemeente Cranendonck' vast.</p>
2. Verkeer & vervoer			
Wat wil de raad bereiken?			
<p>De gemeente Cranendonck beschikt over een doelmatig, veilig en duurzaam functionerend verkeers- en vervoerssysteem dat zorgt voor een goede bereikbaarheid. Hierbij staat de kwaliteit voor de individuele gebruiker in een goede verhouding tot de kwaliteit voor de samenleving als geheel. Dit doen wij samen met verschillende overheden, burgers en het bedrijfsleven. Er is bestendigheid in de maatschappelijke doelen, flexibiliteit in de planning en effectiviteit in de handhaving van normen en beleidsregels.</p>			
Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemen			
Aanpak sluipverkeer Maarheeze - Doorstroming A2			De definitieve subsidie is in april 2020 toegekend. De aanbestedingsprocedure is in de 2e helft van 2020 opgestart en afgerond. Uitvoering starten we in eerste kwartaal 2021.
Wegenbeheer			Beheerplan wegen 2021-2025 stelden we conform planning in 2020 vast.
Wegmeubilair, -bewijzing en openbare verlichting			Conform planning.
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (UVV)			Uitgevoerd conform planning. Alleen de restpunten van het project onderhoud en herinrichting Koenraadweg - Hugten, ronden we in het voorjaar van 2021 af.
Samen mee naar de A2			Ontwerp bestemmingsplan heeft in 2020 ter inzage gelegen. Vaststelling bestemmingsplan is vertraagd door stikstofproblematiek. De vaststelling staat nu gepland voor de zomer 2021. Daarnaast lopen grondaankopen nog.
Realisatie overige resultaatafspraken			
Operationeel uitvoeringsplan Wegen 2020			Uitvoeringsplan (onderhoud) wegen voerden we volgens planning uit.
Vervangingen wegen uitvoering planjaar 2020			<p>De projecten voor de vervangingsinvesteringen liepen als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reconstructie Grootshoterweg is volgens planning 2^e kwartaal 2020 opgeleverd.

				<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructurele verbeteringen smalle wegen 2019 gereed en in 2020 afgerond. • Restpunten project Koenraadtweg - Hugten ronden we in het voorjaar van 2021 af.
Vervangingen wegen voorbereiding planjaar 2020				<p>De voorbereidingen voor de vervangings-investeringen 2020 - 2021 liepen als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Project Woonstraten kern Budel is in voorbereiding en de uitvoering is getemporeerd en gepland voor 2021. De voorbereidingen (participatie aanwonenden en belanghebbenden) vertraagt door coronacrisis.
3. Leefbaarheid				
Wat wil de raad bereiken?				
<p>Behouden en waar mogelijk vergroten van de leefbaarheid van de kernen van Cranendonck. Basisvoorzieningen en de directe betrokkenheid van de inwoners zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. We gaan met de kernen in gesprek over de vraag aan welke basisvoorzieningen behoefte is en welke rol de gemeenschap hierin kan betekenen. De gemeenschapshuizen zullen hierin een belangrijke rol vervullen.</p>				
Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens				
Uitwerken motie basisvoorzieningen				<p>Op 29 mei 2020 is de nota "ontwikkeling in rollen en relaties" vastgesteld. Hierin is ingegaan op de motie 'basisvoorzieningen' (welke basisvoorzieningen moeten in de kernen blijven om de leefbaarheid te versterken?). We stimuleren en helpen de kernen om aan de slag te gaan met dorpsontwikkelingsplannen. Verschillende kernen hebben dit opgepakt. Hiermee is de motie opgegaan in de doorontwikkeling burgerparticipatie en in de LTA als afgehandeld aangemerkt.</p>
Bibliotheekwerk				<p>De coronacrisis veroorzaakt vertraging in de toekomstige exploitatie van de Smeltkroes. Hierdoor liep ook het huisvestingsproces van de bibliotheek Maarheeze (als onderdeel van de taakstellende bezuiniging) verregaande vertraging op. Bibliotheek De Kempen was echter in staat om de bezuiniging incidenteel toch op te vangen. Hiermee is de taakstelling (de bezuiniging) alsnog behaald.</p>
Realisatie overige resultaatafspraken				
Ver-/nieuwbouw De Borgh				<p>De Borgh is een feit: een prachtige en toekomstbestendige gemeenschapsvoorziening. Het proces er naartoe heeft echter diverse tegenslagen gekend die zijn weerslag hadden op de oorspronkelijke tijdplanning en de financiën. De tekorten zijn niet geheel ingelopen waardoor het krediet is overschreden. Bij de Burap 2020 is door uw raad extra krediet toegekend. De definitieve goedkeuring en afwikkeling met de Belastingdienst moet nog plaatsvinden.</p>

Nieuwbouw De Schakel			Met de begroting 2019 besloot uw raad het initiatief meer in het dorp te leggen en de inwoners zelf aan zet te laten. De noodzakelijke kaders hiervoor stelde het college vast. De gemeenschap overweegt of zij aan de slag wil met een burgerinitiatief en hoe zij dit willen vormgeven. De gemeenschap bepaalt de voortgang.
Nieuwbouw De Schaapskooi			Op 26 mei 2020 besloot uw raad om het dorp vertrouwen te geven en het krediet beschikbaar te stellen. Dit krediet is voor de realisatie van een gemeenschapsvoorziening in Gastel. Het dorp is nu aan zet en stelt een projectplan op. De gemeenschap bepaalt de voortgang.
4. Openbare Ruimte			
Wat wil de raad bereiken?			
Een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving is van belang: voor de eigen inwoners, voor bedrijven en natuurlijk ook voor toeristen en recreanten. De openbare ruimte speelt ook een belangrijke rol in de leefbaarheid op andere fronten. Openbare ruimte is bijvoorbeeld onmisbaar binnen een gemeente vanwege milieukwaliteit, waterberging en een gezonde leefomgeving. Openbare ruimte is toegankelijk, beschikbaar en bruikbaar voor iedereen. Als randvoorwaarde geldt dat de buitenruimte in eigendom en of beheer is bij de gemeente. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.			

Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens			
Riolering			In 2020 zijn de werkzaamheden voortkomende uit de jaarschijf van 2020 uit het vGRP 2016-2020 opgestart. De werkzaamheden in het kader van het strategische en operationele beheer verliepen volgens plan. In 2020 is tevens een nieuw vGRP voor de periode 2021-2025 vastgesteld.
Groenvoorzieningen			In 2020 voldeden de groenvoorzieningen niet aan het garantieniveau. Door verouderde areaalgegevens is er geen goed zicht op het gemeentelijke groen. Momenteel maken we een inhaalslag. We verwachten de gegevens geactualiseerd te hebben in het 2e kwartaal van 2021. Hierdoor krijgen we een beter beeld van de onderhoudsstaat van het groen. En kunnen we met het vastgestelde nieuwe IBor een inhaalslag maken.
Onderhoud sloten			De aanbesteding watergangen ronden we af en de onderhoudswerkzaamheden zijn conform planning gestart.
Afval			Door de raad is eind 2019 een pilot nieuw inzamelsysteem goedgekeurd. De pilot is per 1 oktober van start gegaan.
Milieu			De wettelijke milieutaken voert de ODZOB uit. Vanaf 1 januari 2020 is het Regionaal Operationeel Kader van kracht, hierdoor is milieutoezicht meer risicogericht en worden vergunningen ook zodanig getoetst. We zagen een toename van vergunningsaanvragen door de verordening natuurbescherming van de provincie Noord-Brabant en het stoppen van het gedoogbeleid voor stoppende veehouderijen uit het actieplan ammoniak.

Asbest			In 2020 leverden we de asbestinventarisatiekaart op. Tevens voerden we een eerste analyse uit, waarmee we aan de slag zijn gegaan. In 2021 stellen we een plan van aanpak op om de verwijdering van de asbestdaken in het buitengebied te stimuleren.
Begraafplaats			Het percentage begraven neemt af ten opzichte van cremeren. Deze trend is in 2020 doorgezet. Hierdoor neemt de bezettingsgraad steeds verder af, alsmede de baten uit begraafplaatsrechten. We bekijken momenteel de mogelijkheden om de begraafplaats onderhoudsruimer te maken en of er alternatieve manieren zijn om inkomsten te genereren.
Straatmeubilair			Inventarisatie straatmeubilair loopt nog en is naar verwachting eind 2021 gereed.
Realisatie overige resultaatafspraken			
Integraal beheer openbare ruimte (IBOR), halfjaarlijkse monitoring garantieniveau			De kwaliteit van de openbare ruimte is in 2020 gemonitord. De resultaten hiervan zijn meegenomen in de notitie "Beheer Openbare Ruimte 2020-2025". Deze is door de Raad vastgesteld in september 2020.
Realiseren investeringen voor de riolering in 2020 voortvloeiend uit vGRP 2016-2020			In 2020 rondden we de resterende projecten af vanuit de jaarschijf 2019. Vanuit de jaarschijf 2020 startten we de volgende projecten op: -Blauwe ader Budel A. Mathijssenstraat -Investeringen wateroverlast/kleine afkoppelprojecten in relatie tot klimaatadaptatie -Vervangingsinvesteringen mechanische riolering 2020. Een groot deel van het programma is vertraagd en de uitvoering is voorzien in 2021 met een uitloop naar 2022. De projecten in het vGRP zijn grootschalige projecten waarvan de planvoorbereiding en uitvoering langer duurt dan een jaar. Projecten worden dus ook niet altijd in de jaarschijf waarin ze zijn opgenomen afgerond.

5. Duurzaamheid

Wat wil de raad bereiken?

Duurzaamheid is een van de speerpunten van het raadsprogramma 2018-2022 én de Metropoolregio (MRE). In 2020 is binnen de mogelijkheden volop ingezet op duurzaamheid. Er is een structureel budget van € 100.000 beschikbaar. Hiervoor is in eerste instantie extra personele capaciteit ingezet. We willen duurzaamheid terug laten komen in alle plannen, initiatieven en ontwikkelingen. Binnen de organisatie zetten we in om de bewustwording rondom duurzaamheid tot in de haarvaten op niveau te krijgen. Dit wordt gedaan door uitvoering van het geactualiseerde duurzaamheidsbeleid, waarin de duurzaamheidsambitie van Cranendonck is vastgelegd.

In 2020 lag de focus op de RES, realisatie zonneparken, uitrol van de RRE en de opstart van de transitievisie warmte. Daarnaast is met een CO2 scan inzichtelijk gemaakt waar bespaard kan worden, en is er een start gemaakt met het provinciale project om laadpalen pro actief te plaatsen.

Voor Duurzaamheid ontvangen wij als gemeente het zogenaamde "enveloppengeld". Dit geormerkte geld zetten we in om onze ambities op dit vlak waar te maken. Waar het enveloppengeld onvoldoende blijkt om ons ambitieniveau te halen, moeten wij onze ambities bijstellen en/of temporiseren en/of meer middelen beschikbaar stellen. Naast het enveloppengeld is eind 2019 de RRE subsidie toegekend (267.000), dit is een subsidie bedoeld om kleine energiebesparende maatregelen bij huiseigenaren te stimuleren. Ook heeft Cranendonck EAW subsidie toegekend gekregen (20.660) ter ondersteuning bij inhuur van expertise voor de transitievisie warmte.

Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens

Klimaatbestendig Cranendonck			De raad heeft in 2019 de klimaatvisie en klimaatagenda vastgesteld. Een aantal aspecten van de klimaatvisie en klimaatagenda is verankerd in het nieuwe vGRP 2021-2025.
Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid			Zie onderstaande projecten:
Regionale Energie Strategie (RES)			Om een zorgvuldige keuze tussen de zoekgebieden te kunnen maken wordt een plan-MER uitgevoerd. Dit traject loopt door in 2021. De concept RES 1.0 wordt daarom als tussenstap naar een definitieve RES 1.0 in juni 2021 voorgelegd aan de raad. De definitieve RES 1.0 wordt eind 2021 vastgesteld.
Warmtetransitievisie (WTV)			We bevinden ons in de uitvoeringsfase. Vaststelling van de Transitievisie warmte door de raad is voorzien in oktober 2021. Er was een financiële meevaller in de vorm van toegekende EAW subsidie (20.000) waarvan een groot deel van de kosten van het adviesbureau zijn gefinancierd.
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)			De gemeente heeft subsidie toegekend gekregen om huiseigenaren te helpen bij het nemen van kleine energiebesparende maatregelen. Dit project is in Cranendonck eind 2020 opgestart. Het project is verlengd vanuit het Rijk en loopt door in 2021. Sinds de start eind november hebben in 2020 ruim 1000 huiseigenaren een voucher ingewisseld verder zijn er via de inkoopactie voor grote maatregelen 273 offertes opgevraagd. Hiermee is in deze periode in totaal ruim 200 ton CO2 bespaard.
Uitvoering Nota zonneparken			Er zijn meerdere initiatiefnemers die graag een zonnepark in onze gemeente realiseren. Selectie van initiatiefnemers heeft plaatsgevonden en principemedewerking is verleend voor 4 locaties van netto 81ha aan zonnepanelen. In 2021 zal voor realisatie van de parken een verklaring van geen bedenkingen worden gevraagd aan de raad.
Visie wind			In afwachting van de bevindingen in het RES traject is dit niet opgestart. Afhankelijk van resultaten uit de Planmer-rapportage bij de RES wordt duidelijk of er technische mogelijkheden voor wind zijn en of er een visie dient te worden opgesteld.
Groene Zone			In 2020 is extra ruimte gecreëerd om meer inwoners gebruik te laten maken van deze regeling. Eind 2020 zijn 211 installaties gerealiseerd. Een verdere 4 installaties staan op de planning om gerealiseerd te worden.
CO2 footprint			Er is een CO ₂ footprint van de gemeentelijke organisatie gemaakt waarmee inzichtelijk wordt waar (de beste) mogelijkheden zijn tot CO ₂ -reductie. Tevens is bij vernieuwing van het energiecontract de keuze gemaakt om vanaf 2022 100% stroom uit zonne-energie af te nemen. Uitstoot uit biomassa wordt hiermee vermeden.
Opstellen beleid laadinfrastructuur			De gemeente neemt deel aan de provinciale aanbesteding om proactief laadpalen in de openbare ruimte te realiseren. Deze aanbesteding is in 2020 afgerond. De eerste uitrol vindt plaats vanaf 2021. In de eerste fase tot eind 2022 zijn er 5 nieuwe laadpalen voorzien in Cranendonck.

Effectindicatoren

Omschrijving	Realisatie (voorgaande jaren)	Bron	Streefwaarden/ Gerealiseerd*			
			2020		2020*	
% aantal woningen gereed / totaal regionaal woningbouwprogramma 2017-2020	65%	BAG / MRE	80%		95%	We voegden 49 woningen toe. De gemiddelde opgave is 62 per jaar.
Tevredenheid burger openbaar vervoer in gemeente	6,7	WSJG	6,7		6,0	
Tevredenheid burger over welzijnsvoorzieningen	6,4	WSJG	6,4		6,5	
Woonomgeving	54	WSJG	54		66	

Naam effectindicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Aantal woningen met zonnepanelen	%	RWS / WSJG	2019	16,8	12,3

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	2019	4,6%	13,7%
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	2018	9%	11%
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2019	72,5	170,3
Hernieuwbare energie	%	RWS/ WSJG	2014	1,2%	5,4%

Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2020	4,98	9
------------------------	---------------------------	---------------------------------------	------	------	---

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is terug te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Doel: De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en 21 gemeenten taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving.

Financiële informatie:		2018*	2019*	2020*	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Basistaken	222	225	159	164	174	184	174
	Verzoektaken	118	106	103	142	152	162	152
	Collectieve taken	42	43	44	44	49	49	49
	Gemeentelijke bijdrage milieu	382	374	306	351	375	375	395

* Cijfers op basis van gerealiseerde werkzaamheden

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Wonen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Legesopbrengsten omgevingsvergunningen: Vanwege de toename van het aantal vergunningen en de omvang van de projecten zijn de legesinkomsten voor 2020 hoger uitgevallen dan vooraf was begroot. Er lopen nog een aantal bezwaarschriften.	I		195		195
Legesopbrengsten bestemmingsplannen: Door het grote aantal aanvragen en procedures is de legesopbrengst veel hoger dan begroot. Logischerwijs betekent meer procedures ook meer kosten en meer opbrengst voor het Fonds Ruimtelijke Kwaliteit	I	-48	138	-67	23
Omgevingswet: Vanwege uitstel van de omgevingswet is dit budget niet volledig benut. In 2021 wordt het budget alsnog besteed.	I	18		-18	0
GEO-informatie: Het budget voor de Basisregistratie Topografie is niet geheel besteed (waardoor eveneens geen onttrekking algemene reserve bij programma 5). De actualisatie Basisregistratie Topografie loopt uit (€ 12.000,-) en zal GRS-A2 in Q1-2021 afronden.	I	83			83
Overige afwijkingen		8	25		33
Totaal		61	358	-85	334
Verkeer & Vervoer	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Gladheidbestrijding: Meerkosten vanuit de nieuwe aanbesteding externe gladheidbestrijding. Deze heeft in het najaar van 2020 plaatsgevonden. De uitvoering van de gladheidbestrijding, met name de vaste kosten, zijn duurder geworden.	S	-25			-25

Onderhoud wegen en paden: Meerkosten diverse klein onderhoud bermen, verharde en onverharde wegen. Redenen hiervoor waren aanvullend onderhoud verhardingen door wortelopdruk en bermonderhoud in de droge en natte perioden.	I	-20				-20
Legesopbrengsten: Vergoedingen nutsbedrijven voor werkzaamheden aan kabels en leidingen. De nutsbedrijven hebben in 2020 meerdere saneringswerkzaamheden uitgevoerd aan de water- en gasleidingen.	I		89			89
Diverse kosten: De IBOR middelen voor de vervangingsinvesteringen van 2020 zijn nog niet volledig ingezet.	I	54				54
Glasvezel buitengebied: Op deze post worden de kosten en vergoedingen van het glasvezelproject buitengebied verrekend en gestort in de reserve glasvezel.	I	-16	25	-9		0
Ontwikkelas Randweg Oost - Fabrieksstraat: Project is in 2020 voortgezet en loop in 2021 door. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit budget over te hevelen naar 2021.	I	24				24
Straatverlichting: Er is in 2020 minder onderhoud (22) aan de openbare verlichting nodig geweest en meer schadevergoeding ontvangen dan begroot.	I	46		0		46
Overig kleine afwijking	I	-9	-3			-12
Totaal		54	111	-9		156
Leefbaarheid	S/I		Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Gemeenschapshuizen: Vooral de onderhoudskosten zijn hoger dan geraamd. Verder is er minder huur ontvangen ivm de nog niet gerealiseerde nieuwbouw van de Schakel en geen huur van de bibliotheek Maarheeze van wege overgang foyer Smeltkroes.	I	-50	-67	15		-102

Overig kleine afwijking	I	17			17
Totaal		-33	-67	15	-85
Openbare Ruimte	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
VGRP					
Onderzoek en planvorming en contracten: Een aantal projecten is in 2020 in eigen beheer opgesteld ipv door een extern bureau, Blauwe Ader Budel, hemelwaterprojecten Triolier-Kijkakkers is verschoven naar 2021.	I	37			37
Mechanische riolering: In verband met nieuwe aanbesteding van het contract voor onderhoud van mechanische riolering zijn de onderhoudskosten en bijbehorende coördinatiekosten lager uitgevallen.	I	35			35
Vrijvalriolering: Het verschil wordt veroorzaakt doordat er tijdelijk minder kosten zijn gemaakt voor rioolinspectie en bijbehorend preventief onderhoud. Ook de kosten voor correctief onderhoud zijn lager uitgevallen.	I	38			38
Riolering algemeen: Er zijn in 2020 meer inhuurkosten gemaakt dan voorzien, de formatie voor het product riolering is tijdelijk (tot en met Q3 2020) via inhuur aangevuld.	I	-88			-88
Rioolheffing: De baten van de rioolheffing waren hoger dan begroot. De baten zijn op voorhand niet exact in te schatten omdat deze mede afhangen van het drinkwaterverbruik.	I		50		50
Voorziening: Het resultaat op het product riolering is in werkelijkheid 72k voordeliger dan begroot. De onttrekking uit de voorziening valt daarom lager uit. Het totale saldo van riool komt hiermee uit op nul (gesloten financiering).	I		-72		-72

<p>Afval: Het product afval laat per saldo een fors tekort zien van € 443.000, dit wordt grotendeels veroorzaakt door afrekeningen van voorgaande jaren. Er is een naheffing gekomen op de inzamelkosten 2019 en een correctie op nog te ontvangen ledigingen van in totaal € 184.000.</p> <p>In 2020 is een naheffing gekomen op de vergoedingen en de BTW van het afvalfonds van in totaal € 122.000. Van dit bedrag komt € 69.000 terug via het BTW-compensatiefonds</p> <p>Het feitelijk tekort op afval in de jaarschijf 2020 bedraagt € 137.000, dit is opgebouwd uit verschillende onderdelen, de grote afwijkingen: de in de burap geraamde meeropbrengst van € 60.000 door het uitstellen van de pilot is niet gerealiseerd. De opbrengsten van de milieustraat zijn € 38.000 hoger dan begroot. De inzamel- en verwerkingskosten van diverse afvalcomponenten waren circa € 85.000 hoger.</p>	I	-391	-52		-443
<p>Bodem: De kosten voor de inhuur van de bodemspecialisten van de ODZOB zijn niet structureel gedekt binnen de gemeentelijke begroting. Het merendeel van deze kosten komen ten laste van het milieubudget</p>	S	-40			-40
<p>Bossen: Voor 2020 waren middelen gereserveerd voor uitvoering van de landschappelijke herinrichting van de Blake Beemd. Dit is door corona echter nog niet uitgevoerd. Ook zijn de baten incidenteel verhoogd door een eindafrekening van de Stika-regeling. Het saldo wordt overgeheveld naar de reserve .</p>	I	98	24	-117	5
<p>Begraafplaats: De baten uit de begraafrechten lopen al jaren terug omdat de populariteit van begraven afneemt. Ook dit jaar heeft deze trend zich doorgezet. Dit betekent dat er structureel minder inkomsten binnen zullen komen wat reeds verwerkt is in de begroting 2021.</p>	I		-23		-23

Speelvoorzieningen: Er is budget overgebleven in 2020. Reden voor deze minderuitgaven is dat de speelterreinen en speeltoestellen zich op een redelijk tot goed niveau bevinden. Er zijn nagenoeg geen materialen afgekeurd en er zijn weinig schadegevallen ontstaan. Ook zijn er geen speelterreinen gesaneerd.	I	48			48
overige kleine afwijkingen	I	-19	17		-2
Totaal		-282	-56	-117	-455
Duurzaamheid	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
RRE: Regeling Reductie Energiegebruik. De inkomsten subsidieregeling RRE bedraagt 267.000 en de uitgaven in 2020 124.000. Door corona is de einddatum van de subsidie verlengt en zal het restant van de uitgaven van 143.000 in 2021 plaatsvinden.	I	143	-143		
Windvisie: Het opstellen van een windvisie is niet uitgevoerd. Hiervoor was 25.000 uit 2019 meegenomen naar 2020. Dit is niet ingezet.	I	25		0	25
Transitievisie warmte: Uitgaven in 2020: Geraamd was 30.000. Hiervoor was ook een aanwending uit de reserve duurzaamheid geraamd. Werkelijke kosten bedragen 27.000 voor inhuur adviesbureau. Door een meevaller van 20.660 (EAW subsidie) is er minder geld uit de reserve nodig.	I	3	20	-23	
Totaal		171	-123	-23	25
Totaal structureel		-65	0	0	-65
Totaal incidenteel		36	223	-219	40
Totaal programma		-29	223	-219	-25

Totale programmakosten Wonen + Leven

PROGRAMMA 1 - Wonen en Leven	Rekening 2019	primitief 2020	wijziging 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Afwijking 2020
Lasten						
BELEIDSVELD 1.1 Openbare Ruimte	-5.430	-5.387	-79	-5.465	-5.748	-282
BELEIDSVELD 1.2 Openbare Voorzieningen	-914	-962	5	-957	-990	-33
BELEIDSVELD 1.3 Verkeer & Vervoer	-2.556	-2.768	201	-2.568	-2.514	54
BELEIDSVELD 1.4 Wonen	-3.231	-1.609	-352	-1.961	-1.729	232
Totaal Lasten	-12.131	-10.726	-225	-10.952	-10.981	-29
Baten						
BELEIDSVELD 1.1 Openbare Ruimte	4.445	4.606	-63	4.542	4.486	-56
BELEIDSVELD 1.2 Openbare Voorzieningen	84	188	-12	176	109	-67
BELEIDSVELD 1.3 Verkeer & Vervoer	98	37	-10	27	138	111
BELEIDSVELD 1.4 Wonen	845	1.037	167	1.204	1.439	235
Totaal Baten	5.471	5.867	82	5.949	6.172	223
Saldo voor resultaatbestemming	-6.660	-4.859	-144	-5.003	-4.809	194
Bestemmingen						
stortingen reserves	-236	0	-595	-595	-713	-118
Onttrekkingen reserves	254	6	400	406	305	-101
Bestemmingen per saldo	18	6	-195	-189	-409	-219
Saldo na resultaatbestemming	-6.642	-4.853	-339	-5.192	-5.218	-25

Programma 2: Werk + economie

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck profileert zich als gemeente waar ondernemers zich graag vestigen en gevestigd blijven. Hierbij neemt de gemeente een duidelijke positie binnen Brainport en de regio in. De ontwikkeling van Metalot is hierin richtinggevend.

Producten:

1. Economie
2. Ondernemen

Wat hebben we bereikt?

Vanuit het programma Werk + Economie is in 2020 vooral ingezet op het ondersteunen en faciliteren van de Cranendonckse ondernemers in de Coronacrisis. De gevolgen van deze globale crisis waren bij de vaststelling van de begroting van 2020 nog niet bekend. We hebben dit jaar dan ook erg veel extra gedaan in het belang van het door de crisis loodsen van onze ondernemers. Voorbeelden zijn de oprichting en uitvoering van het Coronavirus Ondernemersloket in de A2 samenwerking, regionale herstelaanpak coronacrisis, uitvoering Tozo en het faciliteren en ondersteunen van ondernemers bij het opstarten van tijdelijke initiatieven. Daarnaast is er veel extra contact geweest met ondernemers in gesprekken, digitale spreekuren en gezamenlijke overleggen om met ondernemers. Daarin spraken we over de gezondheidsmaatregelen, financiële regelingen, uitdagingen en problemen die ondernemers ervaren in de Coronacrisis.

	burap	Jaarrekening	Toelichting
1. Economie			
Wat wil de Raad bereiken?			
In het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft de raad prioriteit aan de thema's (burger)participatie, duurzaamheid, doorontwikkeling in het sociale domein en grote innovatieve projecten zoals Metalot. Dit zijn thema's die binnen het programma 'Werk + Economie' volledig tot uiting komen. De gemeente zet in op de bedrijventerreinen van de toekomst én de doorontwikkeling van Metalot. Hierdoor ontstaat er een podium om in gezamenlijkheid te komen tot duurzaamheids- en arbeidsmarktoplossingen. Het intensiveren van de samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid én het meedenken en faciliteren bij ontwikkelingen in de markt, maken in Cranendonck het verschil. De naam van het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft exact weer wat onze ondernemers van ons verwachten en sluit naadloos aan op de missie uit de 'Visie Economisch Cranendonck'.			
Realisatie bestaand beleid en toelichting			
Participatie in Centrummanagement Budel			Eind 2019 verlengden we het convenant Ondernemersfonds Stichting Centrum Management Budel (CMB) voor de looptijd 2020-2024. In 2020 stonden de overleggen met CMB en haar leden vooral in het teken van Corona en de gezondheidsmaatregelen en financiële regelingen voor ondernemers.
Oprichten en uitvoering geven aan gezamenlijk corona ondernemersloket met de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard			Om ondernemers tijdens de coronacrisis te ondersteunen hebben we samen met de andere A2-gemeenten en de GRSA2 één corona ondernemersloket A2 (OLA2) ingericht. Ondernemers kunnen bij het loket terecht voor informatie, het aanvragen van lokale regelingen (o.a. Tozo en uitstel betaling gemeentelijke belastingen) en doorverwijzingen naar de juiste

				instanties. Binnen het ondernemersloket werken we integraal samen met economische zaken, W&I, veiligheid, belastingen, KCC, communicatie en DIV. Deze samenwerking is succesvol verlopen, we hebben veel positieve feed back van ondernemers gekregen.
Visie 'Economisch Cranendonck' en Investeringsprogramma 'Economisch Cranendonck'				Vanuit de visie Economisch Cranendonck werken we aan verschillende thema's, gericht op arbeidsmarkt, vestigings- en ondernemersklimaat, regionale samenwerking, bereikbaarheid, bedrijventerreinen en agribusiness. In 2020 hebben we minder kunnen doen dan gepland. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door projecten die uitgesteld zijn i.v.m. corona maar ook door het ontstaan van vacatures. Voorbeelden zijn de stage- en banenmarkt inclusief verdere ontwikkeling van Cranendonck Werkt!, werkatelier bereikbaarheid, MKB bijeenkomst A2-gemeenten, midterm evaluatiesessie visie 'Economisch Cranendonck en de organisatie van themabijeenkomsten zoals duurzaamheid e.d.
Verordening Ondernemerskracht				De subsidieverordening 'Ondernemerskracht' heeft in 2020 vijf gezamenlijke ondernemersinitiatieven aangejaagd.
Bestuurlijke ontwikkelingen Metropoolregio				De 21 Zuidoost-Brabantse gemeenten werken samen aan het realiseren van de opgaven in het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. De MRE heeft hierin een ondersteunende rol. Belangrijkste items voor economie waren in 2020 de regionale bedrijventerreinprogrammering, RES en de gezamenlijke herstelaanpak economie ivm het coronavirus.
Benchmark				In 2019 zijn we overgestapt van de methodiek voor de benchmark 'MKB-vriendelijkste gemeente' naar de methodiek voor de benchmark 'Ondernemerspeiling'. De gemeenteraad en ondernemers ontvingen in het begin van 2020 de resultaten van de Ondernemerspeiling 2019. In 2020 was gepland om samen met het Ondernemerscontact Cranendonck (OCC) een bijeenkomst te organiseren om de resultaten van de Ondernemerspeiling 2019 te evalueren. Dit heeft in afstemming met het OCC niet in 2020 plaatsgevonden vanwege Corona. De volgende tweejaarlijkse Ondernemerspeiling wordt in 2021 uitgevoerd.
Parkmanagement				De betrokken ondernemers van bedrijventerreinen Rondven-Den Engelsman en Meemortel zijn als werkgroep in gesprek met de gemeente over korte termijn actieplannen om de uitstraling en veiligheid op bedrijventerreinen te verbeteren. Er is gestart met vergroening van de openbare ruimte en korte termijn acties waarvoor de gemeente verantwoordelijk is worden verder in 2021 uitgevoerd.
Metalot				Begin april heeft de organisatie zich gevestigd in het Future Energy Lab op Airpark. De organisatie richt zich op het doen van toegepast onderzoek (samen met TU/e) en het uitvoeren van projecten (o.a. pilots) op het gebied van metal fuels, energieopslag en waterstof. Onderzocht wordt in hoeverre Metalot (netwerk en expertise) kan bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Keyport				In 2020 is door Keyport het routeplan Next Level zonder verhoging van de inwonersbijdrage vastgesteld. Er zijn twee Cranendonckse leden toegevoegd aan het kernteam van Keyport. Keyport gaat samen met de kernteamleden en businessdevelopers meer Cranendonckse bedrijven bezoeken en informeren over de kansen in Keyport. Ook wordt de raad extra geïnformeerd over de voortgang en meerwaarde van deelname aan Keyport en staat er een tussentijdse evaluatie gepland voor medio 2022. In 2020 is er daarnaast extra ingezet op de Post Corona aanpak van de Arbeidsmarkt Midden-Limburg en de regiodeal in de Keyport regio.
Snel internet				De aanleg van glasvezel in het buitengebied heeft in de voorgaande jaren vertraging opgelopen doordat een groot deel van het aanlegtracé in verdachte grond ligt. Ondanks de moeilijker werkomstandigheden is de uitvoering in januari 2020 van start gegaan. Door een gedegen aanpak is het netwerk in het buitengebied van Cranendonck ook in 2020 door aannemer en exploitant naar tevredenheid opgeleverd.
Airpark				De besluitvorming over de regionale bedrijventerreinenprogrammering is op de ontwikkeldag in december doorgeschoven naar februari 2021. Op de ontwikkeldag wordt de programmering voor de regio afgestemd met de provincie, waterschappen en gemeenten. Op basis daarvan kan de gemeente toestemming krijgen voor de uitbreiding 2b van het bedrijventerrein Airpark.
Weekmarkten				In verband met de coronacrisis heeft de weekmarkt een aantal weken slechts gedeeltelijk plaatsgevonden. Met de marktcommissie zijn afspraken gemaakt om promotie van de markt te stimuleren. De gemeente helpt bij het innen en ter beschikking stellen van promotiegelden bij de ondernemers.
Baronie van Cranendonck				Uw raad stemde op 4 februari in met de financiële- en ruimtelijke kaders. De Herenboeren zijn gestart binnen de Baronie en ook andere initiatiefnemers liggen op schema voor wat betreft hun voorgenomen vestiging (horeca, kinderdagverblijf, IVN). De ontwikkeling van de Natuur- en cultuurpoort verloopt voortvarend. Er is een begin gemaakt met een nieuw bestemmingsplan. De Corona-maatregelen zorgen voor een temporisering van de investeringen en/of een selectie in investeringsbereide partijen.
Gebiedsontwikkeling Nassau Dietz Kazerne				Het COA wil de Nassau Dietzkazerne herontwikkelen. Hiervoor is een herziening van het bestemmingsplan nodig. De gemeente en het COA hebben een Nota van Uitgangspunten opgesteld voor de herziening van het bestemmingsplan. Op 15 december 2020 is een motie aangenomen in het kader van de herbestemming. De raad sprak uit geen verdere voorstellen in behandeling te nemen voordat de gemeente voldoende gefaciliteerd wordt door de Rijksoverheid om de vermeende overlast en onveiligheid afdoende aan te pakken. Het college geeft uitvoering aan de motie.

Samenwerking Grensgebied De Kempen (Kansen over Grenzen)			De focus van samenwerking lag in 2020 vooral op het voorbereiden van besluitvorming door de raden over de verbindingen Zuid-Willemsvaart (toeristische brugverbinding en ecologische verbinding). Deze besluitvorming vond niet plaats. Reden is dat de provincies Noord-Brabant en Limburg geen middelen beschikbaar stellen. Het gevolg van dit besluit is dat de partners eind 2020 een verkenning startten of de samenwerking toekomst heeft. In de verantwoording van het majeur project staat uitgebreide informatie over de (andere) resultaten van de samenwerking.
Realisatie overige resultaatafspraken			
Samenwerking Grensgebied de Kempen: besluitvorming brugverbinding Zuid-Willemsvaart			Besluitvorming door de raden over de verbindingen over de Zuid-Willemsvaart (toeristische brugverbinding en ecologische verbinding) vond niet plaats. Reden is dat de provincies Noord-Brabant en Limburg geen gelden beschikbaar stellen. Hierdoor ontstaat een aanzienlijk financieel tekort. De partners gaan op zoek naar andere financieringsmogelijkheden. Uw raad is hierover via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.
Het college bezoekt minimaal 10 bedrijven per jaar			Het complete college heeft in 2020 twee ondernemingen bezocht voordat de Coronamaatregelen van toepassing werden. Gedurende 2020 is er vanwege Corona op diverse andere manieren intensief contact geweest met ondernemers door de inzet van spreekuren, ondernemersupdates, digitale vergaderingen en bezoeken door individuele collegeleden aan ondernemers (op locatie).
2. Ondernemen			
	Wat wil de Raad bereiken?		
	Ruimtelijke ontwikkelingen dragen bij aan de economie. Ze zijn vaak de dragers van economische activiteiten. Hierdoor is het van belang om dergelijke ontwikkelingen (grondexploitaties, pacht, enzovoort) te stimuleren. Dit beleidsveld bevat producten die daarin voorzien.		
Realisatie bestaand beleid			
Reststroken			Een aantal dossiers over onrechtmatig gebruik is afgerond. Ook behandelden we diverse verzoeken tot koop, met een verkoop of afwijzing tot resultaat. Hiermee gaan we door in 2021.
Pacht			In 2020 zijn de pachtblokken opnieuw verpacht volgens het huidige pachtbeleid. De gemeente kijkt in 2021 of actualisatie van het beleid mogelijk is.
Verkoop kavels			Budel Noord is in 2020 geheel verkocht en in eigendom overgedragen. De koopovereenkomst voor de kavel aan de Losplaats is in 2020 ondertekend, de overdracht vindt plaats in 2021.
Rechten van opstal			De bestaande rechten van opstal houden we in stand. Enkel voor eventueel nieuw te plaatsen zendmasten gaan we nog nieuwe rechten van opstal aan.
Gemeentelijke eigendommen			Verkoop van de drie gemeentelijke panden is afgerond. De overige panden en gronden worden zoals gebruikelijk beheerd. De gemeente stelt voor de resterende panden een toekomstbestendige vastgoed strategie op, met

			daaraan gekoppeld een Meerjaren Duurzaamheidsplan (DMOP) en een Meerjaren Investeringsplan (MJIP).

Effectindicatoren

In 2020 stapte de gemeente over van de methodiek 'MKB vriendelijkste gemeente' naar de 'Ondernemerspeiling' zodat de variabele ondernemerstevredenheid specifiekere gemeten kan worden. Daarnaast worden de resultaten van deze nieuwe methodiek 'Ondernemerspeiling' geplaatst op de website Waarstaatjegemeente.nl. Per thema hebben we inzicht in de resultaten van collega-gemeenten en kunnen we deze vergeleken. Bij de vaststelling van de begroting van 2020 was deze wijziging nog niet bekend. Onderstaande tabellen geven de gemiddelde cijfers van Cranendonck weer voor de benchmark MKB-vriendelijkste gemeente 2018 en het streven zoals opgenomen in de begroting voor 2020. Daaronder staan de resultaten van de Ondernemerspeiling 2019 en het gewenste resultaat uit de begroting van 2021. In 2021 wordt de benchmark Ondernemerspeiling opnieuw uitgevoerd.

MKB vriendelijkste gemeente (begroting 2020)	2018- resultaat	2020- streven
Tevredenheid van de ondernemer over de dienstverlening van de gemeente.	6,3 van 10 punten	6,5 van 10 punten
Imago van de gemeente.	201 van de 232	188 van de 232
Communicatie en beleid van de gemeente.	1,7 van 4,0 punten	1,9 van 4,0 punten
Beleving van de gemeentelijke lasten.	5,5 van 10 punten	5,8 van 10 punten

Ondernemerspeiling (begroting 2021)	2019 – resultaat	2021- streven
Samenwerking met ondernemers	5,7 van 10 punten	6,2 van 10 punten
Ondernemingsklimaat gemeente	6,1 van 10 punten	6,6 van 10 punten
Vestigingsklimaat gemeente	5,8 van 10 punten	6,3 van 10 punten

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Functiemenging *	%	LISA	2019	49,1%	53,2%
Vestigingen (van bedrijven) **	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2019	139,5	129,6

* De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

** Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de paragraaf.

Het is belangrijk dat Cranendonckse ondernemers optimaal gebruik kunnen maken van de projecten én voordelen van onze samenwerkingsverbanden Keyport en Metropoolregio Eindhoven - Brainport. Vanuit de visie 'Economisch Cranendonck' zetten we vooral in op de ontwikkeling van talent, kennis en het vestigingsklimaat.

Keyport 2020

Doel:

Keyport 2020 is het samenwerkingsverband tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck (triple helix). Deze partijen slaan de handen ineen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren.

Het routeplan Keyport Next Level legt de focus op vier programmalijnen: innovatie, ondernemerschap, arbeidsmarktoptimalisatie en zichtbaarheid en branding van de regio.

Op 7 juli 2020 is de deelname aan Keyport heroverwogen en besloten is om deelname aan Keyport te continueren in eerste instantie voor twee jaar. Daaraan zijn door de raad de navolgende voorwaarden gesteld: geen verhoging van de inwonersbijdrage, er vindt een tussentijdse evaluatie plaats voor de behandeling van de begroting van 2023 (november 2022) en er wordt een lid namens Cranendonck toegevoegd aan het Kernteam Keyport 2020 om de belangen van onze inwoners en ondernemers te behartigen. In 2020 stelde Keyport het routeplan Keyport Next Level vast onder de door de gemeenteraad aan gedragen voorwaarden.

Financiële informatie:		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Gemeentelijke bijdrage	52	52	52	52	52	52	52

Metropoolregio Eindhoven - Brainport

Doel: Samenwerken zit in het DNA van de Metropoolregio Eindhoven. Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid maken zich samen hard voor een sterke regio.

De deelnemende gemeenten zijn Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Het doel van de samenwerking is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het

vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. De 21 gemeenten werken samen aan de thema's met betrekking tot economie, mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie. In het samenwerkingsakkoord 2019-2022 staat wat de gemeenten doen aan deze vier thema's. Om effectief te zijn, zijn slagkracht, eigenaarschap en focus nodig. De Metropoolregio sluit daarvoor aan op de Brainport Nationale Actie Agenda.

Brainport

Brainport heeft een meerjarenplan gepresenteerd: Brainport Next Generation, verder uitgewerkt in de Brainport Agenda. Deze agenda gaat in op gesignaleerde knelpunten, maar ook op de kansen die er liggen om vanuit de regio bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken (gericht op talent, vestigingsklimaat, kennis/innovatie & ondernemen, digitalisering en maatschappelijke innovaties).

Financiële informatie: (x €1.000,-)		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Gemeentelijke bijdrage	286	286	286	299	299	299	299

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Economie	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Economisch stimuleringsbeleid					
Het voordeel van per saldo € 58.000 is ontstaan door een aantal kleinere afwijkingen op verschillende budgetten. Van dit saldo vragen we de onderschrijding van het budget voor Samenwerking Grensgebied de Kempen voor €12.000 via bestemming van het jaarrekeningresultaat over te hevelen naar 2021. Dit omdat de grensoverschrijdende Regionale Bereikbaarheidsstudie om verschillende redenen is vertraagd en het budget nodig is om in 2021 goed betrokken te blijven bij dit onderzoek. Overigens is de overheveling van het werkbudget Metalot € 11.000 hoger dan verwacht bij de burap.	I	69		-11	58
Economische visie Cranendonck	I	41		-41	0

Het voordeel bij de lasten van € 41.000 is met name veroorzaakt doordat een geplande investering in vergroening van de openbare ruimte op bedrijventerreinen nog niet is uitgevoerd ivm vertraging door bodemonderzoeken. Dit leidt tot een hogere storting in de reserve Overheveling dan begroot eveneens tot een bedrag van € 41.000.					
Overige kleine afwijkingen		8	-4	-2	2
Totaal		118	-4	-54	62
Ondernemen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Zakelijke rechten en gronden; Verkoop panden.					
Het voordeel bij de baten van € 178.000 is veroorzaakt door een meevallende verkoopopbrengst van drie panden (begroot € 800.000). Na afboeking van de restantboekwaarde en aftrek van kosten bedraagt de netto opbrengst € 908.000. Dit is € 108.000 hoger dan begroot. Dit bedrag is gestort in de nieuwe reserve Verduurzaming gemeentelijke gebouwen. Overigens staat tegenover het per saldo ontstane voordeel van € 60.000 een nadeel bij programma 4 voor de afboeking van € 60.000 van de restant boekwaarde van 1 van de verkochte panden.	I	-10	178	-108	60
Zakelijke rechten en gronden; Verkoop reststroken.					

Het voordeel bij de baten van € 101.000 is met name veroorzaakt door enerzijds hogere huur- en pachttopbrengsten mede door de verantwoording van achterstallige inning huur parkeerplaats van de camping. Anderzijds zijn er meer reststroken verkocht dan verwacht. De belangrijkste verklaring voor de overschrijding van de lasten met € 86.000 zijn de extra juridische- en advieskosten voor de verkoop van de reststroken. Deze zijn relatief hoog omdat de verkoop van de reststroken in de eindfase van het project (in totaal is in 2020 voor € 246.000 verkocht) meer tijdsinvestering vergt en daarmee hogere kosten met zich meebrengt.	I	-86	101		15
Grondexploitaties					
Voor een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties en de particuliere plannen verwijzen we u naar de paragraaf grondbeleid.		-1727	1773	-95	-49
Totaal		-1.823	2.052	-203	26
Totaal structureel		0	0	0	0
Totaal incidenteel		-1.705	2.048	-257	86
Totaal programma		-1.705	2.048	-257	86

Totale programmakosten Economie + Ondernemen

PROGRAMMA 2 - Werk en Economie	Rekening 2019	primitief 2020	wijziging 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Afwijking 2020
Lasten						
BELEIDSVELD 2.1 Economie	-736	-792	2	-789	-672	118
BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen	-5.980	-181	-48	-229	-2.052	-1.823
Totaal Lasten	-6.716	-972	-46	-1.018	-2.724	-1.705
Baten						
BELEIDSVELD 2.1 Economie	19	17	-1	16	12	-4
BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen	5.876	360	822	1.182	3.234	2.052
Totaal Baten	5.895	377	821	1.198	3.246	2.048
Saldo voor resultaatbestemming	-821	-595	775	180	523	343
Bestemmingen						
stortingen reserves	-1.050	0	-1.065	-1.065	-1.445	-380
Onttrekkingen reserves	1.524	49	48	97	220	123
Bestemmingen per saldo	474	100	100	-968	-1.225	-257
Saldo na resultaatbestemming	-347	-495	875	-788	-702	86

Programma 3: Recreatie + toerisme

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck wil voor haar inwoners en derden een gemeente zijn waar het prettig recreëren en verblijven is.

Producten:

1. Sport
2. Cultuur
3. Toerisme en evenementen

Wat hebben we bereikt?

Product Sport

- Corona had in 2020 grote invloed op sporten en bewegen in Cranendonck. Het verenigingsleven en andere sportactiviteiten lagen grotendeels grotendeels stil. We zijn proactief in gesprek gebleven met sportaanbieders om binnen de maatregelen sporten optimaal (aangepast) mogelijk te maken;
- In 2020 stond de sportvisie op de agenda. Door coronamaatregelen vertraagde dit proces. Om de voortgang te waarborgen bleef de sportmakelaar binnen de mogelijkheden in gesprek met verenigingen;
- We begonnen met het uitvoeren van het sportakkoord en hebben ingezet op de pijler duurzaamheid sportinfrastructuur. De Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) gebouwen zijn afgerond en vastgesteld. We startten met het opmaken van MJOP's voor de buitensportaccommodaties.

Product Cultuur

- Ook binnen de cultuursector heeft Corona gezorgd voor veel impact. Podia moesten sluiten, verenigingen moesten hun activiteiten stopzetten en evenementen werden afgelast. Cultuurcraan heeft desondanks gezocht naar alternatieven en twee programma's uitgevoerd: Coronamonologen en Verruim je blik.

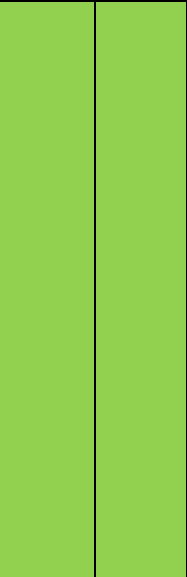
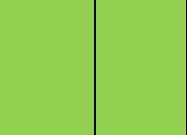
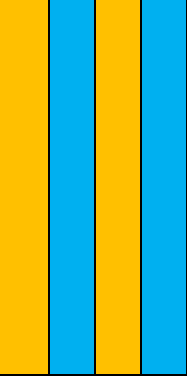
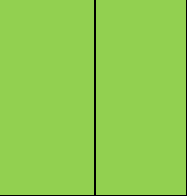

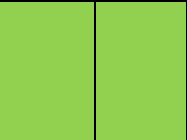
Product Toerisme en evenementen

- De VVV heeft het werkplan 2020 opgesteld, maar dit vanwege corona slechts ten dele kunnen uitvoeren. Er zijn met het VVV-bestuur gesprekken gevoerd over de toekomstige huisvesting van de VVV en het smokkelmuseum. Hierover moet medio 2021 duidelijkheid komen.
- Natuurgrenspark De Groote Heide: Het vastgestelde plan van aanpak voor 2020 is voor een groot deel uitgevoerd.

- Grenspark ~ Kempenbroek richtte zich in 2020 met name op de verdere voorbereiding van de UNESCO-aanvraag. Daarnaast voerde zij de reguliere activiteiten uit (zoals website, routes, foldermateriaal).

	burap	Jaarrekening	Toelichting
1. Sport			
<p>Wat wil de Raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck biedt haar inwoners, met speciale aandacht voor jeugd, ouderen en mensen met een (lichamelijk, geestelijk, financieel sociaal) beperking, de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten.</p> <p>De gemeente stimuleert verenigingen om nieuwe vormen van samenwerken te ontwikkelen en plannen te maken voor hun toekomst waarbij de faciliteiten van sportparken op orde zijn. In samenwerking met de sportverenigingen en andere partijen werken we de sportvisie verder uit. Daarin houden we ook rekening met het aantal verenigingsleden dat terugloopt, mogelijke relaties tussen verenigingen, scholen en WMO-doelgroepen en de ontwikkeling van het sporten en bewegen voor ouderen en mensen met een beperking.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in stand houden van de leefbaarheid van de kernen. Door het verlenen van gemeentelijke subsidie ondersteunt de gemeente verenigingen daarbij.</p>			
Realisatie bestaand beleid/nieuwe beleidsvoornemen			
Nieuwe subsidieverordening			De intentie was om samen met inwoners/verenigingen te komen tot een nieuwe subsidieverordening. Corona legde het proces stil. De mogelijkheden voor overleg waren te beperkt. In oktober stelden we vaststelling van de nieuwe verordening uit tot september 2021.
Sport i.r.t. Coronamaatregelen			Vanwege corona was sporten niet of beperkt mogelijk. We bleven voortdurend in gesprek met verenigingen en andere sportaanbieders en hielpen hen op weg om maatregelen verantwoord in te passen. We leverden gezamenlijk maatwerk om (aangepast) sporten mogelijk te maken.
Regionaal loket aangepast sporten			Advisering rondom bewegen vond beperkt plaats in verband met corona.
Combinatiefunctionarissen			Door corona waren scholen en sportlocaties dicht of beperkt open. Het organiseren van beweegactiviteiten vond hierdoor in aangepaste vorm plaats.
Uitvoering visie sport en bewegen			De intentie was om samen met inwoners/verenigingen te komen tot een sportvisie. Corona vertraagde het proces. De mogelijkheden voor overleg waren te beperkt. We ronden het proces in 2021 af.
Actualiseren (sport) accommodatiebeleid			De Meerjaren Onderhoudslannen (MJOP's) gebouwen rondde we af. Er is een start gemaakt de MJOP's sportvelden in samenwerking met verenigingen.
Bundelen sportaccommodaties			Als onderdeel van het uitwerken van de sportvisie voerden we hierover gesprekken met sportverenigingen.

Realisatie overige resultaatafspraken			
De sportaccommodaties voldoen aan de veiligheidsnormen			Op basis van inspecties voerden wij onderhoud en reparaties uit zodat de accommodaties weer aan de veiligheidseisen voldoen.
Minimaal 95% van de subsidieaanvragen wordt binnen wettelijke termijn afgehandeld			Alle subsidieaanvragen handelden we binnen de wettelijke termijn af. We continueerde de subsidies aan sportverenigingen ondanks dat niet alle sportactiviteiten plaatsvonden vanwege corona.
100% van de hulpvragen van de sportorganisaties wordt afgehandeld			De sportconsulente, sportmakelaar en de vrijwilligerscentrale Cranendonck beantwoordden de ingekomen vragen.
2. Cultuur			
<p><i>Wat wil de Raad bereiken?</i> Inwoners van Cranendonck de mogelijkheid bieden kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst en culturele activiteiten. De gemeente stimuleert en faciliteert een structureel aanbod van culturele evenementen en kunst, ook voor jeugd. Onderwijsinstellingen en CultuurCraan hebben daarbij ook een rol en worden betrokken.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in stand houden van de leefbaarheid van de kernen. De gemeente ondersteunt verenigingen hierbij door middel van het verlenen van subsidie.</p> <p>Lokale inzet cultuurmiddelen: We zijn gesprekken gestart met Rick en Grensland muziekonderwijs omtrent het overhevelen van budget voor muziekonderwijs en sturen aan op een samenwerking tussen deze partijen. Tevens houden we de verdeling van de cultuurmiddelen opnieuw tegen het licht in 2021.</p>			
Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), inzet cultuurcoach			De cultuurcoach voor het onderwijs adviseerde op afstand. CMK is tijdens sluiting van de scholen niet uitgevoerd.
Cultuurplatform/Cultuurcraan			Ondanks corona realiseerde Cultuurcraan toch activiteiten. Er is een start gemaakt met het creëren van een online schildersportaal waar 25 Cranendonckse schilders werk maken in aansluiting op de toekomstige activiteiten op de Baronie van Cranendonck. Ook is Cultuurcraan projectleider van het project Coronamonologen, een project waar de impact van corona binnen Cranendonck getoond wordt. Fysieke activiteiten zijn afgelast of doorgeschoven.
Samen met culturele organisaties maakt de gemeente de slag van het 'traditionele' aanbodgericht werken naar meer vraaggericht werken			Dit is een lopend proces wat voortdurend aandacht krijgt.
Realisatie overige resultaatafspraken			
Minimaal 95% van de subsidieaanvragen wordt binnen wettelijke termijn afgehandeld			Alle subsidieaanvragen handelde we af binnen de wettelijk termijn. We continueerde subsidies aan cultuurverenigingen ondanks dat niet alle cultuuractiviteiten plaats vonden vanwege corona.
Organisatie van de Open Monumenten Dag			Er is een werkgroep gevormd die deze landelijke dag in een bredere opzet oppakt. Open Monumenten Dag is uitgesteld naar 2021. Dit is een gevolg van corona.
3. Toerisme en evenementen			
<p><i>Wat wil de raad bereiken?</i> In februari 2014 stelde de raad het beleidsplan "Recreatie en toerisme" vast en maakte daarbij de keuze voor scenario 1: "De basis op orde".</p>			

	<p>De gemeente Cranendonck wil een aantrekkelijke en gastvrije gemeente zijn voor recreanten en toeristen en maakt onderdeel uit van twee grote grensoverschrijdende natuurgebieden: De Grootte Heide en het Grenspark Kempen ~ Broek. Ook zijn twee toeristische 'parels' benoemd: de Baronie van Cranendonck en Budel- Dorplein. De recreatieve mogelijkheden die (onder andere) hier uit voortvloeien gaan we actiever promoten. De VVV's binnen de Grootte Heide, de Grootte Heide en de gemeenten starten samen met het verbeteren van de samenwerking van de toeristische diensten met de Grootte Heide.</p>
<p>Realisatie bestaand beleid/ nieuw beleidsvoornemen</p>	
<p>Samenwerkingsverbanden De Grootte Heide en Grenspark Kempen ~ Broek</p>	 <p>We nemen ambtelijk en bestuurlijk actief deel aan beide samenwerkingsverbanden. De Grootte Heide voerde het projectplan 2020 uit. Dit is voor een groot deel volgens planning gegaan. Behaalde resultaten zijn bijvoorbeeld: uitgave Magazine Beleef de Grootte Heide, lanceren nieuwe website, subsidie Regiodeal goedgekeurd, onderzoek naar de 'Plus-factor' van De Grootte Heide gestart. Een aantal zaken heeft door corona vertraging gehad maar startte wel. Bijvoorbeeld het programma Gastheerschap samen met IVN. Dit is voorbereid en start in 2021. Grenspark ~ Kempenbroek richtte zich met name op de UNESCO-aanvraag. Deze heeft vanwege corona vertraging omdat het betrekken van stakeholders op een andere manier moest. Dit heeft overigens geen gevolgen voor het kunnen krijgen van de status. Kempen ~ Broek voerde daarnaast de reguliere activiteiten uit (actualiseren website, foldermateriaal, doorontwikkelen en onderhouden routestructuur).</p>
<p>Verhoging tarief toeristenbelasting</p>	 <p>We verhoogden de tarieven voor de toeristenbelasting in 2020. Het is echter afwachten of dit leidt tot een hogere opbrengst uit de toeristenbelasting. Reden hiervoor is het effect van de coronacrisis op het aantal overnachtingen.</p>
<p>Toeristenbelasting</p>	 <p>Door de coronacrisis bleef het aantal recreatieve overnachtingen in 2020 beperkt. Wel blijkt het aantal over 2019 hoger te zijn geweest dan ingeschat bij het opmaken van de jaarrekening 2019. Deze hogere opbrengst is in 2020 verantwoord. Hiernaast controleerde bureau ANG in opdracht van de gemeente de toeristenbelastingplichtigen. Dit leidde onder andere tot meer inzicht in het aantal overnachtingen door arbeidsmigranten. Ook hierdoor zijn de inkomsten uit de toeristenbelasting hoger dan geraamd. De financiële verantwoording van de toeristenbelasting vindt overigens in programma 5 plaats.</p>
<p>Samenwerking VVV's en De Grootte Heide</p>	 <p>De Grootte Heide (DGH) betreft de lokale VVV's steeds meer bij de samenwerking. Bijvoorbeeld bij de nieuwsbrief en routekaarten van DGH. Daarnaast presenteren de VVV's zich nu ook op de website van DGH. Zo brengen ze lokale recreatieve informatie onder de aandacht. De VVV's weten De Grootte Heide zelf ook steeds beter te vinden.</p>
<p>Geen kermissen in 2020</p>	 <p>Alle kermissen zijn in 2020 afgelast. Reden is een verbod op evenementen door de coronacrisis.</p>
<p>Toekomst kermissen</p>	 <p>Er heeft een ambtelijke inventarisatie en voorbereiding plaatsgevonden om (in overleg met de lokale gemeenschappen) te onderzoeken hoe de kermis in de kleine kernen er in de toekomst uit zou moeten zien.</p>

Realisatie overige resultaatafspraken	
Grenspark Kempen ~ Broek en de Grootte Heide: UNESCO-aanvraag	 <p>Grenspark Kempen ~ Broek bereidde de UNESCO-aanvraag verder voor. Vanwege corona is dit proces vertraagd en op een andere wijze vormgegeven. De Grootte Heide en Kempen ~ Broek verkennen de mogelijkheden voor het aansluiten van De Grootte Heide.</p>

Effectindicatoren

Nr.	Omschrijving	Realisatie (voorgaande jaren)	Bron	Streefwaarden Gerealiseerd	
				2020	2020
1.1	Tevredenheid burgers over sportvoorzieningen	7,6	WSJG	7,6	7,9
2.1	Tevredenheid burgers over cultuur	6,4	WSJG	6,5	6,5

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonc k	Nederlan d
Niet sporters	%	WSJG	2018	44,7	48,7

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Sport	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Binnensportaccommodaties: Vanwege Coronamaatregelen waren de sportaccommodaties een deel van het jaar gesloten. Hierdoor ontvingen we minder inkomsten en zijn de kosten ook lager. Verder waren er kosten in verband met de afwikkeling verkoop gymzaal Hoofdstraat in Budel-Dorplein. Er zijn ook extra kosten gemaakt voor het opstellen van demarcatielijst.	I	-13	-51		-64

Sportverenigingen: Vanwege corona is gebruik gemaakt van de compensatieregeling Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS-regeling). De hogere baten zijn vooral veroorzaakt door de ontvangst van de rijksbijdrage voor de TVS-regeling. Deze middelen zijn doorbetaald aan de verhuurders van de sportaccommodaties voor de kwijtschelding van de huren. Deze kwijtschelding van de huren heeft vervolgens geleid tot lagere accommodatiesubsidies wat een voordeel oplevert van € 84.000.	I	-121	205		84
Buitensportaccommodaties: In 2020 zijn er minder kosten geweest voor klein onderhoud gebouwen (38) en groen (29). Vanwege Corona zijn de buitenaccommodaties minder/niet gebruikt. Hierdoor waren onderhouds/vervangingswerkzaamheden niet tot nauwelijks aan de orde. In 2021 concretiseren we de MJOP's buitenaccommodaties.	I	57	-20		37
Subsidie SPUK: Voor het jaar 2020 hebben we de werkelijke uitgaven bepaald welke betrekking hebben op de subsidie SPUK en deze bedragen leiden tot een hogere bate van € 33.000 dan begroot.	I		33		33
Overige geringe afwijkingen		-4	-1		-5
Totaal		-81	166	0	85
Cultuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
cultuureducatie met kwaliteit: in de burap is voorgesteld om 5.000 euro over te hevelen, deze overheveling kan vervallen	I	-5		5	0
Totaal		-5	0	5	0
Toerisme en evenementen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Overige geringe afwijkingen	I	-6			-
Totaal		-6	0	0	-6
Totaal structureel		0	0	0	0
Totaal incidenteel		-92	166	5	79
Totaal programma		-92	166	5	79

Totale programmakosten Recreatie + Toerisme

PROGRAMMA 3 - Recreatie en Toerisme	Rekening 2019	primitief 2020	wijziging 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Afwijking 2020
Lasten						
BELEIDSVELD 3.1 Cultuur	-370	-365	-5	-369	-374	-5
BELEIDSVELD 3.2 Toerisme en Evenementen	-293	-298	63	-235	-241	-6
BELEIDSVELD 3.3 Sport	-2.078	-1.763	51	-1.712	-1.793	-81
Totaal Lasten	-2.741	-2.425	109	-2.316	-2.408	-92
Baten						
BELEIDSVELD 3.1 Cultuur	10	10	0	10	10	0
BELEIDSVELD 3.2 Toerisme en Evenementen	45	53	-53	0	0	-0
BELEIDSVELD 3.3 Sport	872	690	1	692	858	166
Totaal Baten	927	754	-52	702	868	166
Saldo voor resultaatbestemming	-1.814	-1.672	58	-1.614	-1.540	74
Bestemmingen						
stortingen reserves	-12	0	-25	-25	-20	5
Onttrekkingen reserves	145	15	12	27	27	0
Bestemmingen per saldo	133	15	-13	2	7	5
Saldo na resultaatbestemming	-1.681	-1.657	45	-1.612	-1.533	79

Programma 4: Sociaal domein

Missie van het programma:

De gezondheid en zelfstandigheid van inwoners bevorderen, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Producten

1. Werk en inkomen
2. Maatschappelijke ondersteuning
3. Jeugd
4. Onderwijs

Wat hebben we bereikt?

Kijkende naar het jaar 2020 kunnen we spreken van een uitdagend jaar. Corona deed een beroep op flexibiliteit van zowel de inwoners als de medewerkers van het sociaal team. Contacten vonden (vooral) digitaal plaats en voorliggende voorzieningen zoals de huiskamerprojecten waren een lange tijd gesloten. De geïndiceerde zorg ging wel door, vaak in een aangepaste vorm (van groep naar individueel en van fysiek naar digitaal). Ook een deel van het onderwijs vond digitaal plaats vanwege Corona.

Product Werk en inkomen

Voor Werk en Inkomen was 2020 een bewogen jaar vol uitdagingen. Naast corona waren er ook nieuwe ontwikkelingen die ingevuld moesten worden. Zo was er onder meer de voorbereiding op de invoering van de nieuwe Wet Inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening die de gemeente verplicht extra taken uit te voeren op het gebied van vroegsignalering. De gemeente kreeg ook de taak om de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) te implementeren en uit te voeren, een regeling die is ingegaan op 1 maart 2020 en nog voortduurt. Naast uitkeringen voor levensonderhoud, werden binnen de Tozo ook bedrijfskredieten verstrekt. Het aantal ondernemers dat zich hiervoor heeft gemeld was groot en de uitvoering van de regeling betekende een grote druk op de afdeling.

De forse toename van het uitkeringsbestand die werd voorspeld, bleef uit, mede door de verschillende steunmaatregelen vanuit het Rijk. Er zijn geen lokaal aanwijsbare redenen voor aan te geven. Het lage aantal statushouders dat is ingestroomd speelt hierin mee, maar ook dat is een landelijk effect.

Het aantal re-integratietrajecten bleef door corona ook achter op het aantal dat was begroot. Zowel lokaal als regionaal wordt gewerkt aan een herstelplan, die voornamelijk vanaf 2021 zal worden 'uitgerold'. Deze aanpakken zijn gericht op herstel van de arbeidsmarkt zodat de werkgelegenheid behouden wordt.

Product maatschappelijke ondersteuning

Binnen de Wmo is een toename van het aantal cliënten zichtbaar, op alle fronten. Dit heeft een negatief financieel resultaat als gevolg. De verklaring hiervoor is divers: inwoners worden over het algemeen ouder in hun eigen vertrouwde omgeving. Door het abonnementstarief kunnen inwoners ongeacht hun inkomen een beroep doen op de Wmo en de gevolgen van corona op het welbevinden en participatie van inwoners zijn nog onvoldoende inzichtelijk. Bijkomend effect van corona is dat we er, samen met onze inwoners en partners, onvoldoende in zijn geslaagd om individuele voorzieningen te collectivieren doordat de focus lag op het hier en nu. Hierna gaan we verder in op de verschillende producten/ontwikkelingen binnen de Wmo:

Hulp bij het huishouden

In navolging van 2019 is ook in 2020 de taakstelling behaald, ondanks een stijging van het aantal cliënten dat gebruik maakt van huishoudelijke hulp. Dit komt met name doordat een gedeelte van de geïndiceerde zorg niet verzilverd wordt, iets wat ook de afgelopen jaren het geval was (en dus niet verklaard kan worden door corona). Een inwoner die 52 weken huishoudelijke hulp ontvangt, zegt dit ook wel eens een week af door bijvoorbeeld vakantie of iemand uit het eigen netwerk die op afstand woont maar een aantal keer per jaar overkomt en wat huishoudelijke taken op zich neemt. Het verzilveringspercentage lag in 2020 voor de Wmo op 89,3%. Daarnaast worden vanaf 2018 de inwoners geïndiceerd volgens een nieuw protocol waarbij meer gevraagd wordt van het eigen netwerk. Hiermee is de gemiddelde

indicatietijd HBH per cliënt afgenomen in zowel 2019 t.o.v. 2018 als in 2020 t.o.v. 2019. Ter illustratie: het gros van de cliënten HBH maakt gebruik van HBH 1. De gemiddelde indicatietijd bedroeg hiervoor in 2018: 161 minuten 2019: 137 minuten en 2020: 130 minuten. De geringe daling van 2019 naar 2020 laat zien dat hier de rek uit lijkt. Inwoners die een beroep doen op de Wmo in de vorm van huishoudelijke hulp, moeten hierdoor in staat gesteld worden in een schoon en leefbaar huis te leven.

Begeleiding 18+

Bij de maatwerkproducten begeleiding (zowel begeleiding individueel als begeleiding groep) zijn we in 2020 gestart met een analyse van de individuele indicaties. Dit om te bezien of er meer in collectiviteit georganiseerd kan worden. Daarnaast worden de overeenkomsten begeleiding jaarlijks verlengd. Uit onderzoek onder de inwoners en zorgaanbieders zal moeten blijken of de huidige begeleidingsvormen nog aansluiten bij de behoefte van de inwoner. Dit onderzoek is in 2020 niet afgerond en loopt door in 2021.

Hulpmiddelen

In 2020 zijn nieuwe overeenkomsten afgesloten met een leverancier voor trapliften en twee leveranciers voor overige hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobiel.

Taxbus

In 2020 hebben we een nieuwe overeenkomst afgesloten met de huidige vervoerder (collectief vervoer) en het mobiliteitscentrum. Hiermee is het collectief vervoer voor enkele jaren gegarandeerd voor de inwoners met een indicatie. Gedurende de lock-down is Taxbus opengesteld voor OV-reizigers waardoor ook inwoners zonder indicatie gebruik konden maken van deze dienst.

Product Jeugd

Individuele voorzieningen

In het tweede kwartaal van 2020 zagen we een afname van het aantal hulpvragen op het gebied van Jeugdzorg. Dit als gevolg van Coronamaatregelen. Na de zomervakantie nam dit aantal weer toe. Dit betrof voor een deel uitgestelde zorg. In het najaar normaliseerde het aantal aanvragen weer.

Gedurende het jaar is er in meer en mindere mate sprake geweest van een wachtlijst bij het Sociaal Team op het gebied van jeugd. We troffen verschillende maatregelen om deze wachtlijst te laten dalen (inzet extra medewerker en efficiëncyslag in verdeling van casussen). Als gevolg van de wachtlijst zagen we het aandeel doorverwijzingen door huisartsen en andere medische verwijzers in de loop van het jaar stijgen.

Preventie

Een deel van de reguliere preventie activiteiten kon niet doorgaan vanwege Corona. Het gaat dan om weerbaarheidstrainingen en groepstrajecten voor kinderen in echtscheidingssituaties (KIES trainingen). Waar nodig kregen kinderen en jongeren individuele hulp en ondersteuning. Tijdens de eerste uitbraak van het virus in onze regio lag ook een deel van preventieve jeugdgezondheidszorg vanuit de GGD stil ten behoeve van Coronawerkzaamheden. De focus van de GGD lag in deze periode vooral op het uitvoeren van risicozorg en onderzoeken op indicatie. Bij de start van het schooljaar 2020-2021 pakte de GGD de uitvoering van de gezondheidsonderzoeken weer op, deels in aangepaste vorm.

Product Onderwijs

Technisch onderwijs

In 2020 ontwikkelde BIVAK zich verder. Bij BIVAK ligt de focus op technisch onderwijs dat innovatief is en past bij de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Onderwijs aan asielzoekerskinderen

Het Kwadrant (onder bestuur van stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs) is opnieuw actief op het AZC voor het voortgezet onderwijs aan de 12-17 jarige asielzoekerskinderen. De onderwijsactiviteiten vinden plaats op de opvanglocatie.

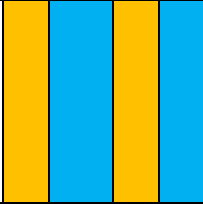

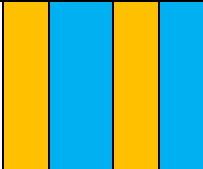

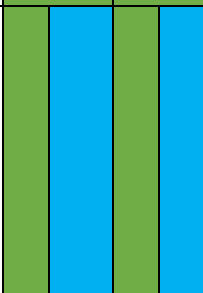
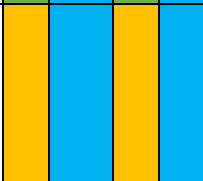

Basisschool De Opstap biedt als dependance van basisschool De Stapsteen in de Muzenberg onderwijs aan asielzoekerskinderen. Binnen De Opstap is een 5e lokaal gerealiseerd voor de asielzoekerskinderen.

Kinderopvang/peuteropvang

Vanwege Corona voerde de GGD in 2020 minder inspecties uit bij gastouderopvang, kinderopvang en buitenschoolse opvang. Ook is een deel van de inspecties digitaal uitgevoerd in plaats van op locatie.

		burap	Jaar-rekening	Toelichting
0. Sociaal domein breed				
	<i>Wat wil de raad bereiken?</i>	De gezondheid en zelfstandigheid van inwoners bevorderen, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.		
Realisatie nieuwe beleidsvoornemens				
	Jaarplannen			De raad stelde op 25-6-2019 het Beleidskader Sociaal Domein Cranendonck 2019-2022 vast en op 26-5-2020 de notitie ontwikkeling in rollen en relaties (doorontwikkeling burgerparticipatie). Het beleidskader zou in 2019 verder uitgewerkt worden in (jaar)plannen op kernniveau. In het kader van de doorontwikkeling burgerparticipatie is ervoor gekozen om de regie op deze plannen niet bij de gemeente te leggen maar bij de kernen te laten. Zij bepalen daarbij zelf het tempo waarin deze dorpsvisies tot stand komen. Een aantal dorpskernen bracht al een dorpsoverleg op gang, waarbij ze integraal naar de toekomst van hun dorp kijken. Als gemeente vervullen we hierin een faciliterende rol.
	Cliëntervaringsonderzoek			Een vergelijking met voorgaande jaren is door de huidige Coronasituatie niet betrouwbaar. Daarom voerden we het cliëntervaringsonderzoek (net als de overige A2 gemeenten) in 2020 niet uit.
	Gevolgen Corona			<p>Zorgaanbieders jeugd en wmo waren over het algemeen goed in staat om waar nodig op alternatieve wijze zorg te bieden en cliënten in beeld te houden.</p> <p>We boden deze zorgaanbieders en vervoerders taxibus voor de coronamaanden omzetgarantie met een compensatieregeling. Daarnaast troffen we voor zorgaanbieders een compensatieregeling voor meerkosten die zij in 2020 maakten vanwege Corona. De getroffen maatregelen zijn in overeenstemming met het landelijk beleid.</p> <p>Wat betreft werk en inkomen bleef de verwachte toename in aanvragen schuldhulpverlening en bijstandsuitkeringen uit. Mogelijk is er sprake van een vertraagd effect.</p> <p>De GGD leverde ook in onze gemeente een grote bijdrage aan het voorkomen en bestrijden van Corona.</p>
1. Werk & inkomen				
	<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>	De gemeente Cranendonck bevordert de (arbeids-) participatie, bestaanszekerheid en (financiële) zelfstandigheid van haar inwoners en voorziet in (tijdelijke) inkomensondersteunende voorzieningen en bijbehorende dienstverlening. Integraliteit met de andere beleidsvelden binnen het programma 'Sociaal Domein' is daarbij de insteek.		

Realisatie bestaand beleid/nieuwe beleidsvoornemens					
Armoede en schuldhulpverlening					De verwachte toename in aanvragen schuldhulpverlening als gevolg van Corona bleef uit. We verwachten een vertraagd effect dat mogelijk in 2021 plaatsvindt. We troffen voorbereidingen voor de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening.
Bijstandsverlening					Het Rijk zette in 2020 steunmaatregelen in. Hierdoor bleef een sterke toename van het aantal uitkeringen uit. Wanneer de steunmaatregelen stoppen verwachten we dat het aantal uitkeringen wel stijgt. Het aantal uitkeringen eind 2020 was 237.
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (Bbz)					We ontvingen in 2020 geen nieuwe aanvragen Bbz. Dit is naar alle waarschijnlijkheid te verklaren door de Tozo en andere steunmaatregelen die het Rijk invoerde.
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)					<p>De ondersteuning van zelfstandigen kreeg in 2020 een andere vorm door de Coronamaatregelen. Het Rijk stelde vanaf maart 2020 een ondersteuningspakket ondernemers in. Onderdeel van dit pakket is de Tozo (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) dat de gemeente uitvoert. Ondernemers ontvangen onder bepaalde voorwaarden inkomensondersteuning ter hoogte van het sociaal minimum. Daarnaast kan de ondernemer een lening bedrijfskapitaal ad. € 10.157,00 aanvragen.</p> <p>Ter ondersteuning van de ondernemers organiseerden we in A2-verband een ondernemersloket, waar ondernemers terecht konden met vragen m.b.t. landelijke en lokale steunmaatregelen. We hadden nauw contact met de ondernemers of indirect via het ondernemersloket (OLA2) om de uitvoering Tozo te optimaliseren. Dit resulteerde in snelle afhandeling en correcte betaling van de Tozo-uitkeringen, waardoor er slechts een minimaal aantal terugvorderingen zijn ontstaan. Door de efficiënte uitvoering realiseerden we dit ruimschoots binnen het uitvoeringsbudget.</p> <p>De Tozo is 2 keer verlengd en Tozo 3 heeft een looptijd tot 1 april 2021. In 2020 ontvingen we 503 aanvragen levensonderhoud. Daarvan kenden we er 428 toe. Daarnaast ontvingen we 38 aanvragen voor een bedrijfskrediet, die we allemaal toekenden. Door de verlenging Tozo bleef de verwachte toename Bbz-aanvragen uit.</p>
Samen aan de slag					Door Corona ontstond in 2020 een andere dynamiek. Diverse contacten over actielijnen zijn uitgesteld, aangepast c.q. niet volledig doorlopen. Daardoor liep het gehele programma vertraging op. Op aangepaste wijze kwam het programma later toch op gang. Voor de Experimenteerregeling vonden de eerste twee pitchrondes plaats. Op basis daarvan kenden we de betreffende subsidies toe. Vervolgens startten ook de verschillende initiatieven op. Dit betreft initiatieven uit de subregio van Cranendonck, Nederweert en Weert.
Re-integratie					We voerden minder trajecten re-integratie uit dan begroot. Dit had alles te maken met de Coronamaatregelen, zoals de 1,5 meter, maar ook periode waarin lock-downs plaatsvonden. Daarnaast werden bij een Coronabesmetting op een traject of werkpleklocatie, trajecten of werkzaamheden stopgezet. Fysieke ontmoetingen vonden het hele jaar nauwelijks plaats.

		Zowel in eigen huis, als in samenwerking met Werk.com, het Regionaal Werkbedrijf Midden-Limburg en met de A2-gemeenten hielden we de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de gaten. Zowel lokaal als regionaal richtten wij ons op herstel aanpak van de arbeidsmarkt met nieuwe initiatieven en behoud van huidige instrumenten.
Wijziging Wet Inburgering		De ingangsdatum van de nieuwe Wet Inburgering is uitgesteld tot 1 januari 2022. Voorbereidingen (met name op het onderdeel inkoop) liepen door.
Realisatie overige resultaatafspraken		
Beleidsplan schuldhulpverlening 2020		De armoedeconferentie zou input geven voor het beleidsplan. Deze heeft vanwege de coronacrisis niet plaats kunnen vinden. Dit betekent dat het beleidsplan vertraging oploopt. De conferentie vindt (online) plaats op 1 april 2021. Verwachting is dat het beleidsplan medio 2021 ter besluitvorming wordt voorgelegd.
Evaluatie overstap arbeidsmarktregio eind 2020/begin 2021		In november 2020- heeft een werksessie met de raad plaatsgevonden over dit onderwerp. Begin 2021 wordt een eerste beeld aan de Raad aangeboden.
2. Maatschappelijke ondersteuning		
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>		Inwoners van de gemeente Cranendonck van alle leeftijden nemen op een volwaardige en aanvaardbare wijze deel aan de samenleving. Het gaat om zowel de financiële als de maatschappelijke zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid hierin. De gemeente ondersteunt inwoners in dit proces voor zover er zich problemen voordoen, die in redelijkheid niet door deze inwoners en hun sociale omgeving opgelost kunnen worden. Het kan daarbij gaan om materiële dan wel immateriële ondersteuning op het gebied van financiën en gezondheid. Ook stimuleert de gemeente de onderlinge ondersteuning van inwoners en ligt het accent op de inzet van het sociale netwerk en informele zorg. Lokale inbedding van de zorg is een belangrijk uitgangspunt evenals de zorg zo dichtbij mogelijk te organiseren.
Realisatie nieuwe beleidsvoornemens		
Hulpmiddelen		De nieuwe contracten voor de Wmo hulpmiddelen gingen in op 1 april 2020. Er zijn twee leveranciers gecontracteerd. De inwoner bepaalt welke leverancier het noodzakelijke middel gaat leveren. De tarieven stegen uiteindelijk minder dan aanvankelijk gedacht.
Taxibus		De nieuwe contracten Taxibus gingen in op 1 maart 2020. We zijn blijven samenwerken met dezelfde vervoerder. Het mobiliteitscentrum wordt door een nieuwe organisatie vormgegeven. Door de Coronacrisis daalde het vervoer met Taxibus dramatisch tot zo'n 20% tijdens de eerste lockdown, waar het begin 2021 op zo'n 30% lag. We boden vervoerders voor de coronamaanden omzetgarantie met een compensatieregeling. Dit heeft geen invloed op de begroting. Daarnaast werd Taxibus opengesteld voor ov-reizigers om het uitvallen van de buurtbussen op te vangen.
Begeleiding 18+		In 2020 hebben we een analyse gemaakt van de indicaties individuele begeleiding om te bezien of hier meer in collectiviteit georganiseerd kan worden. Kijkend naar de coronacrisis loopt het onderzoek naar welke vormen van dagbesteding passen bij de huidige tijdsgeest in 2021 door. De doordecentralisatie van beschermd wonen is uitgesteld naar 2023.
Hulp bij het huishouden		We zijn bij huishoudelijke hulp binnen begroting gebleven en hebben de taakstelling behaald. Dit is het gevolg van maatregelen die in voorgaande jaren zijn genomen, zoals het meer sturen op de eigen mogelijkheden van inwoners volgens het protocol dat in 2018 in is gegaan en een gedeelte van huishoudelijke hulp die niet verzilverd wordt. In 2020 zijn alle inwoners die nog

			geïndiceerd waren op basis van het oude protocol, geherïndiceerd. Door een wettelijk overgangsrecht van 6 maanden zijn vanaf 2021 alle inwoners geïndiceerd volgens hetzelfde protocol. Belangrijk punt hierbij is dat inwoners ondanks lagere normtijden voldoende ondersteuning krijgen om in een schoon en leefbaar huis te wonen. Daarnaast zijn in 2020 voorbereidingen getroffen voor een nieuwe aanbesteding die op 1-7-2021 afgerond zal zijn.
Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang (BW/MO)			De overheveling van de maatwerkvoorziening Beschermd Wonen naar de regiogemeenten is met een jaar uitgesteld naar 1 januari 2023. Er is nog teveel onduidelijkheid over de beleidsmatige en financiële consequenties van de decentralisatie. De overheveling van Maatschappelijke Opvang naar gemeenten blijft staan voor 2026. Uitstel schept meer ruimte voor de uitvoering van het regioplan BW dat tegen het eind van het jaar is vastgesteld. Dit zet de lijn uit waar we naartoe willen en wat daartoe moet gebeuren. Er zijn diverse werkgroepen ingesteld om zaken zowel inhoudelijk alsook in de samenwerking en financieel uit te werken.
Samenwerkingsconstructie welzijnspartners			Het onderzoek heeft mede vanwege Corona vertraging opgelopen. We maakte een interne en externe analyse (sterkte/zwakte, kansen en bedreigingen), en we brachten de belangrijkste trends zijn in beeld. De focus ligt nu op het jongerenwerk en sociaal makelaarschap, ter versterking van de vitale gemeenschappen.
Invoering Wet verplichte GGz (Wvvgz)			Per 2020 is de nieuwe Wet verplichte ggz ingegaan. Het meldpunt waar burgers en professionals kunnen aangeven zich ernstige zorgen te maken over het psychisch welzijn van anderen, is bij de GGD belegd. Vanuit Cranendonck zijn daar 3 meldingen binnengekomen, waarvan er 2 tot een aanvraag voor een zorgmachtiging hebben geleid.
3. Jeugd			
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>	We scheppen voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jeugdigen in de gemeente Cranendonck. Daarnaast werken we samen met zorgaanbieders aan een aantal systeendoorbraken in het jeugdzorgstelsel. Hulp en ondersteuning aan jeugdigen en hun gezinnen moet voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn. Door het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en het verbeteren van de hulpverlening en goede lokale basisvoorzieningen willen we bereiken dat meer kinderen opgroeien in een kansrijk en veilig thuis tot zelfstandige inwoners die actief deelnemen aan de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Hierbij gaan we eerst uit van de mogelijkheden die jeugdigen, ouders en hun leefomgeving zelf hebben. Als dit niet voldoende is, is professionele hulpverlening mogelijk.		
Realisatie nieuwe beleidsvoornemens			
Jeugdgezondheidszorg			De GGD Brabant Zuidoost biedt de jeugdgezondheidszorg 0 - 4 en 5 -18 per 1 januari 2021 geïntegreerd aan. De implementatie van deze integratie is afgerond. De overgang naar één dossier is in maart voorzien.
Nieuwe aanbesteding jeugdbescherming / jeugdreclassering (JB/ JR)			De aanbesteding is afgerond. Dezelfde aanbieders (gecertificeerde instellingen) zijn gecontracteerd.
Nieuwe aanbesteding jeugdzorg			Meerdere zorgaanbieders gaven aan vanwege Corona (RIVM-maatregelen en hoger ziekteverzuim) te weinig tot geen tijd te hebben om zich te richten op de inschrijving. Daarnaast waren zij ook niet in staat de noodzakelijke overleggen met elkaar tot stand te brengen. Naar aanleiding hiervan besloten Eindhoven en de regiogemeenten binnen de DVO Samen voor Jeugd om de inkoop jeugdzorg in te trekken en een jaar uit te stellen.
4. Onderwijs			

Wat wil de Raad bereiken?	De gemeente Cranendonck ondersteunt en faciliteert onderwijsinstellingen om hun taak adequaat uit te kunnen voeren. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de ontwikkeling van kinderen, onder andere via de scholen en via voor- en vroegschoolse educatie.	
Realisatie nieuwe beleidsvoornemens		
Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)		<p>Per 1 augustus 2020 trad het Wijzigingsbesluit urenuitbreiding voorschoolse educatie (vve) in werking. In Cranendonck hebben alle VVE instellingen de urenuitbreiding gerealiseerd. Hiermee is er een aanbod van 960 uur voor alle peuters tussen 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie. Deze uren uitbreiding vangen we op binnen de Rijksdoeluitkering die de gemeente daarvoor ontvangt.</p> <p>We startten een LEA-overleg op (lokaal educatieve agenda) met een werkgroep voor VVE.</p>
Laaggeletterdheid (Basisvaardigheden)		<p>Via het DigiTaalhuis werkten we aan de aanpak van basisvaardigheden. Hiervoor is in 2020 een coördinator DigiTaalhuis gestart. Inwoners die zich melden, zijn adequaat verwezen naar passend aanbod. Daarnaast zijn de volgende terugkeren activiteiten georganiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering spreekuur DigiTaalhuis • Nederlandse les (online) • Computerles • Taalmaatjes • Vrouwentaalgroep

Effectindicatoren

Binnen het sociaal domein is het handelen gericht op het herstellen, behouden en/ of vergroten van de gezondheid en zelfstandigheid van onze inwoners. We zetten diverse instrumenten in om de resultaten van dit handelen te meten en rapporteren hierover elk kwartaal aan de raad.

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Absoluut verzuim *)	Aantal per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar	DUO/ Ingrado	2019	8	2,4
Relatief verzuim **)	Aantal per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar	DUO/ Ingrado	2019	8	26
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs (12-21 jaar)	DUO	2019	1,0%	2,0%

Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	LISA	2019	559,2	677,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2019	0%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2019	4%	6%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2019	68,4%	68,8%
Achterstandsleerlingen (***)	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2012	8,6%	11,6%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2019	1%	2%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jr eo	CBS	2020, 1 ^e helft	229,8	459,7
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 74 jaar	CBS	2020, 1 ^e helft	84,0	202,0
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2020, 1 ^e helft	7,9%	9,7%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2020, 1 ^e helft	0,9%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2020, 1 ^e helft	Onbekend	0,3%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2020, 1 ^e helft	490	640
Demografische druk #)	%	CBS	2020	61,4%	54,2%

* Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.

** Er is sprake van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd (ongoorloofd) de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend.

***Deze indicator is vervallen.

De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen geven we in elk programma beknopte informatie over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de paragraaf.

GGD

Doel: De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Doel van deze regeling is de behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet publieke gezondheid.

Financiële informatie :		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Gemeentelijke bijdrage	335	348	360	360	360	360	360

Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen

Doel: Samen met negen andere gemeenten houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De school bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs.

Financiële informatie:		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0	0	0	0

Werkvoorzieningsschap de Risse

Doel: Werkvoorzieningsschap de Risse zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. De Risse richt zich primair op het vinden van aangepast werk voor mensen met een Sw-indicatie. Met de komst van de Participatiewet ontwikkelt de Risse zich naar een mens- ontwikkelbedrijf.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024

Financiële informatie: (x €1.000,-)	Gemeentelijke bijdrage	2.055	1.882	2.014	1.869	1.822	1.792	1.695
	(gelijk aan budget ten behoeve van Wsw in participatie-budget)							
	Extra gem. bijdrage				48	33	13	

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Werk & Inkomen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Bijstandverlening: in de begroting is uitgegaan van een afname van het aantal uitkeringsgerechtigden van 240 tot 230. Door corona is dit niet realistisch. Desondanks is het aantal uitkeringen in 2020 afgenomen tot 237 (-1,3%). Hierdoor zijn de uitkeringslasten hoger dan begroot. Landelijk is het aantal uitkeringen met 3,4% toegenomen. Hierdoor is het budget BUIG wat een gemeente ontvangt voor de dekking van de uitkeringslasten veel hoger vastgesteld.	I	-157	225		68
Bijzondere bijstand: door de ondersteunende maatregelen vanuit het rijk hebben in 2020 minder mensen een baan verloren dan verwacht. Hierdoor hadden weinig mensen een inkomensterugval in 2020 waardoor de verwachte toename van het beroep op bijzondere bijstand achterwege bleef.	I	81	-15		66
Bijstandsverlening zelfstandigen In 2020 zijn er minder leningen bedrijfskapitaal verleend dan begroot. Wel heeft er van het rijk een nabetaling plaatsgevonden voor in 2020 verleende bedrijfskredieten	I	37	21		58

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo): ten tijde van het opstellen van de bestuursrapportage 2020 zou de Tozo stoppen per 1-10-2020. Inmiddels loopt de Tozo door tot 1-7-2021. De verlenging van de Tozo heeft tot gevolg dat er meer ondersteuning is verstrekt aan zelfstandig ondernemers. Deze uitgaven worden volledig vergoed door het rijk. Voor de uitvoeringskosten ontvangt de gemeente een vast bedrag per aanvraag. De werkelijke uitvoeringskosten zijn in 2020 € 84.000 lager dan de rijksvergoeding	I	-602	686		84
Sociale werkvoorziening: via de septembercirculaire 2020 zijn er extra middelen voor de uitvoering van de WSW beschikbaar gekomen. Deze middelen worden volledig doorbetaald aan de Risse die de WSW uitvoert. De extra middelen zijn niet in de begroting verwerkt.	I	-170			-170
Diversen	I	83	-45		38
Totaal		-728	872	0	144
Maatschappelijke ondersteuning	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Huishoudelijke Hulp: we hebben te maken met een licht overschot van 12.000. Dit komt door een lagere gemiddelde indicatietijd sinds 2018 en een percentage niet-verzilverde zorg. Hiermee is de taakstelling voor 2020 behaald, ondanks de relatief lichte stijging van de kosten t.o.v. 2019.	I	12			12
Begeleiding 18+: het aantal inwoners dat gebruik maakt van (vooral individuele) begeleiding stijgt. Dit komt door vergrijzing, het feit dat mensen ouder worden en langer thuiswonen. Wat we niet mogen vergeten is dat door corona voorliggende voorzieningen zoals de huiskamerprojecten voor een lange tijd gesloten zijn waardoor hulpvragen niet collectief opgepakt konden worden.	I	-66			-66

Hulpmiddelen: in 2020 stijgen de kosten voor hulpmiddelen vooral door overschrijding van de budgetten woonvoorzieningen (97.000) en rolstoelen (31.000). Binnen beide producten zien we een toename van het aantal voorzieningen t.o.v. 2019 (totaal 60) terwijl de begroting voor woonvoorzieningen 50.000 lager is t.o.v. 2019.	I	-123	-2		-125
Eigen bijdrage Wmo: door de coronacrisis zijn voor de maanden april en mei 2020 de eigen bijdragen voor inwoners binnen de Wmo kwijtgescholden.	I		-52		-52
Algemene voorzieningen/Budgetsubsidies: Het restant wordt voornamelijk veroorzaakt door het budget van Stichting De Klimroos. Zij ontvangen alleen nog accommodatiesubsidie voor de huur van het zwembad.	I	31			31
1elijnsloket (nieuwe) WMO: mensen met een hulpvraag hebben dit jaar minder beroep op clientondersteuning gedaan dan vanuit de begroting beschikbaar is. Daarnaast stelde het Rijk voor de nieuwe Wet verplichte ggz (Wvvggz) extra middelen beschikbaar. De invoering van deze wet heeft vooralsnog niet tot meerkosten geleid, waardoor de extra middelen niet zijn ingezet.	I	35			35
Diversen	I	62			61
Totaal		-49	-54	0	-104
Jeugd	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking

<p>individuele voorzieningen jeugd: een groot deel van dit bedrag (300.000) wordt verklaard door een meevaller op de afrekening van B-aanbieders in zowel 2018 als 2019, dat op het jaar 2020 drukt. Daarnaast is er vanwege Corona minder gebruik gemaakt van de extra armoedegelden om jongeren te laten deelnemen aan sport- of cultuuractiviteiten (60.000). Ten aanzien van geïndiceerde jeugdzorg zien we dat het aantal begeleidingstrajecten vergelijkbaar is met 2019. Het aantal behandelingstrajecten is echter gedaald met 150 trajecten. Hieronder vallen ook dyslexietrajecten die vanwege Corona veel minder zijn aangevraagd.</p> <p>Tot slot zien we ook dit jaar dat niet alle geïndiceerde zorg daadwerkelijk wordt gebruikt (verzilverd). Het percentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren (73,4% is verzilverd).</p>	I	890			890
<p>Vanwege Corona lag een deel van preventieve zorg voor kinderen stil in 2020. Denk bijvoorbeeld aan voorlichtingen, weerbaarheidstrainingen en KIES-training voor kinderen in echtscheidingsituaties. Daarnaast was er minder inzet van expertises als jeugdverpleegkundige en jeugdarts i.v.m. minder (fysiek) overleg. Ook was er minder vraag naar inzet van tolken i.v.m. een Corona.</p>	I	49			49
Totaal		939	0	0	939
Onderwijs	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking

Lokaal onderwijsbeleid/Besteding rijksuitkering: Voor Onderwijsachterstandenbeleid ontvangt de gemeente middelen vanuit het Rijk. In 2020 is niet de volledige rijksdoeluitkering besteed, onder andere vanwege minder geïndiceerde peuters door de Zuidzorg. Omdat het gaat om een doeluitkering met een terugbetaalverplichting reserveren we het niet-bestede deel.	I	58	-58		0
Huisv. PO/ Gymonderwijs: vanwege de lockdown was er tijdelijk geen bewegingsonderwijs. Dit zorgde voor lagere kosten voor de huur van gymlokalen.	I	32			32
Voorschoolse educatie en opvang: Vanwege corona heeft de GGD minder inspecties uitgevoerd bij de kinderopvangorganisaties. Dit heeft gezorgd voor een incidenteel voordeel.	I	22			22
Huisvesting: extra afschrijving (60), in programma 2 is de verkoopopbrengst van 3 gemeentelijke panden verantwoord. op 1 van deze gebouwen zat nog een boekwaarde die afgeboekt moet worden	I	-60			-60
Overige geringe afwijkingen		-35	7	-19	-47
Totaal		17	-51	-19	-53
Totaal structureel					
Totaal incidenteel		179	767	-19	927
Totaal programma		179	767	-19	927

Totale Programmakosten Sociaal Domein

PROGRAMMA 4 - Sociaal Domein	Rekening 2019	primitief 2020	wijziging 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Afwijking 2020
Lasten						
BELEIDSVELD 4.1 Werk en Inkomen	-8.215	-7.902	-1.538	-9.440	-10.168	-728
BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning	-5.987	-5.934	-114	-6.049	-6.098	-49
BELEIDSVELD 4.3 Jeugdzaken	-5.162	-5.606	-61	-5.667	-4.728	939
BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs	-1.697	-1.579	-162	-1.741	-1.724	17
Totaal Lasten	-21.061	-21.022	-1.875	-22.897	-22.718	179
Baten						
BELEIDSVELD 4.1 Werk en Inkomen	4.037	3.804	1.367	5.171	6.042	872
BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning	201	135	0	135	81	-54
BELEIDSVELD 4.3 Jeugdzaken	0	0	0	0	0	0
BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs	397	9	183	192	141	-51
Totaal Baten	4.636	3.948	1.550	5.498	6.265	767
Saldo voor resultaatbestemming	-16.425	-17.074	-325	-17.399	-16.453	946
Bestemmingen						
stortingen reserves	-352	0	-10	-10	-10	0
Onttrekkingen reserves	0	45	24	69	51	-19
Bestemmingen per saldo	-352	45	14	59	41	-19
Saldo na resultaatbestemming	-16.777	-17.029	-311	-17.340	-16.412	927

Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck is een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie. Op basis van een verantwoorde inzet van de beschikbare middelen draagt zij zorg voor handhaving en naleving van de geldende wet- en regelgeving. De gemeente staat ten dienste van alle burgers en overige partijen.

Producten:

1. Algemeen bestuur
2. Dagelijks bestuur
3. Openbare orde
4. Burgerdiensten/dienstverlening
5. Algemene dekking
6. Bedrijfsvoering

Wat hebben we bereikt?

Product Algemeen bestuur en dagelijks bestuur

In 2019 zijn ondanks de corona-crisis de P&C-producten op tijd en van goede kwaliteit geleverd. De jaarrekening 2019 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. In 2020 zijn we in het kader van de harmonisatie in de A2-samenwerking overgestapt van 2 naar 1 buraps. In het kader van de actieve informatieplicht ontving de raad diverse raadsinformatiebrieven.

Product Openbare Orde

In het kader van Openbare Orde en Veiligheid stelde de raad in 2019 de lokale Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022 vast. Hierin zijn de aanpak van ondermijnende criminaliteit, het versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid en het verbeteren van een veilige woon- en leefomgeving prioriteit.

Vooraf op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft 2020 (nagenoeg) volledig in het teken gestaan van de aanpak van de coronacrisis. Desondanks hebben we wel stappen kunnen zetten in de uitvoering van de Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022.

Product burgerdiensten/dienstverlening

- De producten en diensten (reis- en rijdocumenten, verhuizingen/migratie, burgerlijke stand, verkiezingen etc.) zijn tijdig en goed geleverd.

- De controle op de kwaliteit van adressen en adresgerelateerde fraude maakt een steeds groter onderdeel uit van de werkzaamheden. Hetzelfde geldt voor identiteitsvaststelling en het voorkomen van onjuiste inschrijvingen. De nieuwe taken op deze gebieden (adrescontrole en identiteitsvaststelling) vragen steeds meer inspanning, omdat het frauderisico op adressen en de kans op identiteitscontrole toeneemt. We sluiten aan bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. Door de corona-crisis waren de mogelijkheden tot huisbezoek om adresfraude op te sporen beperkt.
- De nieuwe applicatie burgerzaken is in A2-verband geïmplementeerd
- Zoals uit de zelfevaluatie blijkt zet de verbetering op de Basisregistratie Personen zich verder door.

Product Dienstverlening

- Steeds meer medewerkers gebruiken de centrale kennisbank voor het beantwoorden van eenvoudige vragen van inwoners en bedrijven. Informatie is daarin per onderwerp beschikbaar.
- Er is een update geweest van het zaakstelsel waardoor het nu mogelijk is de processen volledig conform AVG richtlijnen in te richten en uit te voeren.

Product Algemene dekking

Begin 2020 stelde de raad de in A2-verband geharmoniseerde financiële verordeningen vast, een basis voor de verdere harmonisatie van de financiële processen

Product bedrijfsvoering

In 2016 stelde Cranendonck de nieuwe visie "Hallo, ik ben Cranendonck" op. De visie gaat uit van lef en vertrouwen, het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden en verschuilen ons niet achter regels. In april 2017 stelde de raad de bestuursopdracht voor dit project vast. Daarmee kwamen ook de financiële middelen beschikbaar.

Door corona waren niet alle geplande taken in 2020 mogelijk, er zijn wel stappen gezet: de wervingscampagne was succesvol, er is gewerkt aan doorontwikkeling van de teams d.m.v. coaching, er is een online leerplatform van start gegaan.

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Burgerparticipatie

De raad stelde in juni de notitie ontwikkeling in rollen en relaties (doorontwikkeling burgerparticipatie) vast. Ten aanzien van de doorontwikkeling besteedden we aandacht aan burgerparticipatie op 3 niveaus: in gesprekken met inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke organisatie (zowel bestuurlijk als ambtelijk). We stelden hierbij de ontwikkeling naar vitale gemeenschappen centraal.

	burap	Jaar- rekening	Toelichting
1. Algemeen Bestuur			
Wat wil de raad bereiken?	De raad staat ten dienste van alle burgers en overige partijen. Het streven van de raad is om een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie te zijn die zijn kaderstellende en controlerende rol volgens het duale stelsel vervult.		
Realisatie bestaand beleid/nieuw beleidsvoornemen			
Raadsprogramma Samen Doen!			Gelet op de financiële positie zijn in de begroting 2020 in navolging van de begroting 2019 een aantal prioriteiten uit het raadsprogramma opgenomen. In deze jaarrekening wordt de voortgang over 2020 gerapporteerd, de corona-crisis heeft invloed gehad op de voortgang van een aantal projecten.
Burgerparticipatie			In een aantal dorpskernen is het overleg over de toekomst van het dorp al goed op gang gekomen. Zo zijn momenteel in de kernen Dorplein, Schoot, Maarheeze, Soerendonk en Gastel gesprekken gaande met kartrekkers die de dialoog in de gemeenschap willen starten. Soms zijn de initiatiefnemers leden van een dorpsraad/platform, soms zijn dit anderen. Dorpsraden worden altijd op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De verwachting is dat de dialoogprocessen in het late voorjaar en het najaar zijn opgestart. E.e.a. is erg afhankelijk van de ontwikkelingen in het kader van Corona en de maatregelen die hierbij getroffen worden.
Realisatie overige resultaatafspraken			
De raad beschikt over een -door de griffier aangeleverde- actuele, digitale lange termijn agenda.			De digitale lange termijn agenda wordt periodiek besproken in het presidium
De raad vervult zijn kaderstellende en controlerende rol aan de hand van de volgende P&C-producten c.q. beleidsnotities die wij in 2020 ter besluitvorming aanbieden: <ul style="list-style-type: none"> - Kadernota - Programmabegroting (meerjarige structureel sluitend) - Jaarstukken - 1 Burap (ingående 2020 komt er 1 burap i.p.v. 2) 			P&C-documenten zijn conform planning aangeleverd bij de raad. De jaarrekening 2019 en de begroting 2021 zijn in 2020 tijdig aangeleverd bij de Provincie. In 2020 is er 1 burap gemaakt.
Over de jaarstukken geeft de controlerende externe accountant een (goedkeurende) controle-verklaring af voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Bovendien is sprake van instemming door de toezichthouder Provincie Noord-Brabant van de programmabegroting.			Op basis van de begroting 2020 heeft de Provincie Noord-Brabant repressief toezicht afgegeven. We hebben een goedkeurende verklaring ontvangen over de jaarrekening 2019, die ondanks de corona-periode tijdig is aangeleverd en door de accountant gecontroleerd.
2. Dagelijks Bestuur			

Wat wil de raad bereiken?	Om de doelstellingen van de raad te realiseren, voert het college het collegeprogramma uit dat bij aanvang van elke raadsperiode wordt opgesteld. Hierbij zorgt het college ervoor dat zij ten dienste staat van alle burgers en overige partijen en haar rol vervult conform de Gemeentewet. De voortgang van het afhandelen van het collegeprogramma is door middel van de Lange Termijn Agenda (LTA) inzichtelijk gemaakt voor de raad. Planningen, mijlpalen en acties worden in de LTA bijgehouden.		
Realisatie bestaand beleid/nieuw beleidsvoornemens			
Collegeprogramma 2020			Het collegeprogramma 2020 is verwerkt in de Lange Termijn Agenda, de uitvoering loopt. Het realiseren van de oorspronkelijke planning is in 2020 op een aantal onderwerpen in het gedrang komen door de corona-crisis. Deze onderwerpen zijn gearceerd met de oranje/blauwe kleur
Realisatie overige resultaatafspraken			
Alle, op basis van wet- en regelgeving, noodzakelijke besluiten zijn genomen.			Alle wettelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden
De actieve informatieplicht aan de raad is vervuld door o.a. het opleveren van raadsinformatiebrieven en het organiseren van raadsinformatieavonden.			De raad wordt regelmatig geïnformeerd door raadsinformatiebrieven
We gaan ervaring opdoen met de nieuwe werkvormen			Er wordt onderscheid gemaakt in informatieavonden en werkbijeenkomsten voor de raad. Bij informatiebijeenkomsten wordt in overleg met de portefeuillehouder bepaald op welke wijze de raad geïnformeerd wordt. Voor werkbijeenkomsten wordt afhankelijk van het onderwerp een werkvorm bepaald door de organisator in afstemming met de griffie. Vanaf het tweede kwartaal 2020 hebben de meeste bijeenkomsten digitaal plaatsgevonden, we hebben daar al goede ervaringen mee opgedaan.
3. Openbare Orde			
Wat wil de raad bereiken?	In de gemeente Cranendonck leven de mensen samen in een veilige en leefbare woonomgeving. De gemeente heeft de regierol met betrekking tot de integrale veiligheid. De gemeente gaat de toezicht- en handhavingscapaciteit op alle beleidsterreinen breder inzetten.		
Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens			
<i>Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost</i>			
Handhaven coronamaatregelen			Het handhaven van corona-maatregelen heeft veel tijd gevraagd. Er is extra capaciteit ingehuurd. Ook eigen medewerkers hebben geholpen bij de handhaving van corona-maatregelen.
Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022			De corona-crisis heeft ons nog steeds in haar greep en dat heeft gevolgen voor de beschikbare tijd en aandacht voor de uitvoering van de Kadernota. Gelukkig hebben we wel bij alle drie prioriteiten stappen kunnen zetten. Zo is bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit het DIT van start gegaan en hebben in Cranendonck integrale acties plaatsgevonden. Op het gebied van de verbinding Zorg en Veiligheid is een structurele samenwerking opgezet

			bij de aanpak ter voorkoming van escalaties, de zogenoemde AVE-methode. In het kader van het versterken van een veilige woon- en leefomgeving is sterk in gezet op de aanpak van overlastgevende asielzoekers. Daarnaast was er aandacht voor de ondersteuning en advisering van de burgemeester.
Detailhandelsvisie A2-gemeenten en de Regionale Detailhandel visie			Het detailhandelsbeleid ziet toe op de versterking van de centra van Budel en Maarheeze en daarmee op de toekomstbestendigheid.
Uitvoeringsbeleid VTH 2020-2023			Uitvoeringsbeleid is vastgesteld.
Integraal toezicht en handhaving			Naar aanleiding van de raadsbehandeling van het uitvoeringsbeleid VTH is er extra ondersteuning toegevoegd van 1,2 Fte door middel van het inhuren van Boa's. Ook is 1 Fte extra handhavingcapaciteit toegevoegd. De beschikbare capaciteit wordt ingezet conform de prioritering van de raad, in 2020 is de capaciteit mede ingezet voor corona.
4. Burgerdiensten/dienstverlening			
Wat wil de raad bereiken?	Een dienstverlening die voldoet aan de behoefte en logica van onze klanten. De gemeente heeft haar dienstverlening vraaggericht, efficiënt en proactief ingericht en levert kwalitatief hoogwaardig werk.		
Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens			
Basisregistratie Personen (BRP)			De BRP- werkzaamheden lopen naar verwachting. Vanuit gegevensbeheer A2 vindt per kwartaal een monitoring plaats op de BRP. De monitoring geeft een positief beeld van de kwaliteit van de BRP van de gemeente Cranendonck.
Aanpak adreskwaliteit en adresfraude			Omzetten van incidentele aanpak in structurele aanpak nog niet gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> • nieuwe burgerzakenapplicatie vraagt veel nazorg en is nog niet 'af'. • door Corona vinden nauwelijks huisbezoeken plaats en kunnen we niet alle signalen afhandelen. • De inzet van handhavingcapaciteit conform prioritering raad
De nieuwe identiteit van Burgerzaken; transitie burgerzaken			Door digitalisering ontstaat verschuiving in de richting van fraudebestrijding. De nieuwe applicatie I-burgerzaken is geïmplementeerd. De nieuwe applicatie werkt technisch nog niet optimaal. Er is een start gemaakt met de kennisbank in Excellence, verdere stappen in de optimalisering worden gezet. De transitie burgerzaken is een continu proces met steeds nieuwe ontwikkelingen. De doorontwikkeling van het team sluit hierop aan.
Realisatie overige resultaatafspraken			
De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen rondom basisregistraties. Dit betekent dat zij bij de uitvoering van haar publieke taken gebruik maakt van deze registraties. De BRP is actueel. Dit wordt getoetst door een			De jaarlijkse zelfevaluatie is eind 2021 afgerond. Resultaten van eerdere zelfevaluaties en tussentijdse monitoring door gegevensbeheer A2 geven een positief beeld van de kwaliteit van de BRP.

zelfevaluatie (audit), waaruit voor de gemeente een slagingspercentage van minimaal 95% voortvloeit.			
5. Algemene dekking			
Wat wil de raad bereiken?	<p>De gemeente voert een gezond financieel beleid. Gezien de grote tekorten in het sociaal domein is het de komende jaren niet mogelijk om een jaarlijks structurele begroting te krijgen. De koers is bijgesteld en de jaren 2020 en 2021 vullen we de tekorten aan vanuit de algemene reserves, in de jaarschijven 2022 en 2023 presenteren we een structureel sluitend beeld.</p> <p>Er is sprake van een goede vermogenspositie waardoor we onze verplichtingen nakomen en de gewenste investeringen voor onze inwoners en bedrijven doen. Voor deze investeringen kunnen – na zorgvuldige overweging – (bestemmings)reserves ingezet worden. De verhouding tussen de hoogte van de woonlasten en het niveau van de voorzieningen is goed. De belastingen en heffingen zijn gebaseerd op het principe van kostendekkende tarieven.</p>		
Realisatie nieuwe beleidsvoornemens			
Loon- en prijscompensatie 2020-2023 (exclusief sociaal domein)			Vanaf de begroting 2018 is in de meerjarenraming prijscompensatie toegepast. In de begroting 2020 is gerekend met 50% van de prijscompensatie
COA			<p>De afspraak is gemaakt om de COA middelen in te zetten voor de totale organisatie. Dit omdat voor de 7e kern (zoals het AZC gezien wordt) verschillende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. De grote wervingsactie is door corona een paar maanden naar achteren geplaatst. De extra COA-middelen zijn bedoeld om een projectleider gebiedsontwikkeling COA te kunnen financieren. Eind 2020 zijn alle vacatures ingevuld.</p> <p>We hebben extra middelen ontvangen (2 x 50.000) voor handhaving overlast op het COA. 50.000 is besteed in 2020, de resterende 50.000 is beschikbaar voor kosten handhaving in 2021.</p>
Uitkering Gemeentefonds			De in de bijgestelde begroting opgenomen berekening is gebaseerd op de septembercirculaire 2019. De jaarrekening is gebaseerd op de decembercirculaire 2020.
Toeristenbelasting			Het tarief van de toeristenbelasting is bij de vaststelling van de begroting 2020 verhoogd, de geraamde meeropbrengst is bij de burap bijgesteld.
VPB			Eind 2020 is een vaststellingsovereenkomst gesloten met de belastingdienst rond de per 1 januari 2016 ingevoerde plicht van vennootschapsbelasting. Door BDO zijn de noodzakelijke fiscale doorrekeningen gemaakt. De uitkomst hiervan is dat we vooralsnog over de periode 2016 – 2020 geen vennootschapsbelasting verschuldigd zijn. Inmiddels

			hebben we de herziene aangiften over 2016-2018 ingediend en zullen we ook de aangiften over 2019 en 2020 op korte termijn indienen.
Realisatie overige resultaatafspraken			
De structurele lasten zijn gedekt door structurele baten in de jaarschijven 2022 en 2023			Het structurele evenwicht wordt in het jaar 2022 bereikt
De woonlasten voor burgers en bedrijven zijn niet verhoogd met uitzondering van inflatie. Mocht een verhoging toch nodig blijken, dan laten we zien dat de lasten en voordelen voor de inwoners met elkaar in evenwicht zijn.			De OZB is met meer dan het inflatiepercentage gestegen, dit was nodig om tot een sluitende begroting te komen.
Op twee momenten per jaar beoordelen we de hoogte van de reserves & voorzieningen.			De hoogte van de reserves en voorzieningen wordt jaarlijks bij de begroting en jaarrekening beoordeeld. In de burap is een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen opgenomen.
De tarieven van rechten, heffingen en belastingen zijn tijdig vastgesteld net als de bijbehorende verordeningen.			Alle verordeningen zijn tijdig vastgesteld
Producten P&C-cyclus: kadernota, begroting, jaarrekening, bestuursrapportage.			De P&C-documenten zijn tijdig aan de raad aangeboden ter besluitvorming
6. Bedrijfsvoering			
Wat wil de raad bereiken?	<p>De samenleving verandert en de organisatie verandert mee. Cranendonck is een enthousiaste en stimulerende partner die samenwerkt in de breedste zin van het woord om maatschappelijke doelen te realiseren. Hierbij wordt altijd de positieve benadering gehanteerd: "Wat kan er wel" en "Hoe kunnen wij bijdragen" is bij elk vraagstuk de insteek. Vertrouwen is het uitgangspunt van waaruit wij handelen. De ambtelijke organisatie is extern gericht en zorgt daarmee voor een optimale ondersteuning van het bestuur bij het uitvoeren van haar taken.</p> <p>Door de overheveling van de bedrijfsvoeringstaken naar de GRSA2 wordt de ondersteuning vanuit dit samenwerkingsverband geleverd. Een groot deel van dit product is derhalve opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen en paragraaf bedrijfsvoering.</p>		
Realisatie bestaande beleidsvoornemens			
Visie op de organisatie			<p>Enkele activiteiten die wij in 2020 hebben opgepakt zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeren in de organisatie: middels een grootschalige wervingsactie zijn 19 vacatures ingevuld om daarmee de druk op de organisatie te verminderen. • Verdere gerichte doorontwikkeling van de diverse teams op basis van maatwerk per team. • Het gebruik van een online leerplatform voor de doorontwikkeling van medewerkers.

		<ul style="list-style-type: none"> • Het inzetten van coaching op maat (per team en individueel). • Meer regie bij de samenleving leggen en hierin faciliteren, bijvoorbeeld aan de hand van de methode de nieuwe route in het sociaal domein en de doorontwikkeling van burgerparticipatie. <p>Natuurlijk hebben de tijdelijke waarneming van de werkzaamheden van een van de afdelingshoofden, de secretaris en Corona enorme invloed gehad op de voortgang van een aantal activiteiten inzake de organisatie ontwikkeling.</p> <p>We hebben al meerdere malen aangegeven dat de organisatie onder druk staat, dat is de afgelopen periode alleen maar verder toegenomen. Naast de normale organisatie draait nu een crisisorganisatie, met vele extra werkzaamheden vanwege Corona. Extra werkdruk en het feit dat iedereen zoveel mogelijk vanuit huis moet werken, bemoeilijkt het om samen verder te bouwen aan de organisatie ontwikkeling. Anderzijds heeft deze periode ook aangetoond dat onze medewerkers flexibel en verantwoordelijk zijn. We zetten samen de schouders onder elke uitdaging, maar de rek is eruit.</p>
Ensia en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)		<p>Binnen het project privacy en informatieveiligheid zijn in 2020 verschillende processen geanalyseerd op aspecten uit de AVG. Op basis daarvan zijn verbetervoorstellen doorgevoerd. Verder is er veel aandacht geweest voor kennis en bewustwording bij medewerkers. Dit heeft o.a. geresulteerd in de invoering van een online leeromgeving en verschillende berichten, handleidingen en tips op Knooppunt. Tijdens de roadshow privacy & informatieveiligheid krijgen teams en afdelingen praktische adviezen over hoe zij op een veilige en verantwoorde manier moeten omgaan met (gevoelige) informatie.</p>
Digitale agenda 2020		<p>De digitale agenda 2020 is voor de 4 A2 organisaties vertaald in een visie op I&A. Hiermee ligt voor de komende jaren een visie vast die richtinggevend en sturend is voor de ontwikkeling van informatievoorziening van de gemeenten.</p> <p>De uitvoering van de visie draagt bij aan het realiseren van de ambities op het gebied van de dienstverlening. En aan de noodzakelijke ontwikkelingen van de I&A-organisatie voor de gewenste ondersteuning van de gemeenten. Daarnaast draagt een gedeelde informatievisie bij aan een goede samenwerking binnen de gemeenten op het gebied van informatievoorziening.</p> <p>Deze visie gaat over de informatievoorziening en automatisering.</p> <p>Deze Visie omvat uitgangspunten en afspraken waarbij 3 thema's centraal staan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doorontwikkeling dienstverlening; 2. Datagedreven gemeente; 3. Ambtenaar 3.0 <p>Belangrijk daarbij is dat er een relatie gelegd wordt met competentie en vaardigheden van medewerkers;</p>

			<p>Veiligheid en privacy richtlijnen en samenwerking en harmonisatie. Daarbij rekening houdend met de landelijke voorzieningen en de interne I&A ontwikkelingen.</p> <p>Dit heeft afgelopen jaar opgeleverd dat het zaak systeem Exxellence verder is ontwikkeld en geïmplementeerd waardoor de dienstverlening aan burgers en bedrijven beter en efficiënter verloopt. De implementatie van Zorgned in het sociaal domein welke ondersteunend is voor de dienstverlening in het sociaal domein.</p> <p>De implementatie van een nieuwe applicatie burgerzaken is afgerond</p> <p>Introductie van Microsoft365 waardoor de digitale faciliteiten en veiligheid van dataverkeer fors is uitgebreid en geborgd, waardoor voldaan wordt aan gestelde eisen en mogelijkheden voor de toekomst biedt.</p> <p>De vervanging werkplekapparatuur in gemeentehuizen is afgerond.</p>
Generatiepact			<p>Het generatiepact wordt per 31-12-2019 afgebouwd. In Cranendonck doen 11 medewerkers mee aan het generatiepact. Er heeft een grootschalige wervingsactie plaatsgevonden om naast deelnemers aan het generatiepact al starters te plaatsen. Op deze manier kan de kennis en ervaring worden overgedragen en wordt de werkdruk binnen de organisatie verminderd, de eerste ervaringen zijn positief. De vakbonden zijn samen met ondernemingsraad en werkgever aan de slag om voor de toekomst een vitaliteitsbeleid op te stellen. De inzet van het nieuw op te stellen beleid is dat deze voor alle leeftijdscategorieën en alle niveaus aantrekkelijk is en kan worden ingezet.</p>
Realisatie nieuwe beleidsvoornemen			
Financiële verordening			De geharmoniseerde financiële verordening is begin 2020 door de raad vastgesteld
Realisatie overige resultaatafspraken			
Elementen uit de nieuwe visie van Cranendonck zijn geïmplementeerd.			Zie Visie op de organisatie hierboven
De ondersteunende taken worden in A2 verband uitgevoerd op minimaal het niveau dat nu van toepassing is.			<p>Het kwaliteitsniveau is vastgelegd in de begroting van de GRSa2.</p> <p>In de raadsvergaderingen van maart 2020 is bij de drie raden een procesvoorstel besproken hoe de raden zomer 2020 tot een besluit over de stip de horizon kunnen komen.</p> <p>De raad van Cranendonck heeft in tegenstelling tot de andere raden ingestemd met het procesvoorstel en besloten om in januari 2021 een besluit te nemen. Als gevolg van de besluitvorming door de andere raden is dit niet mogelijk. In juni 2021 wordt een thema-avond over dit onderwerp georganiseerd.</p>

De midoffice is geïmplementeerd en daardoor werken we zaakgericht.		Het zaaksysteem Excellence is verder doorontwikkeld en steeds meer primaire processen zijn aangesloten waardoor we digitaal kunnen werken en ook burgers en bedrijven beter via de digitale kanalen de dienstverlening vanuit de gemeenten kunnen afnemen. Naast de koppeling met de applicatie Zorgned, iBurgerzaken en Key2Subsidies ook bijv. de processen voor grondexploitatie en bezwaar & beroep sociaal domein, subsidies, kinderopvang, gastouderschap en leerlingbegeleiding en terugbelnotities voor alle organisaties. De processen van werk en inkomen en bestuurlijke besluitvorming zitten in de afrondende fase
Jaarlijks bijpraten van de raad over organisatie-ontwikkeling		Vanwege Corona hier het afgelopen jaar geen prioriteit aan gegeven.

Effectindicatoren

Omschrijving	Realisatie (voorgaande jaren)	Bron	Streefwaarden	
			2020	2020
Inwoners hebben vertrouwen in burgemeester en wethouders	6,0	WSJG	6,3	6,47
Burgemeester en wethouders maken hun beloften waar	5,3	WSJG	5,7	5,73
De gemeente wordt goed bestuurd	5,8	WSJG	6,1	6,48
Er is sprake van een goede verhouding tussen de hoogte van de gemeentelijke belastingen en het voorzieningenniveau	5,3	WSJG	5,8	6,5
De burgers hebben invloed op wat er in de gemeente gebeurt	5,3	WSJG	5,8	5,92
Burgers worden voldoende betrokken bij de totstandkoming van gemeentelijke plannen	5,5	WSJG	5,8	5,9
De gemeente is geïnteresseerd in de mening van haar burgers	6	WSJG	6,2	6,5
Er zijn voldoende mogelijkheden tot inspraak op gemeentelijke plannen	5,7	WSJG	6	7,8
Burgers worden voldoende betrokken bij de uitvoering van gemeentelijke plannen	5,4	WSJG	5,6	6,5
Burgers hebben voldoende invloed op datgene wat de gemeente doet	5,1	WSJG	5,2	6,3

Omschrijving	Realisatie (voorgaande jaren)	2017 Cr	2017 NL	Bron
Gemiddelde directie dienstverlening		6,48	6,77	WSJG
Ontevreden over dienstverlening		18%	13%	WSJG
Aanvragen of voorleggen gemakkelijk		70%	79%	WSJG
Afhandelingstijd acceptabel	8,8	73%	76%	WSJG
Medewerker voldoende deskundig	8,7	69%	77%	WSJG
Burger/klant is aangenaam verrast		39%	43%	WSJG
Communicatie en voorlichting	8,8	6,53	6,69	WSJG
Voldoende communicatie over verloop afhandeling		66%	69%	WSJG
Gemeente gebruikt heldere taal		59%	66%	WSJG
Digitale dienstverlening	7,0	6,60	6,94	WSJG

Getal is een waardering tussen 0 en 10

Het % is het % burgers/klanten '(helemaal) mee eens'

Onderwerp	Bron	Cranendonck	Nederland	Streefwaarde 2020
Overlastindex*	WSJG	98	96	92
Index onveiligheidsgevoelens**	WSJG	89	89	88
Index vermijdingsgedrag***	WSJG	81	95	77
Index onveiligheidsperceptie****	WSJG	106	87	92

*Overlastindex: De maat voor ervaren overlast in de buurt.

**Onveiligheidsgevoel: De maat voor ervaren onveiligheid in de buurt

***Vermijdingsgedrag: de maat van hoe vaak men het eigen gedrag aanpast aan situaties in eigen buurt.

****Onveiligheidsperceptie: De maat waarin men de veiligheidssituatie in eigen buurt ervaart

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeenten te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2020	4,5	*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2020	4,5	*
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2020	€ 286	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2020	26%	*
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2020	11,55%	*
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2020	30	110
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2020	1,73	1,98
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2020	3,43	3,33
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2020	9,5	10,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2020	3,64	4,5
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2020	€ 274	€ 270
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2020	€ 735	€ 737
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2020	€ 801	€ 811

**Betreft nieuwe gegevens, waardoor er nog geen vergelijkingscijfers van Nederland beschikbaar zijn.*

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen is in elk programma beknopte informatie weergegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de betreffende paragraaf.

A2-samenwerking

Doel: De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard zijn de onderlinge samenwerking aangegaan vanuit de overtuiging dat dit de individuele bestuurskracht en identiteit van de afzonderlijke gemeenten versterkt. Het behoud van kwaliteit, het borgen

van de continuïteit, het verbeteren van de dienstverlening, het verminderen van de kwetsbaarheid en (op termijn) efficiencyvoordelen zijn voor alle gemeenten belangrijke motieven om een nieuwe stap in de samenwerking te zetten.

Financiële informatie: (x €1.000,-)		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Gemeentelijke bijdrage	4.583	4.796	5.183	5.467	5.106	5.106	5.106

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

Doel: Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.

VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.

Financiële informatie: (x €1.000,-)		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Gemeentelijke bijdrage	1.087	1.119	1.177	1.177	1.177	1.177	1.177

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Algemeen bestuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
De kosten IKB zijn 46.000 lager dan geraamd, dit is verwerkt in het P-budget.	I	46			46
De vergoeding voor de raadsleden laat een overschrijding zien van 28.000, dit is verwerkt in het P-budget	I	-28			-28

In de burap is budget bijgeraamd voor ICT-middelen en licenties ivm digitaal vergaderen. De kosten zijn 20.000 lager dan geraamd	I	20			20
Diverse afwijkingen	I	5			5
Totaal		43	0	0	43
Dagelijks bestuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Diverse afwijkingen (voormalig bestuur), maakt onderdeel uit van het P-budget.	I	56	-15		41
Totaal		56	-15	0	41
Openbare orde	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
In de burap is extra budget gevraagd voor een projectleider ondermijning, in 2020 is ingezet op juridische stappen in dit dossier, de projectleider die gaat onderzoeken wat nodig is om de situatie te normaliseren start in 2021. Voorgesteld wordt om het budget van 33.000 via de bestemming van het resultaat over te hevelen.	I	33			33
Er zijn extra kosten gemaakt voor inhuur van handhavers voor de naleving van de coronamaatregelen.	I	-44			-44
Er is een bijdrage van € 50.000 ontvangen voor de extra kosten handhavers rond de vermeende overlast van asielzoekers.	I	-50	50		0
diverse afwijkingen	I	41	11		52
Totaal		-20	61	0	41
Burgerdiensten/ dienstverlening	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Leges Burgerdiensten: In 2020 zijn minder reis, rij- en VOG documenten aangevraagd en dus ook minder afgedragen aan het Rijk als gevolg van Coronamaatregelen.	I	25	-55		-30

BRP-straat: De kosten van de BRP-straat zijn fors hoger door meer inschrijvingen dan begroot (€190.000). Deze hogere kosten zijn volledig vergoed enerzijds door verrekening in 2020 met een andere gemeente (€ 145.000) en anderzijds zoals gebruikelijk via de algemene uitkering (€ 45.000).	I	-190	145		-45
diverse afwijkingen		3			3
Totaal		-162	90	0	-72
Algemene dekking	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
<p>Algemene uitkering</p> <p>Het voordeel ten opzichte van de begroting van totaal € 1.724.000 is vooral ontstaan door de effecten van de september- en de decembercirculaire 2020. De belangrijkste oorzaken zijn:</p> <p>1. De bijdragen van de 3 steunpakketten als compensatie voor de nadelen als gevolg van de coronacrisis tot een totaalbedrag van € 536.000.</p> <p>2. Een aantal mutaties in de algemene uitkering is veroorzaakt door (algemene) wijzigingen in de basisgegevens en wegingsfactoren ed. welke een voordeel opleveren van in totaal € 508.000.</p> <p>3. De algemene uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra dient als compensatie van de lagere algemene uitkering vanwege een lager inwoneraantal. Doordat het rijk onjuistheden heeft geconstateerd rond de verdeeltabel en de uitkeringsfactor, heeft er een incidentele nabetaling plaatsgevonden welke het voordeel verklaart van € 419.000.</p> <p>4. De omvang van de integratie-uitkering Participatie is gewijzigd door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020. Deze Wsw-middelen betalen we rechtstreeks door aan de Risse. Dit geeft ten opzichte van de begroting hier bij de algemene uitkering een voordeel en bij het product Werk en Inkomen een nadeel van € 170.000.</p>	I		1724		1724

Onroerende zaakbelasting,; De opbrengst OZB is iets hoger dan geraamd.	I		64		64
Toeristenbelasting: Door de coronacrisis bleef het aantal recreatieve overnachtingen in 2020 beperkt. Wel blijkt het aantal over 2019 hoger te zijn geweest dan ingeschat bij het opmaken van de jaarrekening 2019. Deze hogere opbrengst is in 2020 verantwoord. Hiernaast controleerde bureau ANG in opdracht van de gemeente de toeristenbelastingplichtigen. Dit leidde onder andere tot meer inzicht in het aantal overnachtingen door arbeidsmigranten. Ook hierdoor zijn de inkomsten uit de toeristenbelasting hoger dan geraamd.	I		72		72
Algemene baten en lasten: Het budget voor inhuur ziekte is geraamd op de stelposten. De kosten staan elders geboekt. Dit maakt onderdeel uit van het P-budget	I	69			69
Algemene baten en lasten, resultaten grondexploitatie: Het voordeel betreft een tussentijdse winstneming bij Airpark fase II/IIb en het nadeel de kosten van het afronden van de overeenkomst met DIC. Beide bedragen zijn verrekend met de reserve Grondexploitaties (wat bij programma 2 eenzelfde nadeel geeft).	I	-37	133		96
Algemene baten en lasten, stelpost loon- en prijscompensatie. De stelposten voor respectievelijk inflatie algemeen en inflatie sociaal domein zijn niet geheel benut (resp. onderschreden voor € 121.000 en € 137.000).	I	258			258

Algemene baten en lasten, kwijtschelding belasting. In de burap is een budget opgenomen van € 50.000 ivm de verwachting dat er substantieel meer kwijtscheldingsaanvragen zouden komen vanwege de coronacrisis. Dit is mede door de compensatiemaatregelen van het rijk uitgebleven.	I	50			50
Algemene baten en lasten: Het nadeel op saldo kostenplaatsen is voornamelijk beïnvloed door de boeking nav de jaarrekening GRSa2 (€ 135.000), het niet onttrekken van het budget voor GEO-informatie (zie ook programma 1 € 52.000) en een BTW-voordeel Re-integratie over oude jaren (€ 231.000).	I	-253	231	-99	-121
Diverse geringe afwijkingen		-43	80		37
Totaal		44	2.304	99	2.249
Bedrijfsvoering	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Het P-budget bestaat uit de salariskosten, kosten inhuur, kosten bestuur en overig kosten. Per saldo er een voordeel van € 9.000. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.	I				0
Visie op de organisatie. Er is € 65.000 minder aan de algemene reserve onttrokken dan verwacht. De uitgaven in 2020 waren lager dan gepland wat met name is veroorzaakt door de corona-crisis	I	65		-65	0
Diverse kleine afwijkingen		40	-40		0
Totaal		105	-40	-65	0
Totaal structureel		0	0	0	0
Totaal incidenteel		66	2.400	164	2.302
Totaal programma		66	2.400	164	2.302

Totale programmakosten Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

PROGRAMMA 5 - Bestuur en Algemene dekkings	Rekening 2019	primitief 2020	wijziging 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Afwijking 2020
Lasten						
BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur	-661	-725	-11	-736	-693	43
BELEIDSVELD 5.2 Algemene dekking	-1.892	-1.941	10	-1.931	-1.887	44
BELEIDSVELD 5.3 Bedrijfsvoering	-813	-340	-434	-774	-670	105
BELEIDSVELD 5.4 Dagelijks bestuur	-745	-751	0	-751	-694	56
BELEIDSVELD 5.6 Openbare orde en Veiligheid	-1.781	-1.804	-99	-1.903	-1.923	-20
BELEIDSVELD 5.7 Burgerdiensten	-1.504	-1.420	126	-1.293	-1.455	-162
Totaal Lasten	-7.396	-6.980	-2.602	-7.388	-7.322	66
Baten						
BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur	19	20	0	20	20	0
BELEIDSVELD 5.2 Algemene dekking	37.420	35.575	796	36.371	38.675	2.304
BELEIDSVELD 5.3 Bedrijfsvoering	909	0	692	692	651	-40
BELEIDSVELD 5.4 Dagelijks bestuur	5	20	0	20	5	-15
BELEIDSVELD 5.6 Openbare orde en Veiligheid	190	82	51	133	194	61
BELEIDSVELD 5.7 Burgerdiensten	263	300	-45	255	344	90
Totaal Baten	38.807	35.996	2.239	37.490	39.890	2.400
Saldo voor resultaatbestemming	31.411	29.016	-364	30.102	32.568	2.466
Bestemmingen						
stortingen reserves	-30	0	-7	-7	-123	-116
Onttrekkingen reserves	300	115	665	780	732	-48
Bestemmingen per saldo	270	115	658	773	609	-164
Saldo na resultaatbestemming	31.681	29.131	-364	30.874	33.177	2.302

Programma 6: Overhead

Inleiding

Door de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit programma vanaf de begroting 2017 opgenomen. Door deze herziening worden de overheadkosten vanaf 2017 verantwoord op een taakveld "Overhead". Hierdoor wordt direct zichtbaar wat de overheadskosten van de gemeente zijn. De kenmerken van dit programma zijn anders dan in de andere programma's; om die reden wijkt de indeling ook af.

Doelstelling van het programma Overhead is om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead van de gehele organisatie en de raad ook meer zeggenschap over die kosten te geven. Om dit te kunnen vaststellen, wordt een definitie van het begrip overhead geïntroduceerd, waarbij we gebruik maken van de definities uit 'vensters voor bedrijfsvoering'.

Om inzicht te krijgen in alle elementen van de bedrijfsvoering zijn we in 2017 gestart met 'vensters voor bedrijfsvoering', een benchmarksysteem om inzicht te krijgen in alle elementen van de bedrijfsvoering. Vanaf de begroting 2018 worden de cijfers van de overhead conform de nieuwe methode toegelicht.

De definitie van overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. De definitie maakt het mogelijk een aantal kosten rechtstreeks toe te rekenen. Hieronder een samenvatting van wat onder overhead valt:

1. Leidinggevenden primaire proces
2. Financiën, toezicht en controle op eigen organisatie
3. Personeel en organisatie
4. Inkoop
5. Communicatie
6. Juridische zaken
7. Bestuursondersteuning
8. Informatie en automatisering
9. Facilitaire zaken en huisvesting
10. DIV (Documentatie en Informatie Voorziening)
11. Managementondersteuning primaire proces

De Cranendonckse vertaling van de overhead

In de begroting 2017 zetten we een eerste stap met betrekking tot de nieuwe richtlijn. In de begroting 2018 is een verdere stap gezet door de overhead verder uit te werken.

Voor 2019 verbeterden we de systematiek van de urenrekening. De gegevens zijn afgestemd op de nieuwe organisatie. De verbeterde systematiek van urenrekening is verwerkt in 2019. Op programmaniveau verandert daardoor dus het een en ander.

Vanaf 2018 corrigeren we de doorberekeningen voor de overhead. Deze moeten immers op een apart taakveld worden verantwoord. Dit betekent dat de doorberekende uren vanaf 2018 worden toegerekend exclusief overhead. Het taakveld overhead wordt apart zichtbaar gemaakt en niet meer verdeeld over de verschillende programma's. Door het centraal begroten van kosten van overhead gebeurt het berekenen van de "tarieven" extracomptabel.

De overhead bedraagt voor 2020 ruim € 6 miljoen. Dit betekent een opslag per productief uur van circa € 48. Als percentage van de totale lasten van de begroting komt Cranendonck in 2020 tot een overheadpercentage van 11,55% (2019:10,8%).

In onderstaande tabel is de overhead gespecificeerd.

Omschrijving	Bedrag x 1.000
Directie/leidinggevende in het primair proces	815
Communicatie	80
Personeel & organisatie/HRM	545
Gemeentewerf/tractie	227
Facilitaire zaken/huisvesting	711
Ondersteuning	30
A2 samenwerking (exclusief W&I)	3.556
Visie op de organisatie	63
Totaal overhead	6.027

Paragrafen

1. De Gemeentelijkenschappelijke Regeling Samenwerking A2 (GRSA2)

Algemeen

De bedrijfsvoeringstaakgebieden van de gemeente zijn per 1 januari 2017 ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard; de Samenwerking A2 gemeenten (GRSA2). De dienstverlening van de GRSA2 heeft tot doel om de deelnemende gemeenten optimaal te faciliteren bij het realiseren van hun ambities. Dit door de uitvoering van de ondersteunende taken op het gebied van financiën, communicatie, personeel en organisatie, informatiemanagement, juridische zaken, inkoop, facilitaire zaken en bestuurs- en management ondersteuning. Daarnaast verzorgt de GRSA2 de uitvoerende werkzaamheden op gebied van Werk en Inkomen voor de deelnemende gemeenten.

De takenbundeling op bedrijfsvoering moet voor de gemeente leiden tot meer kwaliteit, borging van de continuïteit, verminderde kwetsbaarheid, een versterking van de dienstverlening én het behalen van efficiencyvoordelen op de bedrijfsvoeringstaken in de periode 2017-2022, uitgaande van het takenpakket zoals dat is overgegaan naar de GRSA2 en omstandigheden bij de start.

De GRSA2 is voor de gemeente Cranendonck een bekende en betrouwbare samenwerkingspartner, die in nabijheid van de gemeente functioneert en de werkwijzen en gewoonten van de gemeente van binnenuit kent. De zelfstandigheid en beleidsautonomie van de gemeente Cranendonck blijft daarbij onaangetast.

Wat heeft de GRSA2 gedaan in 2020?

Het jaar 2020 is een ander jaar geweest dan we vooraf hadden kunnen bedenken. De impact van Corona op de maatschappij en onze organisaties is enorm. Wat we gerealiseerd hebben in 2020 is daarom gesplitst in Corona gerelateerde onderwerpen en andere onderwerpen.

Corona gerelateerd.

Onderstaande extra werkzaamheden die direct aan de coronacrisis gerelateerd zijn heeft de GRSA2 uitgevoerd irt bedrijfsvoering:

- Versneld beschikbaar stellen van onze thuiswerkfunctionaliteit voor ca. de helft van de medewerkers die deze functie nog niet hadden.
- Versneld uitrollen van applicatie (MS Teams) ter ondersteuning van het thuiswerken vanaf maart 2020.
- Versneld ca. 200 extra mobile devices (smartphones en tablets) voorbereid en uitgereikt aan medewerkers ter ondersteuning van het thuiswerken.
- Het beschikbaar stellen van overige faciliteiten (zoals beeldschermen en bureaustoelen) ter ondersteuning van het thuiswerken en het corona-proof inrichten van de gemeentelijke gebouwen
- Het ondersteunen bij de digitale raads- en commissievergaderingen
- Extra inzet op communicatie gericht op inwoners en bedrijven
- De TOZO-regeling is in goede samenwerking tussen W&I en gemeenten uitgevoerd

Deze extra werkzaamheden in verband met corona resulteren in meerkosten bij de GRS die niet voorzien waren, dit vertaalt zich in een tekort op de jaarrekening van de GRSa2

Aandachtsgebieden bedrijfsvoering 2020

Harmoniseren en standaardiseren bedrijfsvoering

- Voor het bereiken van de doelstellingen van de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering welke de gemeente aan de GRSA2 heeft opgedragen is het harmoniseren van het beleid op het onderdeel bedrijfsvoering en het standaardiseren van bijbehorende processen en systemen noodzakelijk. In 2019 is het traject gestart van het harmoniseren

van het financieel beleid, administratie, Planning en Control documenten. In 2020 is het geharmoniseerde financieel beleid en verordeningen geïmplementeerd. Als vervolg op de eerdere trajecten heeft in 2020 een uniformering van het rekeningschema plaatsgevonden die per 1 januari 2021 is ingevoerd.

- Het gezamenlijke door ontwikkelen van de interne controle maatregelen en vastlegging als onderdeel van de nieuwe rechtmatigheidsverklaring af te geven door de colleges en A2 bestuur.
- Het inrichten van een gezamenlijk systeem tbv sturing verbeterpunten uit accountscontrole.

Informatievisie

De I&A visie biedt kaders om initiatieven te toetsen, maar ook om snel aan te kunnen passen aan een nieuwe werkelijkheid. Daar moeten we allemaal in mee. We doen het samen.

En die nieuwe werkelijkheid was er door Corona. Thuiswerken, digitaal vergaderen en videobellen (teams) zijn versnel uitgerold. De basis ervoor was gelukkig al eerder door ons gelegd.

De werplekken in het gemeentehuis zijn vervangen. Ter ondersteuning van het digitaal werken zijn in 2020 veel vergaderruimten in het gemeentehuis voorzien van audio-/video conferentie systemen om het samenwerken op afstand te bevorderen. De eerste stappen naar data gedreven werken zijn gezet. Mede door Corona is een enorme impuls aan Ambtenaar 3.0 gegeven. Dit alles in een stroomversnelling waarbij de begeleiding van mensen centraal stond.

Informatiebeveiliging en privacy

Zie aparte paragraaf

Personeel & organisatie

De personeels- en salarisadministratie processen worden verder ingericht en gedigitaliseerd. In 2020 zijn stappen gezet om zowel voor medewerkers als managers 'selfservice' aan te bieden:

Er is een digitaal leerpunt geïntroduceerd waarbij medewerkers zich kunnen ontwikkelen en oriënteren op hun toekomst door bijvoorbeeld het volgen van een training.

Afronding wet normalisering rechtspositie. De komst van de WNRA noodzaakte de organisatie om de arbeidsvoorwaarden te actualiseren en in lijn te brengen met de nieuwe wetgeving en cao.

Serviceplein arbo is ingericht om te voldoen aan de Arbo zorgplicht. De organisatie voldoet door de uitgevoerde acties aan de (minimale eisen) Arbo-zorgplicht. Doorontwikkeling staat voor komend jaar op de planning.

Juridische zaken

In het najaar van 2019 wordt is gestart met een pilot mediation, Vanwege de effecten van Corona (stilleggen van hoorzittingen; verschuiving van werkzaamheden en verhoging werkdruk) is de evaluatie hiervan doorgeschoven naar 2021.

2. DE VISIE OP DE ORGANISATIE

Organisatieontwikkeling

Als gemeente maken we een beweging naar verantwoordelijkheid nemen én uitdragen. Met een platte organisatie die intensief samenwerkt in zelfsturende teams van taakvolwassen medewerkers, zetten we ons zo effectief mogelijk in voor onze inwoners, gasten en bedrijven. Met als doelstelling:

- Ruimte voor inwoners om zich te ontwikkelen
- Sparren en samenwerken op basis van vertrouwen en positief enthousiasme
- We zorgen voor goede voorwaarden en goede basisvoorzieningen
- De gemeente inspireert, faciliteert, stimuleert en ondersteunt
- We geven medewerkers en maatschappij ruimte en vertrouwen

In april 2017 heeft de raad de bestuursopdracht voor de organisatieontwikkeling vastgesteld en daarmee zijn ook de financiële middelen ter beschikking gesteld. In totaal is voor € 800.000 beschikbaar is gesteld. Om diverse redenen is de uitvoering van een aantal ontwikkelingslijnen getemporeerd, een belangrijke reden is de ontstane druk op de organisatie. Een deel van het beschikbare budget is daarom overgeheveld naar 2020.

Wat hebben we in 2020 gedaan?

- Investeren in de organisatie: middels een grootschalige wervingsactie zijn 19 vacatures ingevuld om daarmee de druk op de organisatie te verminderen.
- Verdere gerichte doorontwikkeling van de diverse teams op basis van maatwerk per team.
- Het gebruik van een online leerplatform voor de doorontwikkeling van medewerkers.
- Het inzetten van coaching op maat (per team en individueel).
- Meer regie bij de samenleving leggen en hierin faciliteren, bijvoorbeeld aan de hand van de methode de nieuwe route in het sociaal domein en de doorontwikkeling van burgerparticipatie.

Natuurlijk hebben de tijdelijke waarneming van de werkzaamheden van een van de afdelingshoofden, de secretaris en Corona enorme invloed gehad op de voortgang van een aantal activiteiten inzake de organisatie ontwikkeling.

We hebben al meerdere malen aangegeven dat de organisatie onder druk staat, dat is de afgelopen periode alleen maar verder toegenomen. Naast de normale organisatie draait nu een crisisorganisatie, met vele extra werkzaamheden vanwege Corona. Extra werkdruk en het feit dat iedereen zoveel mogelijk vanuit huis moet werken, bemoeilijkt het om samen verder te bouwen aan de organisatie ontwikkeling.

Anderzijds heeft deze periode ook aangetoond dat onze medewerkers flexibel en verantwoordelijk zijn. We zetten samen de schouders onder elke uitdaging, maar de rek is eruit.

3. HET P-BUDGET 2020

Het P-budget van de gemeente Cranendonck bestaat uit verschillende onderdelen.

In onderstaande tabel staat weergegeven hoe het P-budget voor 2020 is opgebouwd.

	begroot	werkelijk	verschil
Niet-beïnvloedbare kosten (Bestuur en Raad)	1.148.000	1.119.000	+ 29.000
Opleiding en secundaire arbeidsvoorwaarden	357.000	260.000	+ 97.000
Administratieve kosten	259.000	214.000	+ 45.000
Totale salariskosten*	6.845.000	7.007.000	-162.000
Totaal P-budget (incl begrotingswijzigingen)	8.609.000	8.600.000	+ 9.000

*Bij de vaststelling van de begroting 2020 is het P-budget met 330.000 verhoogd, in september heeft er een succesvolle wervingscampagne plaatsgevonden. Een groot aantal openstaande vacatures is ingevuld, het extra budget is ingezet om jonge medewerkers te plaatsen op functies waar collega's gebruik maken van het generatiepact.

Het verschil van € 9.000 kan als volgt verklaard worden:

+	€ 29.000	Lagere uitkering pensioenen oud-wethouders
+	€ 97.000	Lagere reiskosten en kosten opleiding, beide als gevolg van corona
+	€ 45.000	Lagere kosten WKR (werkkostenregeling)
-	€ 162.000	Door de corona-crisis kon de geplande wervingscampagne in het voorjaar niet doorgaan, daar zijn een aantal inhuurcontracten verlengd met hogere kosten als gevolg.
	<u>9.000</u>	

Totaal personeelskosten

Het totaal aan personeelskosten, zowel voor vaste formatie als voor de inhuur, is in 2020 gefinancierd uit vier verschillende bronnen: het P-budget, het budget van majeure projecten, het budget van overige projecten en de GREX. Onderstaande tabel geeft het totaal aan personeelskosten voor de jaren 2018, 2019 en 2020 weer.

Totaal personele kosten	2020	2019	2018
P-budget	8.600.000	8.151.000	7.349.000
GREX	0	77.000	18.000
Majeure projecten	46.000	42.000	139.000
Overige projecten	1.115.000	1.223.000	869.000
Totaal	9.761.000	9.493.000	8.375.000

Externe inhuur

De raad heeft de wens uitgesproken om de externe inhuur te verminderen. Onderstaand een overzicht van de totale inhuur in 2020, 2019, 2018. We zien een stijgende lijn. We verwachten lagere inhuurkosten in 2021 door de geslaagde wervingscampagne eind 2020.

Kosten van inhuur	2020	2019	2018
Binnen P-budget	1.367.000	877.000	457.000
GREX	0	0	18.000
Overige projecten	1.115.000	1.223.000	869.000
Majeure projecten			
- Ontwikkeling wegenstructuur	0	0	0
- Centrumplan Budel	0	0	21.000
- Gebiedsvisie 'Kansen over grenzen'	0	42.000	29.000

- Bestemmingsplan DIC	0	0	0
- Baronie van Cranendonck	46.000	77.000	89.000
Totaal	2.528.00	2.219.000	1.483.000

Geconcludeerd kan worden:

- Dat de inhuurkosten 2020 hoog zijn. De belangrijkste oorzaken zijn de vertraging in de wervingscampagne, waardoor we tot medio september op veel vacatures de inhuur hebben moeten verlengen, de vervanging van een aantal langdurig zieke collega's. Door strak te sturen op het P-budget hebben we de inhuur kunnen opvangen binnen het totaal beschikbare P-budget.
- De inhuur kosten zit voornamelijk in de inhuur van medewerkers die de werkzaamheden voor de BRP-straat bij het COA uitvoeren, van medewerkers bij de uitvoering sociaal domein, medewerkers voor het project Buitenkans en Duurzaamheid.

Algemeen beeld en resultaten afgelopen periode

Jaarlijks dient de gemeente te voldoen aan ENSIA: een auditverplichting bestaande uit een zelfaudit, aangevuld met een externe audit door een IT-auditor voor de domeinen DigiD en Suwinet. Dit jaar was ENSIA voor het eerst gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) die de baseline voor gemeenten (BIG) heeft vervangen. De coördinator ENSIA is de CISO (coördinator informatieveiligheid). Voor wat betreft ENSIA is zowel de verticale als horizontale verantwoording afgerond. De zelfevaluatie voor de nieuwe ENSIA-cyclus is tijdig ingediend. De raad wordt begin mei uitgebreid over de resultaten ENSIA geïnformeerd.

In 2020 zijn, mede naar aanleiding van de resultaten ENSIA, veel verbeteringen doorgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging. Door de overgang naar Office 365 zijn we beter in staat onze informatie te beheren en te beschermen tegen inbreuken op de informatieveiligheid.

Doordat we begin 2020 gedwongen overwegend thuis moesten gaan werken heeft ICT thuiswerk-functionaliteiten waaronder Microsoft Teams voor de gehele organisatie mogelijk gemaakt. Hierbij is constant de informatie beveiliging in het oog en op peil gehouden, zowel vanuit de techniek maar ook vanuit de medewerker in de vorm van bewustwordingscampagnes.

In het tweede kwartaal van 2020 heeft de Rekenkamer Commissie een onderzoek uitgevoerd naar de informatiebeveiliging. Over de resultaten is de raad al apart geïnformeerd. De adviezen en aanbevelingen worden overgenomen.

Beheersmaatregelen informatiebeveiliging en privacy

De belangrijkste maatregelen die in 2020 zijn uitgevoerd en direct bijdragen aan het realiseren van de informatieveiligheidsdoelstellingen zijn:

- Organisatorische en technische maatregelen in relatie tot de implementatie van de BIO;
- De invoering van een E-learning voor informatiebeveiliging en privacy voor alle medewerkers. Deze E-learning omvat inmiddels tien modules en essentials;
- Bevorderen bewustwording door deelname aan team- en overleggen, beantwoorden van specifieke vragen en bewust ingaan op incidenten;
- Inrichten formele en informele overlegstructuren met stakeholders (college, directie, management, de verschillende taakvelden).
- Naar aanleiding van de hack bij de gemeente Hof van Twente, in combinatie met de bevindingen van het onderzoek van de Rekenkamer, is in december versneld overgegaan tot het invoeren van meerfactor authenticatie op alle accounts. Dit is helaas niet gelukt zonder verstoring bij een deel van de medewerkers.

Realisatie doelstelling informatiebeveiligingsbeleid (effectiviteit beheersmaatregelen en risico's)

Door de bovenstaande beheersmaatregelen wordt binnen de gemeente bewuster omgegaan met gevoelige informatie en persoonsgegevens.

Op het gebied van de informatieveiligheid en privacy hebben in 2020 geen grote incidenten plaatsgevonden.

Door de verbeterde bewustwording worden meer datalekken gemeld. In 2020 hebben er vijf datalekken plaatsgevonden. Hiervan zijn twee datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld.

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de gemeentelijke begroting en de gemeentelijke financiële positie. In deze paragraaf beschrijven wij hoe sterk de gemeente is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, moeten we inzicht hebben in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze gemeente aanwezig zijn. In de afgelopen jaren hebben we ons risicomanagement verder doorontwikkeld. Een onverwachte gebeurtenis zoals de coronacrisis met allerlei financiële effecten onderstreept nog maar eens het belang van een toereikend weerstandsvermogen en van (voor zover mogelijk) een adequate risicobeheersing.

Drie soorten risico's

Bij het inventariseren van risico's is het van belang om een onderscheid te maken tussen jaarlijks terugkerende risico's en risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar. Er zijn risico's, zoals onzekerheden ten aanzien van de hoogte van de algemene uitkering, die van invloed zijn op het beleid van de gemeente, die elk jaar voorkomen en daarmee structureel van aard zijn. Dit betekent echter niet dat de kans op het risico en het financieel gevolg bij het voorkomen van het risico elk jaar hetzelfde is. Deze risico's worden elk jaar opnieuw gekwantificeerd.

Daarnaast zijn er risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar, omdat er in dat jaar bijvoorbeeld een project loopt dat risico's met zich meebrengt. Dit soort risico's, zoals vertraging van een project door externe omstandigheden, moet elk jaar opnieuw in beeld worden gebracht. Bepaalde ontwikkelingen, spelen niet elk jaar en zijn daardoor enkel in bepaalde jaren een risico.

Het risicoprofiel verschilt hierdoor van jaar tot jaar. Niet alleen de risico's verschillen qua kans en impact, maar ook de benodigde weerstandscapaciteit verschilt per jaar.

Naast jaarlijkse, structurele risico's en specifieke risico's per jaar zijn er ook nog risico's die niet te kwantificeren zijn. Hierbij gaat het om risico's die niet uit te drukken zijn in financiële middelen, maar waar we wel rekening mee moeten houden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het aantal eenmansfuncties dat er binnen de gemeente aanwezig is. Bij het uitvallen van een medewerker die op eenmansfunctie zit, kan bijvoorbeeld de uitvoering van taken stagneren. Het is echter lastig in te schatten wat de financiële gevolgen hiervan zijn, maar het is wel degelijk een risico dat we als organisatie lopen.

Wat is weerstandscapaciteit?

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de uitvoering van taken op het huidige niveau. Structurele weerstandscapaciteit omvat de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Hoe groot de totaal beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt.

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- De algemene reserve voor enerzijds het opvangen van risico's waarvoor geen voorziening is getroffen zonder dat de uitvoering van het reguliere beleid van de gemeente wordt verstoord (= ondergrens) en anderzijds een vrij aanwendbaar deel.
- De algemene reserve grondexploitatie (ARG) is het onderdeel van de weerstandscapaciteit dat gereserveerd is voor het opvangen van risico's met betrekking tot de grondexploitatie. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

- Vanuit het BBV is de gemeente verplicht om een post 'onvoorziene uitgaven' op te nemen in de begroting. Deze post is bedoeld voor het opvangen van onvoorzienbare, niet uitstelbare en onontkoombare uitgaven.
- De vrij aanwendbare bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeente een bepaalde bestemming heeft gegeven. Er is echter voor gekozen om de vrij aanwendbare bestemmingsreserves niet mee te nemen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Aanwending van deze reserves kan namelijk negatieve gevolgen hebben voor bestaande voorzieningen.
- Stille reserves bestaan uit het verkoopresultaat (verkoopopbrengst minus lagere boekwaarde) van bijvoorbeeld groenstroken, gronden, gebouwen en aandelen, voor zover de verkoop binnen één jaar te realiseren is, de verkoop niet leidt tot een gat in de begroting en de verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit is echter besloten om dit niet mee te nemen.

Naast de incidentele weerstandscapaciteit, heeft de gemeente nog de mogelijkheid om de structurele weerstandscapaciteit te verhogen. Er is namelijk een deel onbenutte belastingcapaciteit: bij het heffen van de OZB zitten we op dit moment nog niet aan de maximaal te heffen belasting. Hier zit nog ruimte voor de gemeente, waardoor het deel uit maakt van de beschikbare weerstandscapaciteit. Indien het nodig is, kan de OZB verhoogd worden, zodat risico's opgevangen kunnen worden.

In de onderstaande tabel staat aangegeven op welke manier de beschikbare weerstandscapaciteit is opgebouwd.

Beschikbare weerstandscapaciteit * € 1.000,-	31-12-2019	31-12-2020
Algemene Reserve	10.449	9.957
Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG)	199	379
Onvoorziene uitgaven	10	10
Stille Reserves	pm	pm
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	10.659	10.346
Eigenaar woning	1.412	1.362
Eigenaar niet-woning	0	0
Gebruiker niet-woning	0	0
Totaal structurele weerstandscapaciteit	*1.412	*1362
*Globaal op basis van ruimte 2020		
Totaal weerstandsvermogen	12.071	11.708

Hoe is bepaald hoeveel weerstandscapaciteit we nodig hebben?

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, is naast de beschikbare weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de benodigde weerstandscapaciteit. Om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen, zijn de risico's die onze gemeente loopt organisatie-breed in kaart gebracht. Bij elk risico dat is genoemd in de inventarisatie, is aangegeven wat het risico inhoudt, wat de gevolgen zijn mocht het risico zich voordoen, welke beheersmaatregelen er eventueel genomen zijn en wat de maximale financiële gevolgen zijn (de impact). Op basis van deze analyse is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

Onze top 10 aan risico's

In de onderstaande tabel presenteren we de top 10 van de risico's. In totaal zijn er ca. 100 risico's in beeld gebracht. In deze top 10 bevinden zich risico's die enerzijds een grote kans hebben om voor te komen en anderzijds als ze voorkomen, substantiële financiële gevolgen hebben.

	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans x impact / financiële gevolgen
1	Door externe omstandigheden stagneert de verkoop van (gemeentelijke) gronden e.d.	Er ontstaan tekorten op de grondexploitatie.	Voor een verdere onderbouwing verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.	€ 795.000
2	Door pandemie kan een economische recessie ontstaan. De inkomsten van het Rijk en andere inkomsten worden lager. Verder stijgen de kosten (o.a. bijstandsuitkeringen, beroep op zorg etc.).	Hogere kosten en lagere opbrengsten als gevolg van een pandemie	In de begroting kan een bedrag worden opgenomen. Zorgen dat de organisatie wendbaar is om hier mee om te gaan.	€ 550.000
3	De noodzaak tot indiceren van specialistische jeugdzorg is groter dan het beschikbare budget	Overschrijding van het beschikbare budget.	De indicaties worden getoetst voordat ze worden afgegeven door de consultant. Daarnaast worden de budgetplafonds maandelijks gemonitord, zodat dreigende overschrijding tijdig gesignaleerd wordt en bijsturing mogelijk is.	€ 500.000
4	Plannen of bezuinigingen van hogere overheden leiden tot extra verplichte, maar niet begrote kosten voor de gemeente	Door extra verplichte uitgaven (o.a. omgevingswet, duurzaamheid) of minder inkomsten door verlaging van uitkeringen of subsidies, wordt het budget dat de gemeente zelf kan beïnvloeden en inzetten lager.		€ 450.000
5	De competenties van het personeel blijven achter en we kunnen onvoldoende gekwalificeerd personeel werven, terwijl de omgeving blijft veranderen.	Het verandervermogen van de eigen organisatie is niet voldoende, wat leidt tot tijdsverlies en overvraging van personeel. Het gevolg is dat men fouten maakt en personeel uitvalt.	De afgelopen jaren is er succesvol ingezet op verbetering van de competenties van het personeel, onder andere met de kernwaarden, de zeven verbeterpunten, projectmatig werken, de beoordelingscyclus, etc.	€ 270.000
6	Ontbreken risicoreserve GRSA2	GRSA2 is onvoldoende in staat om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen	Bijsturen via afvaardiging in bestuur GRSA2	€ 234.000
7	Bezuiniging-operaties. De raad besluit om bezuinigingen door te voeren, bijvoorbeeld door het hanteren van een nullijn op het P-budget.	Door bezuinigingen kan de dienstverlening voor de externe en interne klant onder druk komen te staan. Als met bezuinigingen niet ook een efficiëncyslag gemaakt wordt, zal de kwaliteit van de dienstverlening verlagen. De controle op en de dienstverlening aan interne klanten komt onder druk te staan en doorlooptijden zullen mogelijk oplopen.		€ 200.000

	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans x impact / financiële gevolgen
8	Na bodemonderzoek blijkt er bodemverontreiniging aanwezig te zijn, waardoor de gemeente verplicht is tot sanering.	Hiervoor zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar		€ 175.000
9	De gemeente heeft diverse garantstellingen afgegeven. Gemeente staat o.a. garant voor de gelden die de coöperatie Cranendonck NET u.a. inlegt bij de aanleg van glasvezel op de bedrijventerreinen binnen de gemeente.	Wanneer de coöperatie haar verplichtingen richting de financiële adviseur niet kan voldoen, dient de gemeente deze verplichting over te nemen.	Het risico dat de gemeente ook daadwerkelijk dient bij te springen bij het voldoen van verplichtingen is beperkt. Reden hiertoe is de aanwezigheid van kapitaal vanuit de BOM en de duidelijke binding tussen aanleg en de aansluiting van bedrijven op het glasvezelnet. Op het moment dat uitgaven worden gedaan volgt gelinkt hieraan ook inkomsten.	€ 150.000
10	Verbonden partijen: De begrotingen van de GR-en zijn niet toereikend, waardoor de gemeente bij moet betalen en meer moet betalen aan de gemeenschappelijke regeling dan begroot.	Het gevolg is dat de gemeente meer lasten krijgt.		€ 150.000

Totaalbedrag risico's

Bovenstaande risico's uit de top-10 risico's tellen op tot € 3,4 miljoen. Het totaalbedrag van alle ingeschatte risico's nam in 2020 toe naar € 6,6 miljoen (tegenover in 2019 € 5,7 miljoen). De toename is vooral te verklaren door het voor het eerst opnemen van het risico van een pandemie en door een hogere inschatting van het risico rond de grondexploitatie.

Risico's met of zonder beheersmaatregel

Op het moment dat de risico's in beeld zijn, ontstaat natuurlijk de vraag hoe we die risico's beheersen. In bovenstaande tabel is nog niet voor elk risico een beheersmaatregel opgenomen. Maatregelen om het risico te verminderen kunnen oorzaakgericht of gevolggericht zijn. De eerste zorgen ervoor dat de kans dat de gebeurtenis optreedt, kleiner wordt. De gevolggerichte maatregelen zorgen ervoor dat de schade minimaal is wanneer de gebeurtenis toch plaatsvindt. In bovenstaande tabel is nog niet bij elk risico een beheersmaatregel benoemd. Dit is een vervolgstap die de organisatie nog moet zetten. Belangrijk om in het achterhoofd te hebben, is dat niet elk risico af te dekken valt met een beheersmaatregel. Een beheersmaatregel kan zo complex en/of duur van aard zijn, dat deze niet opweegt tegen het risico dat gelopen wordt.

Spreiding en focus risico's

Cranendonck kent een goede risicospreiding over de verschillende categorieën. De risico's die geïnventariseerd zijn, zijn verspreid over een groot aantal beleidsvelden en ook over verschillende categorieën. Als we kijken naar de sturing op de risico's heeft het weinig zin om flink te sturen op risico's met een kleine impact en een kleine kans. Om gestructureerd om te gaan met risico's en te focussen op risicobeheersing richten we de aandacht en maatregelen zoveel mogelijk op de grotere risico's met een hogere kans dat ze zullen voor komen.

Confrontatie weerstandscapaciteit met de risico's: Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt berekend aan de hand van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 11.744.000. Hier staat een benodigde weerstandscapaciteit tegenover van € 6.597.000. Dit is de optelsom van alle risico's die zijn

geïventariseerd. In vergelijking met vorig jaar is de benodigde weerstandscapaciteit zoals aangegeven gestegen door vooral de (hogere) risico's rond de pandemie en de grondexploitatie.

Conclusie: Op dit moment is het weerstandsvermogen toereikend. Wel is het weerstandsvermogen de afgelopen jaren geleidelijk aan afgenomen van een 'overschot' aan weerstandscapaciteit van ruim 9 miljoen eind 2016 tot een 'overschot' van ruim 5 miljoen eind 2020.

Zoals eerder vermeld werken we met een brede risico-inventarisatie. In de aankomende jaren vindt een verdere kwaliteitsverbetering plaats ten aanzien van de beoordeling en inschatting van de risico's en wordt ook bepaald hoe Cranendonck om moet gaan met de situatie waarin verschillende risico's tegelijk voordoen. Wat betreft de betekenis hiervan voor de ondergrens van de Algemene reserve zal bij een eerstvolgende doorontwikkeling van deze paragraaf een voorstel worden gedaan.

Financiële kengetallen

Het verplicht om in deze paragraaf vijf financiële kengetallen op te nemen. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en beoordeling zijn enerzijds bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken. Anderzijds zijn de kengetallen bedoeld om gemeenten met elkaar vergelijkbaar te maken.

Het opnemen van deze kengetallen past in het streven naar meer transparantie. Daarnaast stelt het de raad in staat om op een eenvoudigere manier inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Deze kengetallen drukken namelijk de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting. Daarnaast maken de getallen inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Hiermee geven ze inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting.

Wat betekenen deze financiële kengetallen?

1. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer, ten opzichte van de eigen middelen. Ook geeft het een indicatie van de druk op de rentelasten en de aflossingen op de exploitaties. Dit kengetal geeft aan hoeveel schuld een gemeente kan dragen. Vanaf 100% blijft te weinig leencapaciteit over om financiële tegenvallers op te vangen. Bij 130% of hoger is sprake van een zeer hoge schuld. Dit kengetal is gevoelig voor schommelingen in inkomsten.

Een hoge netto schuldquote hoeft niet per definitie een probleem te zijn: deze kan veroorzaakt zijn door afgesloten leningen die worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Hierdoor wordt inzichtelijk wat het aandeel van verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen		art BBV	Rek.	Rek.	Begr.
Per 1 januari van het jaar:		2019		2020	2020
A	Vaste schulden	46	26.427	30.559	32.426
B	Netto vlottende schuld	48	11.078	3.678	1.570
C	Overlopende passiva (excl. Grexen)	49	1949	6206	918
D	Financiële activa	36	-1871	-1.734	-474
E	Uitzettingen < 1 jaar	39	-5.255	-9.153	-7.296
F	Liquide middelen	40	-360	-215	-631
G	Overlopende activa	40a	-2.457	-3.656	-727
	Totaal A t/m G		29.511	25.685	25.786
H	Totale baten	17	55.735	56.441	45.313
Netto schuldquote ongecorrigeerd ed. (A + B + C-E-F-G)/H x 100%			56,3	48,6	58,0
Netto schuldquote gecorrigeerd ed. (A + B + C-D-E-F-G)/H x 100%			52,9	45,5	56,9

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 80% en 30%. Bij een solvabiliteitsratio tussen de 30% en de 20% moet de gemeente oppassen en bij minder dan 20% is het bezit met zeer veel schuld belast. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Solvabiliteitsratio	art BBV	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2020
A Eigen vermogen	43	18.363	22.624	15.086
B Balanstotaal		65.368	71.244	63.906
Solvabiliteitsratio		28,1	31,8	23,6

3. Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote impact hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Terugverdienen betekent het aflossen van de schuld en het goedmaken van de rentelasten. Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is dus belangrijk om te kunnen bepalen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen in de verlaging van de schuld.

Grondexploitatie	art BBV	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2020
A Bouwgronden (niet) in exploitatie		-2.773	-900	88
B Totale baten	17	55.735	56.441	46.943
Grondexploitatie A/B * 100%		-5,0	-1,6	0,2

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Hiervoor gebruiken we het kengetal structurele exploitatieruimte. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat er wordt gekeken naar de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte		Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2020
	Jaar:			
A	Totale structurele lasten	55.100	51.389	47.784
B	Totale structurele baten	53.200	56.107	46.658
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	84	100	168
E	Totale baten	55.735	56.441	46.943
	Structurele exploitatieruimte (B-A) + (D-C)/(E) x 100%	-3,3%	8,5%	-2,0%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar opgevangen kan worden en of er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven is een ijkpunt nodig. Er is gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk

gemiddelde tarieven, ook omdat er behoefte is om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. De belastingscapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Daarnaast wordt er ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing. Bij de beoordeling van dit kengetal kan daarnaast worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het te heffen tarief.

Woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2020
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	329	342	328*
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	205	198	198
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	246	261	235*
D Eventuele heffingskorting voor een gezin	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	770	801	761
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1 (Coello)	740	811	740
G Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde (E/F) * 100%	104	99	102

* uitgaande van de cijfers uit begrotingsjaar 2020

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Cranendonck heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, te verdelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en samenwerkingsverbanden.

Als een gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft in een andere organisatie, spreken we van een verbonden partij. Een bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur of dat de gemeente stemrecht heeft. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

- GRSA2 samenwerking
- GGD
- Keyport 2020
- Metropoolregio Eindhoven
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
- Regionaal samenwerkingsverband openbaar basisonderwijs De Kempen
- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Werkvoorzieningsschap de Risse

Deelnemingen

- Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Brabant Water

Samenwerkingsverbanden

- Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB)
- Regionaal Informatie- en Expertise centrum (RIEC)
- Veiligheidshuis

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

A2 samenwerking

Vestigingsplaats	Heeze- Leende
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk:	R. van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	College van burgemeester en wethouders
Belang op basis van stemverhouding	29,8%
Relatie met programma	Programma 5: bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard zijn de onderlinge samenwerking aangegaan vanuit de overtuiging dat dit de individuele bestuurskracht en identiteit van de afzonderlijke gemeenten versterkt. Het behoud van kwaliteit, het borgen van de continuïteit, het verbeteren van de dienstverlening en het verminderen van de kwetsbaarheid en (op termijn) efficiencyvoordelen zijn voor alle gemeenten belangrijke motieven om een nieuwe stap in de samenwerking te zetten.
Bestuurlijke ontwikkelingen	<p>Er liggen majeure ontwikkelingen aan de basis van de strategische doorontwikkeling van de GRSA2 om nu en in de toekomst de gemeenten kwalitatief te kunnen ondersteunen bij het leveren van de diensten en producten aan bedrijven en burgers. Het gaat dan om:</p> <p>Programma OVERHEAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door ontwikkeling data gedreven werken voor het beschikbaar stellen en houden van data t.b.v. stuur/managementinformatie voor de gemeentelijke uitvoeringstaken. • Het verder ontwikkelen van de bedrijfsvoeringdienstverlening o.a. door verdere harmonisatie en standaardisatie en digitalisering. • Doorontwikkeling control (rechtmatigheidsverklaring). • Ontwikkelingen Omgevingswet en Digitaal Stelsel Omgevingswet (aansluiting op landelijk digitaal loket). • Uitvoering en ondersteuning I&A visie (data gedreven gemeente, ambtenaar 3.0, digitale dienstverlening). <p>Programma WERK & INKOMEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan de vroegsignalering schuldhulpverlening een nieuwe wettelijke taak die opgepakt dient te worden. • Uitvoering geven aan de nieuwe wet inburgering. • De verwachting is dat als gevolg van de coronacrisis het beroep op het sociale vangnet zal toenemen. Dit komt tot uiting in stijgende aantallen klanten op gebied van inkomen, re-integratie, armoedebelid en schuldhulpverlening.

Risico	Het niet kunnen realiseren van de taakstelling € 1.100.000 (in de periode 2017-2022) doordat de vraag naar dienstverlening vanuit de gemeente jaarlijks groeit.							
Financiële informatie		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023
(x €1.000,-)	Resultaat	99	179	- 486 (N)				
	Eigen vermogen	147	262	-400				
	Vreemd vermogen	2.647	6.484	6.786				
	Gemeentelijke bijdrage	4.583	4.790	5.183	5.467	5.106	5.106	5.106

GGD	
Vestigingsplaats	Helmond
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk:	M. Lemmen
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van bijdrage	2,8%
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein
Doel	De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Doel van deze regeling is de gezamenlijke instandhouding van de GGD, alsmede de behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet publieke gezondheid.
Bestuurlijke ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2020 zijn: - Coronabestrijding (testen, broncontactonderzoek, vaccineren, informeren publiek en professionals) - Implementatie van het paraatheid- en spreidingsplan ambulancezorg; - Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten; - Programmatische aanpak voor preventie van suïcide- en depressie; - Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein; - Integratie JGZ 0 – 4 binnen de GGD (per 1.1.2021 gerealiseerd) - Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap); - Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD; - Implementeren van zelforganisatie en tweelagenstructuur.
Risico	Om risico's te beheersen wordt door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marap-gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden deze risico's te beperken. Daarnaast is het risicomanagement een belangrijk element in het nieuwe HKZ-certificeringsschema. Als belangrijkste risico's worden gezien: <i>Stijging van kosten</i> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg, en dat deze niet in de daaropvolgende jaren wordt rechtgetrokken. - Het risico dat door fusie, reorganisatie, conflicten etc. gelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt.

	<ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden. - Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden <p><i>Onvoldoende Budget</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat om de paraatheid van de Ambulancezorg te handhaven er, bv vanwege een hoog ziekteverzuim of een groot personeelsverloop, te weinig budget is om de vervangingskosten te dekken. Daarnaast bestaat m.b.t. ambulancezorg een algemeen exploitatierisico op de omvangrijke materiële kosten. <p><i>Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat door een ramp bij PG veel extra inzet nodig is en/of waardoor het reguliere werk in gevaar komt. - Het risico dat verplichte landelijke wet- en regelgeving bij PG leidt tot activiteiten waarvan de kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting. <p><i>Extra kosten door organisatieverandering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat, wanneer de vergunning voor ambulancevervoer in het kader van de openbare aanbesteding (per 2021) niet aan de GGD wordt toegekend, een deel van centrale overhead niet meer wordt gedekt. <p><i>Extra kosten door verandering taakuitvoering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat er (door externe ontwikkelingen) een wijziging in de taakinhoud optreedt waardoor er tijdelijk meerkosten ontstaan. <p><i>Extra kosten door afname van markttaken</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat door marktomstandigheden er tijdelijk ongedekte kosten blijven bij de contracttaken voor het rijk en derden. <p><i>Verbonden Partijen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat bij liquidatie van een der verbonden partijen er claims aan de GGD zullen zijn. <p><i>Beveiliging en (onder-)verzekering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat toegewezen schadeclaims niet volledig worden afgedekt door de afgesloten verzekeringen. - Het risico dat er zich ICT-beveiligingsproblemen voordoen. <p><i>Overige incidentele tegenvallers</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico verbonden aan de verkoop en het terug-huren van de Callenburgh. - Het risico dat er zich nog overige (personele) tegenvallers zullen voordoen waarmee nog geen rekening is gehouden.
--	---

Financiële informatie		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Resultaat	-/- 17	212	940				

(x €1.000,-)	Eigen vermogen	2.829	2.864	4.420				
	Vreemd vermogen	12.672	14.879	30.835				
	Gemeentelijke bijdrage	335	348	360	360	360	360	360

Keyport 2020	
Vestigingsplaats	Weert
Rechtsvorm	Stichting
Bestuurlijk verantwoordelijk:	F. Kuppens
Zitting in dagelijks bestuur	F. Kuppens heeft zitting in het stichtingsbestuur
Belang op basis van stemverhouding	<p>Het bestuur van de Stichting Keyport 2020 bestaat uit:</p> <p>Bestuurders A namens de helix partner overheid (één per gemeente en één namens de provincie Limburg)</p> <p>Bestuurders B namens de helix partner bedrijfsleven (maximaal vier bestuurders)</p> <p>Bestuurders C namens de helix partner kennis- en onderwijsinstellingen (maximaal vier bestuurders)</p> <p>Bestuurders A hebben één stem, bestuurders B en C hebben twee (niet deelbare) stemmen.</p> <p>Op basis van stemrecht heeft Cranendonck circa 4% belang.</p>
Relatie met programma	Programma 2: Economie + Ondernemen
Doel	<p>Keyport 2020 is de samenwerking tussen de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen. Keyport versterkt de economie groei, bevordert de werkgelegenheid en verbetert het vestigingsklimaat voor ondernemers. Samenwerken, vooral tussen ondernemers, overheid en onderwijs (triple helix) is het uitgangspunt van Keyport. Het doel van Keyport is het duurzaam versterken van de regionale economische structuur en het verbeteren van het vestigingsklimaat. Onder één noemer: Keyport 2020, de regio waar projecten sneller van de grond komen dankzij nauwe samenwerking tussen ondernemers, overheid en onderwijs.</p> <p>Keyport heeft een routeplan 2016-2020 gepresenteerd, met de focus op excelleren door samenwerking. Naast het bevorderen van innovatie en het versterken van het ondernemerschap ligt de nadruk op de programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie.</p>
Bestuurlijke ontwikkelingen	<p>Actieve participatie van zowel gemeente als ondernemend Cranendonck is van belang om successen te boeken en het gemeenschappelijk belang binnen de regio te positioneren. De gemeente is in 2015 toegetreden tot Keyport2020, waarmee de connectie met de grensprovincie en de daarin gelegen gemeenten versterkt wordt.</p> <p>Met de deelname van Keyport2020 is een bedrag van € 2,47 per inwoner gemoeid. Daarnaast is er in 2018 besloten om als meerjarenbegroting € 52.000,- aan te houden om de gezamenlijk opgestelde ambities ook waar te kunnen maken. Het financiële budget is jaarlijks afhankelijk van de Keyport2020-begroting welke separaat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Daarnaast is het ook van belang om werkbudget te hebben om activiteiten bij ondernemers onder de aandacht te brengen, dit werkbudget is onderdeel van de visie 'Economisch Cranendonck'.</p> <p>De raad heeft bij de vaststelling van de kadernota besloten om de deelname aan Keyport 2020 te heroverwegen. In 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden en besloten om de deelname voort te zetten.</p>
Risico	De bijdrage aan Keyport 2020 wordt jaarlijks vastgesteld door het AB Keyport 2020 en is vastgelegd in de 'meerjarenbegroting Keyport 2018-2020'. Indien de begroting de door de gemeenteraad vastgestelde jaarlijkse bijdrage overschrijdt, dan zal eerst budget worden gevraagd aan de gemeenteraad.

Financiële informatie (x €1.000,-)		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Resultaat							
	Eigen vermogen							
	Vreemd vermogen							
	Gemeentelijke bijdrage	52	52	52	52	52	52	52

Metropoolregio Eindhoven	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk:	R. Van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	De gemeente Cranendonck heeft 1 vertegenwoordiging in het AB met 2 stemmen (gelijk aan de andere twintig gemeenten m.u.v. Eindhoven, Helmond en Laarbeek).
Relatie met programma	Programma 2: Economie + Ondernemen
Doel	<p>Het doel van de Metropoolregio is het organiseren van een adequate vorm van samenwerking tussen gemeenten onderling en tussen overheid en maatschappelijke partners ter behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied, zoals nader uitgewerkt in het samenwerkingsakkoord van 27 maart 2019.</p> <p>De Metropoolregio is de 'overheid' in de triple helix van Brainport en is een belangrijke belangenbehartiger van de regio richting de provincie Noord-Brabant. De deelnemende gemeenten zijn Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Om effectief te zijn, zijn slagkracht, eigenaarschap en focus nodig. De Metropoolregio sluit daarvoor aan op de Brainport Nationale Actie Agenda.</p> <p><i>Brainport</i> Brainport heeft een meerjarenplan gepresenteerd: Brainport Next Generation, verder uitgewerkt in de Brainport Nationale Actieagenda. De Brainport Nationale Actieagenda gaat in op gesignaleerde knelpunten, maar ook op de kansen die er liggen om vanuit de regio bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken gericht op talent, vestigingsklimaat, kennis/innovatie & ondernemen, digitalisering en maatschappelijke innovaties.</p>
Bestuurlijke ontwikkelingen	<p><i>MRE nieuwe stijl vanaf 2018</i></p> <p>In de nieuwe samenwerkingsvorm MRE ligt de nadruk op bestuurlijke samenwerking. Daar waar in het verleden de SRE de gehele organisatie op zich nam, is dit nu beperkt tot een ondersteunende rol. Het bestuur en daarmee dus de subregio's zijn aan zet. Intensieve afstemming binnen de A2 tussen bestuurlijk en ambtelijk niveau vraagt meer uren. In de diverse werkplaatsen wordt hard gewerkt om resultaten te boeken. Hiervoor zijn allerhande rapporten, adviezen en onderzoeken nodig. Dit betekent een lastenverzwaring bij iedere gemeente in zowel uren als in gelden. Aangezien het MRE enkel nog de organisatie op hoofdlijnen op zich neemt, komen deze kosten bovenop de bijdrage aan het MRE. De hoogte van de kosten is niet inzichtelijk en per jaar afhankelijk van de agenda van de diverse werkplaatsen. Van belang is om werkbudget op te nemen.</p>
Risico	Doordat de WGR plus taken en de taken SRE oud komen te vervallen, daalt de gerealiseerde omzet van de MRE fors tot een niveau van afgerond € 11 miljoen. Dit heeft gevolgen voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve en de hoogte van het weerstandsvermogen.

	<p>De MRE heeft in haar begroting aan aantal risico's benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subsidieverstrekking • Kosten reorganisatie • Risico's Regionaal Historisch Centrum • Garantstelling AVI (Attero) • Voorziening Gulbergen • Claim Cradle to Cradle bizz (C2C bizz) <p>De algemene reserve van de MRE is op dit moment hoog genoeg om deze risico's te dekken, met een ondergrens van €700.000 en een bovengrens van ruim € 900.000.</p>							
Financiële informatie		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Resultaat	1.005	1.039	1.530				
	Eigen vermogen	4.280	5.820	5.967				
	Vreemd vermogen	17.412	18.049	26.298				
	Gemeentelijke bijdrage	286	286	286	299	299	299	299

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk:	F. F. M. van der Wiel
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	<p>Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Cranendonck heeft dus 1/22 van de stemmen. Besluiten worden genomen met een meerderheid van stemmen van de aanwezige leden.</p> <p>Besluiten betreffende vaststelling van de begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening worden genomen met een meerderheid van stemmen, met dien verstande dat de meerderheid van stemmen eveneens tenminste de helft van de omzet vertegenwoordigt welke de uitvoeringsdienst in het voorafgaande jaar heeft gegenereerd op basis van de basistaken en verzoektaken.</p>
Relatie met programma	<p>Programma 1: Wonen en leven</p> <p>Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen</p>
Doel	De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving.
Bestuurlijke ontwikkelingen	<p>De ODZOB voert volgens afspraak met de deelnemers taken uit volgens vier programmadelen: basistaken, verzoektaken, collectieve taken en intensiveringbudget. Deze taken zijn uitgewerkt in de begroting van de ODZOB.</p> <p>Voor 2020 hadden onderstaande onderwerpen de aandacht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omgevingswet • Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid • Intensivering bodemtoezicht • Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid • Klimaat en energie • Beleidsrijke uitvoeringsinformatie • Ogen en oren in het veld

	<ul style="list-style-type: none"> Actuele bedrijfsgegevens 							
Risico	<p>De omgevingsdienst heeft in haar begroting (niet-limitatief) een aantal risico's benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bezuinigingen bij gemeenten en provincie leiden tot een omzetverlaging Mutatie in werk, bijvoorbeeld taken Wbb / deregulering / lokaal beleid, t.z.t. de Omgevingswet Verlies takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten Niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid, uniformiteit Ongewenst informatiek Onvoldoende kwaliteit geleverde producten/adviezen Optreden personeel Kosten ontwikkeling ICT-voorzieningen Mislopen (deels) subsidies en vooruitwerken op nog te ontvangen subsidiegelden Indexering begroting politieke discussie Mis-match personeel versus werk <p>Deze risico's kunnen leiden tot een negatief resultaat. Volgens de GR kan een negatief resultaat ten laste komen van de reserves en/of ten laste van de deelnemers. De ODZOB heeft een algemene reserve van 1,55 mln (2020).</p>							
Financiële informatie		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(x €1.000,-)	Resultaat	0*	915	345				
	Eigen vermogen	1.515	2.429	2.429				
	Vreemd vermogen	4.254	3.437	4.523				
	Gemeentelijke bijdrage milieu	382	374	306	351	375	395	395

* Na tariefcorrectie

Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen								
Vestigingsplaats	Veldhoven							
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling							
Bestuurlijk verantwoordelijk:	M. Lemmen							
Zitting in dagelijks bestuur	Nee							
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein							
Doel	Samen met negen andere gemeenten (Bladel, Eersel, Heeze-Leende, Nederweert, Oirschot, Reusel-De Mierden, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre) houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De schoolbestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs.							
Bestuurlijke ontwikkelingen	De gemeente heeft in principe geen enkele inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid en bevoegdheid ten opzichte van Stichting de Kempen. Ook niet waar het gaat om de begroting van het schoolbestuur. Alleen als het schoolbestuur failliet zou gaan, wordt de gemeente weer verantwoordelijk voor de binnen de gemeentegrenzen aanwezige openbare basisscholen. De 10 aangesloten gemeenten vormen tezamen het Regionaal Samenwerkingsverband Openbaar Basisonderwijs De Kempen.							
Risico	Er zijn op dit moment geen risico's benoemd.							
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024

Financiële informatie (x €1.000,-)	Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0	0	0	0
---------------------------------------	---------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk:	R. van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	<p>Bij het vaststellen van de jaarrekening, begroting en begrotingswijzigingen brengen de leden die een gemeente vertegenwoordigen tot 20.000 inwoners één stem uit, de leden die een gemeente vertegenwoordigen met 20.000 of meer inwoners brengen twee stemmen uit, vermeerderd met een stem per volledig veelvoud van 15.000 inwoners, waarmee het aantal van 20.000 inwoners door die gemeente wordt overschreden. In dit geval heeft de gemeente Cranendonck twee stemmen.</p> <p>Bij de overige besluitvorming door het algemeen bestuur vindt stemming plaats op basis van de gewone stemwaardering (één stem per gemeente).</p>
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	<p>De veiligheidsregio Brabant Zuidoost (hierna: VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brandweezorg • Ambulancezorg • Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio • Rampenbestrijding en crisisbeheersing • Gemeenschappelijke meldkamer. <p>De VRBZO is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.</p> <p>De veiligheidsregio's in Nederland nemen beslissingen ten aanzien van de voorbereiding op en de bestrijding van zware ongevallen, branden, rampen en crises.</p>
Bestuurlijke ontwikkelingen	<p><i>Covid-19:</i> Het coronavirus had ruim 10 maanden van 2020 een grote impact op de samenleving en de organisatie VRBZO. De crisisorganisatie ging 7 dagen per week aan de slag om de steeds veranderende omgeving van de benodigde informatie en middelen te voorzien. Veel collega's verruilden hun reguliere taken voor het werk binnen de crisisorganisatie. Vanaf 1 december kreeg de Veiligheidsregio als gevolg van de intrede van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) een andere rol. Ondanks de veranderde rol liepen ook hierna de meeste processen binnen de Veiligheidsregio met betrekking tot de crisis door.</p> <p>Eind 2020 kwam er langzaam zicht op de goedkeuring van enkele vaccins en een start van de vaccinaties. Hoewel dat enig perspectief gaf, eindigde Nederland het jaar in een lockdown. De verwachting is dan ook dat deze crisis de organisatie nog ten minste de eerste helft van 2021 zal beheersen.</p> <p><i>Visie 2025:</i> Na de regionalisering breekt er een nieuwe fase aan voor veiligheidsregio's. VRBZO ontwikkelt de komende jaren aan de hand van een nieuwe visie een hoogwaardige advies- en dienstverleningsorganisatie op het gebied van fysieke veiligheid en crisisbeheersing. Risicogericht, flexibel, professioneel en verbindend zijn daarin belangrijke begrippen. VRBZO wil investeren in netwerkmanagement, business intelligence en de professionaliteit van onze medewerkers om toegevoegde waarde te blijven leveren in een veeleisende maatschappij. De Visie 2025 laat de thema's en het pad zien aan de hand waarvan we deze volgende fase inzetten.</p>

	<p>Het proces rondom de Visie 2025 lag door de focus op de Coronacrisis kortstondig stil waardoor vertraging is ontstaan. Inmiddels is de Visie 2025 besproken tijdens de bestuursvergadering op 17 december en is deze op 19 januari gepresenteerd aan de gemeenteraad. VRBZO beoogt de Visie 2025 in april 2021 vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.</p> <p><i>Overige bestuurlijke ontwikkelingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie Wet veiligheidsregio's (Wvr). De evaluatiecommissie heeft eind 2020 gerapporteerd aan de minister van Justitie en Veiligheid. De ontwikkelrichting in de Visie 2025 past bij de uitkomsten van de evaluatie. • Reorganisatie sector Incidentbestrijding. De reorganisatie moet leiden tot een brandweerorganisatie die voldoet aan de huidige én toekomstige eisen op het gebied van kwaliteit, capaciteit en continuïteit. Dit betreft niet de parate organisatie, maar leidinggevend, planvorming, facilitaire ondersteuning etc. De reorganisatie wordt naar verwachting voor de zomer van 2021 afgerond. • Vervolgtraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers. Het Veiligheidsberaad, het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Brandweerkamer onderzoeken op welke wijze de brandweerorganisatie opnieuw kan worden vormgegeven met betrekking tot vrijwilligers. In verband met de Coronacrisis is landelijk besloten het traject op te schorten. Na afstemming met het Veiligheidsberaad informeert de minister de Kamer over de nieuwe planning. • Brand Deurnese Peel. Tijdens de brand in de Deurnese Peel is de brandweer met ruim 40 personen volcontinu voor anderhalve week aan het werk geweest bij de grootste natuurbrand ooit in Nederland. Ook in de weken daarna laaide de brand op en zijn nog diverse eenheden bezig geweest met bluswerkzaamheden. Dit resulteert in ongeveer € 270.000 aan inzetkosten voor vergoedingen aan vrijwilligers en overuren van functionarissen. Ook waren er ruim € 60.000 kosten voor verbruikt materiaal, materiele schades en diverse facilitaire voorzieningen (catering e.d.). • Functioneel leeftijdsontslag. Medewerkers van de parate dienst van de brandweer die voor 2006 in dienst waren hebben recht op de overgangsregeling functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze overgangsregeling is de afgelopen jaren enkele malen herzien. Recent heeft er weer een aanpassing plaatsgevonden. Individuele veiligheidsregio's hebben geen eigen beleidsvrijheid met betrekking tot deze regeling. Onderhandelingen vinden plaats op landelijk niveau vanuit de brandweerkamer van VNG. De meest recente wijziging zorgt ervoor dat er de komende jaren hogere kosten zijn, en na 2028 lager. De gelden worden namelijk eerder uitgekeerd. De totale kosten zijn neutraal, er worden dus niet meer of minder kosten gemaakt. Om die reden heeft de adviescommissie financiën en bedrijfsvoering geadviseerd een voorziening FLO in te stellen, waaruit we de incidentele meerkosten kunnen opvangen. Eind 2020 bedraagt de voorziening € 4.237.000. • Investeringsprogramma in dienstvoertuigen en hoogwerkers zijn vertraagd door langer dan verwachte aanbestedingslooptijden en leveringstijden. Investeringsprogramma in huisvesting en redgereedschap zijn uitgesteld. Hierdoor is het investeringsprogramma in 2020 niet volledig gerealiseerd. • Wervingscampagne brandweervrijwilligers: In 2020 is VRBZO gestart met de tweede wervingscampagne voor brandweervrijwilligers, midden in de coronacrisis. De organisatie van informatiebijeenkomsten was door die crisis een grote uitdaging. Desondanks lieten 128 mensen hun interesse in de vrijwillige brandweer blijken. Uiteindelijk heeft VRBZO 45 sollicitaties ontvangen en zijn 29 vrijwilligers bij diverse posten aangesteld. In Cranendonck is 1 vrijwilliger aangenomen en zitten momenteel nog 5 potentiële vrijwilligers in het wervingsproces. De wervingscampagne loopt door in 2021.
Risico	<p>In de begroting 2020 van de VRBZO is de verplichte paragraaf 'risicomanagement en weerstandvermogen' opgenomen. In het jaarverslag 2020 is deze paragraaf geactualiseerd. De beleidsuitgangspunten van de VRBZO op dit vlak zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Risicobewustzijn continu stimuleren; - Risico inventarisatie en monitoring: uit een analyse zijn 64 risico's voortgekomen, waarvan 51 lage-, 9 middel- en 4 hoge risico's.

	Met name de financiële en arbeidsrechtelijke ontwikkelingen op het gebied van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren zijn nauwellettend gevolgd met uitloop in 2021.							
Financiële informatie (x €1.000,-)		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Resultaat	773	647	265				
	Eigen vermogen	7.391	6.887	2.483				
	Vreemd vermogen	42.791	39.485	42.498				
	Gemeentelijke bijdrage	1.078	1.139	1.177	1.177	1.177	1.177	1.177

Werkvoorzieningschap de Risse								
Vestigingsplaats	Weert							
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling							
Bestuurlijk verantwoordelijk:	M. Lemmen							
Zitting in dagelijks bestuur	Ja, M. Lemmen							
Belang	De gemeente Cranendonck is, evenals de andere deelnemende gemeenten, met twee leden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding bv een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken.							
Relatie met programma	Programma 4: Zorg Uitvoering vanuit GR A2 samenwerking							
Doel	Werkvoorzieningschap de Risse zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. De Risse richt zich primair op het vinden van aangepast werk voor mensen met een Sw-indicatie. Met de komst van de Participatiewet breidt het takenpakket van De Risse uit. Dit gebeurt via inzet en uitbreiding van activiteiten van de 'dochterorganisatie' Werk.kom.							
Bestuurlijke ontwikkelingen	De sociaal domeinbrede aanpak: 'Samen aan de slag' is als procesaanpak richtinggevend voor de nieuwe rol van de Risse. Welke rol dit kan zijn zal de komende jaren duidelijk worden. Vooruitlopend op deze nieuwe aanpak wordt aansluiting door gemeente Cranendonck geborgd door het sluiten van een gezamenlijke bestuursovereenkomst.							
Risico	<p>De begroting van 2021 van de Risse heeft een geraamd tekort van € 100.000. Er is een aanvullende bijdrage aan de deelnemende gemeenten gevraagd voor 2021, 2022 en 2023. Dit bedrag bestaat uit respectievelijk 700 euro, 500 euro en 200 euro per SE in 2021, 2022 en 2023. Dit komt neer op een bedrag van 48.000 euro (2021) en 32.000 euro (2022) en 13.000 euro in 2023.</p> <p>De afgelopen jaren zijn forse verliezen geleden welke ten laste van het eigen vermogen zijn gebracht. De gewenste ondergrens van het eigen vermogen is inmiddels doorbroken wat leidt tot een voorstel in de begroting 2022 om zowel de toereikendheid van de incidentele weerstandscapaciteit als de sluitendheid van de structurele exploitatie op te lossen mede met aanvullende gemeentelijke bijdragen.</p>							
Financiële informatie (x €1.000,-)	<i>2020 in concept</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Resultaat	-925	-907	-769	-100			
	Eigen vermogen	2.466	1.291	107				
	Vreemd vermogen	1.973	2.629	2.875				
	Gem. bijdrage (gelijk aan budget t.b.v. Wsw in participatie-budget)	2.055	1.882	2.014	1.869	1.822	1.792	1.695
Gem. bijdrage (extra in exploitatie)				48	33	13		

Deelnemingen

Bank Nederlandse Gemeenten					
Vestigingsplaats	's-Gravenhage				
Bestuurlijk verantwoordelijk:	De burgemeester vertegenwoordigt, als wettelijke vertegenwoordiger, de gemeente in de algemene aandeelhoudersvergaderingen.				
Aantal aandelen	5.000				
Belang	0,009% (de BNG heeft in totaal 55.690.720 aandelen). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG ia het stemrecht op de aandelen (1 stem per aandeel)				
Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang, Met gespecialiseerde dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Financiële informatie (x €1.000)		2017	2017	2018	2019
	Resultaat	393	337	163	221
	Eigen vermogen	4.953	4.990	4.887	5.097
	Vreemd vermogen	135.041	132.519	144.802	155.262
	Dividend per aandeel (in €)	2,53	2,85	2,55	2,50
	Totaal dividend Cranendonck (in € 5.000 aandelen)	12.650	14.250	12.750	6.350

NV Brabant Water					
Vestigingsplaats		's-Hertogenbosch			
Bestuurlijk verantwoordelijk:		R. van Kessel			
Aantal aandelen		19.976			
Belang		0,2% (Brabant Water heeft 10 miljoen aandelen geplaatst)			
Doel		<p>Taak van Brabant Water NV is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater en industriewater van hoge kwaliteit.</p> <p>De aandelen van Brabant water zijn in handen van de provincie (31,6%) 57 Brabantse gemeenten alsmede de gemeente Tholen.</p>			
Financiële informatie (x €1.000)		2017	2018	2019	2020
	Resultaat	33.000	31.316	24.500	12.100
	Eigen vermogen	611.000	635.876	660.376	667.000
	Vreemd vermogen	421.000	456.765	478.624	520.000
	Dividend per aandeel (in €)	0	0	0	0

Samenwerkingsverbanden

Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB)					
Vestigingsplaats	Oirschot				
Bestuurlijk verantwoordelijk:	M. Lemmen				
Belang	5,6%				
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen				
Doel	De stichting Bizob is een samenwerking door achttien gemeenten in Zuidoost Brabant op inkoopgebied, waarbij een drietal doelstellingen worden nagestreefd: financieel (betere condities en prijzen, lagere inkoopkosten), kwaliteit (verbeterde specificaties, verkorte levertijden enz.) en procesmatig (transparant inkoopproces, integriteit inkoopprocessen, betrouwbaarheid enzovoort).				
Financiële informatie		2017	2018	2019	2020
(x €1.000,-)	Resultaat	297	382	401	569
	Eigen vermogen	666	786	868	975
	Vreemd vermogen	575	633	956	1.009
	Gemeentelijke bijdrage	144	131	166	161

Regionaal Informatie en Expertise centrum (RIEC)	
Portefeuillehouder	R. van Kessel
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doelstelling	<p>Georganiseerde misdaad komt in allerlei vormen voor. Denk aan hennepteelt, witwassen en vermogenscriminaliteit. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) ondersteund met haar producten en diensten gemeenten en veiligheidspartners in de herkenning en aanpak van criminele activiteiten. Zo helpen ze onder meer bij de versterking van bestuurlijke weerbaarheid en een geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit.</p> <p>Het samenwerkingsverband RIEC Oost-Brabant (OB) wordt gevormd door: 41 gemeentebesturen, provinciebestuur Noord-Brabant, Politie Eenheid Oost-Brabant, OM, Belastingdienst, FIOD, Douane, Inspectie SZW en KMar.</p>
Financiële informatie	€ 11
(x €1.000,-)	

Veiligheidshuis	
Vestigingsplaats	Helmond
Bestuurlijk verantwoordelijk:	R. van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doelstelling	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost zorgt voor een succesvolle aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld, overlast en verslaving is een gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners een voorwaarde. Het gaat om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijk uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.
Financiële bijdrage (x €1.000,-)	€ 5

Paragraaf Financiering

Algemeen

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) verplicht tot het opstellen van een paragraaf financiering. Het doel van deze paragraaf is het verstrekken van informatie over en het inzichtelijk maken van het treasurybeleid, het beheersen van de financiële risico's en het zorgen voor zo voordelig mogelijke renteresultaten. Het beleid voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut en maakt onderdeel uit van de "financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet".

De financieringsparagraaf gaat achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelingen
2. Kaderstelling
3. Rentevisie
4. Rentesystematiek
5. Financieringspositie
6. Leningenportefeuille
7. Kasgeldlimiet
8. Renterisiconorm
9. Schuldquote
10. Ontwikkelingen 2020
11. EMU-saldo

1. Ontwikkelingen

a. *Interne ontwikkelingen*

Met de invoering van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) kregen het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanningsverplichting opgelegd om hun begrotingen binnen de EMU-norm te houden. Dit laatste houdt in dat er meer gestuurd dient te worden op liquiditeiten en de ruimte voor investeringen mede bepaald wordt door het EMU saldo.

De gemeente Cranendonck maakt op basis van de informatie uit de organisatie een integrale liquiditeitsplanning. Bij het aangaan van transacties op de geld- en kapitaalmarkt wordt rekening gehouden met die liquiditeitsplanning en de kapitaalmarktrente.

b. *Externe ontwikkelingen*

Vanaf de begroting 2018 passen wij een nieuwe systematiek voor de rentetoerekening toe. Deze nieuwe systematiek is gebaseerd op wijzigingen in de bepalingen ten aanzien van de rente in het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de primaire begroting 2020 rekenden wij met een rente omslagpercentage van 2%. Dit percentage is gelijk aan 2019. Dat omslagpercentage wordt onder andere gehanteerd om binnen de gemeente kosten te verrekenen van het door de gemeente geleende geld. Het omslagpercentage is in 2020 herberekend en aangepast naar 1,1% door de zeer lage marktrente.

In de basisraming, die ervan uitgaat dat Nederland en andere Europese landen het coronavirus in de eerste helft van 2021 onder controle hebben, groeit de economie in 2021 maar loopt de werkloosheid op. De corona-recessie drukt de loonstijging in 2021 en daarmee de toename van de koopkracht. Het overheidstekort loopt naar waarschijnlijkheid terug door het economisch herstel en door het aflopen van steunmaatregelen aankomend jaar. Het daadwerkelijk effect van de corona crisis zal eind 2021 moeten blijken

2. Kaderstelling

Ten aanzien van het treasurybeleid zijn de volgende kaders van belang:

- a. Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- b. Wet Financiering decentrale overheden (Fido).
- c. Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).
- d. Treasurystatuut gemeente Cranendonck.
- e. Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof).

Ad a: De “Nota Rente” (2016) is uitgangspunt voor het gemeentelijk rentebeleid en de wijze van verantwoording. In onderdeel 3 “Rentensystematiek” staat aangegeven op welke wijze vorm is gegeven aan de “Nota Rente”. Tevens is daarbij gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen.

Ad b: De uitvoering van treasury vindt haar wettelijke basis voornamelijk in de Wet Fido. Deze wet regelt dat de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente uitsluitend de publieke taak dient en plaats vindt binnen de financiële kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Ook het schatkistbankieren is geregeld en geeft aan hoe omgegaan dient te worden met eventuele tegoeden.

Ad c: De Rudo geeft onder andere voorschriften over beleggingen (minimale ratings) en derivatenconstructies.

Ad d: In het Treasurystatuut van de gemeente Cranendonck is de “beleidsmatige infrastructuur” van de treasuryfunctie van onze gemeente vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen, limieten en verantwoordelijkheden.

Ad e: De Wet Hof zorgt ervoor dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Momenteel heeft deze wet nog geen invloed op het beleid van onze gemeente.

3. Rentevisie

Een visie omtrent de renteontwikkeling van de korte- en de lange termijn rente is een voorwaarde om de treasuryfunctie adequaat uit te oefenen. Door de huidige economische en politieke ontwikkelingen is het maken van een goede visie op de renteontwikkeling niet eenvoudig. De geld en kapitaalmarkt zijn op niveaus beland die gelet op het verleden niet eerder voorgekomen zijn. Voor een rentevisie vertrouwt de gemeente op de publicaties en verwachtingen van de Europese Centrale Bank (ECB).

Als gesproken wordt over de rente van de ECB gaat het meestal om de zogenaamde refirente. De refirente is de rente die banken moeten betalen aan de ECB wanneer zij geld bij de ECB opnemen (de zogenaamde herfinancieringsrente). Deze rente is medio augustus 2020 0,00% (aug. 2019: 0,00%). Dit is het laagste niveau ooit. De lagere rente betekent dat goedkoper geld kan worden geleend.

De situatie op de rentemarkt kan worden gezien op de lange en korte termijn.

Als referentierente voor de korte markt (geldmarkt) wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor (Euro Interbank Offered Rate) gebruikt. Voor de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars staatslening als referentie.

De standen van de genoemde renteniveaus zijn op het moment van het opstellen van de paragraaf financiering:

3-maands Euribor: -0,533% (bron: W&M 1 maart 2021)

De 3-maands Euribor is de achterliggende jaren aanzienlijk gedaald tot zelfs een negatieve rente, mede door ingrijpen van de Europese Centrale Bank. De verwachting is dat het niveau komende jaar licht zal gaan stijgen.

10-jaars staatsobligatie: -0,251% (bron: IEX 10 maart 2021)

Ook deze rente is de afgelopen jaren fors gedaald. Op dit moment fluctueert de rente onder het 0% niveau. De praktijk leert echter dat gemeenten veelal geldleningen aantrekken voor een wat langere periode. Met daaraan een langere rentevaste periode. Veelal valt de keuze op 20 of 25 jaar. Deze rente ligt in verband met de langere looptijd rond 0,35%.

4. Rentensystematiek

De Commissie BBV doet in de “Nota Rente” (2016) een aantal stellige uitspraken (mag worden gezien als wetgeving) omtrent de wijze hoe omgegaan moet worden met de rentensystematiek. Essentie is dat op een juiste wijze de kosten toegerekend worden en daarmee ook de uniformiteit te bevorderen. Het betreft:

1. Het aantrekken en verstrekken van een lening betreft een treasury activiteit. De met deze activiteit gepaarde rentelasten en rentebaten behoren op het (nieuwe) taakveld “Treasury”.

2. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (één op één doorlening), is er sprake van projectfinanciering. In 2018 is voor de financiering van het project zonnepanelen gekozen voor projectfinanciering.
3. Als wel een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.
4. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
5. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld "Treasury". Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld "Treasury" geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en -baten van projectfinanciering.

Daarnaast adviseert de Commissie BBV het renteschema uit deze nota in de paragraaf financiering van de programmabegroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Voor 2020 zijn in de begroting de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- a. Rente omslag percentage: **1,1%**
- b. Rente eigen financieringsmiddelen: **1,1%**

Het renteschema voor 2020 ziet er als volgt uit:

Verzameling rentelasten en -baten	
a. Externe rentelasten over korte en lange financiering	397
b. Externe rentebaten (-/-)	0
Totaal door te rekenen externe rente	397
c. Rente die aan grondexploitatie wordt toegerekend (-/-)	-29
Rente van projectfinanciering (-/-)	29
Totaal door te rekenen externe rente	397
d. (1) Rente over eigen vermogen*	202
(2) Rente over voorzieningen (gewaardeerd tegen contante waarde)	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente	599
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	619
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-20

* Deze rente wordt verantwoord als bespaarde rente op taakveld Treasury.

5. Financieringspositie

Bij de aanvang van het begrotingsjaar 2020 werd een theoretisch financieringstekort van afgerond € 13,4 miljoen verwacht. De werkelijke financieringstekort is afgerond is € 7,4 miljoen, ruim € 6 miljoen minder dan verwacht door doorgeschoven investeringen.

Het beeld van de financieringspositie ziet er voor de komende jaren als volgt uit:

Financiering meerjarig (x € 1.000,-)	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022
Vaste activa	56.107	55.261	55.261
Voorraad grond grexen	-353	-2.958	-2.958
Reserves en voorzieningen	-21.881	-22.864	-21.427
Langlopende schulden	-26.412	-30.544	-32.376
Financieringstekort	7.461	-1.105	-1.500

Bovenstaand overzicht vormt de basis voor de op te stellen liquiditeiten- en kapitaalsbehoefte voor de komende perioden zoals aangegeven bij onderdeel 3. Alle onderdelen worden beoordeeld op basis van bovenstaand overzicht voor de bepaling van de behoefte aan middelen.

6. Leningenportefeuille

De leningenportefeuille kan voor 2020 als volgt worden weergegeven:

Leningenportefeuille (x € 1.000,-)	
Stand per 1-1-2020	26.412
Nieuwe leningen	6.000
Aflossingen	-1.868
Stand per 31-12-2020	30.544

7. Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is conform de Wet Fido het beperken van de renterisico's rond de kortlopende schulden. Dit betekent dat de kortlopende schulden maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen bedragen zodat het risico van het op enig moment om moeten zetten naar langlopende financiering is beperkt. Voor 2020 is het beeld van de kasgeldlimiet als volgt:

Kasgeldlimiet 2020 (x € 1.000,-)	1° kw	2° kw	3° kw	4° kw
Totaal programmabegroting (lasten)	48.153	48.153	48.153	48.153
Percentage norm kasgeldlimiet	8,5	8,5	8,5	8,5
Kasgeldlimiet	4.093	4.093	4.093	4.093
Gemiddelde netto vlottende schuld (-) / Gemiddeld overschot vlottende middelen	7.893	1.258	-6.362	-4.885
Ruimte (+) / overschrijding (-)	-3.800	2.835	10.455	8.978

Conform de Wet Fido mag de kasgeldlimiet gedurende maximaal drie achtereenvolgende kwartalen worden overschreden. Door de aangetrokken lening in juni 2020 voldoen wij vanaf het 2° kwartaal aan de kasgeldlimiet.

8. Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is conform de Wet Fido het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hiermee wordt voorkomen dat op eenzelfde moment herfinanciering van leningen plaats dient te vinden tegen een op dat moment ongunstige rente waardoor de rentelasten snel zouden oplopen.

Voor 2020 is het beeld van de renterisiconorm als volgt:

Renterisiconorm (x € 1.000,--)	2020
1. Renteherzieningen	0
2. Aflossingen	1.868
3. Renterisico (1 + 2)	1.868
4a. Begrotingstotaal (lasten)	48.153
4b. Percentage regeling	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	9.631
5. Ruimte (+) / overschrijding (-/-)	7.763

Dit betekent dat de gemeente in 2020 voldoet aan de renterisiconorm.

9. Ontwikkelingen 2020

Dit jaar hebben we een aantal grotere investeringen in met name diverse wegen en rioleringsprojecten gedaan en is ook aanvullende externe financiering aangetrokken. Op basis van een meerjarige liquiditeitenplanning beschikken we over inzicht in de geldstromen. Met het inzicht in de financieringsbehoefte kunnen we potentiële financiële risico's beperken c.q. ondervangen.

10. EMU-saldo

Binnen de Europese Unie is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product) mag zijn. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Om inzicht te geven in het verwachte EMU-saldo van de lokale overheid is weergave van het saldo voor het nieuwe en eerstvolgende begrotingsjaar een verplicht onderdeel in de programmabegroting.

De ontwikkeling van het EMU-saldo van de gemeente Cranendonck vertoont het volgende beeld:

Nr.	Omschrijving	P of N	2020	2021	2022	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging c.q. onttrekking uit reserves	N	4.261	-1.049	92	-96
2	Afschrijving ten laste van de exploitatie	P	2.096	2.054	2.120	2.121
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	P	1.156	1.153	1.153	1.153
4	Investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans wordt geactiveerd	N	-4.097	-2.678	-2.678	-2.678
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen					
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa					
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw, woonrijp maken e.d.					
8	Buiten bouwgrondexploitatie, voor zover niet op de exploitatie verantwoord					
9	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze met derden betreffen					
10	Lasten i.v.m. transacties met derden					
11	Verwachte boekwinst bij verkoop van effecten					
	Berekend EMU-saldo		3.416	-520	687	500
	Emu referentie waarde gemeente Cranendonck (Emu-norm)		-1.518	-1.520	-1.511	-1.532
	Negatief bedrag is overschrijding – en positief is onderschrijding van de Emu-norm		4.934	1.000	2.198	2.032

Op basis van bovenstaande gegevens voldoen wij in 2020 aan de EMU-norm.

Paragraaf Lokale Heffingen

Wettelijk kader

Op grond van het besluit “Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)” dient in de paragraaf “Lokale heffingen” in ieder geval de volgende onderdelen te worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van :
De geraamde inkomsten	art. 10, letter a BBV
Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen	art. 10, letter b BBV
Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, inclusief Onderbouwing berekening maximaal kostendekkende tarieven	art. 10, letter c BBV
Een aanduiding van de lokale lastendruk	art. 10, letter d BBV
Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid	art. 10, letter e BBV

Wat willen we bereiken?

De lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken waarbij de lastendruk voor de inwoners in een goede verhouding staat tot het niveau van de voorzieningen.

Bovendien vindt door middel van de lokale heffingen sturing plaats op bepaalde doelstellingen, zoals het scheiden van afval.

Algemeen

De gemeente is autonoom in het bepalen van de hoogte van de gemeentelijke heffingen. Het bedrag van een gemeentelijke heffing mag niet afhankelijk worden gesteld van inkomen, winst of vermogen. Dit wil zeggen dat het voor gemeenten niet is toegestaan om door middel van belastingverordeningen inkomenspolitiek uit te voeren.

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. In de gemeente Cranendonck zijn de volgende verordeningen van toepassing:

Verordening op de heffing en invordering van:
Afvalstoffenheffing
Leges
Lijkbezorgingrechten
Marktgeden
Onroerende Zaakbelastingen
Reclamebelasting
Rechten en precariobelastingen
Rechten voor het innemen van standplaatsen
Rioolheffing
Toeristenbelasting

Bovenstaande verordeningen zijn te raadplegen op de website van de gemeente www.cranendonck.nl bij het onderdeel “Wonen, verhuizen en belastingen” onder het hoofdstuk “WOZ/OZB en belastingen”. De gemeente Cranendonck heft geen hondenbelasting, forensenbelasting en parkeerbelasting. Bij de redactie van de belastingverordeningen gelden zoveel als mogelijk de modelverordeningen van de VNG als leidraad.

In deze paragraaf zijn de bestaande beleidsuitgangspunten en –voornemens betreffende belastingen opgenomen, toegelicht en vervolgens op hun uitkomsten geanalyseerd. Hierbij zijn voor de woonlasten en de toeristenbelasting de tarieven vermeld. Voor de hoogte van de belastingen, rechten en tarieven gelden de volgende uitgangspunten:

- Binnen de wettelijke kaders de leges berekenen met toepassing van het profijtbeginsel en streven naar zo veel als mogelijk kostendekkende tarieven. Het profijtbeginsel houdt in dat hoe meer iemand profijt heeft van de door de overheid geleverde prestaties, hoe meer belasting/rechten daarvoor betaald dient te worden.
- Daar waar mogelijk binnen de wettelijke kaders specificeren van de producten en diensten in de legesverordening.

Vergelijking tarieven 2020 met gemeenten van A2-samenwerking volgens Coelo:

Coelo 2020	Cranendonck	Valkenswaard	Heeze-Leende
1-persoonshuishouden	735	769	797
meerpersoonshuishouden	*801	849	940
Rangnummer**	199	269	341
OZB:			
Tarief woningen	0,1252	0,1298	0,1047
Tarief niet-woningen	0,4610	0,4282	0,3227
Afvalstoffenheffing:			
Tarief 1-persoonshuishouden***	195	200	183
Tarief meerpersoonshuishouden***	261	279	246
Rioolheffing:			
Tarief 1 persoons huishouden***	198	205	239
Tarief meerpersoonshuishouden***	198	205	318

* De verdeling van de lastendruk is als volgt: afvalstoffenheffing € 261, OZB € 342 en rioolheffing € 198.

**Voor het rangnummer geldt dat nummer 1 de laagste woonlasten heeft. Coelo gaat uit van 355 gemeenten.

***In Cranendonck is het vastrecht voor 1-persoons of meerpersoonshuishoudens gelijk. Het Coelo gaat bij afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens uit van een hoger aantal containerledigingen.

Ontwikkelingen

Lokaal belastinggebied

Al vele jaren bepleit de VNG, maar ook andere instellingen zoals Raad voor de financiële verhoudingen en de Raad van State, voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. De VNG pleit voor een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied. Deze uitbreiding houdt in dat gemeenten meer inkomsten uit de eigen belastingheffing krijgen en tegelijkertijd minder uitkeringen van het Rijk ontvangen. Het gevolg hiervan zal zijn dat er meer verschillen tussen gemeenten ontstaan doordat de verschillende gemeenteraden lokaal andere afwegingen maken tussen inkomsten en uitgaven.

Per saldo hoeft een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied niet tot stijging van de belastingdruk te leiden. Door de vermindering van de uitkeringen van het Rijk aan gemeenten heeft het Rijk minder uitgaven en kunnen de rijksbelastingen omlaag. De uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied zal wel leiden tot verschuiving van belastingdruk tussen individuele burgers en bedrijven. Gemeenten heffen de belastingen immers naar andere maatstaven dan het Rijk doet en de tarieven zullen per gemeente verschillen.

In het meest recente regeerakkoord (oktober 2017) is niets opgenomen over een uitbreiding van het lokaal belastinggebied. Op 14 februari 2018 ondertekenden het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen echter een interbestuurlijk programma (IBP) met bijbehorende gezamenlijke agenda.

Over de fiscale thema's zijn daarbij de volgende procesafspraken gemaakt:

- Decentrale belastingstelsels hebben regulier onderhoud nodig om in goede staat te blijven en toekomstbestendig te zijn. Rijk en medeoverheden gaan aan dit onderhoud werken en verkennen daarnaast de mogelijkheden die decentrale belastingstelsels bieden om de realisatie van gezamenlijke ambities te faciliteren.
- We spreken af om eventuele knelpunten in de fiscale regelgeving, op het niveau van zowel de rijksoverheid als de medeoverheden, te inventariseren die belangrijke doelstellingen van Rijk en medeoverheden in de weg staan (bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en de circulaire economie). En of er oplossingen kunnen worden geboden, met inachtneming van bestaande wet- en regelgeving.

Het onderwerp uitbreiding lokaal belastinggebied is nog steeds actueel. Medio 2020 verscheen het rapport van de werkgroep Herziening gemeentelijk belastinggebied waarin de volgende beleidsopties zijn uitgewerkt:

- Een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied: dit kan door een belastingschuif van € 4 of 6 miljard van het Rijk naar gemeenten. Het gemeentefonds neemt met hetzelfde bedrag af en inwoners worden gecompenseerd door lagere inkomstenbelasting.
- Een verbreding van de belastinggrondslag voor de OZB: verschillende uitzonderingen voor de WOZ-waardering bij niet-woningen kunnen worden afgeschaft.
- Modernisering en uitbreiding van de overige gemeentelijke belastingen: de gemeentelijke belastingmix kan beter worden afgestemd op actuele maatschappelijke opgaven.

De belangrijkste potentiële baten van deze beleidsopties zijn:

- Voor gemeenten neemt de financiële afhankelijkheid van het Rijk af. Tevens worden zij minder gevoelig voor de dynamiek in de accessen.
- Gemeenten kunnen beter inspelen op lokale behoeften en voorkeuren; de buffer om extra uitgaven te doen of schokken op te vangen wordt groter.
- De vitaliteit van de lokale democratie neemt toe: meer inwoners worden beter betrokken bij de afweging tussen bepalen en betalen. Daarnaast wordt de lastenverdeling binnen een gemeente evenwichtiger als ook huurders OZB gaan betalen en als er OZB-vrijstellingen worden afgeschaft.
- De leefbaarheid in de gemeente kan toenemen als het fiscale instrumentarium goed is toegespitst op de actuele maatschappelijke opgaven.
- De 'wig' wordt kleiner doordat de belastingen op arbeid dalen. Afhankelijk van de precieze invulling van de belastingschuif wordt kapitaal zwaarder belast (dit is wel het geval wanneer wordt gekozen voor extra OZB, maar niet bij heffingen zonder relatie met de WOZ-waarde).

Handreiking kostenonderbouwing VNG

Voorgescreven is om de mate van kostendeckking van de lokale heffingen toe te lichten. Hiervoor heeft de VNG een handreiking opgesteld. In deze handreiking wordt onder andere ingegaan hoe om te gaan met:

- De directe lasten;
- De indirecte lasten;
- Baten en kruissubsidiëring;
- Beleidsuitgangspunten en toelichting.

Deze aspecten richten zich voornamelijk op de bestemmingsheffingen (afval, riool, leges). Bij deze heffingen wordt hierop ingegaan.

Aansluiting landelijke voorziening WOZ

Vanaf 1 oktober 2016 dienen gemeenten/samenwerkingsverbanden de WOZ waarden van woningen openbaar te maken. Dit openbaar maken geschiedt landelijk door een WOZ-viewer (LV WOZ), waarmee de WOZ-waarden van woningen bekeken kunnen worden. Van gemeenten die op dat moment nog niet

zijn aangesloten op de LV WOZ zijn de WOZ-waarden niet zichtbaar. De gemeente Cranendonck is sinds december 2016 aangesloten op de LV WOZ.

Ontwikkeling lastendruk gemeente Cranendonck 2018-2020 meerpersoonshuishouden

De berekening van de lastendruk is gebaseerd op de gemiddelde lastendruk per meerpersoonshuishouden. Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van 12 ledigingen van de container voor gft-afval (240 liter), waarvan 5 ledigingen in de maanden oktober tot en met december hebben plaatsgevonden en gratis zijn. De container met restafval van 240 liter wordt gemiddeld 6 maal geleegd in het gehele jaar.

	2018	2019	2020
OZB	310	321	332
Afvalstoffenheffing	218	234	236
Rioolheffing	195	195	198
Totaal	723	750	766

LET OP: bovenstaande aantallen wijken af van de gehanteerde aantallen door Coelo. De afwijking van de lastendruk zoals berekend door Coelo wordt veroorzaakt door de afvalstoffenheffing.

Belastingopbrengsten

In onderstaande grafiek zijn de begrote en werkelijke opbrengsten van het jaar 2020 opgenomen. Ter vergelijking zijn de werkelijke opbrengsten 2019 vermeld.

De onderstaande vermelde bedragen vermenigvuldigen met € 1.000.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Onroerende zaakbelastingen	5.009	5.189	5.254
Afvalstoffenheffing	1.869	1.952	1.854
Rioolheffing (vGRP)	2.036	2.035	2.070
Toeristenbelasting	214	169	242
Lijkbezorgingrechten	61	83	60
Leges omgevingsvergunningen	536	605	801
Marktgeden	14	16	12
Precariobelasting/leges bijz.wetten	27	31	33
Leges verkeer	73	20	104
Leges bestemmingsplannen	80	100	170
Leges secretarie	265	253	198
Reclamebelasting	27	33	27
Totaal	10.211	10.486	10.825

Tarieven	2018	2019	2020
Woningen			
Eigenaren	0,1298 %	0,1285 %	0,1252 %
Niet-woningen			
Eigenaren	0,2500 %	0,2558 %	0,2625 %
Gebruikers	0,1986 %	0,2031 %	0,2084 %

De opbrengsten voor 2020 zijn gebaseerd op het totaal van de opgelegde kohieren inclusief de toename in 2020 op basis van de vastgestelde tarieven. In incidentele gevallen is de opbrengst aangepast.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Eigenaren woningen	€ 2.928.411	€ 3.028.605	€ 3.053.831
Eigenaren niet-won.	€ 1.238.609	€ 1.286.518	€ 1.308.380
Gebruikers niet-won.	€ 842.339	€ 874.359	€ 891.781

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degenen die in de gemeente gebruik maken van een perceel waarvoor een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval geldt. De afvalstoffenheffing in de gemeente Cranendonck bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Elk huishouden is het vaste gedeelte verschuldigd. Het variabele gedeelte bestaat uit het aantal ledigingen, waarbij de bestemming (container voor gft-afval of restafval) en de grootte van de container van invloed zijn op het tarief.

In de raadsvergadering van 15 september jl. heeft uw raad ingestemd met het "streefbeeld afvalinzameling 2025" en fase I van dit streefbeeld. Vanaf 1 oktober 2020 wordt, naast de grijze container, de tariefzak voor restafval wordt ingevoerd, de inzamel frequentie van de grijze container en de tarieven worden gewijzigd.

Ontwikkeling tarieven afvalstoffenheffing gemeente Cranendonck:

	2018	2019	2020
Vastrecht per jaar	€ 106,80	€ 123	€ 134,40
Ledigen container gft-afval			
140 liter *	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,75
240 liter *	€ 2,25	€ 2,25	€ 2,75
Ledigen container restafval			
140 liter	€ 11,00	€ 11,00	€ 11,00/14,00**
240 liter	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00/24,00**
Tariefzak	n.v.t.	n.v.t.	€ 2,50

* 4^e kwartaal gratis

** tot 1 okt en vanaf 1 okt

Afvalstoffenheffing 2020	Primitieve Raming 2020	Bijgestelde raming 2020	Jaarrekening 2020
Kosten van afvalverwijdering en verwerking (inclusief BTW)	2.050.076	2.050.076	2.434.630
Opbrengsten afvalstoffenheffing	€ 1.952.103	€ 2.012.103	€ 1.853.861
Overige opbrengsten	€ 100.000	€ 100.000	€ 138.813
Exploitatie tekort 2020	2.027	62.027	-441.956

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel, waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Met ingang van 2018 is er nieuw systeem van heffen van toepassing. Om meer tegemoet te komen aan het principe "de vervuiler betaalt" is vanaf 2018 de rioolheffing gebaseerd op het geloosde water op het riool op basis van de waterverbruik gegevens van Brabant Water. Dat deze wijze van heffen een verschuiving te zien geeft is evident. De rioolheffing voor bedrijven en niet-woningen zal afhankelijk van hun gebruik toenemen. De termijn waarbinnen het beoogde tarief voor particulieren op basis van het vastgestelde vGRP bereikt wordt, zal als gevolg van de nieuwe heffingssystematiek toenemen.

De nieuwe heffingssystematiek leidt tot de hieronder vermelde tarieven waarbij rekening is gehouden met indexatie.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a bedraagt per jaar:

- a. Van 0 m³ tot en met 250 m³ € 198,00
- b. Van 251 m³ tot en met 500 m³:
Bedrag onder a. + € 120,- € 319,92
- c. Van 501 m³ tot en met 750 m³:

	Bedrag onder b. + € 120,-	€ 441,84
d. Van 751	m3 tot en met 1.000 m3: Bedrag onder c. + € 120,-	€ 563,76
e. Van 1.001	m3 tot en met 1.250 m3: Bedrag onder d. + € 120,-	€ 685,68
f. Van 1.251	m3 tot en met 1.500 m3: Bedrag onder e. + € 120,-	€ 807,60

Indien in een belastingtijdvak meer dan 1.500 m3 wordt verbruikt, is boven het ingevolge het onder f verschuldigde bedrag een recht verschuldigd van € 121,92 per jaar van het belastingtijdvak, voor elke hoeveelheid van 250 m3 of gedeelte daarvan waarmee de hoeveelheid van 1.500 m3 wordt overschreden.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a en b bedraagt per jaar:

a.	Tot 15.000 m3 is de opbouw van de belasting gelijk aan het vermelde onder artikel 3, lid 1 onder a;	
b.	Boven de 15.000 m3 maar minder dan 30.000 m3	€ 10.000,00
c.	Boven de 30.000 m3 maar minder dan 100.000 m3	€ 20.000,00
d.	Boven de 100.000 m3	€ 30.000,00

Ontwikkeling tarief rioolheffing:

Tarief per jaar	2018	2019	2020
Gebruiker	€ 194,93	€ 194,93	€ 198,00

Rioolheffing 2020	Raming 2020	Werkelijk 2020
Kosten van rioolheffing (inclusief BTW)	2.199.751	2.200.062
Opbrengsten	€ 2.035.000	€ 2.069.496
Het exploitatietekort in 2020 bedraagt en komt ten laste van de voorziening riolering	-164.751	-130.566

Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.

In 2019 is door een extern bureau onderzoek gedaan naar de heffing en inning van de toeristenbelasting. Uit dit onderzoek blijkt onder andere een forse toename van het aantal overnachtingen van begroot 100.000 naar circa 150.000 werkelijk. Deze toename wordt met name veroorzaakt doordat uit het onderzoek naar voren is gekomen dat niet volledige registratie heeft plaatsgevonden. Hierdoor is de opbrengst van de toeristenbelasting over de 2018 (naheffing) en de verwachte opbrengst over 2019 hoger dan geraamd

Ontwikkeling tarief toeristenbelasting

Tarief per overnachting	2018	2019	2020
Bedrag	€ 1,05	€ 1,10	€ 1,50

De (geraamde) opbrengst van de toeristenbelasting bedraagt voor:

Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Raming 2020	werkelijk 2020
€ 124.200	€ 213.928	€ 169.452	€ 241.566

Lijkbezorgingrechten

Onder de naam “lijkbezorgingrechten” worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

De tarieven voor 2020 zijn gebaseerd op de tarieven 2019 aangepast met de inflatiecorrectie. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van de tarieven op 5 eurocent.

Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
€ 79.153	€ 61.157	€ 83.300	€ 60.244

Leges

Onder naam “leges” wordt een aantal verschillende rechten geheven voor verstrekte diensten. De tarieventabel kent dan ook een diversiteit aan tarieven. Het kostendekkingspercentage voor 2020 komt uit op 95,6 % waarmee we voldoen aan de eis van maximaal kostendekkendheid.

Opbrengst leges	Werkelijk 2019	Primitieve Raming 2020	Bijgestelde raming 2020	Werkelijk 2020
Leges omgevingsvergunningen	€ 536.661	€ 605.258	€ 605.258	€ 800.727
Precariobelasting/leges bijzondere wetten	€ 27.018	€ 135.337	€ 31.337	€ 32.625
Leges verkeer	€ 73.090	€ 9.524	€ 19.524	€ 104.316
Leges bestemmingsplannen	€ 79.685	€ 199.566	€ 99.566	€ 170.304
Leges secretarie	€ 265.496	€ 297.788	€ 252.788	€ 198.065
Totaal	€ 981.950	€1.247.473	€ 1.008.473	€1.306.037

Marktgelden

Onder de naam “marktgeld” wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats op markten, daaronder begrepen de diensten welke in verband met een en ander, door of vanwege de gemeente worden verleend.

Naast het marktgeld wordt bij iedere marktkoopman die standplaats inneemt op de markt tevens servicekosten in rekening gebracht op basis van het solidariteitsprincipe. Onder deze servicekosten vallen de kosten voor de stroomvoorziening en de bijdrage in de kosten voor het organiseren van centrumactiviteiten.

Opbrengst marktgelden inclusief bijdrage in servicekosten:

Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
€ 13.737	€ 13.899	€ 16.327	€ 12.000

Reclamebelasting

Sinds 1 januari 2014 wordt in het centrum van Budel onder de naam reclamebelasting een belasting geheven voor een openbare aankondiging die zichtbaar is vanaf de openbare weg. De opbrengst van de heffing, na aftrek van de heffingskosten, komt ten goede aan de ondernemersvereniging Budel-Centrum ten behoeve van het algemene ondernemersklimaat van het centrum van Budel.

Opbrengst reclamebelasting:

Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
€ 26.399	€ 27.173	€ 32.577	€ 27.204

Kwijtscheldingsbeleid

De minima komen in aanmerking voor bijzondere bijstand, woonkostentoeslag, zorgtoeslag, huurtoeslag, minimaregelingen enzovoorts. Kwijtschelding van gemeentelijke heffingen komen daar nog bovenop. Door uw raad is via een amendement bij de begrotingsbehandeling 2014 besloten om alleen voor de rioolheffing en het vastrecht van de afvalstoffenheffing voor de sociale minima kwijtschelding te verlenen. In de onderstaande tabel staat weergegeven het werkelijk beroep dat op de regeling gedaan is in de periode 2018 tot en met 2020.

Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020
€ 33.774	€ 34.652	€ 33.534

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente investeert een groot vermogen in onze kapitaalgoederen zoals de wegen, het openbaar groen en de gebouwen. De kapitaalgoederen zijn van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente, onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, recreatie, verkeer en vervoer. Onderhoud en beheer is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Deze paragraaf geeft inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten daarvan.

Algemeen kaderstellend zijn:

- Herijking Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld in september 2015. Hierin staat dat het garantieniveau van de kapitaalgoederen niveau C is. Hierbij streeft de gemeente naar niveau B. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt ieder jaar gemonitord.

Monitoring 2020

- Bij de periodieke monitoring van de openbare ruimte zijn de doelstellingen van de Herijkte IBOR 2015 voor de meeste onderdelen gehaald. Behalve de doelstellingen van het openbaar groen. Door de langdurige droogte van de afgelopen jaren en stormschade is de huidige kwaliteit van het openbare groen onder het garantieniveau. De komende jaren is een inhaalslag voor het herstel van het openbaar groen gewenst. Deze verbeterslag is meegenomen in de notitie "Beheer Openbare Ruimte 2021-2025" door de Raad vastgesteld in september 2020.

Openbaar groen

Met de aanleg, het beheer en onderhoud van het gemeentelijke groen versterken we het groene en rustieke karakter van Cranendonck. Groen speelt een belangrijke rol in het behouden van en versterken van de eigen uitstraling van elke kern. Daarnaast draagt een robuuste groenstructuur bij aan het behalen van onze duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen, onder meer door het verminderen van hittestress en het bufferen van regenwater. Zo kunnen wij Cranendonck ook in de toekomst leefbaar houden voor alle inwoners. Product Openbaar groen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed "groen" is het volgende kaderstellend:

- Flora- en faunawet (zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren)
- Nationaal en provinciaal natuurbeleid
- Zorgplicht bomen (VTA-controle en beheer)
- Bomenbeleid Cranendonck, december 2015
- Groenontwikkelplannen, december 2015

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Groenvoorziening	886.848	879.494	7.354	2020
Kredieten				
Landschappelijk herinrichting Blake Beemd	94.478	0	94.478	2021

Aanplant bomen Cranendoncklaan/ Gr. Hornelaan	46.138	36.058	10.080	2019-2021
---	--------	--------	--------	-----------

Reserve	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
Reserve Landschapsversterking	340.105	23.000	0	363.105

Onderhoud groen 2020

Uit de inventarisaties die we in 2020 deden naar de vitaliteit van de gemeentelijke bomen, bleek dat er snoeiachterstanden zijn. Daarom is er extra snoeicapaciteit ingezet. Situaties die gevaar opleveren en waaruit mogelijk aansprakelijkstellingen kunnen voortkomen paktten we als eerste aan. Deze snoeironde zetten we voort in 2021. De toename aan stormen door het veranderende klimaat maken extra onderhoud noodzakelijk om het groen in een veilige en acceptabele toestand te houden.

Ondanks het jaarlijkse beheer van sloten en bermen, waren er veel sloten verzand. Hierdoor zijn de slootbodems op veel locaties boven de duikers uitgekomen. In 2020 besteedden we het onderhoud van de watergangen opnieuw aan, en de uitvoering hiervan is eind 2020 conform planning gestart. De komende jaren werken we de achterstanden systematisch weg.

In 2020 heeft de Stika-regeling (Groen Blauw Stimuleringskader), een provinciale subsidieregeling voor versterking van natuur en landschap, een nieuwe opzet gekregen. Vanaf 2021 doet de gemeente Cranendonck mee aan deze nieuwe regeling, de Stimuleringsregeling Landschap, welke wordt bekostigd uit de reserve landschapsversterking.

Onderhoudsachterstanden

De huidige onderhoudsbudgetten zijn afgestemd op het behalen van het kwaliteitsniveau C in de openbare ruimte. We trachten hiervoor niveau B te realiseren. Echter konden we door capaciteitsproblemen bij de aannemer, wijzigende wet- en regelgeving en extreme weersomstandigheden in 2020 niet voldoen aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit voor het openbare groen. Bij de schouw haalden we slechts niveau D.

Wij verwachten de komende jaren concrete stappen te zetten om de kwaliteit te verbeteren, onder andere doordat dan de areaalgegevens van het groen weer compleet zijn.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren zijn er vele uitbreidingen en aanpassingen in het groen geweest, waardoor de areaalgegevens niet meer op orde zijn. Momenteel maken we een inhaalslag om na het tweede kwartaal van 2021 over de juiste gegevens te beschikken. Dit biedt de mogelijkheid om over de gehele breedte beeldbestekken toe te passen bij nieuwe aanbestedingen. Hierdoor gaan de kosten van het groenonderhoud enigszins stijgen, enerzijds omdat we verwachten dat het areaal groter zal uitvallen dan voorheen, en anderzijds omdat bij aanbestedingen op basis van beeldbestek het risico volledig bij de aannemer komt te liggen. Hier staat tegenover dat er efficiënter beheer kan plaatsvinden en het gewenste kwaliteitsniveau continu behaald wordt.

In 2021 maken we een begin met het herinrichten van het groen op de bedrijventerreinen Meemortel en Rondven, in samenspraak met de lokale ondernemers. Dit moet de ruimtelijke kwaliteit en het vestigingsklimaat op deze terreinen aanzienlijk verbeteren. Hierbij voeren we ook een pilot uit waarbij de nieuwe aanplant van Miscanthus-mengsel wordt voorzien. We verwachten dat dit een positieve uitwerking heeft op de klimaatbestendigheid van de beplanting.

De uitvoering van de landschappelijke herinrichting Blake Beemd liep door corona vertraging op. We kijken of dit in 2021 weer opgepakt kan worden. De uitvoering van de werkzaamheden aan de Cranendoncklaan/Graafschap Hornelaan liep vertraging op door het aantreffen van vervuilde grond. Hiervoor zoeken we nog een oplossing.

Wegen

Inleiding

Het onderhoud van de wegen heeft de gemeente Cranendonck in 2020 laten uitvoeren op basis van het Beheerplan wegen 2017 - 2021 en het uitvoeringsplan wegen 2020. In het uitvoeringsplan worden naast de verharde wegen ook de onverharde wegen, bermen, wegmarkeringen en civiele kunstwerken meegenomen. Het definitieve uitvoeringsplan stellen we jaarlijks na de winterperiode bij op de verouderingen van de verhardingen, de winterse invloeden, zware transporten en kabel en leidingwerk. Bijstelling van het uitvoeringsplan gebeurt aan de hand van periodieke wegininspecties en schouwgegevens. Daarnaast stemmen we het uitvoeringsplan integraal af met rioleringsprojecten verkeersmaatregelen en reconstructies

Het uitvoeringsplan van 2020 was afgestemd op de kwaliteitsambities van de herijkte IBOR 2015. De kwaliteitsambities voor de verhardingen zijn bij de herijkte IBOR in 2015 vastgesteld op het scenario "Alles op C" als garantieniveau met een streefwaarde kwaliteit B voor de hoofdwegen en woonkernen.

Op basis van een aanvullend onderhoudsadvies voor de Koenraadweg – Hugten stelde de raad in de begroting een werkkrediet beschikbaar.

In 2020 realiseerden we het project Grootsooterweg (gedeelte tussen de komgrens Budel – Schoot en het plein nabij de kerk). Ook ronden we het project infrastructurele verbeteringen smalle wegen 2019 met het aanbrengen van grasbetontegels langs de Goorstraat (gedeelte De Olifant en Eikenschoor) in 2020 af. De herinrichting van de woonstraten in het centrum van Budel zijn gelijktijdig met de uitvoering van het Centrumplan Budel gepland. Het project Koenraadweg - Hugten ronden we met de uitvoering van een aanvullend verkeersplateau nabij het kruispunt Philipsweg, El-Pinar en de Romrijten in het voorjaar van 2021 af.

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Regulier onderhoud	587.837	614.508	-26.671	2020
Kredieten				
Infrastructurele verbeteringen 2019	33.541	33.839	-298	2020
Woonstraten kern Budel uit. 2019	408.524	10.295	398.229	2020-2022
Reconstructie Grootsooterweg	288.008	288.339	331	2020
Reconstructie Koenraadweg - Hugten	1.050.000	806.960	243.040	2020-2021

Voorziening	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
-------------	------------	----------	----------	-----------

Voorziening onderhoud wegen	396.221	637.484	585.692	448.013
-----------------------------	---------	---------	---------	---------

Onderhoud wegen 2020

Naast het klein en regulier onderhoud voerde de gemeente in 2020 ook enkele grotere projecten uit. Dit waren het groot onderhoud van de 't Inne (gedeelte 't Inne - keerlus), Poelderstraat (gedeelte komgrens Budel-Schoot tot einde asfaltverharding) en Vogelsplein (gedeelte St. Lambertusstraat - Grootshoterweg). Ook zijn de fietspaden en trottoirs van de Stationsweg (gedeelte Spoorwegovergang tot bebouwde komgrens Budel - Schoot), Hoofdstraat (gedeelte Gebr. Looijmanslaan tot Theo Stevenlaan), Maarheezerweg nabij de Keunenhoek en Dorpsstraat (gedeelte Vincent van Goghlaan Hufkesstraat herstraat). Voor het onderhoud en gebruik van de weg is de Stationsstraat in Maarheeze (gedeelte Moonslaan tot aan de Sterkselseweg opnieuw ingericht. In 2021 zijn ook de nieuwe woonstraten Fibula en Armilla in Soerendonk definitief afgebouwd. Om de verkeersdruk in het centrum van Budel te ontlasten is bij de Burg. Remmenstraat in Budel een nieuwe parkeerplaats aangelegd.

Verder ronden we in 2020 de planvoorbereiding van de definitieve sluiptverkeermaatregelen en de fietsmaatregelen rondom de A2 af en besteedden we deze maatregelen aan. De tijdelijke maatregelen om het sluiptverkeer rondom de A2 te weren zetten we in 2020 voort. Ook trof de gemeente naar aanleiding van klachten en meldingen een aantal kleinschalige verkeersmaatregelen. Tevens legden we in 2020 het ontwerp bestemmingsplan voor het project Samen mee naar de A2 ter inzage en ronden we een aantal aankoopdossiers voor dit project af.

De resterende middelen in de voorziening onderhoud wegen sluiten aan op de uitvoering van het beheerplan wegen voor de onderhoudsperiode 2021 - 2025. De jaarlijkse uitvoeringsplannen zijn voor deze periode afgestemd op de beschikbare budgetten. De benodigde middelen voor de vervangingsinvesteringen vragen we jaarlijks aan in de begroting.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden. In de meerjarenplanning stemmen we het onderhoud integraal af op de geplande reconstructies, verkeersmaatregelen en rioleringsprojecten. Ook houdt de gemeente in de planning rekening met kabel- en leidingwerkzaamheden van de nutsbedrijven. Bij gepland groot onderhoud en reconstructies onderhouden we de wegen, pleinen en trottoirs op basis van de ondergrens kwaliteit C.

Ontwikkelingen

Het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld in 2017 vormt de basis voor het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (UVV). In de begroting 2020 was geen krediet opgenomen voor het UVV 2020. De resterende middelen uit het UVV 2018 en UVV 2019 van het project herinrichting Soerendonk zijn ingezet voor het UVV 2020. In het UVV namen we slechts een beperkt aantal projecten op. Dit waren onder andere de 60 km inrichting van de Hugten en Koenraadweg (deze is gedeeltelijk naar 2021 doorgeschoven), middelen voor de A2 problematiek en de Duurzaam Veilige inrichting van wegen.

Openbare verlichting (elektrische installaties)

Openbare verlichting verbetert de leefbaarheid, de sociale- en verkeersveiligheid. Een belangrijk aandachtspunt is ook duurzaamheid en energiebesparing. Product Openbare verlichting maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'elektrische installaties' is het volgende kaderstellend:

- Raadsbesluit december 2015 Vervangingsinvesteringen (IBOR)
- Beheerplan openbare verlichting 2020-2022, vastgesteld in oktober 2019.

- Richtlijn NPR 13201-2017 (Nederlandse Praktijk Richtlijn voor de kwaliteitscriteria van openbare verlichting).
- Politiekeurmerk Veilig Wonen en nieuwe ontwikkelingen in de woonkernen.
- Nationaal energie/klimaatakkoord.

Kosten onderhoud 2020

Binnen de vastgestelde beheerkaders onderhouden we de openbare verlichting. In reactie op eigen waarneming of meldingen van anderen repareerden we defecten op adequate wijze. De huidige onderhoudsbudgetten waren toereikend voor dagelijks onderhoud.

Nadere toelichting op het onderhoud

In 2020 schilderden we binnen de kern Maarheeze diverse lichtmasten en is de Onze-Lieve-Vrouw Visitatiekerk in Budel voorzien van duurzame (LED) aanstraalverlichting.

Om tot de 50% energiebesparing (2013-2030) van het energieakkoord te komen dienen we actief de huidige armaturen te vervangen in LED-armaturen. We spreiden dit uit over een periode van 10 jaar. De beschikbare middelen in de voorziening gaan we hiervoor herzien. Het restant bedrag van 2020 zetten we in voor de vervangingen in de toekomst. In 2030 is de doelstelling van 50% die in het energieakkoord omschreven staat dan gehaald.

Vanwege de verontreinigde grond in de openbare ruimte stijgen de vervangingskosten van lichtmasten. De komende jaren hoeven we nog geen grootschalige vervangingen te doen aan de masten maar we dienen vanaf 2024 hier wel rekening mee te houden.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Elektriciteit	104.154	102.458	1.696	2020
Onderhoud en beheer	168.971	147.243	21.728	2020
Kredieten				

Voorziening	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
Voorziening straatverlichting	130.167	53.869	0	184.035

Speelvoorzieningen

Spelen is voor kinderen van groot belang voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Daarnaast nodigt een veilige openbare speelruimte uit tot actief bewegen. Product Speelvoorzieningen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'speelvoorzieningen' is het volgende kaderstellend:

- Veiligheid van de speeltoestellen wordt getoetst aan de hand van wettelijke richtlijnen.

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Algemeen onderhoud	60.849	26.909	33.939	2020
Inspectie toestellen	4.674	3.670	1.004	2020
Kredieten				

Kosten onderhoud 2020

De jaarlijkse inspecties en de daaruit voortvloeiende onderhoudswerkzaamheden werden binnen het onderhoudsbudget betaald. Volgens de vastgestelde besluitvorming is er geen ruimte voor vervangingsinvesteringen op krimplocaties.

Onderhoudsachterstanden:

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Uitvoering projecten ter verbetering van kapitaalgoederen:

Conform eerder genomen besluiten bouwen we de locaties met speeltoestellen af van 58 naar 15 locaties. De natuurlijke levensduur van de toestellen is leidend voor de afbouw. Wanneer alle speeltoestellen zijn verwijderd aan de hand van de natuurlijke levensduur, blijven de locaties wel bestaan als speelveld.

Ontwikkelingen:

In Budel-Dorplein is de aanleg van de natuurlijke speelplek uitgesteld vanwege de vertraging in de vaststelling van de meest geschikte locatie. In verband met verontreiniging van de bodem en ontwikkelingen van nieuwbouw locatie De Schakel.

Riolering & water

Inleiding

De gemeente heeft de wettelijke zorgtaken rondom afval-, hemel- en grondwater omschreven in het **verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2016-2020 (vGRP)**. Dit vGRP is een beleidsplan op lange termijn. De raad stelde dit vast op 27 oktober 2015. In het plan staat een berekening van de kostendekkendheid om de ontwikkeling van de rioolheffing inzichtelijk te maken. In kostendekkingsberekeningen maken we een analyse van de hoogte van het tarief van de rioolheffing in relatie tot de lasten en baten. De rioolheffing is een bestemmingsbelasting. Dit is een belasting waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor een bepaald doel, in dit geval de gemeentelijke watertaken. De lasten bestaan enerzijds uit de exploitatielasten (jaarlijks terugkerende lasten) en anderzijds uit investeringen die over een lange termijn afgeschreven worden. Het beleid van het vGRP vertalen we jaarlijks naar operationele plannen. Ook eventuele verschuivingen in het uitvoeringsprogramma onderbouwen we hierin. In 2020 is een nieuw vGRP voor de periode 2021-2025 opgesteld.

Alle inwoners en bedrijven in de gemeente Cranendonck hebben baat bij een goed en functioneel rioolstelsel uit oogpunt van volksgezondheid en milieubescherming. Daarnaast draagt doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater bij tot een aangenaam woonklimaat met een groen karakter. "Riolering & Water" maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen 'riolering & water' is het volgende kaderstellend:

- De Wet milieubeheer (afvalwaterzorgplicht);
- Waterwet (hemelwater- en grondwaterzorgplicht).

Financiële resultaten 2020

De exploitatieposten zijn verantwoord in de bijlage bij programma 1 wonen en leven.

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Aanleg en beheer (riolering algemeen)	724.509	813.361	-88.852	2020
Doorbelasting uren	234.040	234.040	0	2020
Vrijvalriolering	267.500	228.883	38.617	2020
Mechanische riolering en meetapparatuur	243.000	208.186	34.814	2020
Onderzoek planvorming en contracten	227.500	190.855	36.645	2020
Rioolheffing opbrengsten	2.045.000	2.095.033	50.033	2020
Kredieten				
V-GRP jaarschijf 2019	832.558	1.035.343	-202.785	2020
V-GRP jaarschijf 2020	2.670.000	175.773	2.494.227	2020

Voorziening	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
Voorziening riolering	1.382.725	0	97.905	1.284.020

Het gedeelte van jaarschijf 2019 dat in 2020 is uitgevoerd betrof hoofdzakelijk de afronding van reliningwerkzaamheden en de Stationsstraat. De overschrijding op het krediet wordt veroorzaakt door voorbereidingsuren. Vanaf medio 2019 boeken we de kosten van voorbereidingsuren voor investeringen op het investeringskrediet. De investeringsramingen in de begroting zijn hier nog niet op gebaseerd.

Conform het vGRP 2016-2020 voeren we vervangings- en verbeteringsinvesteringen uit. Binnen de financiële kaders van het vGRP vinden jaarlijks verschuivingen plaats.

Voor 2020 waren de investeringen geraamd op € 2.670.000, -. De investeringen voor drukriolering en gemalen zijn uitgevoerd en de overige investeringen zijn in voorbereiding. Een groot deel van de investering is bestemd voor het centrumplan (Capucijnerplein en Dr. A. Mathijssenstraat). De opstart van de voorbereiding van de werkzaamheden voor het centrumplan startten we in de tweede helft van 2020. Uitvoering van de investeringen is hierdoor vertraagd. Dit geldt ook voor de uitvoering van project 't Stepke. Uitvoering is nu voorzien in 2021 en deels in 2022.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente verzorgt het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De gemeentelijke gebouwen zijn onderdeel van programma 1: Wonen + Leven en programma 2 :Economie + Ondernemen.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'gebouwen' is het volgende kaderstellend:

- Nota gemeentelijke gebouwen, vastgesteld in 2020.
- Gebouwen dienen te voldoen aan de wettelijke eisen.

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Klein onderhoud	227.489	174.071	53.418	2020
Kredieten				

Voorziening	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
Voorziening onderhoud gebouwen	627.648	282.730	133.144	777.234

Kosten onderhoud 2020

De middelen voor dagelijks onderhoud worden uit de exploitatie bekostigd. De middelen voor meerjaren onderhoud (MJOP) worden uit de voorziening gebouwen onttrokken. Op basis van het vastgesteld Meerjarig Onderhoudsplan 2020-2034 is eveneens de meerjarenplanning van de voorziening bijgesteld.

Ontwikkelingen

De raadsopdracht uit de Nota gemeentelijke gebouwen heeft in 2020 vorm gekregen. Om te komen tot een toekomstgericht gemeentelijk vastgoedbeleid is het noodzakelijk om het meerjaren onderhoudsplan (MJOP's) om te zetten in een duurzaamheids meerjaren plan (DMOP). Dit wordt eind 2021 opgeleverd. In 2021 wordt het vastgoedbeleid verder doorontwikkeld en zal aandacht worden besteed aan onderwerpen zoals kostendekkende huur, duurzaamheid, meerjaren investerings plan (MJIP) en monumentenonderhoud.

Gemeentelijke sportaccommodaties en bouwhallen

Inleiding

De sportaccommodaties maken deel uit van programma 3: Toerisme + Recreatie. De gemeente wil een gevarieerd aanbod aan sportactiviteiten ondersteunen. Hierbij legt de gemeente de verantwoordelijkheid voor het dagelijks beheer en onderhoud van de accommodaties zoveel mogelijk bij de gebruikers (lees: verenigingen) neer.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'sportaccommodaties' is het volgende kaderstellend:

- De gemeentelijke beleidsvisie in de nota 'sport en bewegen' (2011).
- Voor het onderhoud werken we met een conditiemeting op basis van de Nen2767.

- De sportaccommodaties moeten voldoen aan de wettelijke eisen.

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Klein onderhoud	64.087	26.085	38.002	2020
Kredieten				

Voorziening	Beginstand	Storting	Uitgaven	Eindstand
Voorziening onderhoud gebouwen VTBC	487.023	179.370	176.057	490.335

Onderhoud sportaccommodaties en bouwhallen 2020

De gemeente verwerkte de onderhoudskosten in het meerjarig onderhoudsplan van de gemeentelijke gebouwen. Het dagelijks en groot onderhoud van de bouwhallen beleggen we via de huur-, bruikleen-, gebruiksovereenkomst bij de verenigingen.

Ontwikkelingen

Als uitwerking van het sportakkoord is een start gemaakt met het opstellen van Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) voor sportverenigingen (buitensport).

Onderhoud & vervanging Tractie

Inleiding

Tot slot is ook "tractie" (rollend materieel gemeentewerf) een onderdeel van de gemeentelijke kapitaalgoederen. De tractie gebruiken we voor onderhoud aan het openbare groen, sport, riool, openbare gebouwen, evenementen enz.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed "tractie" is het volgende kaderstellend:

- Tractiemiddelen moeten betrouwbaar in de bedrijfsvoering en veilig te zijn.
- Tractie moet voldoen aan de wettelijke eisen

Financiële resultaten 2020

Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Realisatie jaar
Exploitatie				
Onderhoud	30.362	32.735	-2.373	2020
Vervanging/lease	29.250	18.630	10.620	2020
Kredieten				

Onderhoud tractie 2020

Het huidige onderhoudsbudget was met een kleine overschrijding toereikend voor dagelijks onderhoud. Door goed onderhoud is de technische levensduur van de tractor en Berlingo caddy (van VTBC) verlengd.

De levensduur van het aanvullend materieel zoals kipkar, houtversnipperaar, 2-wielige tuinbouwfrees, rolbezem, signaalwagen, Rioned wagen, fietspad zoutstrooier zijn door goed onderhoud verlengd.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Ontwikkelingen

In 2021 verloopt het contract/samenwerking veegwagen met Attender Groen / Risse Groep. De gemeente gaat de opties onderzoeken.

De economische levensduur van de tractor loopt op zijn einde. We onderzoeken zowel vervanging als lease of koop.

Paragraaf Grondbeleid

Deze paragraaf bevat een beknopte weergave van het door de gemeente gevoerde grondbeleid, zoals vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2016 - 2020. Daarnaast wordt gerapporteerd over de voortgang van de gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen.

De opzet van deze paragraaf is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)¹ en bevat een verantwoording van de gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen. De boekwaarde van de projecten is eveneens volgens de voorschriften van het BBV verwerkt in de balans.

Grondbeleid

Nota Grondbeleid

In de nota Grondbeleid Gemeente Cranendonck 2016-2020 zijn de beleidskaders en uitgangspunten vastgelegd voor het beheer en de ontwikkeling van onroerend goed, gericht op het uiteindelijk realiseren van beleidsdoelstellingen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, economie, etc.

In de nota Grondbeleid is de gemeentelijke voorkeur vastgelegd voor het voeren van een faciliterend grondbeleid.

“Indien concrete gemeentelijke doelen niet realiseerbaar blijken door de inzet van alleen faciliterend grondbeleid en realisering wel dringend gewenst is kan de gemeenteraad besluiten om zelf actief, risicodragend, tot ontwikkelingen over te gaan of een samenwerking aan te gaan met een particuliere initiatiefnemer. Deze ontwikkeling en de daarmee verbonden risico's moeten passen binnen de financiële randvoorwaarden van de gemeente. In dat geval kan de keuze zijn om bij een groot maatschappelijk belang een exploitatieplan met een tekort, dat door voorzieningen of reserves is afgedekt, te accepteren.”

Actualisatie grondexploitaties

Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Over het geprognosticeerde financiële resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties wordt gerapporteerd door middel van deze paragraaf.

Projecten

De grondexploitaties c.q. plannen zijn onderverdeeld in:

- Gemeentelijke grondexploitaties:
Er is sprake van een door de raad vastgestelde grondexploitatie. De gemeente is eigenaar van de grond. De boekwaarde van deze projecten wordt op de balans verantwoord in de categorie 'In exploitatie genomen (bouw)gronden'.
- Toekomstige gemeentelijke grondexploitaties:
De gemeente is eigenaar van de grond, er is nog geen grondexploitatie vastgesteld. De boekwaarde van de grond wordt verantwoord onder de categorie 'Materiële Vaste Activa'. De plankosten worden, maximaal 5 jaar, tot het moment van vaststelling van de grondexploitatie gerubriceerd onder de categorie 'Immateriële vaste activa'. Plankosten ouder dan 5 jaar worden

¹ Art. 16, besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

afgeboekt indien blijkt dat er na het verstrijken van deze termijn geen grondexploitatie is vastgesteld. Er zijn momenteel geen plannen die dicht tegen deze termijn van 5 jaar aan zitten.

- Particuliere plannen:

De rol van de gemeente heeft betrekking op de procedure voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan. Het eigendom van de grond is in particuliere handen. De gemeentelijke (plan)kosten worden door middel van een exploitatieplan of een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de initiatiefnemer van het betreffende plan. De boekwaarde wordt op de balans verantwoord als kortlopende vordering indien er sprake is van een ondertekende anterieure overeenkomst.

Winst- en verliesneming.

Volgens de richtlijnen van de BBV treffen wij een (verlies)voorziening voor een gemeentelijke grondexploitatie die een geprognosticeerd tekort laat zien. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de betreffende grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. Deze voorziening wordt, als een waarde correctie, in mindering gebracht op de boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie. Bijstellingen van de voorziening worden verrekend met de reserve Grondexploitaties.

In de nota Grondbeleid is als richtlijn opgenomen dat er geen tussentijdse winstnemingen worden gedaan. De voorschriften vanuit het BBV zijn op dit punt echter aangescherpt en stellen dat de gemeente tot tussentijdse winstneming over moet gaan indien daarover voldoende zekerheid bestaat. Het Bbv heeft in maart 2017 een aanvullende notitie uitgebracht voor het tussentijds nemen van winst. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De Percentage of completion (Poc) methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan eenduidig worden gehanteerd voor alle positieve grondexploitaties die door gemeenten worden uitgevoerd. Hiermee wordt aangesloten bij de doelstelling van de vernieuwing van het BBV, namelijk vereenvoudiging en eenduidigheid en daarmee een betere onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten.

De berekening van de tussentijdse winst vindt plaats naar rato van de voortgang van het project. Hierbij wordt voor wat betreft de berekeningsmethodiek en de planinhoudelijke uitgangspunten niet afgeweken van de grondexploitatie of herziening zoals deze tot en met het verslagjaar door de raad zijn vastgesteld. Dit wordt berekend naar de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Hiermee wordt de totale winst over de individuele grondexploitatie opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Indien nog geen gronden zijn verkocht is er dus nog geen sprake van gerealiseerde winst. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten

opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % Poc.

(Ingeval de kosten voor 50% zijn gerealiseerd en de gronden voor 50% zijn verkocht, dan is de Poc dus 25%.) Volgens het Bbv is het toegestaan om vanuit het voorzichtigheidsprincipe 10% van de nog te realiseren opbrengsten en 10% van de nog te maken kosten in mindering te brengen op de totale raming om van hier uit het percentage winstneming te berekenen. Voor de jaarrekening 2019 is de Poc methode toegepast op de gemeentelijke grondexploitaties. In de eerstvolgende herziening van de nota grondbeleid zal deze nota aangepast worden op de voorschriften vanuit het BBV voor wat betreft het tussentijds nemen van winst.

Het toepassen van de Poc methode leidt voor één complexen tot de volgende winstneming over het boekjaar 2020:

Overzicht tussentijdse winstneming		
Nr.	Naam	Bedrag
9203	Airpark fase II/IIb	132.689
Totaal		132.689

Waardering gronden toekomstige gemeentelijke grondexploitaties

Gronden en opstallen in het bezit van de gemeente die bedoeld zijn voor een toekomstige ontwikkeling maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting moeten op de balans worden gerubriceerd onder de categorie 'Materiële vaste activa'. Er is dus geen sprake van een vervaardigingsprijs maar van een verkrijgingsprijs. Op de boekwaarde van deze grond mogen daarom ook geen kosten, zoals rente, worden bijgeschreven. De activering van alle soorten grond geschiedt in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingprijs (artikel 63.1 BBV) en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde (artikelen 65.1 en 65.2 BBV). De toekomstige gemeentelijke grondexploitatie Politiebureau betreft een verkoop van grond als onderdeel van het project plan Rabobank.

Overzicht toekomstige gemeentelijke grondexploitaties		
<i>Project</i>		Boekwaarde
Nr.	Naam	Per 31-12-2020
9008	Politiebureau	83.567
Totaal		83.567

Realisatie

Verloop boekwaarde gemeentelijke grondexploitaties

Door de toevoeging van het plan Baronie van Cranendonck aan de grondexploitaties is de boekwaarde aanzienlijk gewijzigd ten opzichte van het boekjaar 2019 waarin er nog sprake was van een positief saldo van €2.772.725. Door Baronie van Cranendonck toe te voegen daalt de boekwaarde naar €900.499. Het risicoprofiel voor de gezamenlijke grondexploitaties blijft daarmee laag.

Verloop boekwaarde gemeentelijke grondexploitaties						
Naam	Boekwaarde 1-1-2020	Inbreng boekwaarde lopende boekjaar	Gerealiseerde kosten 2020	Gerealiseerde opbrengsten 2020	Tussentijdse winstneming 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Budel Noord 2007	-765.586		29.336	472.631	0	-322.291
Airpark Brabant fase II/IIb	3.919.782		29.848	897.279	132.689	4.654.524
Baronie van Cranendonck	0	-2.797.672	242.866	46.332	0	-2.994.206
Neerlanden	-381.471		136.883	80.776	0	-437.578
Totaal	2.772.725	-2.797.672	438.933	1.497.018	132.689	900.449

Toelichting per complex

Budel Noord

Voor Budel Noord was reeds een voorziening gevormd van €795.330. Deze blijft ongewijzigd. Deze grondexploitatie is in 2020 volgens planning verlopen.

Airpark Brabant fase II/IIb

Airpark Brabant fase II is een gemeentelijke grondexploitatie. Op het bedrijventerrein Airpark is in 2020 8.315m² grond verkocht voor in totaal €802.000. De overige opbrengsten kwamen uit op een bedrag van €95.000. De uitgifte van gronden binnen deze grondexploitatie is inmiddels zo voorspoedig verlopen dat nagenoeg alle gronden verkocht zijn of onder optie zijn. Vandaar dat Airpark fase II in 2018 is uitgebreid met Airpark fase IIb. Inmiddels heeft ook de provincie groen licht gegeven voor de ontwikkeling van deze volgende fase. De ontwikkeling van fase IIb kan nu gestart worden. Gronden moeten nog verworven worden en het bestemmingsplan en onderzoeken moeten nog opgestart worden. De grondexploitatie Airpark fase II/IIb heeft een boekwaarde van €4.654.524 positief. Dit is na de tussentijdse winstneming van €132.689 in 2020. Eerder zijn er al winsten genomen voor een bedrag van €1.517.000. De toekomstig nog te maken kosten komen uit op een bedrag van €6.607.000. De toekomstig te ontvangen grondopbrengsten zijn begroot op €4.554.000. Daarmee sluit de grondexploitatie met een positief saldo van €4.251.000 op het einde van de looptijd per 31-12-2030. Dit positief saldo is inclusief tussentijdse winstnemingen.

Baronie van Cranendonck

Voor het plan Baronie van Cranendonck geldt dat er in 2020 door de gemeenteraad een grondexploitatiebegroting is vastgesteld. Vanaf het boekjaar 2020 is dit project een grondexploitatie en worden kosten niet meer als verlies genomen ten laste van de algemene reserve grondexploitatie maar worden deze kosten in de grondexploitatie meegenomen. De kosten van baronie die gemaakt zijn in de boekjaren 2016 t&m 2019 zijn ten laste gekomen van de reserve grondexploitatie. Deze kosten bedroegen in totaal €871.375. Conform het besluit begroting en verantwoording mogen we deze kosten niet meenemen in de grondexploitatie van de Baronie. Deze kosten zullen we dus extra comptabel moeten bijhouden. In onderstaande tabel is te zien dat er een resultaat einde looptijd is berekend van

€965.084. Als we rekening houden met de reeds gemaakt kosten van €871.375 welke ten laste van de reserve zijn genomen bedraagt het extra comptabele resultaat €93.709. In 2020 is verdergegaan met de voorbereidingen. Er is een start gemaakt met het opstellen van het bestemmingsplan en de wettelijke onderzoeken en er zijn veel gesprekken gevoerd met initiatiefnemers.

Neerlanden

Voor het project Neerlanden is het bestemmingsplan in 2020 vastgesteld. De gemeente is inmiddels bezig met een marktselectie om te komen tot een uitgifte van gronden waarbij een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam plan belangrijke pijlers zijn. Het projectresultaat einde looptijd komt uit op een bedrag van €2.772.000. In 2020 zijn er kosten gemaakt om te komen tot een bestemmingsplan en voorbereidingskosten voor de marktselectie. Het totaaloverzicht voor wat betreft de projectresultaten voor de grondexploitaties is weergegeven in onderstaande tabel:

Resultaat einde looptijd gemeentelijke grondexploitaties							
Nr.	Naam	Boekwaarde 31-12-2020	Toekomstig nog te maken kosten	Toekomstig nog te realiseren opbrengsten	Resultaat einde looptijd	Reeds tussentijds genomen winst t&m 2020	Totaal project resultaat = resultaat einde looptijd + reeds tussentijds genomen winst
9018	Budel Noord 2007	-322.291	473.039	0	-795.330	0	-795.330
9203	Airpark Brabant fase II/IIb	4.654.524	6.607.231	4.554.386	2.601.680	1.649.627	4.251.335
9460	Baronie van Cranendonck	-2.994.206	2.369.378	6.328.668	965.084	0	965.084
9464	Neerlanden	-437.578	3.783.531	6.993.003	2.771.894	0	2.771.894
Totaal		900.449	13.233.179	17.876.057	5.543.328	1.649.627	7.192.954

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat het becijferde resultaat is gebaseerd op voorcalculatorische, en dus nog niet geheel gerealiseerde, (exploitatie)resultaten die, gaande de exploitatieperiode nog aan verandering onderhevig kunnen zijn. Daarnaast is het behalen van dit resultaat afhankelijk van de algemene (economische) verwachtingen in combinaties met de risico's.

Particuliere plannen

Voor particuliere plannen geldt dat de gemeente geen grondbezit heeft. Sinds de wijziging van het BBV in 2016 is er een scheiding aangebracht tussen gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen. Bij particuliere plannen treedt de gemeente faciliterend op. Feitelijk horen de particuliere plannen niet meer thuis in de paragraaf grondbeleid. Om het verloop te zien ten opzichte van voorgaande jaren en om volledig te zijn als het gaat om verlies- en winstnemingen nemen we ze toch mee in deze paragraaf.

Uitgangspunt voor particuliere plannen is dat de gemeente haar kosten verhaald via een exploitatieplan of

via anterieure overeenkomsten. Voor de huidige particuliere plannen zijn geen exploitatieplannen vastgesteld. Dat betekent dat de kosten verhaald worden via een anterieure overeenkomsten. In sommige gevallen kan de gemeente niet alle kosten verhalen. Voor kostenverhaal moeten de drie criteria profijt, causaliteit en toerekenbaarheid toegepast worden. Als voor een project niet 100% de drie criteria zijn toe te passen dan kan het zijn dat de gemeente kosten in een project voor haar rekening moet nemen. Daarnaast kan de gemeente alleen kosten verhalen zoals opgenomen in de kostensoortenlijst in het Besluit ruimtelijke ordening. Tot slot kan het zijn dat de gemeente een anterieure overeenkomst sluit en dat later blijkt dat kosten hoger zijn dan oorspronkelijke ten tijde van het sluiten van het contract was voorzien. Andersom kan uiteraard ook dat de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de gemeente lager zijn dan de verhaalde kosten. In dat geval houdt de gemeente geld over aan een particulier project. Het uitgangspunt van de particuliere plannen is 100% kostenverhaal en een voor de gemeente sluitend plan. In het onderstaande overzicht zijn de boekwaardes van de particuliere plannen opgenomen en de toekomstig nog te maken kosten in combinatie met kostenbijdragen die nog ontvangen moeten worden.

Financieel overzicht particuliere plannen				
Boekwaarde 1-1-2020	Gerealiseerde kosten 2020	Gerealiseerde bijdragen 2020	Verlies ten laste algemene reserve grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2020
157.010	33.733	296.656	-37.315	-143.228

Voor de particuliere plannen geldt dat de per saldo opgenomen boekwaarde van -/ €143.228 een vooruitontvangen bedrag is vanuit gesloten anterieure overeenkomst waartegenover nog kosten gemaakt moeten worden. Het ontstane verlies in 2020 betreft het afronden van de overeenkomst met DIC.

Overzicht winst- en verliesnemingen particuliere plannen		
Project		Winst/verlies
Nr.	Naam	2020
		(negatief is verlies)
9206	DIC	-37.216
9458	Nieuwstraat 55	-99
Totaal		-37.315

Financiële positie

De financiële positie bestaat uit de boekwaarde van de gemeentelijke grondexploitaties en de reserves en risico's die samenhangen met de exploitatie van (bouw)grond.

Reserve Ruimtelijke Kwaliteit

De gemeenteraad heeft in december 2018 de Nota Fonds Bovenwijkse Voorzieningen ingetrokken en de nota fonds ruimtelijke kwaliteit vastgesteld. De reserve bovenwijkse voorziening was bedoeld voor de financiering van infrastructurele voorzieningen die niet gekoppeld konden worden aan een specifieke grondexploitatie. De gemeente heeft naast deze infrastructurele projecten met een bovenwijkse karakter nog veel wensen en ambities vanuit het ruimtelijke beleid, zoals o.a. vastgelegd in de Structuurvisie 2024 waarvoor geen dekking aanwezig is. Om hiervoor een bijdrage te kunnen vragen aan derden is een fonds met bredere investeringsmogelijkheden nodig dan het huidige Fonds Bovenwijkse voorzieningen. Dit is

de aanleiding geweest om het Fonds Bovenwijkse voorzieningen om te vormen naar een nieuw fonds, het Fonds Ruimtelijke Kwaliteit. De voeding vindt plaats vanuit particuliere plannen waar een bijdrage wordt gevraagd voor het fonds ruimtelijke kwaliteit en door een bijdrage vanuit de gemeentelijke grondexploitaties op basis van een bijdrage per m2 verkochte grond. De mutatie van deze reserve is weergegeven in onderstaande tabel.

Verloop reserve Fonds Ruimtelijke kwaliteit		
Stand per 1-1-2020		2.837.379
Stortingen vanuit complexen	85.234	
Stortingen vanuit anterieure overeenkomsten	167.277	
<i>Totaal mutaties 2020</i>		<i>252.511</i>
Stand per 31-12-2020		3.089.890

Omdat het Bbv voorschrijft dat er vanuit de grondexploitaties geen kosten mogen worden genomen voor fondsvorming wordt de berekende mutatie aan het Fonds Ruimtelijke kwaliteit jaarlijks genomen bij de jaarrekening door een uitname uit de reserve grondexploitatie ten behoeve van de reserve Fonds Ruimtelijke kwaliteit. Door de raad is vanuit de reserve fonds ruimtelijke kwaliteit een bedrag van €100.000 beschikbaar gesteld voor het project de Ark. Dit bedrag is tot op heden nog niet besteed in afwachting van de verdere planvorming.

Voorziening Nadelige grondexploitaties

Volgens de richtlijnen van de BBV moet een voorziening worden getroffen voor gemeentelijke grondexploitaties die een voorgerecalculeerd tekort laten zien. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de gemeentelijke grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. De voorziening wordt in mindering gebracht op de balanspost 'Onderhanden werk inzake grondexploitaties'.

Bijstellingen van de hoogte van de voorziening geschiedt middels verrekening met de reserve grondexploitatie.

Specificatie voorziening Nadelige grondexploitaties		
Stand per 1-1-2020		795.330
Benodigd per 31-12-2020		
- Budel Noord 2007	795.330	
Aanvulling t.l.v. reserve grondexploitaties		0
Stand 31-12-2020		795.330

Risico's grondexploitaties

Aan het exploiteren van (bouw)grond zijn risico's verbonden. Zeker gelet op de lange looptijden, de relatief hoge voorinvesteringen en omvangrijke geprognosticeerde verkoopopbrengsten bij gemeentelijke grondexploitaties, moet rekening gehouden worden met een reëel risico.

Voor de kwantificering van de risico's wordt onderscheid gemaakt in algemene (exploitatie)risico's en project specifieke risico's. Voor het complex Budel Noord 2007 is de risico inschatting, uitgaande van een 'slecht weer scenario' (dit wil zeggen een verslechtering van het geprognosticeerd resultaat of het niet

(geheel) kunnen verhalen van de door de gemeente Cranendonck gemaakte kosten), berekend op een bedrag van €6.000. Het bedrag is voor Budel Noord laag omdat alle gronden zijn uitgegeven en nagenoeg alle kosten zijn gemaakt. Voor de complexen Neerlanden, Baronie en Airpark zijn de geprognoseerde resultaten dusdanig dat risico's opgevangen kunnen worden binnen het resultaat van de grondexploitatie.

In de vermogenspositie is rekening gehouden met een risicobedrag van € 200.000 voor reeds gestarte initiatieven (het niet geheel kunnen verhalen van de door de gemeente gemaakte kosten) en € 150.000 (algemeen voorbereidingsbudget) voor nieuwe initiatieven welke uiteindelijk niet doorgaan; totaal een risicobedrag van € 350.000. Het totale bedrag voor risico's komt daarmee uit op een bedrag van €350.000 plus €6.000 = €356.000

Risico's in relatie tot reserve grondexploitatie

Het uitgangspunt voor het bepalen van de minimum hoogte van de reserve grondexploitaties is dat er voldoende financiële buffer aanwezig moet blijven voor een verantwoorde continuering van de bedrijfsvoering. Hierbij is de minimum hoogte berekend op € 356.000 gebaseerd op de risico's.

De huidige omvang van de reserve ad €379.140 is voldoende om de bestaande risico's af te dekken. Als we naar de huidige gemeentelijke grondexploitaties kijken en naar de particuliere plannen dan zien we dat het risicoprofiel is gedaald.

De bovengrens bedraagt anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens en gezien de omvang van de risico's bepaald op een bedrag van €534.000.

Reserve grondexploitaties

De reserve grondexploitaties is ingesteld om de resultaten van de lopende complexen en de ongedekte voorbereidingskredieten op te vangen. Elk jaar wordt op basis van de stand van de noodzakelijke reservepositie bepaald hoe hoog het bedrag is dat overgeheveld kan/moet worden naar/van de gemeentelijke algemene reserve.

Overzicht verloop reserve Grondexploitaties		
Stand per 1-1-2020		369.000
Bij:	Inflatie correctie	-
	Tussentijdse winstneming Airpark fase II en IIb	132.689
	Winstnemingen particuliere plannen	0
Af:	Aanvullen voorziening nadelige grondexploitaties	0
	Dekking exploitatiesaldo toekomstige grondexploitaties	0
	Verlies nemen particuliere plannen (afname)	-37.315
	Vennootschapsbelasting	0
	Storting vanuit de reserve in het fonds voor ruimtelijke kwaliteit	-85.234
Saldo		379.140
Aanvullen tot buffer		0
Stand 31-12-2020		379.140

Het is goed om aan te geven dat de onttrekking van € 85.234 uit de reserve grondexploitatie geen verlies is maar een overboeking naar de reserve ruimtelijke kwaliteit (zie onderdeel reserve ruimtelijke kwaliteit).

Weerstandvermogen

Op grond van het BBV bepaalt het weerstandvermogen de mate waarin middelen vrij gemaakt kunnen worden om naast het afdekken van tekorten ook substantiële tegenvallers en risico's op te vangen (zonder aanpassing van beleid).

Voor het bepalen van het weerstandvermogen zijn drie zaken van belang:

1. De uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties en particuliere plannen;
2. De risico's van/rondom grondexploitaties;
3. De stand en ontwikkeling van de reserve grondexploitatie.

Specificatie weerstandvermogen		
Reserve grondexploitaties per 31-12-2020		379.140
Bij:	Nog te realiseren resultaat positieve projecten	
	- Gemeentelijke grondexploitaties:	
	Airpark II/IIb	2.602.000
	Baronie van Cranendonck	965.000
	Neerlanden	2.772.000
<i>Subtotaal</i>		6.712.900
Af:	Risico's dekking en verlies	-356.000
	Risico minder winst	-865.000
<i>Subtotaal</i>		-1.221.000
Totaal weerstandvermogen per 31-12-2020		5.871.040

Het risico minder winst van €865.000 vloeit voort uit de risico analyse van de grondexploitaties Neerlanden, Baronie en Airpark waarbij naar scenario's wordt gekeken als mogelijk hogere inflatie van kosten (4%), stijging van rente naar 2,5% en 10% lagere grondprijzen in combinatie met een inschatting van de kans van optreden.

Er kan worden geconcludeerd dat de huidige reserve grondexploitatie en de geprognosticeerde positieve resultaten van de grondexploitaties ruimschoots de risico's afdekken.

Paragraaf subsidies

De gemeente levert een financiële bijdrage aan diverse instellingen en verenigingen in de vorm van subsidies. De subsidies zijn verwerkt in de programma's van de programmabegroting 2020. In totaal gaat het om een bedrag van circa € 3 miljoen. In deze paragraaf subsidies is het totaalbeeld van de subsidies opgenomen.

Soorten subsidies

Subsidie is 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en diensten' (artikel 4:21 van de Awb).

De Awb eist dat gemeenten de grondslag voor het verstrekken van subsidie vastleggen in een algemeen verbindend voorschrift (= subsidieverordening), dat door de raad is vastgesteld. Hierop zijn vier uitzonderingen mogelijk:

1. Subsidies die worden verleend in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift. Het wettelijk voorschrift moet dan binnen een jaar tot stand zijn gekomen;
2. Subsidieregelingen die door de Europese Unie zijn vastgesteld;
3. Indien de begroting de subsidieontvanger specifiek vermeldt en het bedrag aangeeft waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld (subsidieverstrekking op basis van een begrotingspost);
4. Eenmalige subsidies, mits deze voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.

Bij bovenstaande uitzonderingen blijft gelden dat de procedure voor subsidieverstrekking moet voldoen aan de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Ook is het uitgangspunt dat de subsidie moet worden verstrekt voor een doel dat bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Er zijn diverse soorten subsidies, elk met eigen kaders en richtlijnen:

1. Stimuleringssubsidies: een eenmalige subsidie voor een activiteit/activiteiten met een eenmalig of experimenteel karakter; of een eenmalige subsidie voor activiteiten waarvan het college heeft aangegeven dat ze die wil stimuleren.
2. Budgetsubsidies: een subsidie voor activiteiten die bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden en die op grondslag van meetbare activiteiten wordt verleend aan (professionele) organisaties, waarbij een uitvoeringsovereenkomst met de organisatie kan worden gesloten.
3. Basissubsidies: Een subsidie voor activiteiten die bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden waarmee de gemeente aangeeft het aanbod van bepaalde activiteiten door een organisatie van belang te vinden, zonder deze activiteiten overwegend naar aard of inhoud te beïnvloeden.

Beleid

Het beleid met betrekking tot subsidies is vastgelegd in het subsidiebeleid, de subsidieverordening van de gemeente Cranendonck (vastgesteld 12 mei 2015) en bijbehorende nadere subsidieregels 2018.

Het subsidiebeleid geeft weer welke uitgangspunten de gemeente hanteert bij de toepassing van het instrument subsidie. Deze uitgangspunten vormen het kader voor de uitwerking van de subsidieverordening en de subsidieregels.

In de subsidieverordening staat de procedure van aanvraag, verlening, verantwoording en vaststelling van subsidies inclusief hieraan gekoppelde voorwaarden. Ook zijn er de administratieve verplichtingen (termijnen, te overleggen bewijsstukken, etc.) in opgenomen. Basis voor de verordening zijn de bepalingen zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht.

In de nadere regels, aangepast in 2018, wordt aangegeven hoe de hoogte van de subsidie wordt berekend en aan welke eisen en verplichtingen een aanvrager moet voldoen.

De gemeente streeft voor de diverse beleidsterreinen specifieke doelstellingen na. Subsidie wordt ingezet als middel om bepaalde maatschappelijke doelstellingen te behalen, bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen te stimuleren.

De doelstellingen zijn uitgewerkt en vastgelegd in diverse beleidsplannen. Daarnaast wordt aangesloten op de strategische visie. De volgende algemene doelstellingen kunnen worden genoemd:

Wonen en leven

De gemeente biedt de mogelijkheid om burgers in elke kern samen te laten komen. Hierdoor versterken we de sociale cohesie. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over het beheer van de openbare ruimte.

Kunst en cultuur

De gemeente biedt haar inwoners de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst- en culturele activiteiten. Onderdeel hiervan is het behoud van de eigen identiteit van Cranendonck.

Sport

De gemeente biedt haar inwoners, met speciale aandacht voor jeugd en mensen met een beperking, de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten.

Zorg

De gemeente stimuleert dat inwoners, van jong tot oud, zich kunnen ontplooiën en verantwoordelijkheid nemen. Inwoners doen mee in de samenleving.

Subsidieplafond

De gemeente Cranendonck werkt met een subsidiebudget. Dit subsidiebudget is het bedrag dat gedurende een subsidiejaar ten hoogste beschikbaar is voor verstrekking van basis- en stimuleringsubsidies. Het subsidiebudget kent een plafond; voor 2020 bedraagt het subsidieplafond € 484.535 en wordt jaarlijks geïndexeerd. Ieder jaar is maximaal € 15.000 binnen het totale subsidiebudget beschikbaar voor stimuleringsubsidies. Bij een subsidieplafond worden subsidies verstrekt zolang er middelen beschikbaar zijn. Als het budget op is, wordt een subsidieverzoek in principe afgewezen. Voor de manier waarop de middelen worden verdeeld, worden nadere regels gesteld. In Cranendonck worden aanvragen (stimuleringssubsidie) behandeld op volgorde van binnenkomst.

Vanwege deze manier van subsidiëren, op basis van maatschappelijke doelstellingen, ondernemen verenigingen extra activiteiten om aan meer maatschappelijke doelstelling een bijdrage te kunnen leveren en daarmee meer subsidie ontvangen. Hiermee lijkt het subsidiebeleid een gewenst effect te behalen namelijk de bijdrage aan de doelstellingen van gemeentelijk beleid. Echter heeft het subsidiebeleid ook een neveneffect, namelijk een tekort op het subsidiebudget.

Financieel overzicht subsidies

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de subsidiebedragen zoals die zijn verleend in 2020.

Omdat ook voor 2020 verenigingen meer subsidie hebben aangevraagd dan beschikbaar was, is (ook) in 2020 besloten een korting toe te passen op de accommodatiesubsidie van 9%. Organisaties die meer dan € 2.000 subsidie ontvangen, moeten een vaststellingsaanvraag indienen.

			2020
		Begroot	Toegekend
Basissubsidies	Beleidssterrein: kunst & cultuur	73.244	€ 72.925
	Beleidssterrein: zorg	61.000	€ 61.000
	Beleidssterrein: wonen & leven	17.500	€ 17.500
	Beleidssterrein: sport: - maatschappelijke doelen	57.850	€ 57.850
	- accommodatiesubsidie	257.006	€ 257.006
Stimuleringsubsidies	18 aanvragen stimuleringsubsidies in 2020	<u>15.000</u>	<u>€ 12.862</u>
	Totaal subsidiebudget	481.487	€ 479.143
Budgetsubsidies	Subsidies op basis van overeenkomsten/afspraken	1.749.915	€ 1.713.151
Andere regelingen	Bijdragen:		
	- Bibliotheken Budel en Maarheeze	378.249	€ 366.963
	- GGD	380.507	€ 379.094
	- Exploitatievergoeding de Smeltkroes	32.334	€ 31.174
	- Gemeenschapshuizen:		
	*de Borgh, Budel	16.906	€ 0
	*de Reinder, Budel-Schoot	30.723	€ 30.721
	*de Schakel, Budel-Dorplein	3.009	€ 3.010
	*Den Donck, Soerendonk	0	€ 0
Totaal subsidies		3.073.130	€ 3.003.256

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is minder subsidie toegekend dan is begroot. Dit betekent overigens niet dat deze middelen echt over zijn; bijvoorbeeld een restant bij product kinderpactie voor Stichting Leergeld is ingezet voor meer (particuliere) kinderpactie. Het begrote subsidiebedrag voor de Borgh is ingezet voor andere tekorten.

Corona maatregelen

Vanwege de Corona maatregelen zijn sportaccommodaties een deel van het jaar (verplicht) gesloten geweest. Om amateursportverenigingen hierin tegemoet te komen is de TVS-regeling; Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties, ingevoerd voor de periode 1 maart tot 1 juni 2020. Om in aanmerking te komen voor deze rijksregeling, moest aan amateursportverenigingen de huur kwijtgescholden worden voor deze periode. Omdat de huur kwijtgescholden werd voor deze periode, is ook de daarop betrekking

hebbende accommodatiesubsidie in mindering gebracht. De inkomsten voor deze regeling zijn in de exploitatie 2020 verwerkt. De uitgaven zijn ook verantwoord in de jaarrekening 2020, de uitvoering hiervan vindt plaats in 2021. Eind 2020 is ook voor het 4e kwartaal 2020 de TVS-regeling verlengd, weliswaar met gewijzigde voorwaarden. Deze inkomsten en uitgaven zijn eveneens verantwoord in de jaarrekening 2020. Uiteindelijk leidt de kwijtschelding van de huren door de TVS-regeling voor 2020 tot lagere accommodatiesubsidies wat een voordeel van € 84.000 ten opzichte van de begroting oplevert.

Budgetsubsidies

Budgetsubsidies vallen alleen onder de werking van het subsidiebeleid voor zover het gaat om de toepassing van aanvraag- en afhandeltermijnen. Inhoudelijk wordt per budgetgesubsidieerde instelling de subsidie bepaald. Er zijn geen algemeen geldende criteria voor deze instellingen (bijvoorbeeld voor het berekenen van de subsidie), zodat ook geen sprake is van een algemeen geldend subsidieplafond voor budgetsubsidies.

Te ontvangen subsidies

In de loop van 2016 is begonnen met het structureel actief zoeken naar subsidiemogelijkheden voor gemeentelijke projecten-activiteiten door middel van de inzet van een subsidioloog. Hier worden positieve resultaten mee geboekt, waardoor er meer middelen beschikbaar komen voor bepaalde projecten en ontwikkelingen binnen onze gemeente. Voor 2020 is deze werkwijze voortgezet.

Majeure projecten

VOORTGANGSRAPPORTAGE GEMEENTERAAD

Ontwikkeling wegenstructuur

bestemd voor:	Gemeenteraad	PERIODE:	2020
Status:	Openbaar	DATUM:	2 maart 2020
organisatie			
bestuurlijk opdrachtgever:	Frits van der Wiel		
Ambtelijk opdrachtgever:	Nini Bos		
Projectleider:	Jozef van Asten		
Externe partners:	Buurtbeheren Budel, Maarheeze en Sterksel, gemeenten Heeze-Leende, Hamont-Achel en Weert, Rijkswaterstaat, provincies Noord-Brabant en Limburg, Reiling B.V. en Collectief Randweg Zuid.		
Totaal projectbudget:	- € 59.000 voor project vrachtverkeer Maarheeze. - € 15.000 voor verder onderzoek Randweg Zuid + € 108.000 voor uitvoeren maatregelen op "tijdelijke" Randweg Zuid.		
F) looptijd project	<p>- In de raadsvergadering van 30 januari 2018 heeft de gemeenteraad om het project Randweg Zuid, via de Schoterakker-plus variant, niet verder voort te zetten. De raad heeft het college wel de opdracht gegeven om in overleg met de aanwonenden, het Collectief Randweg Zuid en omliggende gemeenten te bespreken welke maatregelen mogelijk zijn om de knelpunten op de huidige tijdelijke Randweg Zuid op te lossen en dit terug te rapporteren voor 1 september 2018. De gemeenteraad is met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang en op 17 december 2019 heeft de gemeenteraad besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een aantal maatregelen in 2020. Daarnaast is besloten om een verdere maatregelen op de "tijdelijke" Randweg Zuid te laten onderzoeken en hiervoor een quick scan uit te voeren. De uitkomsten hiervan dienen in 1^e kwartaal 2021 worden gepresenteerd aan de raad.</p> <p>- Het project 'Samen mee naar de A2' is in 2012 opgestart. De start van de uitvoering staat gepland voor medio 2022.</p>		
Projectresultaat:	Een veilige wegenstructuur in Cranendonck. Met name moeten er oplossingen gevonden worden voor het vrachtverkeer in Maarheeze en de verkeersstructuur in Budel Zuid.		
Stand van zaken			
voorafgaand:	<p>Randweg Zuid</p> <p>- 14 juni 2011: MER Randweg Zuid wordt vastgesteld maar niet verder in procedure gebracht. Raad geeft college de opdracht voor onderzoek naar verbetermogelijkheden op de "tijdelijke" Randweg Zuid.</p> <p>- November 2015: de verbetermogelijkheden aan de "tijdelijke" Randweg Zuid zijn uitgevoerd en afgerond.</p> <p>- In de raadsvergadering van 30 januari 2018 heeft de gemeenteraad besloten om de Schoterakker Plus variant te schrappen en om verder in gesprek te treden met aanwonenden, het Collectief Randweg Zuid en buurgemeenten om te bespreken welke maatregelen mogelijk zijn om de knelpunten op de huidige "tijdelijke" randweg op te lossen.</p> <p>- Vanaf september 2018 tot eind 2019 is gewerkt aan het opstellen van een maatregelenpakket voor verbetering aan de huidige "tijdelijke" Randweg Zuid.</p> <p>- In overleg met aanwonenden, het CRZ en omliggende gemeenten zijn enkele maatregelen om de knelpunten op de huidige "tijdelijke" randweg zuid op te lossen nader uitgewerkt. De resultaten hiervan zijn op 17 december 2019 aan de gemeenteraad aangeboden samen met een aanpak voor het vervolg. De gemeenteraad heeft besloten om het overgrote deel van de voorgestelde verbetermaatregelen uit te voeren. Daarnaast is besloten om verdere maatregelen op de "tijdelijke" Randweg Zuid te laten onderzoeken en hiervoor een quick scan uit te voeren.</p>		

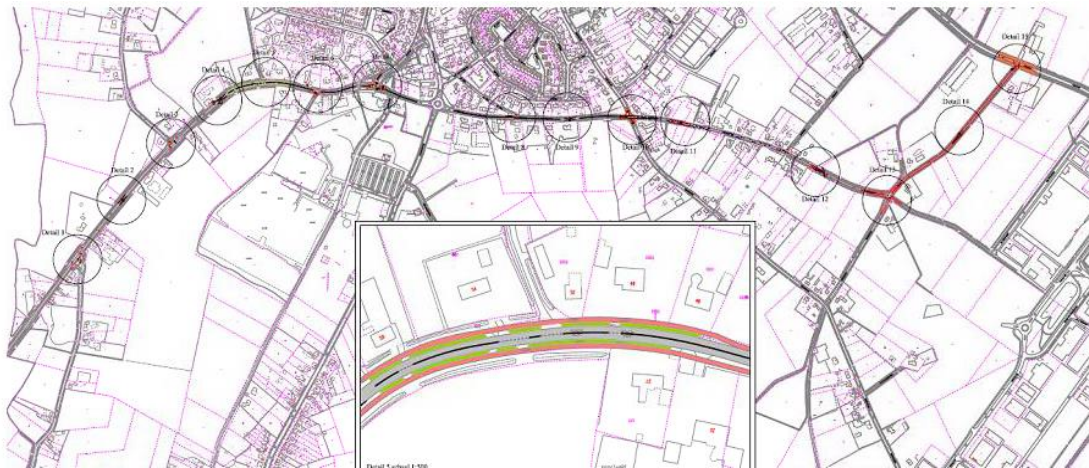
	<p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <ul style="list-style-type: none"> - 11 januari 2011: de gemeenteraad neemt stelling tegen een lange termijn oplossing voor het vrachtverkeer in Maarheeze over Cranendoncks grondgebied. - 26 juni 2012: een motie is door de gemeenteraad aangenomen om met alle partijen in gesprek te treden en om spoedig een raadsvoorstel aan te bieden waarin een eerder genomen raadsbesluit, dat een oplossing voor het vrachtverkeer niet over Cranendoncks grondgebied mag lopen, ter discussie stelt. - 2 oktober 2012: de gemeenteraad is middels een raadsinformatiebrief (RIB) geïnformeerd over een gezamenlijk project 'Samen mee naar de A2' waarin tot doel is gesteld om met de gezamenlijke partners te komen tot een voorstel voor een lange termijn oplossing. - 17 december 2013: de gemeenteraad heeft de keuze gemaakt voor een zuidelijke oplossingsrichting en hiervoor een krediet van € 14.375 beschikbaar gesteld voor het verder uitwerken van de oplossingsrichting. - Op 25 november 2014 heeft de gemeenteraad van Cranendonck het besluit genomen drie varianten verder uit te werken en om de varianten via het gebied Chijnsgoed af te laten vallen. Tevens heeft de raad de opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren naar aanvullende maatregelen die in de kernen Maarheeze en Sterksel genomen moeten worden om de nieuwe vrachtverkeerroute optimaal te laten functioneren. - September 2015: haalbaarheidsonderzoek afgerond. - 2 februari 2016: de gemeenteraad heeft een voorkeursvariant vastgesteld en eveneens een amendement waarin het college wordt opgeroepen om alle nog openstaande vragen van de raad met een financieringsvoorstel in het tweede kwartaal van 2016 aan de gemeenteraad aan te bieden. - geheel 2016 is gewerkt aan het financieringsvoorstel en aan een uitwerking van vragen die door de gemeenteraad gesteld zijn. Het voorstel is in december aan de gemeenteraden aangeboden en heeft geleid tot een positieve besluitvorming. - 2017: In overleg met de dorpsraden is gewerkt aan een nieuwe programmastructuur. De verdere planvoorbereiding is reeds opgestart. Er is gestart met het opstellen van een Voorlopig Ontwerp (VO) en eveneens is een start gemaakt met het bestemmingsplan en de daarvoor benodigde onderzoeken. Voor de grondaankopen is gestart met verkennende gesprekken om de benodigde gronden te verwerven. - Maart 2018: voorlopig ontwerp aan aanwonenden gepresenteerd. Daarnaast zijn er gesprekken met grondeigenaren en zijn een aantal onderzoeken voor het bestemmingsplan reeds afgerond. <p>De gesprekken met aanwonenden zijn gevoerd om het voorlopig ontwerp af te ronden. In december 2018 heeft het college het nader uit te werken ontwerp vastgesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2019: voorontwerp bestemmingsplan is afgerond en gepubliceerd. De ontvangen zienswijzen zijn verwerkt in een ontwerp bestemmingsplan. Het thema stikstof dient nog nader onderzocht te worden. Daarnaast wordt gewacht op wet en regelgeving over hoe om te gaan met stikstof.
Heden:	<p>Randweg Zuid</p> <p>In 2020 zijn een aantal verbetermaatregelen doorgevoerd. Zo is er extra markering aangebracht aan de "tijdelijke" Randweg Zuid en zijn extra mottoborden geplaatst. Tevens is de planvoorbereiding voor het voetpad langs de Mulkstraat afgerond. Tot slot zijn gesprekken gevoerd met de regio en de gemeente Hamont-Achel over het weren van vrachtverkeer over de "tijdelijke" Randweg Zuid.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>Het ontwerp bestemmingsplan is in 2020 voorbereid en heeft vanaf 29 oktober 2020 ter inzage gelegen.</p>

Doorkijk:	<p>Randweg Zuid</p> <p>In 2021 moet de laatste maatregel uit het maatregelenpakket voor de “tijdelijke” Randweg Zuid gerealiseerd worden. Dit is de aanleg van het voetpad langs de Mulkstraat. Daarnaast willen we in overleg met de regio besluiten nemen om het doorgaande vrachtverkeer van de “tijdelijke” Randweg Zuid te weren.</p> <p>Tevens zijn er twee regionale onderzoeken in het gebied gestart die kijken naar de verkeersstructuur in het hele regio. Deze onderzoeken zijn gestart vanuit Grensgebied de Kempen en vanuit de provincie Limburg (gebiedsverkenning Weert – Eindhoven). Beide projecten hebben vertraging opgelopen maar worden in 2021 verder opgepakt.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>Voor de zomer van 2021 willen we het definitieve bestemmingsplan vaststellen. Daarnaast willen we alle grondaankopen afronden en wordt het plan verder voorbereid. De uitvoering kan vervolgens, onder voorbehoud van eventueel bezwaar en beroep medio 2022 starten.</p>
kwaliteit	
vastgestelde kwaliteitseisen	<p>Randweg Zuid</p> <p>Het Collectief Randweg Zuid (CRZ) wordt actief betrokken bij de uitwerking van verbetermogelijkheden aan de “tijdelijke” randweg zuid. Ook bij de uitwerking van alternatieve routes zullen zij betrokken worden evenals andere belanghebbenden.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>De gemeenteraad is akkoord gegaan met de voorgestelde vervolgstappen van het project. Bij alle vervolgstappen worden alle relevante partijen betrokken.</p> <p>Tevens zitten de dorpsraden in het programmteam en de stuurgroep.</p>
Tijd	
vastgestelde planning	<p>Randweg Zuid</p> <p>De raad heeft op 17 december 2019 besloten om in 2020 een vastgesteld maatregelenpakket uit te voeren. Dit is gedeeltelijk gelukt, maar in 2021 moet nog gestart worden met de aanleg van het voetpad langs de Mulkstraat.</p> <p>Vastgestelde capaciteitsraming</p> <p>Daarnaast moeten de resultaten van een quick scan naar verdere verbeteringen op de “tijdelijke” Randweg Zuid in het 1^e kwartaal van 2021 aan de gemeenteraad worden aangeboden. Omdat de gesprekken met de regio langer hebben geduurd zal dit hier in het 2^e kwartaal van 2021 meer duidelijk over worden.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>Het project ‘Samen mee naar de A2’ is opgestart omdat er geen voortgang zat in het zoeken naar een oplossing voor de vrachtverkeerproblematiek. De planning van het project is tussentijds gewijzigd omdat er een aantal tussenstappen in het proces gemaakt zijn. Deze tussenstappen zijn in overeenstemming met de project- en stuurgroep besloten en zijn gecommuniceerd met de gemeenteraden.</p> <p>De raad heeft in december 2016 een besluit genomen voor het vervolg. Het vervolg is erop gericht om de uitvoering zo spoedig mogelijk te realiseren. Door de landelijke stikstofdiscussie is de vaststelling van het bestemmingsplan vertraagd en wordt nu verwacht voor de zomer 2021. Uitvoering zal onder voorbehoud van bezwaar en beroep medio 2022 kunnen starten.</p>
Geld	

vastgesteld krediet/budget	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Project</th> <th>Begroot</th> <th>Dekking</th> <th>Jaar uitvoering</th> <th>Uitgegeven</th> <th>Nog uit te geven</th> <th>Verschil</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vrachtverkeer Maarheeze</td> <td>59.000</td> <td></td> <td>2015 - 2022</td> <td>0</td> <td>59.000</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>						Project	Begroot	Dekking	Jaar uitvoering	Uitgegeven	Nog uit te geven	Verschil	Vrachtverkeer Maarheeze	59.000		2015 - 2022	0	59.000	0
	Project	Begroot	Dekking	Jaar uitvoering	Uitgegeven	Nog uit te geven	Verschil													
Vrachtverkeer Maarheeze	59.000		2015 - 2022	0	59.000	0														
	<p>Randweg Zuid</p> <p>Voor de lange termijn oplossing voor een Randweg Zuid staat stond een reserve in de begroting van € 1.700.000. Uit deze reserve heeft de gemeenteraad respectievelijk € 108.000 en € 15.000 beschikbaar gesteld voor een maatregelenpakket en verder onderzoek.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>In de begroting 2017 is een krediet van € 59.000 opgenomen voor het majeure project ontwikkeling wegenstructuur. Dit is een restant van het eerdere jaren beschikbaar gestelde krediet. De aanvullende maatregelen in de kernen zullen uitgevoerd worden als de nieuwe ontsluitingsroute gerealiseerd wordt.</p> <p>In mei 2014 heeft de provincie Noord-Brabant € 800.000 beschikbaar gesteld voor de ontsluiting van LOG en bedrijventerrein Chijnsgoed. Onder deze subsidie kunnen onderzoekskosten maar ook uitvoeringskosten geschaard worden. Een voorwaarde van deze subsidie is dat het project voor een bepaalde periode is uitgevoerd. Deze periode is al enkele malen opgerekt door de provincie en is nu vastgesteld op 1-1-2021. We voorzien dat het project voor deze datum niet is uitgevoerd. Daarom voeren we gesprekken met de provincie, hoe om te gaan met deze einddatum. De provincie heeft hierbij aangegeven nu al zoveel mogelijk alle kosten uit de eerder beschikbare NIMBY subsidie te betalen.</p> <p>Alle onderzoekskosten die nu gemaakt worden, worden betaald uit de beschikbare subsidie. Mocht het project uiteindelijk niet doorgaan dan hoeft dit bedrag niet terugbetaald te worden. Uit het door uw raad beschikbaar gestelde krediet zijn geen verdere kosten betaald.</p> <p>In de gemeenteraadvergadering van 17 december 2016 is de gemeenteraad van Cranendonck akkoord gegaan met het financieringsvoorstel voor het project. De totale projectkosten zijn geraamd op € 3.430.000. De provincie draagt € 800.000 bij middels een NIMBY subsidie en met de terreineigenaar zijn afspraken gemaakt over een bijdrage van eveneens € 800.000. De resterende kosten bedragen hiermee € 1.830.000. Tussen de gemeente Cranendonck en Heeze-Leende is de afspraak gemaakt om het resterende bedrag middels een 70% (Heeze-Leende) / 30% (Cranendonck) verdeling te bekostigen.</p> <p>Van de kosten voor de gemeenten kan eventueel nog een bijdrage van het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) worden afgetrokken. Het is echter nog onzeker of en zo ja voor welk subsidiebedrag dit project in aanmerking komt.</p> <p>Van een bijdrage van Varkensbedrijf Van Asten uit Sterksel in het project is vooralsnog geen sprake meer aangezien de plannen die dit bedrijf had voorlopig geen doorgang vinden.</p> <p>De financiële consequenties zijn opgenomen in de begroting 2019 en verder.</p>																			
7. Risicoparagraaf:	<p>Randweg Zuid</p> <p>Er zijn hier momenteel geen risico's aan verbonden.</p> <p>Vrachtverkeer Maarheeze</p> <p>- een risico betreft de financiering van het project. De provincie heeft voor het project een NIMBY subsidie van € 800.000 beschikbaar gesteld. Een voorwaarde van deze subsidie is dat het bedrag voor 1-1-2021 is uitgegeven. Tevens komt er een bijdrage van € 800.000,- van de terreineigenaar als er een nieuw vastgesteld bestemmingsplan ligt voor het bedrijventerrein. Als</p>																			

	<p>dit bestemmingsplan vertraagd of als er problemen mee zijn dan kan dit consequenties hebben voor het project.</p> <p>-Een risico voor de planning en geld zijn de grondaankopen en bestemmingsplanprocedure. Als deze niet voorspoedig verlopen kan dit extra tijd kosten en mogelijk ook extra geld.</p> <p>- een ander reëel risico zijn de stijgende bouwkosten en een overspannen markt. Dit kan er toe leiden dat het project in zijn geheel duurder wordt en mogelijk vertraging oploopt.</p>
8. Besluit:	Vaststellen van deze voortgangsrapportage.
volgende voortgangsrapportage	Conform raadsbesluit is dit de laatste voortgangsrapportage in deze vorm.

Ontwikkeling wegenstructuur

VOORTGANGSRAPPORTAGE GEMEENTERAAD

CENTRUMPLAN BUDEL

BESTEMD VOOR:	GEMEENTERAAD	PERIODE:	2020
STATUS:	OPENBAAR	DATUM:	3 maart 2021
ORGANISATIE			
A) BESTUURLIJK OPDRACHTGEVER:	Frans Kuppens		
B) AMBTELIJK OPDRACHTGEVER:	Nini Bos		
C) PROJECTLEIDER:	Louis Vankan, Sander Lemmen		
D) EXTERNE PARTNERS:	Ondernemers Centrum Budel, Centrummanagement, Bewoners, Projectontwikkelaars en maatschappelijke organisaties.		
E) TOTAAL PROJECTBUDGET	Voor 2016 t/m 2018 is een budget gereserveerd voor het centrummanagement van € 10.000,- per jaar. Het bedrag voor het Centrumplan Budel voor 2018 bedraagt € 55.000. Voor 2019 en 2020 zijn de bedragen doorgeschoven en worden gebruikt ten behoeve van de voorbereiding van de openbare ruimte. Daarnaast is in 2020 het gevoteerde budget 'Woonstraten Budel' geormerkt als voorbereidingskrediet conform raadsbesluit d.d. 7-7-2020.		
F) LOOPTIJD PROJECT	Tot en met 2022.		
PROJECTRESULTAAT:	Het behouden en versterken van het voorzieningenniveau in het centrum van Budel.		
STAND VAN ZAKEN			
1. VOORAFGAAND:	<p>Beleidskader</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkelingsplan Centrum Budel vastgesteld op 8 maart 2005. 2. Op 5 februari 2013 heeft de raad de Centrumvisie voor Budel vastgesteld. 3. Op 25 juni 2013 heeft de raad het bestemmingsplan Centrum Budel en het beeldkwaliteitsplan beeld van Budel vastgesteld. 4. Op 23 april 2014 heeft het college een intentieovereenkomst gesloten over de herontwikkeling van een Jumbo op de locatie Dr. Anton Mathijssenstraat. 5. Op 7 juli 2015 heeft de gemeenteraad de structuurvisie vastgesteld. 6. Op 29 september 2015 heeft de gemeenteraad de detailhandelsvisie A2-gemeenten alsmede de regionale detailhandelsvisie vastgesteld. <p>Jumbo</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. In april 2015 heeft het college de op dat moment voorliggende haalbaarheidsstudie naar de nieuwe Jumbo niet akkoord bevonden en heeft het college besloten alternatieven te willen onderzoeken. 8. Na een intensieve alternatievenstudie heeft het college op 15 december 2015 de haalbaarheidsstudie van de Jumbo aan de Dr. Anton Mathijssenstraat onder aanvullende voorwaarden verlengd. 9. In de eerste helft van 2016 heeft de ontwikkelaar van de Jumbo afspraken gemaakt met eigenaren van panden in het projectgebied. Deze eigendommen waren rond de zomer dermate onder controle dat er voldoende perspectief was om de haalbaarheidsstudie kansrijk voort te zetten. 10. Begin augustus is het haalbaarheidsonderzoek door de ontwikkelaar aangeboden aan het college. 11. Op 31 oktober 2018 heeft het college ingestemd met de haalbaarheidsstudie en deze ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. 		

12. Voor de commissievergadering van 28 november 2018 is er met diverse partijen overleg geweest. Zo heeft er op 13 november 2018 een omgevingsdialog plaatsgevonden en op 16 november 2018 een algemene informatieavond.
13. Op 12 december 2017 heeft uw raad ingestemd het de haalbaarheidsstudie Jumbo, waarna de bestemmingsplanprocedure opgestart kan worden.
14. De eerste helft van het jaar is gewerkt aan de anterieure overeenkomst. Een ambtelijk eindconcept wordt op korte termijn afgestemd en besproken in de stuurgroep. Vervolgens zal het college hier een besluit over nemen.
15. De ontwikkelaar heeft gesprekken gevoerd met de direct aanwonenden over de ruimtelijke inpassing van het plan.
16. De raad heeft ingestemd met toepassing van de coördinatieregeling Wro.
17. Een inrichtingsplan voor de buitenruimte (park) is opgesteld en is met stakeholders besproken.
18. De projectontwikkelaar heeft de locatie Willem II Straat 1^E & 1F verworven. Met overige eigenaren is overeenstemming over verwerving.
19. De anterieure overeenkomst Jumbo is op 22 januari ondertekend door het college.
20. Medio februari is het bouwplan ingediend bij de gemeente.
21. Het voorontwerp bestemmingsplan is voorzien van opmerkingen en door de provincie akkoord bevonden.
22. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor de Jumbo zijn op 13 juni terinzage gegaan.
23. Tegen het plan zijn 8 reacties ingediend.
24. Er heeft een omwonendenavond plaatsgevonden voor direct aanwonenden.
25. Ook is een algemene inloopavond georganiseerd ten tijde van de inspraakperiode.

Rabobank

26. Voor de locatie Rabobank heeft het college besloten op 27 september 2016 een intentieovereenkomst te sluiten voor een herontwikkeling met Lammers Vastgoed.
27. De plannen zijn in het 4^e kwartaal van 2016 en het 1^e kwartaal van 2017 verder uitgewerkt.
28. In april is een schetsontwerp besproken met welstand en akkoord bevonden.
29. De haalbaarheidsstudie in mei 2017 afgerond en op 19 september als formeel verzoek akkoord bevonden door uw raad.
30. Begin 2018 is het plan verder uitgewerkt en de procedure tot bestemmingsplanwijziging worden opgestart. Hierbij wordt specifiek aandacht gegeven aan de parkeergarage.
31. In het kader van bovenstaande zijn gesprekken opgestart tussen de eigenaar van Tasko (Capucijnerplein 36) en Lammers Vastgoed.
32. Medio juni is overeenstemming bereikt tussen Lammers Vastgoed en de eigenaar van Capucijnerplein 36 over de aankoop van dit pand.
33. Begin juli 2018 is een uitgebreider plan ingediend voor de locatie. Het plan bevat 35 appartementen, 600 m² commerciële ruimte en een ondergrondse parkeergarage.
34. In oktober 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met het formeel verzoek tot opstarten van de bestemmingsplanprocedure voor 35 appartementen + circa 600 m² commerciële ruimte.
35. Gestart is met de onderzoeken in het kader van het bestemmingsplan en onderhandelingen over de anterieure overeenkomst.
36. Medio mei is het voorontwerp naar de wettelijke vooroverlegpartners gestuurd.

Algemeen

37. In de eerste helft van 2016 zijn door de gemeente stedenbouwkundige spelregels en kaders opgesteld op basis waarvan het plan gerealiseerd kon worden. Dit om ontwikkelaars en initiatiefnemers vooraf duidelijkheid te geven over de ruimtelijke spelregels welke van toepassing zijn op de verschillende locaties. Hierbij is het vastgestelde beleid als uitgangspunt genomen.
38. Met diverse partijen zijn actief gesprekken gevoerd om projecten van de grond te trekken.
39. In november en december 2016 is de communicatie over het Centrumplan opgestart. De raad is op 6 december 2016 geïnformeerd, de bevolking en ondernemers op 19 december. Belangrijke stakeholders zijn apart bijgepraat.

	<p>40. Ook met andere initiatiefnemers (Hotel Budel, Kop Capucijnerplein, Albert Heijn en eigenaren aan de Deken van Baarsstraat) worden gesprekken gevoerd om nieuwe projecten op te starten.</p> <p>41. Er is een parkeerdrummeting in en om het centrum uitgevoerd. medio september heeft er besluitvorming plaatsgevonden in het college.</p>
2. HEDEN:	<p>Jumbo</p> <ol style="list-style-type: none"> Op 5 januari 2020 heeft het college ingestemd met de nota zienswijzen + het vastgestelde bestemmingsplan. Uw raad heeft op 4 februari 2020 ingestemd met het bestemmingsplan. Inmiddels is duidelijk dat door 2 partijen beroep is ingesteld tegen het plan. Verweerschrift wordt opgesteld, in afwachting van hoorzitting Raad van State. <p>Rabobank</p> <ol style="list-style-type: none"> Bestemmingsplan vastgesteld op 07-07-2020 Bestemmingsplan is onherroepelijk geworden Omgevingsvergunning voor bouwen is aangevraagd Sloop- en bouwprocedure lopen <p>Openbare ruimte</p> <ol style="list-style-type: none"> Projectleider aangesteld voor de realisatie van de openbare ruimte. Bestuursopdracht vastgesteld door raad op 07-07-2020 Civieltechnisch bureau aangesteld voor opstellen VO, DO en bestek. Op basis van het vastgestelde beeldkwaliteitsplan wordt een Masterplan Centrum Budel voorbereid. Met stakeholders heeft hierover reeds afstemming plaatsgevonden. <p>Algemeen</p> <ol style="list-style-type: none"> Er is een intentieovereenkomst gesloten met Coltavast, eigenaar van de Albert Heijn aan de Dr. Anton Mathijssenstraat over een mogelijke herontwikkeling van deze locatie. Met andere pandeigenaren wordt gesproken over de ontwikkeling van haar/zijn pand. Tot concrete initiatieven heeft dit nog niet geleid.
3. DOORKIJK:	<p>Jumbo</p> <ol style="list-style-type: none"> In afwachting van hoorzitting en uitspraak van de Raad van State <p>Rabobank</p> <ol style="list-style-type: none"> Indien er geen bezwaar wordt ingesteld tegen de omgevingsvergunning bouwen, wordt de start van de sloop en bouwwerkzaamheden in Q3 van 2021 verwacht. <p>Openbare Ruimte</p> <ol style="list-style-type: none"> 2021 wordt benut voor uitwerken van de ontwerpen samen met het civieltechnisch bureau. In Q4 van 2021 dient de aanbesteding te starten voor het uitvoeren van de eerste fase van de openbare ruimte. <p>Algemeen</p> <ol style="list-style-type: none"> Met de eigenaar van de huidige Jumbo wordt naar verwachting op korte termijn een intentieovereenkomst gesloten.
KWALITEIT	
VASTGESTELDE KWALITEITSEISEN D.D.	<p>Jumbo</p> <p>Het bestemmingsplan- en het bouwplan zijn ambtelijk getoetst en voorzien van commentaar, waardoor beide plannen voldoen aan de criteria van goede ruimtelijke</p>

	<p>ordening. Het bestemmingsplan- en bouwplan staat open voor bezwaar- en beroep. Voor het plan is een NPK opgesteld waaraan het plan is getoetst.</p> <p>Rabobank</p> <p>Bij de herontwikkeling van de Rabobank is gekozen voor een beknopte NPK in de vorm van een kavelpaspoort incl. een actuele beleidsinventarisatie. Het kavelpaspoort geeft een aantal randvoorwaarden op het gebied van programma en stedenbouw, alsmede een inventarisatie van de relevante beleidsuitgangspunten. De haalbaarheidsstudie dient aan dit kavelpaspoort te voldoen.</p>
TIJD	
<p>VASTGESTELDE PLANNING</p> <p>D.D.</p> <p>VASTGESTELDE CAPACITEITSRAMING</p> <p>D.D.</p>	<p><u>Planning</u></p> <p>De belangrijkste besluiten zijn genomen in het 3^e- 4^e kwartaal 2017 & 2018.</p> <p>In 2019 zijn de anterieure overeenkomst gesloten en de bestemmingsplanprocedures opgestart.</p> <p>2020 & 2021 wordt het jaar waarin de eerste contouren van het nieuwe Budel vorm moeten krijgen.</p> <p><u>Capaciteit</u></p> <p>De studies zijn verlopen conform budget.</p>
GELD	
<p>VASTGESTELD KREDIET</p> <p>D.D.</p>	<p>Voor het project Jumbo lopen de kosten in de pas met de (te verwachten) inkomsten. Er is een concept afspraak belegd waarin is opgenomen dat de projectontwikkelaar ambtelijke kosten tot een totaalbedrag van € 130.000,- vergoed. Door een uitgebreid participatietraject rondom de aanrijroute van de vrachtwagen is een beperkte kostenoverschrijding ontstaan.</p> <p>Binnen het project Rabobank zijn extra ambtelijke uren gemaakt na het raadsbesluit van september, waarin een nader onderzoek werd gevraagd na de inrit van de parkeergarage. Deze uren worden zijn beperkt en zijn verdisconteerd in het nader uitgewerkte aangepaste plan.</p>
RISICOPARAGRAAF:	Aan alle lopende planologische procedures kleven risico's. Deze proberen we zoveel mogelijk te beheersen, door met belanghebbenden vroegtijdig in gesprek gaan.
BESLUIT:	<i>Vaststellen van deze voortgangsrapportage.</i>
VOLGENDE VOORTGANGSRAPPORTAGE:	Conform raadsbesluit is dit de laatste voortgangsrapportage in deze vorm.

VOORTGANGSRAPPORTAGE GEMEENTERAAD

Samenwerking Grensgebied De Kempen

Bestemd voor:	Gemeenteraad	PERIODE:	2020
Status:	Openbaar	DATUM:	Maart 2021
Organisatie			
G) Bestuurlijk opdrachtgever:	Frits van der Wiel		
H) Ambtelijk opdrachtgever:	Jan Schellevis		
I) Programmamanager:	Chantal Storms		
J) Externe partners:	<p>De samenwerkende partijen zijn: Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg, Provincie Belgisch-Limburg, Gemeente Weert, Gemeente Hamont-Achel, Gemeente Bocholt en als adviseur Natuurgrenspark Kempen ~ Broek.</p> <p>Overige stakeholders: De Grootte Heide, Brainport, Vereniging Natuurmonumenten, Waterschap de Dommel, Stichting Ark, gebiedsbureau Weert, Nederweert, Leudal.</p>		
K) Totaal projectbudget	Budget 2015 t/m 2018 jaarlijks € 100.000. In 2019 was het budget € 50.000. In 2020 is het budget € 35.000		
L) Looptijd project	Meerjarig: 2014 – 2022.		
Projectresultaat:	<p>Cranendonck en omgeving in kaart brengen als een kansrijke regio was het doel van de sociaaleconomische gebiedsvisie 'Kansen over Grenzen'. In de gebiedsvisie zijn energie, duurzaamheid, metaal, water en ecologie benoemd als belangrijkste issues die een meerwaarde kunnen gaan bieden. Mede op initiatief van de gemeente Cranendonck is de Samenwerking Grensgebied De Kempen gestart. Doel van de samenwerking is de kansen en opgaven in de regio op te pakken en uit te voeren. Hiervoor ondertekende de samenwerkende partners in 2015 een intentieovereenkomst (IOK) en in 2018 een samenwerkingsovereenkomst (SOK). Onderlegger van de samenwerking is een gebiedsvisie en een programma met projecten op het gebied van natuur, water, recreatie, economie, bereikbaarheid en cultuurhistorie. De samenwerking wordt kernachtig aangeduid met het motto: één gebied, twee landen, drie provincies, vier gemeenten.</p> <p>In de SOK staat welke doelstellingen de diverse partijen, met welke middelen en onder welke voorwaarden willen bereiken. In het bijbehorende uitvoeringsprogramma staan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de lopende projecten inclusief verantwoordelijkheden, organisatievorm en financiering en de, - mogelijke projecten en kansen, inclusief trekker/projectverantwoordelijk, de mate van bestuurlijk draagvlak, financiering en bijdrage aan de doelstelling van de SOK. <p>Er is op bestuurlijk en ambtelijk niveau een gezamenlijke programma-organisatie ingericht. Deze stuurt de grensoverschrijdende samenwerking aan.</p>		
Stand van zaken			
4. Voorafgaand:	<p>In 2015 is gestart met de ondertekening van de intentieovereenkomst als basis voor de samenwerking. In deze overeenkomst zijn vier majeure projecten benoemd:</p> <p>1. Realisatie Duurzaam Industriepark Cranendonck.</p>		

	<p>2. Trimodale haven nabij Nyrstar. 3. Ecologische en recreatieve verbinding Zuid Willemsvaart. 4. Optimaliseren van routenetwerken.</p> <p>Het bestuurlijk overleg stelde de gebiedsvisie – opgesteld door de NHTV – vast als onderlegger van de SOK. Op 7 februari 2018 ondertekende de partners de SOK inclusief het uitvoeringsprogramma en de gebiedsvisie.</p> <p>Voor de samenwerking stellen de Nederlandse partners jaarlijks een budget beschikbaar van € 25.000. De Belgische partners stellen ieder € 10.000 beschikbaar. Dit bedrag is lager aangezien zij op een later moment zijn ingestapt bij de samenwerking. Om die reden is het aantal projecten in het uitvoeringsprogramma beperkter.</p>
5. Heden:	<p><u>Algemeen</u></p> <p>Het ambtelijk en bestuurlijk overleg heeft sinds 2019 een nieuwe samenstelling. De bestuurlijke samenstelling wijzigde dit jaar weer vanwege de nieuwe coalitie bij de Provincie Noord-Brabant.</p> <p>In 2020 richtte de samenwerking met name op de uitvoering een aantal grote projecten (verbindingen Zuid-Willemsvaart en Grensoverschrijdende Bereikbaarheidsstudie). Tevens stak de samenwerking nadrukkelijk in op het verbinden, aanjagen en benutten van kansen gericht op de kwaliteiten van het gebied.</p> <p>We startte in 2020 een evaluatie of de huidige wijze van samenwerken het meest efficiënt is. Hiervoor kijken we naar en overleggen we met andere vergelijkbare succesvolle (grensoverschrijdende) samenwerkingen.</p> <p><u>Versterken netwerk</u></p> <p>Belangrijk doel van de samenwerking is het bestaande netwerk actief te betrekken om kansen te signaleren en verbindingen te leggen. Daarnaast zet de samenwerking in op het uitbreiden van het netwerk als dit kansen biedt voor het uitvoeringsprogramma. Een concreet voorbeeld is het contact met het Molennetwerk Kempen ~ Broek. Zij ontvingen in 2020 een subsidie voor het digitaliseren van een route door ons gebied.</p> <p><u>Uitvoeringsprogramma</u></p> <p>De projecten in het uitvoeringsprogramma zijn ondergebracht onder een aantal thema's. Dit zijn: natuur & water, economie & duurzaamheid, recreatie & toerisme en regionale bereikbaarheid. Onderstaand staat per thema de stand van zaken.</p> <p><u>Natuur & water</u></p> <p>Op het gebied van natuur spelen diverse ontwikkelingen (zoals Natuurnetwerk Brabant, Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), kaderrichtlijn Water) in ons gebied. Bij deze ontwikkelingen is de samenwerking goed aangesloten. De samenwerking zorgt mede voor afstemming tussen partijen.</p> <p>Een aantal concrete resultaten/acties zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De samenwerking stelde een plan van aanpak op voor de realisatie van de natte ecologische verbinding ter hoogte van de Tungelroysche Beek. Vanwege een tekort aan financiële middelen, bleek in de tweede helft van 2020 dat deze verbinding op dit moment niet gerealiseerd kan worden. De Provincie Limburg kon geen bijdrage geven voor deze verbinding. De samenwerking onderzoekt nu of er andere financieringsmogelijkheden zijn. - De provincie startte met een inventarisatie van de stand van zaken van het Natuurnetwerk Brabant. - Voor het Programma Aanpak Stikstof (PAS) zijn en worden concrete maatregelen voorbereid, onder andere voor het Ringselven. <p><u>Economie & duurzaamheid</u></p> <p>Diverse ontwikkelingen zijn van belang voor de samenwerking (zoals Metalot, Trimodale Haven, Solarpark).</p> <p>Vanuit de samenwerking volgen we deze ontwikkelingen op de voet en richten wij ons op het signaleren en bevorderen van nieuwe kansen op het gebied van economie &</p>

	<p>duurzaamheid.</p> <p><u>Toerisme en recreatie</u> Op het gebied van toerisme & recreatie zijn diverse samenwerkingsverbanden zoals De Groote Heide en grenspark Kempen ~ Broek waar we goed bij zijn aangesloten (zie ook programma 3). Vanuit de samenwerking dragen wij mede zorg voor afstemming tussen deze samenwerkingsverbanden en aan relevante afwegingen.</p> <p>Tevens zijn wij op het vlak van toerisme en recreatie actief aan de slag met de recreatieve routestructuur inclusief een verbinding over de Zuid-Willemsvaart en de Kempenweg. De stand van zaken is als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We rondde een inventarisatie af van de voorgestelde Parelroute. Het volledig tracé is hiermee in beeld gebracht en gecontroleerd. Met De Groote Heide en de beheerders van fietsroutenetwerken startte we met het afstemmen we de vervolgstappen. - Het bestuurlijk overleg sprak de voorkeur uit voor een recreatieve brugverbinding over de Zuid-Willemsvaart ter hoogte van de Havenweg. In de loop van 2020 werd duidelijk dat beide provincies op dit moment (Noord-Brabant en Limburg) geen middelen beschikbaar stellen voor deze verbinding. Hierdoor ontstond een aanzienlijk financieel tekort. De samenwerking onderzoekt of er andere financieringsbronnen zijn. - De Willemsroute is in 2020 bijna gerealiseerd. Dit is een recreatieve vaarroute waar de Zuid-Willemsvaart onderdeel van uitmaakt. <p><u>Regionale Bereikbaarheid</u> De samenwerking wil een integraal beeld krijgen van de invloed van verschillende ontwikkelingen (bijvoorbeeld de uitbreiding van bedrijven) op de bereikbaarheid. Hiervoor trof zij voorbereidingen voor het uitvoeren van een (grensoverschrijdende) verkeers- en vervoersstudie. Met deze studie worden de belangrijkste verkeers- en vervoerbewegingen in beeld gebracht, de knelpunten die zich daarbij voordoen en de mogelijke oplossingen. Het onderzoek sluit aan op studies uit Vlaanderen en de provincies Noord-Brabant en Limburg (NL). Omdat de provincie Limburg (NL) in 2019 een gebiedsverkenning Nederweert-A2 startte, wordt hier direct bij aangesloten.</p> <p>In 2020 is fase 1 “de gebiedsopgave completeren, actualiseren en concretiseren door middel van een gebiedsinventarisatie” afgerond. De opgehaalde informatie vertaald de projectleider van de Provincie Limburg in een analysedocument.</p>
A. Doorkijk:	<p><u>Algemeen</u> We bouwen verder gebouwd aan de samenwerking bij de uitvoering van de (prioritaire) projecten. De samenwerking steekt nadrukkelijk in op het verbinden, aanjagen en benutten van kansen gericht op de kwaliteiten van het gebied.</p> <p>Op basis van de evaluatie over de huidige samenwerkingsvorm, kiezen we misschien voor een andere werkstructuur. Dit wordt in de eerste helft van 2021 duidelijk.</p> <p><u>Versterken netwerk</u> We gingen in overleg met andere gebiedsontwikkelingen om van elkaar te leren. Uiteraard blijven we actief in contact met ons bestaande netwerk. Het organiseren van een netwerkbijeenkomst is, vanwege de evaluatie van de huidige samenwerkingsvorm, uitgesteld.</p> <p><u>Uitvoeringsprogramma</u> De samenwerking bewaakt de realisatie van het uitvoeringsprogramma (van ‘op de voet volgen’ tot ‘uitvoeren’).</p> <p>Concrete activiteiten die in 2020 zijn gevolgd en/of verder uitgevoerd, zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recreatieve hoofdstructuur (Parelroute). - Recreatieve brugverbinding. - Ecologische verbinding. - Inventarisatie versterking van het natuurnetwerk. - Willemsroute. - Grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstudie.

Kwaliteit	
Vastgestelde kwaliteitseisen	Deze zijn voor de gemeente Cranendonck opgenomen in het vastgestelde uitwerkingsplan (d.d. 4 februari 2014).
Tijd	
Vastgestelde planning	De evaluatie van de huidige samenwerkingsvorm rondde we begin 2021 met een aanbeveling voor de toekomst. Voor recreatieve brugverbinding en de ecologische verbinding kijken we of andere financieringskansen beschikbaar zijn.
Vastgestelde capaciteitsraming	Voor de bewaking van de planning en capaciteit wordt periodiek overleg gevoerd. Ook is er ambtelijk afstemmingsoverleg met de betrokken projectleiders en (beleids-) medewerkers.
Geld	
Vastgesteld krediet	In 2020 was voor dit project € 59.000 beschikbaar. Van dit bedrag is circa € 19.000 niet besteed. Belangrijkste reden hiervoor is dat de grensoverschrijdende Regionale Bereikbaarheidsstudie (Samenwerking Grensgebied de Kempen om verschillende redenen is vertraagd (deels door corona waardoor overleggen in eerste instantie tijdelijk zijn opgeschort en deels doordat de projectleider gedurende een periode is uitgevallen). Bij de jaarrekening vragen we een bedrag van €12.000 over te hevelen naar 2021. Dit bedrag is nodig om goed betrokken te blijven bij dit onderzoek.
Risicoparagraaf:	Het bestuurlijk en ambtelijk enthousiasme is van groot belang voor het slagen van de samenwerking. De samenwerkingspartners en ook het netwerk van de samenwerking moeten de meerwaarde blijven onderkennen.
Besluit:	Vaststellen van deze voortgangsrapportage.
Volgende voortgangsrapportage:	Conform raadsbesluit is dit de laatste voortgangsrapportage in deze vorm.

VOORTGANGSRAPPORTAGE GEMEENTERAAD

Bestemmingsplan DIC (Metalot-Site)			
bestemd voor:	Gemeenteraad	PERIODE:	2020
Status:	Openbaar	DATUM:	05-03-2020
organisatie			
M) bestuurlijk opdrachtgever:	Frans Kuppens		
N) Ambtelijk opdrachtgever:	Jan Schellevis		
O) Projectleider:	Rob van Midden		
P) Externe partners:	Nyrstar, BDU, Provincie NB, Metalot, Waterschap de Dommel, Kempen Airport, Veiligheidsregio		
Q) Totaal projectbudget	De kosten voor het bestemmingsplan worden verhaal door middel van een anterieure overeenkomst op de grondeigenaar.		
R) looptijd project	t/m 2020		
Projectresultaat:	Het beoogde projectresultaat is een vastgesteld bestemmingsplan voor het DIC.		
Stand van zaken			
6. voorafgaand:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op 20 december 2016 heeft het college besloten om de anterieure overeenkomst te tekenen en het bestemmingsplan 'duurzaam industriepark Cranendonck' in ontwerp ter inzage te leggen. 2. Tegen het bestemmingsplan zijn tien zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen maken aanvullend onderzoek noodzakelijk welke in de eerste helft van 2017 is uitgevoerd. 3. Nyrstar heeft in april 2017 uiteindelijk opdracht gegeven om deze onderzoeken uit te voeren, nadat haar board had ingestemd met de anterieure overeenkomst. 4. Op 11 april 2017 heeft uw raad ingestemd met de anterieure overeenkomst Duurzaam Industriepark Cranendonck. 5. Op 18 juli 2017 heeft het college een nota zienswijzen aangeboden aan de raad. 6. Deze is behandeld op 5 september 2017 in de commissievergadering en vervolgens op 19 september vastgesteld. 7. Begin december is door vijf partijen beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan. Deze zijn eind 2017 begin 2018 nog aangevuld. 8. Vanaf april 2018 is er een haalbaarheidsstudie opgestart naar totaalontwikkeling van Metalot. Hierin worden verschillende constructies en mogelijkheden onderzocht om samen met partijen (Nyrstar, Provincie, TU/E) Metalot tot ontwikkeling te brengen. De rol van de gemeente is hierin wordt breed bekeken. 9. In het kader van de opgestarte haalbaarheidsstudie is een intentieovereenkomst in voorbereiding. Deze is medio oktober 2018 gesloten. 10. Tevens wordt participatie van de gemeente in de organisatie en ontwikkeling van Metalot (zowel Metalot-Site als Metalot 3C) in samenspraak met de andere betrokken partijen verder uitgewerkt. Het ontwikkelmodel Metalot is door de stuurgroep aangenomen. 11. Het Europees Hof in Luxemburg komt met haar Arrest inzake de PAS. Gemeente en Nyrstar beraden zich op verdere stappen om het plan al dan niet zonder de PAS uit te kunnen voeren. Behandeling van her beroep stond toen al on-hold. 12. TU/E en de Provincie lanceren het demonstratorproject. De gemeente ondersteunt hierin. 13. Nyrstar kondigt de overname aan door Trafigura op 15 april 2019. De overname wordt omstreeks 1 augustus 2019 afgerond. 		

	<p>14. De Raad van State vernietigd op 29 mei 2019 de Programmatische Aanpak Stikstof. Het DIC was een prioritair project in het kader van de PAS.</p> <p>15. Nyrstar laat RHDHV een plan van aanpak opstellen voor een ByPass (projectspecifieke passende beoordeling/ADC Toets).</p> <p>16. Voordat dit Plan van Aanpak tot uitvoerig gebracht kan worden wordt op 20 augustus 2019 door de Raad van State een uitspraak aangekondigd inzake het bestemmingsplan DIC.</p> <p>17. De Raad van State vernietigd het bestemmingsplan DIC op 22 augustus 2019 zonder zitting.</p> <p>18. De Samenwerkingsovereenkomst Natuurinvestering is met dit vernietigingsbesluit van de RvS niet in werking getreden.</p> <p>19. Als gevolg van de uitspraak hebben gemeente en Nyrstar het recht om de anterieure overeenkomst per 19 september 2019 te ontbinden.</p> <p>20. Op 24 september wordt over de ontstane in de stuurgroep Metalot overlegd.</p> <p>21. Besloten wordt om een verkenner aan te stellen die met de betrokken partijen in gesprek gaat over hun visie op Metalot.</p> <p>22. Op 14 januari 2020 ontvangt de gemeente een brief van Nyrstar waarin men aangeeft vanwege de stikstofcrisis geen heil te zien in de verdere ontwikkeling van het DIC-terrein. De industriële ontwikkeling in Budel-Dorplein stopt hiermee.</p> <p>23. Op 15 januari 2020 huurt M3C een locatie op de Randweg Zuid 34 te Budel. M3C zal zich gaan richten op de verdere operationalisering van de locatie (fieldlab) en het uitbouwen van haar activiteiten.</p> <p>24. Met de vernietiging van het bestemmingsplan DIC en het opzeggen van de anterieure overeenkomst door Nyrstar stellen we voor dit project te beëindigen.</p> <p>25. De verkenner Metalot rapporteert op 15 november aan de Stuurgroep dat een verdere ontwikkeling van industriële activiteiten rondom de zinkfabriek door Nyrstar als niet logisch wordt gevonden. Ook het meewerken aan een M3C campus op haar gronden (tbv onderzoek) wordt als niet logisch gerapporteerd.</p>
7. Heden:	<p>1. Per 1 april is Metalot gestart aan de Randweg Zuid 34 (Future Energy Lab).</p> <p>2. Op 19 mei heeft het college een vaststellingsovereenkomst gesloten ter afronding van het DIC-traject.</p> <p>3. Het project 'bestemmingsplan DIC' is hiermee in 2020 beëindigd. De onder 3. genoemde activiteiten vallen derhalve buiten het kader van dit project en worden vanaf 2021 op een andere wijze gerapporteerd.</p>
8. Doorkijk:	<p>1. Binnen het Future Energy Lab worden nieuwe projecten gehuisvest.</p> <p>2. Metalot 3C bouwt verder aan het consortium.</p> <p>3. Gemeente en Metalot onderzoeken samenwerking in realiseren duurzaamheidsdoelstelling gemeente (o.a. transitievisie warmte), verbeterde bereikbaarheid Airpark en verwachte uitbreiding Future Energy Lab</p>
kwaliteit	
vastgestelde kwaliteitseisen	
d.d.	
Tijd	
vastgestelde planning d.d.	
vastgestelde capaciteitsraming	Met vernietiging van het bestemmingsplan dient er een nieuwe planning te worden opgesteld indien partijen besluiten toch verder te gaan met het plan.
d.d.	
Geld	
vastgesteld krediet	
d.d.	Uw raad heeft ingestemd met de anterieure overeenkomst waarnaar gehandeld is. Enkele zaken, die in het verleden door de gemeente niet optimaal waren aangestuurd, zijn op

	<p>kosten van de gemeente gerepareerd. Tevens heeft de langere doorlooptijd van het bestemmingsplan gezorgd voor extra ureninzet.</p> <p>Nyrstar zegde de anterieure overeenkomst project DIC per 14 januari 2020 op. Als gevolg van deze opzegging boekt de gemeente een extra bedrag van € 713.777,- af. In de anterieure overeenkomst met Nyrstar is opgenomen dat zij de gemeente € 200.000,- betalen als gevolg van ontbinding van de anterieure overeenkomst. Genoemd bedrag is door de gemeente ontvangen.</p>
Risicoparagraaf:	–
besluit:	Vaststellen van deze voortgangsrapportage.
volgende voortgangsrapportage:	Conform raadsbesluit is dit de laatste voortgangsrapportage in deze vorm.

VOORTGANGSRAPPORTAGE GEMEENTERAAD

Baronie van Cranendonck

bestemd voor:	Gemeenteraad	PERIODE:	2020
Status:	Openbaar	DATUM:	23-03-2021
organisatie			
A) bestuurlijk opdrachtgever:	F. Kuppens		
B) Ambtelijk opdrachtgever:	J. Schellevis		
C) Projectleider:	R. van Midden		
D) Externe partners:	Diverse (potentiële) initiatiefnemers, externe adviesbureaus en klankbordgroep.		
E) Totaal projectbudget	In de door de Raad vastgestelde grondexploitatie is per jaar een prognose gemaakt van de te maken kosten (onderzoek, taxaties, beheer, aanleg, woonrijp maken, plankosten) en opbrengsten (verkoop, huur, pacht). Voor 2020 werd rekening gehouden met € 360.000,- aan kosten.		
F) looptijd project	Afhankelijk van het verloop van organische gebiedsontwikkeling. Hiervoor is geen einddatum bepaald. De grondexploitatie heeft een looptijd van 10 jaar (2029)		
Projectresultaat:	<p><i>Doelstelling:</i></p> <p><i>Het op organische wijze en in samenwerking met initiatiefnemers en omwonenden duurzaam ontwikkelen van het gebied de Baronie van Cranendonck met een meerwaarde op toeristisch-recreatief gebied en vanuit werkgelegenheidsperspectief binnen de doelstellingen zoals verwoord in de Strategische Visie van de gemeente en de gebiedsvisie Baronie van Cranendonck en passend bij de insteek van de stad/land aanduiding in de provinciale verordening. Deze doelstellingen zijn geactualiseerd en samengebracht in de visie 'Baronie van Cranendonck' uit 2019. Een en ander passend binnen het ruimtelijke en financieel kader, zoals vastgesteld door de Raad op 4 februari 2020.</i></p>		
Stand van zaken			
1. voorafgaand:	<p><u>2011 – 2015 - Hof van Cranendonck</u> Nadat door alle betrokken partijen vanaf 2011 hard is gewerkt om de realisatie van het project 'Hof van Cranendonck' te realiseren, eindigt de samenwerking eind 2014. In 2015 ronden partijen in gezamenlijkheid het project af.</p> <p><u>2015 - 2016 – Omgevingsgroepen</u> In 2015 is gestart met een intensief traject met omgevingsgroepen, waarna de gemeenteraad de bestuursopdracht vaststelde en besloot tot uitwerking van voorkeursscenario 3.</p> <p>10-03-15 Gemeenteraad, motie Plan van Aanpak Ontwikkelkaders 07-07-15 Gemeenteraad, vaststelling Procesvoorstel 24-11-15 Gemeenteraad, vaststelling bestuursopdracht 17-05-16 Gemeenteraad, besluit uitwerking Voorkeursscenario 3</p>		

	<p><u>2017- nu</u> Door het terugtrekken van enkele initiatiefnemers in de vorige fase, is opnieuw gestart met de zoektocht naar een juiste invulling van het gebied. Om een duurzame gebiedsontwikkeling van de grond te krijgen is er ingezet op de vorming van een sterke gebiedsidentiteit en de uitwerking van scenario 3 vanuit deze concept-gedachte. Parallel lopen gesprekken met geïnteresseerden en potentiële initiatiefnemers.</p> <p>04-04-17 <i>Bespreken RIB in Raadscommissie vergadering</i> 12-09-17 <i>Informatieavond voor Raad en klankbordgroep BvC</i> 06-02-18 <i>Informatieavond voor de Raad</i> 04-09-18 <i>Informatieavond voor Raad en Klankbordgroep BvC; terugkoppeling, verantwoording van het gelopen proces en presentaties van de voortgang / vervolg proces. Sprekers van de bureaus Happy Fuel en Phidias i.s.m. Bureau Franken</i></p> <p>september 2018 – mei 2019 <i>Visievorming en conceptontwikkeling 'Baronie van Cranendonck'. Op 28 mei 2019 vastgesteld in de gemeenteraad</i></p> <p>juni – november 2019 <i>Ruimtelijke en financiële uitwerking van de gebiedsontwikkeling Baronie van Cranendonck met de verschillende initiatiefnemers die zich tijdens de visievormingsfase hebben gemeld.</i></p> <p><i>Uitwerking Historische Pijler</i> <i>Opstarten traject om te komen tot gebiedsbranding</i> <i>Opstellen van een Nota van Uitgangspunten ter opstart van de Ruimtelijke Procedure</i></p> <p>december 2019 <i>Opstellen en uitwerken Nota van Uitgangspunten t.b.v. ruimtelijke procedure</i></p>
2. Heden (2020):	<p>februari 2020 <i>Besluit Raad; vaststellen ruimtelijke en financiële uitwerking</i></p> <p>maart-december 2020 <i>Uitwerken traject gebiedsbranding</i> <i>Opstarten bestemmingsplan (Chw-plan)</i> <i>Overleg met initiatiefnemers – uitwerking business cases</i> <i>Start Herenboeren Groote Heide</i> <i>Plan van Aanpak en opstart uitwerking Natuur- en cultuurpoort (met subsidie vanuit Regiodeal)</i></p>
3. Doorkijk (2021):	<p><i>Ontwerp bestemmingsplan ter inzage (Q3-21)</i> <i>Realisatie initiatieven: uitbreiding en ingebruikname areaal Herenboeren (2021), aanleg beleefstuin IVN (2021), overeenkomsten kinderdagverblijf en horeca.</i> <i>Realisatie fase 1 Natuur- en Cultuurpoort (o.a. cultuurprogramma, beleefstuin IVN, opwaardering routes)</i></p>
Kwaliteit	
vastgestelde kwaliteitseisen en uitgangspunten	<p><i>De kwaliteitseisen zijn vastgelegd in de Bestuursopdracht van november 2015, de raadsvergadering van 17 mei 2016, de visie Baronie van Cranendonck 2019, de raadsvergadering van 28 mei 2019 en de raadsvergadering van 4 februari 2020.</i></p> <p><i>Het exploitatiegebied van de Baronie van Cranendonck omvat de volgende percelen:</i></p> <p><i>Maarheeze, sectie G, nummer 155 (Cranendonck 3-4)</i></p> <p><i>Maarheeze, sectie G, nummer 156 (Cranendonck 3-4)</i></p> <p><i>Maarheeze, sectie G, nummer 1027 (omliggende gronden)</i></p> <p><i>Maarheeze, sectie G, nummer 1028 (omliggende gronden)</i></p> <p><i>Maarheeze, sectie G, nummer 154 (omliggende gronden)</i></p>

	<p>Maarheeze, sectie G, nummer 32 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 151(omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 150 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 1353 (Cranendonck 10-10a-11 incl. omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 699 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 698 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 22 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 23 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 630 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 1354 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 1002 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie E, nummer 768 (omliggende gronden)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 1000 (Cranendonck 1)</p> <p>Maarheeze, sectie G, nummer 169 (voormalige zwembadlocatie)</p>
Tijd	
planning	
capaciteitsraming	Zie onder 3.
Geld	
vastgesteld krediet	<p>Begroting kosten en opbrengsten 2020</p> <p>Aan kosten was voor 2020 een bedrag begroot van € 360.000,-. De begrote opbrengsten bedroegen nihil.</p> <p>Werkelijke kosten en opbrengsten 2020</p> <p>In 2020 is er in totaal voor een bedrag van € 242.866,- aan kosten gemaakt en € 46.332,- aan opbrengsten ontvangen. Per saldo een bedrag van € 196.534,-.</p> <p>De uitgaven betreffen onderzoeks-, plan- en beheerskosten (inclusief personeelskosten). De kosten waren lager dan begroot (-117k) vanwege projectvertraging (corona en discontinuïteit projectorganisatie).</p> <p>De opbrengsten betreffen de pachtinkomsten en deze overtroffen de begroting (+ 46k)</p>
d.d.	<p>Totale lasten gebiedsontwikkeling Baronie van Cranendonck</p> <p>De totale lasten voor de gebiedsontwikkeling Baronie van Cranendonck per 31-12-2019 bedragen € 3.669.047,- en zijn opgebouwd uit de boekwaarde per 1 januari 2016 plus de ten laste van de reserve grondexploitatie geboekte kosten van 2016, 2017, 2018 en 2019.</p> <p>De totale lasten per 31-12-2020 komen uit op een bedrag van €3.865.581. Deze totale lasten zijn als volgt opgebouwd.</p>

	<p>Boekwaarde 1-1-2020</p> <table border="1"> <tr> <td>Boekwaarde 1-1-2020</td> <td>€2.797.672</td> </tr> <tr> <td>+ kosten Baronie 2020</td> <td>€242.866</td> </tr> <tr> <td>minus opbrengsten Baronie 2020</td> <td>€46.332</td> </tr> <tr> <td>Boekwaarde 31-12-2020</td> <td>€2.994.206</td> </tr> <tr> <td>Plus kosten 2016 t&m 2019</td> <td>€871.375</td> </tr> <tr> <td>Totale lasten Baronie</td> <td>€3.865.581</td> </tr> </table> <p>In februari 2020 is door de gemeenteraad een grondexploitatiebegroting voor dit project vastgesteld. Vanaf 2020 worden kosten en opbrengsten geboekt ten laste of ten gunste van de grondexploitatie. De boekwaarde van het project en de toekomstige nog te maken kosten worden terugverdiend door de te realiseren opbrengsten in dit project.</p>	Boekwaarde 1-1-2020	€2.797.672	+ kosten Baronie 2020	€242.866	minus opbrengsten Baronie 2020	€46.332	Boekwaarde 31-12-2020	€2.994.206	Plus kosten 2016 t&m 2019	€871.375	Totale lasten Baronie	€3.865.581
Boekwaarde 1-1-2020	€2.797.672												
+ kosten Baronie 2020	€242.866												
minus opbrengsten Baronie 2020	€46.332												
Boekwaarde 31-12-2020	€2.994.206												
Plus kosten 2016 t&m 2019	€871.375												
Totale lasten Baronie	€3.865.581												
	<p>De risico's met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Baronie van Cranendonck bestaan in de komende periode uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling is afhankelijk van de vanuit de gemeente te stellen kaders en ruimte (o.a. planologische haalbaarheid/bestemmingsplan). • De haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling is afhankelijk van de investeringsbereidheid van initiatiefnemers. In een aantal sectoren (horeca/toerisme, hippische sector) heeft de coronacrisis (naar verwachting tijdelijk) een negatieve impact op de haalbaarheid. • De haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling is afhankelijk van de medewerking van stakeholders. • Er bestaat een risico dat er binnen dit project verliezen genomen dienen te worden. 												
besluit:	Vaststellen bij de jaarrekening 2020 door gemeenteraad.												
volgende voortgangsrapportage:	Conform raadsbesluit is dit de laatste voortgangsrapportage in deze vorm.												

Jaarrekening 2020

Staat van baten en lasten inclusief toelichting

Financieel resultaat

Het saldo over 2020 bedraagt € 3.284.000 voordelig. Na de Burap was een saldo begroot van € 85.000 nadelig. Het saldo van de jaarrekening is hiermee voordeliger dan begroot tot een bedrag van € 3.369.000. Per programma is het volgende beeld van de afwijkingen te zien:

Totale programmakosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019	Vastgestelde begroting 2020	Begrotings wijzigingen 2020	Totaal begroot 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten						
Wonen en Leven	-12.131	-10.726	-225	-10.952	-10.981	-29
Werk en Economie	-6.716	-972	-46	-1.018	-2.724	-1.705
Recreatie en Toerisme	-2.741	-2.425	109	-2.316	-2.408	-92
Zorg	-21.061	-21.022	-1.875	-22.897	-22.718	179
Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen	-7.396	-6.980	-2.602	-7.388	-7.322	66
Overhead	-6.268	-6.027	0	-6.027	-6.027	0
Totaal Lasten	-56.313	-48.153	-4.640	-50.599	-52.180	-1.581
Baten						
Wonen en Leven	5.471	5.867	82	5.949	6.172	223
Werk en Economie	5.895	377	821	1.198	3.246	2.048
Recreatie en Toerisme	927	754	-52	702	868	166
Zorg	4.636	3.948	1.550	5.498	6.265	767
Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen	38.807	35.996	2.239	37.490	39.890	2.400
Totaal Baten	55.735	46.942	4.640	50.837	56.441	5.604
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	-578	-1.211	0	239	4.261	4.022
Bestemmingen						
Stortingen reserves	-1.680	0	-1.703	-1.703	-2.311	-609
Onttrekkingen reserves	2.223	230	1.149	1.379	1.334	-45
Bestemmingen per saldo	543	230	-553	-323	-977	-654
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-35	-981	-553	-85	3.284	3.369

Gecomprimeerd per programma geeft dit het volgende beeld:

Afwijkingen per programma (bedragen x € 1.000)	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo Afwijkingen
Wonen en Leven	-29	223	-219	-26
Werk en Economie	-1.705	2.048	-257	86
Recreatie en Toerisme	-92	166	5	79
Zorg	179	767	-19	927
Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen	66	2.400	-164	2.302
Overhead	0	0	0	0
Totaal	-1.581	5.604	-655	3.369

In 2020 is per saldo € 655.000 minder uit de reserves onttrokken dan in de bijgestelde raming 2020 (burap 2020) is opgenomen.

Het financiële verloop van het jaar 2020 basis van begrote cijfers

In de programmabegroting 2020 werd een tekort voorzien van € 980.000. Door vaststelling van de 1^e burap en overige raadsvoorstellen verwachtten wij een negatief resultaat van € 85.000. Deze mutaties lichten we als volgt toe:

lichten we als volgt toe:

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag	Totaal
Primitieve begroting 2020		-980
Begrotingsbehandeling (raad 12-11-2019)		35
Structurele gevolgen 2 ^e burap 2019 (raad 19-11-19)		-8
GGD (raad 3-3-20)		-20
MJOP gemeentelijke gebouwen 29-9-2020		-40
Mutaties burap (raad 29-9-2020):		
• Per saldo netto voordelige algemene uitkering(meicirculaire 2020)	623	
• Geparkeerde gelden septembercirculaire 2019 toegevoegd aan budgettaire ruimte	595	
• Per saldo voordeel kapitaallasten	108	
• Per saldo lagere opbrengst leges(bestemmingsplannen, evenementen en burgerdiensten)	-241	
• Lagere opbrengst toeristenbelasting	-56	
• Taakstelling ODZOB wordt niet gerealiseerd	-49	
• Extra kosten groen door stormschade	-40	
• Overig	-12	
Totaal burap		928
Totaal van de bijgestelde begroting 2020		-85

Financiële analyse op hoofdlijnen jaarrekening 2020

Financieel resultaat 2020

Het voordelige resultaat van de jaarrekening 2020 is hoger dan het verwachte bijgestelde begrote resultaat. Het voordelige resultaat dat de gemeente in 2020 heeft behaald bedraagt € 3.284.000.

Analyse totstandkoming resultaat 2020

De jaarrekening laat een totale omzet zien van € 56 miljoen en sluit met een voordelig saldo van € 3.284.000. In de bijgestelde raming gingen we nog uit van een verwacht nadelig saldo van € 85.000. Het definitieve resultaat is € 3.369.000 gunstiger dan verwacht. In de onderstaande tabel worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwachte resultaat van de bijgestelde begroting weergegeven welke (nagenoeg) geheel incidenteel van karakter zijn.

Samenvattend afwijkingen met invloed op het saldo (groter dan € 50.000)	Bedrag
Hogere algemene uitkering door wijzigingen in de basisgegevens/wegingsfactoren ed. en door nabetalings	973
Lagere kosten jeugdzorg door minder behandelingstrajecten, armoedegelden en preventieve zorg (mede door coronacrisis)	639
Nadeel afvalexploitatie vooral veroorzaakt door afrekeningen voorgaande jaren	-443
Saldo rijkscompensatie corona en rechtstreekse voor- en nadelen coronacrisis (na mutaties burap 2020). Zie specificatie hieronder.	321
Lagere kosten individuele voorzieningen Jeugd door afrekeningen B-aanbieders oude jaren	300
Hogere leges door hoger aantal en omvang omgevingsvergunningen en door meer saneringswerkzaamheden nutsbedrijven	284
Onbenutte stelposten voor loon- en prijscompensatie	258
Incidentele bate door uitspraak Hoge Raad over compensatie van de BTW over kosten van re-integratie uit voorgaande jaren.	231
Hogere onroerend zaak- en toeristenbelasting welke laatste vooral door meer inzicht overnachtingen arbeidsmigranten	136
Per saldo minder lasten voor bijstand vooral door hoger BUIG-budget en minder aanvragen bijzondere bijstand	134
Maatschappelijke ondersteuning toename aantal hulpmiddelen wonen en rolstoelen	-125
Per saldo een nadeel bij gemeenschapshuizen door hogere onderhoudskosten en minder huuropbrengsten	-102
Lagere uitvoeringskosten dan rijksvergoeding voor de TOZO-regeling	84
Maatschappelijke ondersteuning stijging gebruikmaking aantal inwoners begeleiding 18+	-66
Onderschrijding diverse budgetten voor Economisch stimuleringsbeleid	58
De IBOR-middelen voor vervangingsinvesteringen zijn niet volledig ingezet	54
Afwijkingen kleiner dan € 50.000 (toelichting groter dan € 20.000 bij de programma's)	633
Totaal:	3369

Voor de een nadere toelichting op bovenstaande afwijkingen verwijzen we naar de verantwoording per programma.

Begrotingsrechtmatigheid

Hieronder een overzicht van de lasten per programma over 2020 in het kader van de begrotingsrechtmatigheid:

Afwijkingen per programma (bedragen x € 1.000)	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo Afwijkingen
Wonen en Leven	-29	223	-219	-26
Werk en Economie	-1.705	2.048	-257	86
Recreatie en Toerisme	-92	166	5	79
Zorg	179	767	-19	927
Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen	66	2.400	-164	2.302
Overhead	0	0	0	0
Totaal	-1.581	5.604	-655	3.369

De programma's 1,2 en 3 laten een overschrijding van de lasten zien. Deze verantwoorde lasten passen binnen het kader van de begrotingsrechtmatigheid. De toelichting op de onder- en overschrijdingen zijn terug te vinden in de programma's.

Algemene dekkingsmiddelen

Hier wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen bestaande uit:

1. Lokale heffingen; waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is.
2. Algemene uitkering;
3. Dividend;
4. Saldo van de financieringsfunctie; betreft het renteresultaat.
5. Overige algemene dekkingsmiddelen; betreft onder andere boetes en bespaarde rente.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Werkelijk 2020
Lokale heffingen	*5.496
Algemene uitkering	32.041
Dividend	6
Saldo van de financieringsfunctie	-20
Overige algemene dekkingsmiddelen	**202

* Betreft Ozb en Toeristenbelasting

** Betreft de bespaarde rente

Balans inclusief toelichting

Balans per 31 december 2020

Activa	31-12-2019	31-12-2020
1. Vaste activa		
a. Immateriële vaste activa	712	701
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	302	323
Bijdragen activa eigendom van derden	<u>410</u>	<u>378</u>
b. Materiële vaste activa	53.525	52.827
Investerings met een economisch nut	28.494	25.020
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	17.498	18.255
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	<u>7.532</u>	<u>9.551</u>
c. Financiële vaste activa	1.871	1.734
<i>Kapitaalverstrekkings aan:</i>		
Deelnemingen	39	39
<i>Leningen aan:</i>		
Overige verbonden partijen	<u>1832</u>	<u>1.695</u>
Totaal vaste activa	56.107	55.261
2. Vlottende activa		
a. Voorraden	353	2.959
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.148	3.754
Voorziening nadelige grondexploitaties	<u>-795</u>	<u>-795</u>
b. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.255	9.153
Vorderingen op openbare lichamen	4.482	6.714
Overige vorderingen	773	2.438
Overige uitzettingen	<u>0</u>	<u>0</u>
c. Liquide middelen	360	215
Kassaldi	2	4
Banksaldi	<u>359</u>	<u>212</u>
d. Overlopende activa	3.292	3.656
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschot-bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.459	1.717
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	<u>1.833</u>	<u>1.939</u>
Totaal vlottende activa	9.260	15.983
Totaal activa	65.368	71.244

1 Vaste passiva		
a. Eigen Vermogen	18.363	22.624
Reserves:		
Algemene reserve	10.449	9.957
Bestemmingsreserves	7.949	9.383
Het gerealiseerde resultaat	-35	3.284
b. Voorzieningen	3.482	3.523
c. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	26.427	30.559
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.412	30.544
Waarborgsommen	<u>15</u>	<u>15</u>
Totaal vaste passiva	48.273	56.706
2. Vlottende passiva		
a. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.078	3.678
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
Overige kasgeldleningen	5.000	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	1.318	0
	<u>4.759</u>	<u>3.678</u>
b. Overlopende passiva	6.016	10.859
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	245	375
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
	401	4.658
Herrubricering voorraad bouwgrondexploitatie met positieve boekwaarde		
	4.067	4.653
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	<u>1.303</u>	<u>1.173</u>
Totaal vlottende passiva	17.094	14.537
Totaal passiva	65.368	71.244

Toelichting op de balans

Inleiding

De jaarrekening 2020 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Uitgangspunten voor de waardering van de activa zijn de vastgestelde uitgangspunten in de Financiële verordening Cranendonck 2020.

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. In deze jaarrekening zijn de inkomsten verwerkt tot en met de decembercirculaire.

Tot slot heeft er een wijziging van de waarderingsgrondslagen als gevolg van de wijzigingen in het BBV plaatsgevonden. De wijzigingen hebben betrekking op de niet in exploitatie genomen gronden alsmede op de presentatie van de bijdragen aan activa in eigendom van derden. De effecten hiervan zijn onder de betreffende balansposten toegelicht.

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de balans een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000,-. De mutaties in de balansposten boven € 50.000,- zijn gespecificeerd.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. Deze worden onderscheiden in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- de kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan activa en eigendom van derden.

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- de uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn betrouwbaar vast te stellen.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.
- op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven als was het actief waarvoor de bijdrage wordt verstrekt in bezit van de gemeente.

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten afsluiten geldleningen		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	302	323
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	410	378
Totaal	712	701

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende 2020:

	31-12-2019	Inv.	Desinv.	Afschrijving	31-12-2020
Kosten onderzoek en ontw. Bep. Actief	302	21	0	0	323
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.185	0	0	32	6.153
Herrubriceren boekwaarde scholen naar MVA	-5.775				-5.775
Totaal	712				701

Er zijn voor immateriële vaste activa 2020 de volgende investeringen gedaan:

MP ontwikkeling wegenstructuur vrachtverkeer Maarheeze	1.577
Nieuwbouw de Schakel	20.164
Totaal investering immateriële vaste activa	21.741

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen worden geactiveerd, uitgezonderd kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.

Afschrijving

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota Activering, Waardering en Afschrijving 2015-2018, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 14 april 2015. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode met uitzondering van activa waar (gelijkblijvende) opbrengsten mee worden gerealiseerd. Voor deze activa geldt de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Investerings met economisch nut	28.494	25.020
Investerings met ec. nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	17.498	18.255
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.532	9.551
Totaal	53.525	52.827

	31-12-2019 Inv.	Desinv.	Vermin.	Reguliere Afschr.	31-12-2020
Investerings met een economisch nut					
Gronden en terreinen	1.145	146		54	1.237
gronden en terreinen balanscorr boekwaarde Baronie	2.797		-2.797		0
Woonruimten	234			22	212
Bedrijfsgebouwen	23.128	244		849	22.523
Vervoermiddelen	0				0
Machines, apparaten en installaties	556			93	463
Herrubricering boekwaarde scholen van IMVA	0				0
Overige materiële vaste activa	634	11		60	585
Subtotaal	28.494	401	0	-2.797	1.078
				1.078	25.020

*Baronie is grondexploitatie geworden

**Investerings met een economisch nut,
waarvoor ter bestrijding van de kosten een
heffing kan worden geheven**

Bedrijfsgebouwen	75			7	68
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	17.424	1.247		483	18.188
Subtotaal	17.498	1.247	0	0	18.255

Investerings met een maatschappelijk nut

Grond, weg- en waterbouwkundige werken	7.476	2.373		351	9.498
Machines, apparaten en installaties					0
Overige materiële vaste activa	56			3	53
Subtotaal	7.532	2.373	0	354	9.551
Totaal	53.525	4.021	0	-2.797	1.922
				1.922	52.827

Er zijn voor Materiële vaste activa 2020 de volgende investeringen gedaan:

Inrichting gemeentehuis	46.333
infrastructuur smalle wegen	33.839
Parkeervoorziening Bravo College	146.180
Herinrichting Stationsstraat Maarheeze	1.024.401
GVVP 2018	203.946
GVVP 2019	-1.835
Samen naar de A2	1.521
reconstructie Grootsooterweg	288.339
Woonkernen Budel	10.295
randweg Zuid	5.130
Koenraadweg Hugeten	806.960
Herhuisvesting Babbelz	118
4 Kleedlokale sportpark Budel	11.677
1e inrichting meubilair school VO asielzoekerskinderen	11.137
landschappelijke herinrichting Blake Beemd	0
Bomen Cranendoncklaan	36.058
Project de Schaapskooi	13.439
Herontwikkeling de Borgh	172.076
V-GRP (Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2019	1.035.343
V-GRP (Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2020	175.723
Totaal investeringen Materiële vaste activa	4.020.680

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende geldleningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

Participatie in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:		
Deelnemingen	39	39
Totaal kapitaalverstrekkingen	39	39
Leningen aan:		
Overige verbonden partijen	1.832	1.695
Totaal leningen u/g	1.832	1.695
Totaal financiële vaste activa	1.871	1.734

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020:

	31-12-2019	Vermeerdering	aflossing/ Vermindering	31-12-2020
Aandelen Brabant Water N.V.	1			1
Aandelen BNG	38			38
Overige verstrekte geldleningen	79		3	76
Verdeling termijnen verkoopsom HNG	64		64	0
Verstrekte leningen particulieren ivm zonnepanelen	913	228	96	1.045
Verstrekte geldlening inrichting De Borgh	671		200	471
Verstrekte geldlening Stimuleringsfonds	105		2	103
Totaal financiële vaste activa	1.871	228	365	1.734

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa

Voorraden

In de balans worden onder de voorraden afzonderlijk opgenomen:

- grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

De grond en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen de lagere marktwaarde gewaardeerd.

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.148	3.754
Gereed product en handelsgoederen		
Voorziening nadelige grondexploitaties	-795	-795
Totaal Voorraden	353	2.959

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het jaar 2020 en het geprognosticeerde resultaat van het project op basis van eindwaarde:

	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- neming	Boekwaarde 31-12-2020
Bouwgrond in exploitatie					
9018 Budel Noord 2007	766	29	-473	0	322
9203 Airpark Brabant, fase 2	0	0	0	0	0
9464 Neerlanden II	381	137	-81	0	437
9460 Baronie	0	243	-46	0	197
Totaal	1.147	409	-600	0	956
Herrubricering voorraad grond Baronie	0	2.797	0	0	2.797
Totaal gemeentelijk in exploitatie genomen	1.147	3.206	-600	0	3.753

Aan de in exploitatie genomen bouwgronden wordt rente toegerekend.

<u>Voorziening nadelige grondexploitaties per 1-1-2020</u>	795
Storting in 2020 tlv AR grondexploitatie	0
Onttrekkingen 2020	0
Subtotaal	795
<u>Benodigde voorziening per 31-12-2020</u>	
Budel-Noord 2007	795
Subtotaal	795
Aanvulling t.l.v. reserve grondexploitaties (bijstorten)	0
Balanspost nadelige grondexploitaties per 31-12-2020	795

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt bepaald aan de hand van individuele beoordelingen van de openstaande posten.

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	4.482	6.714
Overige vorderingen	773	2.438
Overige uitzettingen		
Totaal	5.255	9.153

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldo	1.829	4
Banksaldi	358.508	212
Totaal	360.337	215

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	7	0
Overige nog te ontvangen bedragen	1.452	1.717
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.833	1.939
Totaal	3.292	3.656

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

SVB	0
Totaal	0

Vaste passiva

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste passiva een toelichting gegeven.

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000,-.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2020:

	Boekwaarde		Boekwaarde	
	31-12-2019		31-12-2020	
Reserves, gespecificeerd naar:				
- Algemene reserve	10.449		9.957	
- Bestemmingsreserves	7.949		9.383	
Resultaat na bestemming	-35		3.283	
	18.363		22.623	
Naam Reserve	31-12-2019	Toename	Afname	31-12-2020
Algemene Reserves				
Algemene Reserve	10.449	116	608	9.957
Algemene Reserve buffer	0			0
Resultaat	-35	3.283	-35	3.283
Totaal Algemene Reserves	10.414	3.399	573	13.240
Bestemmingsreserves	7.949	2.195	761	9.383

De onttrekkingen aan de Reserves, hebben betrekking op:

Reserve Randweg	123
Reserve dekking kapitaallasten	100
Reserve duurzaamheid	7
Reserve overgehevelde budgetten	408
Reserve landschapsversterking	0
Reserve Grondexploitaties	123
Totaal aan onttrekkingen	761

De toevoegingen aan de Reserves, hebben betrekking op:

Reserve eigen risico organisatie/ww rechten	
Reserve dekking kapitaallasten	123
Reserve overgehevelde budgetten	338
Reserve duurzaamheid	237
Reserve aanleg glasvezel	9
Reserve verduurzaming gebouwen	909
Reserve Grondexploitaties	303
Reserve ruimtelijke kwaliteit	253
Reserve landschapsversterking	23
Totaal aan toevoegingen	2.195

Voor nadere specificaties per reserve verwijzen we naar de bijlage Reserves en Voorzieningen.

De afname van de algemene reserve heeft betrekking op:

Organisatievisie	85
Garantstelling de Borgh	16
Frictiekosten GRSa2	41
resultaat 2019	35
raadsbesluit jaarrek.19 punt 4 naar grondexploitatie	170
raadsbesluit jaarrek.19 punt 7 naar reserve duurzaamheid	237
raadsbesluit jaarrek.19 punt 8 laaggeletterdheid/Geo/AVG	24
	608

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorzieningen gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde	Boekwaarde		
	31-12-2019	31-12-2020		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	397	277		
Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.703	1.961		
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	1.383	1.285		
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
	3.482	3.523		

Naam Voorziening	31-12-2019	Toename	Afname	31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	397	0	120	277
Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.703	1.155	896	1.961
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	0			0
	1.383		98	1.285
Totaal Voorzieningen	3.482	1.155	1.114	3.523

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2020:

De toevoegingen die betrekking hebben op Voorzieningen ter egalisering van kosten:	
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	283
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen VTBC (excl. BTW)	179
Voorziening onderhoud wegen	637
Voorziening straatverlichting	54
Voorziening 2bconnect	2
Totaal toevoegingen Voorzieningen ter egalisering van kosten	<u>1.155</u>
De toevoegingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:	
Voorziening salarissen vtbc	0
Totaal toevoegingen aan Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	<u>0</u>
De toevoeging die betrekking hebben op Voorzieningen voor investeringen waarvoor een heffing wordt geheven:	
Voorziening riolering	0
Voorziening afvalstoffenheffing	0
Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven	<u>0</u>
Totaal toevoegingen aan Voorzieningen	<u>1.155</u>
De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:	
Voorziening salarissen vtbc	120
Voorziening voormalig bestuur en personeel	0
Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	<u>120</u>
De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor investeringen waarvoor een heffing wordt geheven:	
Voorziening riolering	98
Voorziening afvalstoffenheffing	0
Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven	<u>98</u>
De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen ter egalisering van kosten:	
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	133
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen VTBC (excl. BTW)	176
Voorziening onderhoud wegen	586
Voorziening straatverlichting	0
Voorziening 2bconnect	1
Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen ter egalisering van kosten	<u>896</u>
Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen	<u>1.114</u>

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.412	30.544
Waarborgsommen	15	15
Totaal vaste schulden	<u>26.427</u>	<u>30.559</u>

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020:

	31-12-2019	Vermeerdering	Verminderingen	31-12-2020
Geldleningen	26.412	6.000	1.868	30.544
(Betaalde) waarborgsommen	15	0	0	15
Totaal vaste schulden	<u>26.427</u>	<u>6.000</u>	<u>1.868</u>	<u>30.559</u>

Vlottende passiva

Algemeen

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden	5.000	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	1.318	0
Overige schulden	4.759	3.678
	11.078	3.678

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume waarvoor een heffing wordt geheven	245	375
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren	401	4.658
overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.303	997
Herrubricering voorraad bouwgrondexploitatie met positieve boekwaarde	4.067	4.829
	6.016	10.859

Specificatie en verloopoverzicht van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen:

	Saldo 01/01/20	ontvangen bedragen	vrij gevallen bedragen	terug- betalingen	saldo 31/12/20
Subsidie RRE	-	267	-124		143
OAB/3f	187	185	-137	-170	65
Subsidiegevelmaatregelen vier projecten Cranendonck	31		-7		24
Ministerie Sociale Zaken Bbz	136	4			140
Voorschotten TOZO	-	4.165	-1.807		2.358
Subsidie MIRT	-	1.956	-237		1.719
diversen	47	162			209
Totaal	401	6.739	-2.312	-170	4.658

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Cranendonck is dat voor 2019 € 353.490,-.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2019 heeft geen overschrijding plaats gevonden van het drempelbedrag.

Schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen van 2020 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	360,8475			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	180	121	101
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	255	181	240	260
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	48.113			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	48.113			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 +	Drempelbedrag	360,8475			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.590	16.396	11.140	9.290
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	180	121	101

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Borgstellingen 31-12-2019	Borgstellingen 31-12-2020
Verleende borgstellingen aan woningbouworganisaties:		
BNG, verlening aan Wocom	15.300	15.300
Nederlandse Waterschapsbank, verlening aan Stichting Wonen Limburg	3.000	3.000
Totaal verleende borgstellingen aan woningbouworganisaties	18.300	18.300

Overige verleende garantstellingen:		
Coöperatieve vereniging Cranendonck	247	247
Nationale Nederlanden	6	0
ASR	9	1
Syntrus	12	12
Florius	73	74
ABP	56	10
ABN AMRO	1	0
Direktbank/Florius	11	0
ING	347	347
Westland Utrecht Bank	19	14
Rabobank Weerterland en Cranendonck	138	67
Rabobank De Kempen	8	4
Totaal overige verleende garantstellingen	927	776
Totaal garantstellingen	19.227	19.076

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Claim Attero

Tot en met januari 2017 heeft de Metropoolregio Eindhoven (MRE) als contractpartner deelgenomen aan de Vereniging van Contracten (VvC) welke de belangen van de Brabantse gewesten - en daarmee dus de deelnemende gemeenten - behartigt. Door de Brabantse gewesten zijn contractafspraken gemaakt voor de aanbidding van huishoudelijke restafval dan wel gft-aval met Attero. Attero en de Brabantse gewesten hebben een juridisch geschil over de garantielijch van aanlevering van brandbaar restafval. Punt van discussie betreft de minderlevering van brandbaar restafval van de gemeenten die vallen onder de Brabantse gewesten.

De zaak tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantielijch van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren tot 2014 is afgesloten en leidt niet tot naheffing voor de MRE gemeenten. Tegenstrijdig aan het vonnis over de jaren tot en met 2014 heeft de rechter in een vonnis bepaald dat de Brabantse gewesten over de periode 2015 tot en met 2017 wel verplicht zijn de minderlevering te compenseren aan Attero.

De VvC is het niet eens met dit vonnis. Het Dagelijks Bestuur (DB) van MRE heeft de VvC op 7 oktober 2019 gemandateerd om een vernietigingsprocedure te starten. De vernietigingsprocedure is gestart op 12 november 2019 en we zijn nog in afwachting van het vonnis.

Als het vonnis niet wordt vernietigd, is compensatie aan Attero verplicht. De wijze waarop de afrekening / verdeling over de gemeenten plaats gaat vinden, is nog niet bekend. Gezien de onzekerheid over de omvang van het bedrag is hiervoor geen voorziening gevormd, maar is hiervoor € 100.000 opgenomen in de risicobeheermatrix. Dit betreft het maximale bedrag op grond van de verdeling van de claim op basis van het aantal inwoners.

Advies Fabrieksstraat 85 Budel

Naar aanleiding van een bestemmingsplanwijziging in 2009 en een vermeende toezegging van het college over het terugbestemmen van de voorheen geldende functie, is de gemeente gedagvaard door een eigenaar van een perceel met een agrarische bestemming. In deze civiele procedure wordt een bedrag ad € 203.837,50 + PM aan schadevergoeding gevorderd. De gemeente stelt zich in deze procedure onder meer op het standpunt dat schade ten gevolge van een planologische verslechtering valt onder de nog lopende planschadeprocedure en daarnaast dat de vordering is verjaard. Het is dan ook de vraag of de rechtbank de gevorderde schade zal toekennen.

Weigering aanvraag omgevingsvergunning supermarkt Budel

In 2018 hebben burgemeester en wethouders van de gemeente Cranendonck een bouw aanvraag voor de bouw van een nieuwe supermarkt geweigerd. Burgemeester en wethouders zijn in januari 2019 door de rechtbank in het ongelijk gesteld. Naar aanleiding van die uitspraak moest het college in 2019 alsnog een omgevingsvergunning voor de bouw van een supermarkt verlenen. Namens het college is hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. De kans is aanwezig dat het college ook in hoger beroep in het ongelijk wordt gesteld. De initiatiefnemer heeft in 2019 aangekondigd een claim bij de gemeente Cranendonck neer te leggen vanwege verdragingschade, indien het college in hoger beroep in het ongelijk wordt gesteld. Volgens de initiatiefnemer zou de schade wegens het niet tijdig kunnen exploiteren van de supermarkt ca. 2,2 miljoen euro bedragen. Wij merken hierbij op dat dit schadebedrag géén vaststaand gegeven is en dat het de vraag is of de rechter dit schadebedrag zal toekennen.

Met het bestemmingsplan Herziening supermarkten en parkeren is planologisch geborgd dat een supermarkt op de locatie niet mogelijk is. De bestemmingsplanprocedure loopt nog. Er zal in de periode maart-juni een nadere zitting worden gepland om de Dienstenrichtlijn te bespreken. Daar was in het kader van het bestemmingsplan niet genoeg onderzoek naar gedaan. De gemeente heeft de mogelijkheid gekregen dit gebrek te herstellen. Deze procedure hangt samen met de claim die bij de gemeente is neergelegd in de procedure omtrent de omgevingsvergunning voor de supermarkt.

Corona

Het COVID-19 (Corona) virus heeft diverse financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020 en ook voor veel beleidsterreinen van onze begroting 2021 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact de komende jaren verder zal zijn is nu niet goed te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1			
	P. Bemelmans		J. van Aaken
Functiegegevens	Griffier		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12		01/01 – 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.756		78.857
Beloningen betaalbaar op termijn	14.379		12.760
<i>Subtotaal</i>	<i>94.135</i>		<i>91.617</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000		134.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	94.135		91.617
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1			
	P. Bemelmans		J. van Aaken
Functiegegevens	Griffier		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	78.486		96.481
Beloningen betaalbaar op termijn	13.734		19.412
<i>Subtotaal</i>	<i>92.220</i>		<i>115.893</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000		194.000
Bezoldiging	92.220		115.893

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

J. Schellevis		
Functiegegevens	secretaris	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	15-09 – 31-12	–
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4	0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	577	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	107.200	0
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	107.200	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja, namelijk € 127	
Bezoldiging in de betreffende periode	73.279	0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	73.279	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	73.279	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De rubriek is voor de gemeente Cranendonck niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

De rubriek is voor de gemeente Cranendonck niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

De rubriek is voor de gemeente Cranendonck niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat reserves en voorzieningen

	Begroting 2020			Jaarrekening 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			
	Saldo 01-01-20	Toename	Afname	Saldo 31-12-20	Toename	Afname	Saldo 31-12-20	Toename	Afname	Saldo 31-12-21	Toename	Afname	Saldo 31-12-22	Toename	Afname	Saldo 31-12-23	Toename	Afname	Saldo 31-12-24
RUBRIEK A																			
ALGEMENE RESERVES																			
791001 Algemene reserve vrij aanwendbaar (ARVA)	10.449.969	-	769.549	9.680.420	116.000	608.439	9.957.530	-	902.000	9.055.530	-	108.672	8.946.858	-	-	8.946.858	-	-	8.946.858
791002 Algemene reserve buffer (ARB) Resultaat Jaarrekening 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL RUBRIEK A	10.449.969	-	769.549	9.680.420	116.000	608.439	9.957.530	-	902.000	9.055.530	-	108.672	8.946.858	-	-	8.946.858	-	-	8.946.858
RUBRIEK B																			
BESTEMMINGSRESERVES																			
791012 Reserve randweg	1.705.677	-	123.000	1.582.677	-	123.000	1.582.677	-	123.000	1.459.677	-	-	1.459.677	-	-	1.459.677	-	-	1.459.677
791024 Reserves dekking kapitaallasten	1.263.151	123.000	118.549	1.267.602	123.000	99.799	1.286.352	-	117.749	1.168.603	-	117.749	1.050.854	-	117.749	933.105	-	117.749	815.356
791032 Reserve eigen risico organisatie/ww rechten	499.784	-	-	499.784	-	-	499.784	-	-	499.784	-	-	499.784	-	-	499.784	-	-	499.784
791034 Reserve aanleg glasvezel	4.371	-	-	4.371	8.996	-	13.367	-	-	13.367	-	-	13.367	-	-	13.367	-	-	13.367
791040 Reserve Duurzaamheid	-	237.098	30.000	267.098	237.089	7.350	229.739	-	-	229.739	-	-	229.739	-	-	229.739	-	-	229.739
791045 Reserve verduurzaming gebouwen	-	800.000	-	800.000	909.230	-	909.230	-	125.000	784.230	-	-	784.230	-	-	784.230	-	-	784.230
791064 Reserve overgeheveld budgetten	442.309	272.000	292.531	421.778	338.373	407.984	372.698	-	30.000	342.698	-	-	342.698	-	-	342.698	-	-	342.698
791069 Reserve natuurcomp.DIC	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932
791070 Reserve Landschapsversterking	340.105	-	105.728	234.377	23.027	-	363.132	-	11.250	351.882	-	11.250	340.632	-	11.250	329.382	-	11.250	318.132
791090 Reserve grondexploitatie	198.549	170.451	-	369.000	303.140	122.549	379.140	-	-	379.140	-	30.000	349.140	-	-	349.140	-	-	349.140
791091 Reserve ruimtelijke kwaliteit	2.837.379	100.000	-	2.937.379	252.511	-	3.089.890	80.000	-	3.169.890	80.000	-	3.249.890	80.000	-	3.329.890	80.000	-	3.409.890
TOTAAL RUBRIEK B	7.949.256	1.702.549	609.808	9.041.997	2.195.366	760.682	9.383.940	80.000	406.999	9.056.941	80.000	158.999	8.977.942	80.000	128.999	8.928.943	80.000	128.999	8.879.944
RUBRIEK C																			
VOORZIENINGEN																			
791080 Voorziening Riolering	1.382.725	-	169.840	1.212.885	-	97.905	1.284.820	-	378.235	906.585	-	378.235	528.350	-	300.000	828.350	-	300.000	1.128.350
791085 Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
791015 Voorziening voormalig bestuur en personeel	109.074	-	14.000	95.074	-	-	109.074	-	8.000	101.074	-	8.000	93.074	-	-	93.074	-	-	93.074
791050 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen	627.648	100.000	88.500	639.148	282.730	133.144	777.234	282.730	123.000	936.964	282.730	167.800	1.051.894	282.730	-	1.334.624	282.730	-	1.617.354
791049 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen VTBC	487.023	254.376	27.000	714.399	179.370	176.057	490.335	179.370	118.000	551.705	179.370	-	731.075	179.370	-	910.445	179.370	-	1.089.815
791068 Voorziening salarissen VTBC	287.289	-	103.149	184.140	-	120.323	166.966	-	71.247	95.718	-	71.247	24.471	-	-	24.471	-	-	24.471
791054 Voorziening onderhoud wegen	396.221	637.531	688.818	344.934	637.484	585.692	448.013	637.531	663.337	422.207	637.531	663.337	396.401	637.531	663.337	370.595	637.531	663.337	344.789
791075 Voorziening 2bconnect	61.823	-	61.283	540	2.356	1.385	62.794	-	-	62.794	-	-	62.794	-	-	62.794	-	-	62.794
791074 Voorziening straatverlichting	130.166	53.869	-	184.035	53.869	-	184.035	53.869	-	237.904	53.869	-	291.773	53.869	-	345.642	53.869	-	399.511
TOTAAL RUBRIEK C	3.481.969	1.045.776	1.152.590	3.375.154	1.155.809	1.114.506	3.523.272	1.153.500	1.361.819	3.314.952	-	1.153.500	1.288.619	-	1.153.500	363.337	3.969.996	-	1.153.500
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	21.881.193	2.748.325	2.531.947	22.097.571	3.467.175	2.483.627	22.864.742	1.233.500	2.670.818	21.427.423	-	1.233.500	1.556.290	21.104.633	-	21.845.797	1.233.500	492.336	22.586.961

reserve	791001 Algemene Reserve (AR)
---------	------------------------------

soort reserve	Algemene reserve
budgethouder	Directeur/gemeentesecretaris.
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Opvangen van jaarrekeningtekorten en het afdekken van risico's in algemene zin, waarvoor geen bestemmingreserves of voorzieningen zijn gevormd.
voeding uit	De voeding van deze reserve geschiedt door positieve programmarekening saldi aan deze reserve toe te voegen.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	10.449.969	10.449.969	9.957.530	9.055.530	8.946.858	8.946.858
storting vanuit reserve overheveling	-	116.000				
Totaal toevoegingen	-	116.000	-	-	-	-
Organisatievisie	150.000-	84.974-	150.000-	108.672-		
Garantstelling de Borgh		15.600-				
Friciekosten GRSa2		41.325-				
Verwacht nadelig begroting 2020-2023 t/m raad 03-03-2020 raadsbesluit jaarrek.19 punt 4 naar grondexploitatie resultaat 2019	48.000-	170.451-	752.000-			
raadsbesluit jaarrek.19 punt 7 naar reserve duurzaamheid	237.098-	237.089-				
raadsbesluit jaarrek.19 punt 8 laaggeletterdheid/Geo/AVG	164.000-	24.000-				
Totaal onttrekkingen	769.549-	608.439-	902.000-	108.672-	-	-
Stand reserve per 31-12-	9.680.420	9.957.530	9.055.530	8.946.858	8.946.858	8.946.858

Toelichting:

Geomeerkt voor De Borgh						
Maximale garantstelling rb 25-9-2018				15.600-	15.600-	15.600-

reserve	791024 Reserve dekking kapitaallasten
----------------	--

soort reserve	Bestemmingreserve
budgethouder	Afdelingshoofden
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Overeenkomstig de voorschriften BBV de beschikking over de reserves te verantwoorden.
voeding uit	Eventuele stortingen van de onttrekkingen uit reserves die voor de dekking van kapitaallasten van diverse investeringen ter beschikking gesteld zijn.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	1.263.151	1.263.151	1.286.352	1.168.603	1.050.854	933.105
Herontwikkeling de Borgh (storting uit voorziening Onderwijs asielzoekers basisschool Onderwijs asielzoekers voortgezet onderwijs Verbetermogelijkheden randweg zuid	123.000	123.000				
Totaal toevoegingen	123.000	123.000	-	-	-	-
Aankoop stationstraat 50 Maarheeze (7810005)	5.925-	5.925-	5.925-	5.925-	5.925-	5.925-
Harrie Derckx complex (7530017)	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-
Extra lasten voetbalveld Budel (7351002)	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-
Onttrekking						
Vervanging meubilair arbo (7003010)	4.900-	4.900-				
Duur. Energiemaat. gemeentehuis (7001056)	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-
Onderwijs asielzoekers basisschool	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-
Onderwijs asielzoekers voortgezet onderwijs	18.750-	-	18.750-	18.750-	18.750-	18.750-
Vervanging turnvloer(7530023)	2.469-	2.469-	2.469-	2.469-	2.469-	2.469-
Verbetermogelijkheden randweg zuid		-	4.100-	4.100-	4.100-	4.100-
Totaal onttrekkingen	118.549-	99.799-	117.749-	117.749-	117.749-	117.749-
Stand reserve per 31-12-	1.267.602	1.286.352	1.168.603	1.050.854	933.105	815.356

reserve	791012 Reserve Randweg
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Opvangen van grote fluctuaties in de reguliere bedrijfsvoering als gevolg van uitgaven in het kader van de voorbereiding/ontwikkeling van een eventuele randweg.
voeding uit	Resultaatbepaling bij eventuele positieve jaarresultaten.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	1.705.677	1.705.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Verbetermogelijkheden randweg zuid	123.000-	123.000-				
Totaal onttrekkingen	123.000-	123.000-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677

reserve	791032 Reserve eigen risico organisatie/ww rechten
---------	--

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Directeur/gemeentesecretaris
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Financiële gevolgen van de afwikkeling van die trajecten zoveel mogelijk te bespreken en op te vangen.
voeding uit	Storting op basis van het bestemmen van een deel van het eventuele positieve jaarresultaten.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	499.784	499.784	499.784	499.784	499.784	499.784
Storting conform bestemming jaarrekening 2016		-				
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
duurzaam inzetbaarheid						
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	499.784	499.784	499.784	499.784	499.784	499.784

reserve	791034 Reserve aanleg glasvezel
----------------	--

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Honderd procent verglazing van de gemeente te komen, waarbij deze reserve het mogelijk maakt om kosten en opbrengsten met elkaar in verhouding te laten.
voeding uit	Eenzijds door de vergoeding van de glasvezel exploitant en anderzijds de vergoeding in de degeneratiekosten in de reserve te storten.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	4.371	4.371	13.367	13.367	13.367	13.367
toevoeging 31/12/2020		8.996				
Totaal toevoegingen	-	8.996	-	-	-	-
Overheveling Glasvezel Cranendonck						
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	4.371	13.367	13.367	13.367	13.367	13.367

reserve	791040 Reserve Duurzaamheid
---------	-----------------------------

soort reserve Bestemmingsreserve
 budgethouder Afdelingshoofd Beleid
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de reserve

voeding uit

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	-	-	229.739	229.739	229.739	229.739
punt 7 jaarrekening van AR	237.098	237.089				
Totaal toevoegingen	237.098	237.089	-	-	-	-
onttrekkingen warmtetransitie(klimaatakkoord)	30.000-	7.350-				
Totaal onttrekkingen	30.000-	7.350-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	207.098	229.739	229.739	229.739	229.739	229.739

reserve	791045 Reserve verduurzaming gebouwen
---------	---------------------------------------

soort reserve Bestemmingsreserve
 budgethouder Afdelingshoofd Beleid
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de reserve

voeding uit

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	-	-	909.230	784.230	784.230	784.230
saldo verkoop 3 panden	800.000	909.230				
Totaal toevoegingen	800.000	909.230	-	-	-	-
MJOP			125.000-			
Totaal onttrekkingen	-	-	125.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	800.000	909.230	784.230	784.230	784.230	784.230

reserve	791064 Reserve overgehevelde budgetten
---------	--

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Alle afdelingshoofden
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Voorkomen dat middelen van lopende projecten opnieuw vrijgemaakt dienen te worden.
voeding uit	Middelen die via de bestuursrapportages of via de resultaatbepaling bij de programmarekening aangegeven zijn.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	442.309	442.309	372.698	342.698	342.698	342.698
burap 2020						
Natura 2000 (pachtbeleid)	15.000	15.000				
omgevingswet	120.000	138.916				
economische visie	30.000	71.243				
metalot	65.000	76.214				
uitvoering sportakkoord	20.000	20.000				
cultuureducatie met kwaliteit	5.000	-				
WMO clientervaringsonderzoek	10.000	10.000				
DIT coordinator	7.000	7.000				
Totaal toevoegingen	272.000	338.373	-	-	-	-
Lokaal sportakkoord/sportformateur	11.800-	11.800-				
ontwikkelen omgevingsvisie	20.000-	20.000-				
inhuur DIC	28.000-	28.000-				
metalot	15.650-	15.650-				
Nassau Dietz	44.497-	43.950-				
centrumplan budel	8.500-	8.500-				
Randweg oost, Fabrieksstr. Havenweg en Kempenweg	28.115-	28.115-				
Kansen over grenzen/Samenwerking Grensgebied de Kempen	24.000-	24.000-				
Economische visie	49.000-	49.000-	30.000-			
Bijdrage VRBZO/Dommelstroom Interventie Team	19.625-	19.625-				
Veiligheidsfonds/coordinator DIT	10.334-	10.334-				
Bedrijventerein	8.725-	8.725-				
Duurzaamheid	24.285-	24.285-				
Natura 2000 (pachtbeleid)						
omgevingswet						
economische visie						
metalot						
uitvoering sportakkoord						
cultuureducatie met kwaliteit						
WMO clientervaringsonderzoek						
DIT coordinator						
storting in Algemene reserve	-	116.000-				
Totaal onttrekkingen	292.531-	407.984-	30.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	421.778	372.698	342.698	342.698	342.698	342.698

reserve	791069 Reserve natuurcompensatie DIC
---------	---

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Voorzien in de natuurcompensatie voor het DIC.
voeding uit	Storting van een deel van die middelen die via verkoop van het Maarheezerbos/Hoenderbos zijn verkregen.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	657.932	657.932	657.932	657.932	657.932	657.932
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Natuurcompensatie						
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	657.932	657.932	657.932	657.932	657.932	657.932

reserve	791070 Reserve landschapversterking
----------------	--

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	De ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te verbeteren en/of te versterken waaronder het gebiedsgericht stimuleren van de Groen Blauwe Diensten.
voeding uit	Storting van een deel van de middelen die via verkoop van het Maarheezerbos /Hoenderbos zijn verkregen.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	340.105	340.105	363.132	351.882	340.632	329.382
storting, stika regeling		23.027				
Totaal toevoegingen	-	23.027	-	-	-	-
Stika regeling (raadsbesluit 18 dec 2018) herinrichting Blake Beemd	11.250- 94.478-	- -	11.250-	11.250-	11.250-	11.250-
Totaal onttrekkingen	105.728-	-	11.250-	11.250-	11.250-	11.250-
Stand reserve per 31-12-	234.377	363.132	351.882	340.632	329.382	318.132

reserve	791090 Reserve grondexploitatie
----------------	--

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Gekoppeld aan een ondergrens welke blijkt uite paragraaf Grondbeleid
wenselijk maximum bedrag	Anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens/buffer
doel van de reserve	Onvoorziene risico's in de gemeentelijke grondexploitatie opvangen met betrekking tot het kunnen voldoen van aanvullende kosten buiten de gevoteerde middelen om.
voeding uit	Gerealiseerde winsten op bouwgrondexploitatie of indien noodzakelijk aanvulling vanuit de algemene reserve.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	198.549	198.549	379.140	379.140	349.140	349.140
winstnemen Airpark raadsbesluit jaarrekening 2019 punt 4 van AR	170.451	132.689 170.451				
Totaal toevoegingen	170.451	303.140	-	-	-	-
Verliesnemen DIC Verliesnemen Nieuwstraat 55 Aanslag VPB nota grondbeleid Bijdrage per m2 verkochte bouwgrond		37.216- 99- 85.234-		30.000-		
Totaal onttrekkingen	-	122.549-	-	30.000-	-	-
Stand reserve per 31-12-	369.000	379.140	379.140	349.140	349.140	349.140

reserve	791091 Reserve ruimtelijke kwaliteit
----------------	---

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Uitgaven af te dekken die niet in het betreffende plan vallen maar die wel ten gunste van het plan komen.
voeding uit	Gerealiseerde verkopen van grond en de daaraan gekoppelde tarieven overeenkomstig de paragraaf Grondbeleid.

	Raming 2019	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	2.837.379	2.837.379	3.089.890	3.169.890	3.249.890	3.329.890
Bijdrage per m2 verkochte bouwgrond		85.234				
Bijdrage op basis van aneterieure overeenkomst burap 2020	100.000	167.277	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal toevoegingen	100.000	252.511	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	2.937.379	3.089.890	3.169.890	3.249.890	3.329.890	3.409.890

voorziening	791080 Voorziening riolering
-------------	-------------------------------------

soort voorziening	Waarvoor een heffing wordt geheven
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Naast het alloceren van gelden verkregen via heffingen van burgers tot doel om fluctuaties in de tariefstelling tot een minimum te beperken.
voeding uit	Door stortingen of onttrekkingen op basis van eventuele positieve of negatieve jaarresultaten bij het product riolering.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	1.382.725	1.382.725	1.284.820	906.585	528.350	828.350
Storting: resultaat 2019						
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking mutatie 2e burap	169.840-	-97.905	378.235-	378.235-	300.000	300.000
Totaal onttrekkingen	169.840-	97.905-	378.235-	378.235-	300.000	300.000
Stand reserve per 31-12-	1.212.885	1.284.820	906.585	528.350	828.350	1.128.350

voorziening	791015 Voorziening voormalig bestuur en personeel
--------------------	--

soort voorziening Voor verplichtingen, verliezen en risico's
budgethouder Afdelingshoofd Ondersteuning
wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
doel van de voorziening Toekomstige verplichtingen te dekken van voormalig bestuur en personeel.
voeding uit Heeft plaatsgevonden door vanaf 2005 tot en met 20018 jaarlijks € 280.000 in de voorziening te storten.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	109.074	109.074	109.074	101.074	93.074	93.074
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	14.000-		8.000-	8.000-		
Totaal onttrekkingen	14.000-	-	8.000-	8.000-	-	-
Stand reserve per 31-12-	95.074	109.074	101.074	93.074	93.074	93.074

voorziening	791050 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen
-------------	--

soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	627.648	627.648	777.234	936.964	1.051.894	1.334.624
Storting conform MJOP Schadevergoeding	100.000	282.730	282.730	282.730	282.730	282.730
Totaal toevoegingen	100.000	282.730	282.730	282.730	282.730	282.730
Onttrekking conform MJOP	88.500-	133.144-	123.000-	167.800-		
Totaal onttrekkingen	88.500-	133.144-	123.000-	167.800-	-	-
Stand reserve per 31-12-	639.148	777.234	936.964	1.051.894	1.334.624	1.617.354

voorziening	791049 en 791051 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen VTBC
-------------	---

soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan.

	Raming 2020	Werkelijk 2019	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	487.023	487.023	490.335	551.705	731.075	910.445
Storting conform MJOP extra storting vtbc vanuit algemene reserve	254.376	179.370	179.370	179.370	179.370	179.370
Totaal toevoegingen	254.376	179.370	179.370	179.370	179.370	179.370
Onttrekking conform MJOP Onttrekking conform MJOP	27.000-	49.637- 126.420-	118.000-			-
Totaal onttrekkingen	27.000-	176.057-	118.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	714.399	490.335	551.705	731.075	910.445	1.089.815

voorziening	791068 Voorziening salarissen VTBC
--------------------	---

soort voorziening Ter egalisering van kosten
budgethouder Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
doel van de voorziening Aanvulling salarissen voormalig personeel inzake privatesering Zuiderpoort
voeding uit Eenmalige storting in 2018

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	287.289	287.289	166.966	95.718	24.471	24.471
Storting						
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking conform MJOP	103.149-	120.323-	71.247-	71.247-		
Totaal onttrekkingen	103.149-	120.323-	71.247-	71.247-	-	-
Stand reserve per 31-12-	184.140	166.966	95.718	24.471	24.471	24.471

voorziening	791054 Voorziening onderhoud wegen
--------------------	---

soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor het wegennet.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan.

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	396.221	396.221	448.013	422.207	396.401	370.595
Storting conform Beheerplan wegen	637.531	637.484	637.531	637.531	637.531	637.531
Totaal toevoegingen	637.531	637.484	637.531	637.531	637.531	637.531
Onttrekking conform Beheerplan wegen	688.818-	585.692-	663.337-	663.337-	663.337-	663.337-
Totaal onttrekkingen	688.818-	585.692-	663.337-	663.337-	663.337-	663.337-
Stand reserve per 31-12-	344.934	448.013	422.207	396.401	370.595	344.789

voorziening	791075 Voorziening 2bconnect
-------------	------------------------------

soort voorziening Ter egalisering van kosten
 budgethouder Afdelingshoofd Burgers en Bedrijven
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de voorziening Voor het behouden en verbeteren van biodiversiteit op bedrijventerreinen.

voeding uit

	Raming 2020	Werkelijk 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	61.823	61.823	62.794	62.794	62.794	62.794
Storting		2.356				
Totaal toevoegingen	-	2.356	-	-	-	-
Onttrekking	61.283-	1.385-				
Totaal onttrekkingen	61.283-	1.385-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	540	62.794	62.794	62.794	62.794	62.794

voorziening	791074 Voorziening straatverlichting
--------------------	---

soort voorziening Ter egalisering van kosten
budgethouder Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
doel van de voorziening Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor de straatverlichting.
voeding uit Bedragen zoals aangegeven in het onderhoudsplan straatverlichting

	Raming 2020	Werkelijk 2019	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Stand reserve per 1-1-	130.166	130.166	184.035	237.904	291.773	345.642
Storting 2019	53.869	53.869	53.869	53.869	53.869	53.869
Totaal toevoegingen	53.869	53.869	53.869	53.869	53.869	53.869
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	184.035	184.035	237.904	291.773	345.642	399.511

Bijlage 2: Overzicht investeringen

Grootboek nummer	Omschrijving	Beschikbaar	Werkelijk	Restant	werkelijk	restant	Afsluiten	Toelichting
			2019	31-12-2019	2020	31-12-2020		
700118	Inrichting gemeentehuis/werf	100.000	10.412	89.588	46.334	43.254	nee	
721053	GVVP 2013 verkeer over grenzen	25.000	0	25.000	0	25.000	nee	Project is vertraagd en wordt in 2021 verder opgepakt.
721060	Infrastructurele verbetering smalle wegen	411.000	377.459	33.541	33.839	-298	ja	Project afgerond in 2020
721061	Reconstructie Grootshoterweg	296.000	7.992	288.008	288.339	-331	ja	Project afgerond in 2020
721062	Woonstraten kern Budel uitvoering 2019	409.000	476	408.524	10.295	398.229	nee	Project is toegevoegd aan integraal project Centrumplan Budel.
721066	MP ontwikkeling vrachtverkeer Maarheeze	54.465	15.465	39.000	1.577	37.423	nee	Project vertraagd door stikstofdiscussie en noodzakelijke aanpassingen aan bestemmingsplan. Uitvoering staat gepland voor 2022.
721074	Parkeervoorziening Bravo College	197.282	22.995	174.287	146.180	28.107	nee	Project is afgerond. Investering nog niet afsluiten i.v.m. nog te verwachten kleine aanpassingen, verbeteringen en correcties.
721079	Herinrichting Stationsstraat Maarheeze	1.481.317	179.777	1.301.540	1.024.401	277.139	nee	Project is inhoudelijk afgerond. Investering nog niet afsluiten i.v.m. nog te verwachten eindafrekening, kleine aanpassingen, verbeteringen en correcties.
721080	GVVP 2018	705.025	346.261	358.764	203.946	154.818	nee	Projecten lopen nog door in 2021.
721081	GVVP 2019	470.000	169.558	300.442	-1.835	302.277	nee	Projecten lopen nog door in 2021.
721083	Randweg Zuid Budel	123.000	0	123.000	5.130	117.870	nee	Uitvoering vindt nog in 2021 en 2022 plaats.
	Koenraadweg, Hogten			1.050.000	806.960	243.040	nee	Project wordt in het voorjaar van 2021 afgerond.
	Centrumplan Budel openbaar groen			610.000	0	610.000	nee	Uitwerking CP Budel is voorzien in 2021. Uitvoering wordt verwacht in 2022.
	Centrumplan Budel parkeervoorziening			200.000	0	200.000	nee	Uitwerking CP Budel is voorzien in 2021. Uitvoering wordt verwacht in 2022.
	Samen naar de A2			549.000	1.521	547.479	nee	Uitvoering wordt verwacht in 2022 en 2023.
	Natuur en cultuurpoort Baronie			420.000	0	420.000	nee	
744102	Herhuisvesting Babbelz	236.691	228.803	7.888	118	7.770	nee	Project is inhoudelijk afgerond. Investering nog niet afsluiten i.v.m. nog te verwachten eindafrekening, kleine aanpassingen, verbeteringen en correcties.
	Realisatie 4 kleedlokale sportpark Budel			180.000	11.677	168.323	nee	
755002	Landschappelijke herinrichting Blake Beemd	96.000	1.522	94.478	0	94.478	nee	Gesprekken met betrokkenen over realisatie lopen nog, maar zijn door corona vooralsnog uitgesteld.
756005	Aanplant bomen Cranendoncklaan/Graafschap Hornelaan Budel	85.000	38.862	46.138	36.058	10.080	nee	Project heeft vertraging opgelopen door het aantreffen van vervuilende grond.

758002	Nieuwbouw de Schakel	1.701.154	77.627	1.623.527	20.164	1.603.363	nee	
758003	Project de Schaapskooi	97.849	29.900	1.403.949	13.439	1.390.510	nee	
763005	Herontwikkeling de Borgh	2.387.932	2.669.338	749.691	172.076	577.615	nee	
763009	Inrichting de Borgh	500.000	670.998	-170.998	-170.998	0	ja	
764100	1e Inrichting meubilair voortgezet onderwijs asielzoekerskinderen	150.000	138.863	11.137	11.137	0	ja	
772219	V-GRP 2019	1.068.000	235.442	832.558	1.035.343	-202.785	ja	Het gedeelte van jaarschijf 2019 dat in 2020 is uitgevoerd betrof hoofdzakelijk de afronding van reliningwerkzaamheden en de Stationsstraat. De overschrijding op het krediet wordt veroorzaakt door een andere wijze van doorbelasten van uren in vergelijking met de jaren voor 2020.
772251	V-GRP 2020			2.670.000	175.773	2.494.227	nee	Voor 2020 zijn de investeringen geraamd op € 2.670.000,- de investeringen voor drukriolering en gemalen zijn uitgevoerd de overige investeringen zijn in voorbereiding. Een groot deel van de investering is bestemd voor het centrumplan (Capucijnerplein en Dr. A. Mathijssenstraat). De opstart van de voorbereiding van de werkzaamheden voor het centrumplan is in de tweede helft van 2020 gestart. Uitvoering van de investeringen is hierdoor vertraagd. Dit geldt ook voor de uitvoering van project 't Stepke. Uitvoering is nu voorzien in 2021 en deels in 2022.
772300	zonnepanelen				228.340			

Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (begroot of werkelijk > € 50.000,-) met invloed op het rekeningssaldo
(exclusief baten en lasten ten laste en/of ten gunste van reserves)

X € 1.000

Baten		
Programma	Omschrijving	Werkelijk
Wonen en leven	Leges omgevingsvergunningen	+195
Wonen en leven	Leges ivm werkzaamheden kabels en leidingen	+89
Wonen en leven	Gemeenschapshuizen minder huur ontvangen	-67
Recreatie en toerisme	Lagere inkomsten binnensport door corona	-51
Recreatie en toerisme	Sportverenigingen TVS regeling per saldo	+84
Sociaal Domein	Kwijtschelding eigen bijdrage WMO	-52
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Per saldo voordeel algemene uitkering	
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Meeropbrengst Toeristenbelasting	+72
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Meeropbrengst Onroerende zaakbelasting	+64
Subtotaal		+334
Lasten		
Programma	Omschrijving	Werkelijk
Wonen en leven	Geo-informatie	+83
Wonen en leven	Deel IBOR gelden niet ingezet	+54
Wonen en leven	Afval o.a. hogere inzamelkosten en naheffing afvalfonds	-391
Werk en economie	Lagere uitgaven economisch stimuleringsbeleid	+69
Sociaal Domein	Bijstandsverlening per saldo voordeel	+68
Sociaal Domein	Bijzondere bijstand per saldo voordeel	+66
Sociaal Domein	Tozo regeling per saldo	+84
Sociaal Domein	Begeleiding 18+	-66
Sociaal Domein	Hogere kosten hulpmiddelen	-123
Sociaal Domein	Voordeel Jeugd	+890
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Projectleider ondermijning	+52
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Stelpost loon en prijscompensatie	+258
Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Hogere bijdrage GRSA2	-253
Alle programma's	Overige afwijkingen	
Subtotaal		+791
Totaal		+1.125

Bijlage 4: SISA verantwoordingsinformatie

In 2006 is de SISA (Single Information Single Audit) geïntroduceerd. Kort samengevat komt het erop neer dat voor een aantal regelingen ingaande het verantwoordingsjaar 2006 niet meer middels een afzonderlijk document met accountantsverklaring verantwoording wordt afgelegd aan het Ministerie maar dat dit als onderdeel van de programmarekening gaat gebeuren. In een bijlage bij de programmarekening dient de gemeente de verantwoordingsinformatie op te nemen over de diverse ontvangen specifieke uitkeringen.

De doelstelling van SISA is de verantwoordings- en controlelasten voor de gemeente te verminderen. Onderstaand is een toelichting per uitkering opgenomen. Het bestedingsbegrip is voor alle uitkering vanaf 2011 op baten en lasten stelsel.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021								
JenV	A4	Regeling eenmalige uitkering gemeenten voor maatregelen ter vermindering overlast en criminaliteit asielzoekers Gemeenten	Besteding (jaar T) - zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenning	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gerealiseerd Aard controle R Indicator: A4/01	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: A4/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A4/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A4/06
			€ 94.512	€ 94.512	Ja		Nee	Ja
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 266.957	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
		Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06	Alleen invullen bij akkoord ministerie.		
			€ 123.800	€ 123.800	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10		
			€ 123.800	€ 123.800	Ja	Nee		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 118.435	€ 6.395	€ 12.125	€ 17.327		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			€ 118.435	€ 6.395	€ 12.125	€ 17.327		

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-00251558	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Ja					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 3.072.411	€ 34.807	€ 277.048	€ 605	€ 49.912	€ 1.080
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 6.211	€ 3.460	€ 0	€ 243.891	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicator: G3/06
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	
			€ 0	€ 0	€ 21.310	€ 0	€ 0	€ 3.673
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07					
			Ja					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.171.567	€ 204.684	€ 6.314	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 241.725	€ 20.000	€ 1.449	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 183.489	€ 17.157	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	310	25	€ 21.558	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	83	10		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	75	3		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 173.330	€ 67.891				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
			1 SPUK20-802856	€ 216.757	€ 29.192	€ 36.195	€ 40.052	(1) Geen zekerheid BTW sportbedrijf. (2) Vanwege onduidelijkheid in de invulwijzer SiSa zijn cel H4/04 t/m H4/07 ingevuld op basis van de nettobedragen na toepassing van de rato van 17,5%
	Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)					
	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/11</i>					
	1 SPUK20-802856	€ 105.439	125,05%					
	2		0,00%					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/05</i>	
			€ 0	€ 24.503	€ 0	€ 24.503	Nee	

Bijlage 5:Overzicht over te hevelen budgetten 2020

Omschrijving	Programma	Product	Begroot bedrag conform burap 2020	Werkelijk bedrag conform jaarrekening
Programma 1				
Omgevingswet	Wonen + leven	Wonen	120.000	138.916
Natura 2000(pachtbeleid)	Wonen + leven	Wonen	15.000	15.000
Programma 2				
Economische visie	Werk + Economie	Economie	30.000	71.243
Metalot-werkbudget	Werk + Economie	Economie	65.000	76.214
Programma 3				
Uitvoering sportakkoord	Recreatie +Toerisme	Sport	20.000	20.000
Cultuureducatie met kwaliteit	Recreatie + toerisme	cultuur	5.000	0
Programma 4				
WMO clientervaringsonderzoek	Sociaal Domein	WMO	10.000	10.000
Programma 5				
Dit Coordinator	Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen	Openbare orde en veiligheid	7.000	7.000
Totaal			272.000	338.373

Bijlage 6: Kerngegevens jaarrekening 2020

A: Sociale structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2019	Werkelijke gegevens 31-12-2020
Aantal inwoners	21.163	21.004
waarvan:		
inwoners 0 - 19 jaar	4.240	4.067
inwoners 20 - 64 jaar	11.921	11.874
inwoners 65 - 74 jaar	2.900	2.893
inwoners 75 - 84 jaar	1.595	1.664
85 jaar en ouder	507	506
Aantal mannen	10.674	10.661
Aantal vrouwen	10.489	10.343
Aantal leerl. basisonderwijs scholen Cranendonck	1.573*	1531*
Aantal leerl. voortgezet onderwijs (dependance Budel)	311*	315*
*stand per 1 oktober		
Participatiewet(PW)	216	217
Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ)	2	1
De Inkomensvoorziening voor Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW)	20	16
De Inkomensvoorziening voor Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen (IOAZ)	4	4
Aantal voorzieningen Jeugdzaken	421	439
Aantal vervoersvoorzieningen WMO	544	517
Aantal rolstoelvoorzieningen WMO	207	199
Aantal woonvoorzieningen WMO	151	175
Aantal voorzieningen huishoudelijke hulp WMO	481	498

B: Fysieke structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2019	Werkelijke gegevens 31-12-2020
Oppervlakte gemeente in hectare totaal woonruimten waarvan: aantal woningen aantal bijzondere wooneenheden aantal woonwagens	7.814 9.482 9.007 445 30	7814 9518 9043 445 30
Lengte van wegen: wegen buiten de bebouwde kom in km wegen binnen de bebouwde kom in km semi- en onverharde wegen, fiets- en voetpaden in km	127 124 73	127 124 73
Aantal m ² openbaar groen: Oppervlakte bossen en natuur in hectare	599.000 310	599.000 310

C: Financiële structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2019	Werkelijke gegevens 31-12-2020
Gewone uitgaven*		
- absoluut	50333.000	45.936.000
- per inwoner	2.378	2.187
Gewone inkomsten*		
- absoluut	49.859.000	50.197.000
- per inwoner	2.355	2.390
Opbrengst belastingen en rechten		
- absoluut	10.138.000	10.825.000
- per inwoner	479	515
Algemene uitkering Gemeentefonds		
- absoluut	27.822.469	29.891.646
- per inwoner	1.315	1.423
Algemene uitkering Jeugd, Participatie en WMO		
- absoluut	2.413.752	2.149.118
- per inwoner	114	102
Eigen financieringsmiddelen		
- absoluut	22.041.000	22.900.000
- per inwoner	1.041	1.090
Vaste schuld		
- absoluut	26.412.000	30.544.000
- per inwoner	1.248	1.454

* Uitgaven/Inkomsten algemene dienst voor resultatenbestemming (excl. grondexploitatie).

Bijlage 7: Baten en Lasten per taakveld

Taakveld	Inkomsten		Uitgaven	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
0.1 Bestuur	€ -14.521	€ -	€ 1.443.065	€ 1.358.768
0.10 Mutaties reserves	€ -1.379.150	€ -1.526.860	€ 8.609.468	€ 9.847.416
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ -13.000	€ -247.279	€ 550.281	€ 892.855
0.2 Burgerzaken	€ -481.980	€ -500.430	€ 1.520.780	€ 1.611.396
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ -680.964	€ -682.056	€ 824.038	€ 824.575
0.4 Overhead	€ -13.158.105	€ -13.666.862	€ 12.383.866	€ 12.372.606
0.5 Treasury	€ -2.736.151	€ -2.727.424	€ 2.661.398	€ 2.621.966
0.61 OZB woningen	€ -4.326.291	€ -4.371.305	€ 64.600	€ 55.916
0.62 OZB niet-woningen	€ -874.359	€ -891.781	€ -	€ -
0.63 Parkeerbelasting			€ -	€ -
0.64 Belastingen overig	€ -40.103	€ -28.921	€ -	€ -
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	€ -30.316.738	€ -32.040.764	€ -	€ -
0.8 Overige baten en lasten	€ -548.871	€ -695.734	€ 1.076.877	€ 732.274
0.9 Vennootschapbelasting			€ -	€ -
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ -82.000	€ -87.148	€ 1.382.913	€ 1.382.747
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ -74.811	€ -137.922	€ 522.416	€ 540.215
2.1 Verkeer en vervoer	€ -27.098	€ -138.050	€ 2.553.043	€ 2.504.898
2.2 Parkeren			€ 3.113	€ 3.113
2.5 Openbaar vervoer			€ 3.133	€ 3.133
3.1 Economische ontwikkeling		€ -	€ 725.056	€ 614.631
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ -	€ -816.579	€ 4.296	€ 820.875
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ -16.327	€ -12.000	€ 64.359	€ 57.241
3.4 Economische promotie	€ -169.921	€ -241.566	€ 235.105	€ 240.951
4.1 Openbaar basisonderwijs			€ 78.097	€ 46.088
4.2 Onderwijshuisvesting			€ 655.306	€ 739.003
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ -188.157	€ -141.487	€ 924.292	€ 842.637
5.1 Sportbeleid en activering	€ -77.791	€ -315.544	€ 445.856	€ 570.746
5.2 Sportaccommodaties	€ -613.576	€ -541.937	€ 1.100.618	€ 1.191.284
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ -185.809	€ -119.450	€ 896.676	€ 951.796
5.4 Musea			€ 49.488	€ 32.997
5.5 Cultureel erfgoed			€ 25.201	€ 25.201
5.6 Media			€ 392.040	€ 381.145
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ -33.468	€ -57.387	€ 1.495.911	€ 1.349.411
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ -24.260	€ 9.260	€ 1.275.518	€ 1.173.179
6.2 Wijkteams			€ 1.298.813	€ 1.219.307
6.3 Inkomensregelingen	€ -5.150.500	€ -6.067.696	€ 7.096.314	€ 7.732.473
6.4 Begeleide participatie			€ 1.873.158	€ 2.043.440
6.5 Arbeidsparticipatie			€ -	€ -
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ -135.098	€ -81.260	€ 1.331.824	€ 1.413.593
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			€ 3.149.721	€ 3.209.384
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			€ 4.091.862	€ 3.213.226
6.81 Geëscaleerde zorg 18+			€ 36.101	€ 36.101
6.82 Geëscaleerde zorg 18-			€ 389.558	€ 382.103
7.1 Volksgezondheid			€ 709.450	€ 701.422
7.2 Riolering	€ -2.214.840	€ -2.193.616	€ 1.696.549	€ 1.675.325
7.3 Afval	€ -2.211.103	€ -2.159.078	€ 1.657.296	€ 2.048.560
7.4 Milieubeheer	€ -	€ -15.903	€ 538.772	€ 595.808
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ -83.300	€ -60.244	€ 107.053	€ 109.412
8.1 Ruimtelijke ordening	€ -1.405.032	€ -2.158.463	€ 935.778	€ 1.313.060
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	€ 23.587	€ -599.740	€ 23.562	€ 599.739
8.3 Wonen en bouwen	€ -980.508	€ -1.067.270	€ 1.182.589	€ 1.016.743
Eindtotaal	€ -68.220.245	€ -74.382.496	€ 68.085.210	€ 71.098.759

Bijlage 8: Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABdK	Actief Bodembeheer de Kempen
AMHK	Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling
AO	Administratieve Organisatie
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
ARCOR	Algemene randvoorwaarden Cranendonckse Openbare Ruimte
ARG	Algemene Reserve Grondexploitatie
AU	Algemene Uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWB	Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBT	Bedrijventerreinen Benchmark Tool
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004
BCF	BTW Compensatie Fonds
BdK	Bibliotheek De Kempen
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIG	Baseline Informatieveiligheid Gemeenten
BIO	Buitengebied In Ontwikkeling
BIO	Ensia/Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Overheid
BIVAK	BRAVO! College voor innovatief vakmanschap
BIZOB	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant
BKP	Beeldkwaliteitplan
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOM	Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij
BO-MIRT	Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
Bor	Besluit Omgevingsrecht
BOV	Budelse Ondernemers Vereniging
BOVO	Bovenwijkse Voorzieningen
BTPL	Basisteamprogrammaleider
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BvC	Baronie van Cranendonck
BVL	Brabants VerkeersveiligheidsLabel
BW/MO	Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR/UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling/Uitwerkingsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CEO	Cliëntervaringsonderzoek
Cer	Compensatie eigen risico

CISO	Coördinator informatieveiligheid
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB	Centraal Planbureau
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CRM	Customer Relationship Management
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Wegen- en Waterbouw
CRZ	Collectief Randweg Zuid
CMK	Cultuurreductie met kwaliteit
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DDS	Datadistributiesysteem
DIC	Duurzaam Industrierrein Cranendonck
DIV	Documentatie en Informatie Voorziening
DKD	Digitaal Klantdossier
DLO	Dienst Landbouwkundig Onderzoek
DMS	Document Management Systeem
DO	Definitief Ontwerp
DSP	Dorpssteunpunt
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVC	Dement Vriendelijk Cranendonck
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EB	Eigen Bijdrage
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Economische en Monetaire Unie
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FMI	Funciemengingsindex
Fup	Fauna uittreed plaatsen
FVW	Financiële verhoudingswet
GALM	Groninger Actief Leven Model
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie voor persoonsgegevens
GBKN	Grootschalige Basiskaart van Nederland
GEO	Geografisch
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
Ggz	Geestelijke gezondheidszorg
GGzE	Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde Instelling
GMSD	Gemeentelijke Monitoring Sociaal Domein
CPB	Centraal Planbureau
GPvE	Globaal Programma van Eisen
GRSA2	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkende A2-gemeenten
GREX	Grondexploitatie
GTK	Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader
GVOP	Gemeentelijke Voorzieningen voor Officiële Publicaties
GVL	Gemeenschappelijke Vluchtelingen Locatie
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan

HbH	Hulp bij Huishouden
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HNG	Hypotheekfonds Nederlandse Gemeenten
HNW	Het Nieuwe Werken
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HRM	Human Resources Management
HvC	Hof van Cranendonck
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBOR	Integraal Beheerkwaliteitsplan Openbare Ruimte
IBP	Interbestuurlijk programma
IC	Interne Controle
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
iDOP	Integraal dorpontwikkelingsplan
IGO	Integrale Gebiedsontwikkeling
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IOK	Intentieovereenkomst
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensivering Toezicht Veehouderijen
JB/JR	Jeugdbescherming/Jeugdreclassering
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JuZa	Juridische Zaken
KCA	Klein Chemisch Afval
KCC	Klant Contact Centrum
KIT	Kempen Interventieteam
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KPI	Kritische Prestatie Indicator
KZC	Kindzorgcentrum
LAA	Landelijk Aanpak Adreskwaliteit
LAP3	Landelijk Afvalbeheerplan 3
LGB	Lokaal Gezondheidsbeleid
LIA	Langetermijn agenda
LISA	Landelijk informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LNV	Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
LTA	Lange Termijn Agenda
LVO	Limburg Voortgezet Onderwijs
MBvO	Meer Bewegen voor Ouderen
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MER	Milieueffect Rapportage
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
MJOP	Meerjarig onderhoudsprogramma
MKB	Midden en klein bedrijf
MKOB	Meldkamer Oost Brabant
MO	Maatschappelijke Ondersteuning
MPG	MeerjarenPrognose Grondexploitaties
MRE	Metropoolregio Eindhoven
MT	Managementteam
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NIMBY	Not in my back yard

NPK	Nota Publiekrechtelijke Kaders
NPR	Nederlandse Praktijk Richtlijn
NPS	Net Promoter Score
NRS	Netto Retraction Score
NUP	Nationaal Uitvoering Programma
NWW'er	Niet Werkende Werkzoekende
NZA	Nederlandse Zorgautoriteit
OCC	Ondernemersvereniging Cranendonck
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
OGB	Onderlinge gemeentelijke bosbrandverzekering
OHBA	Onderwijs huisvesting basisonderwijs asielzoekerskinderen
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OZB	Onroerende Zaak Belastingen
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
P&C	Planning & Control
P-budget	Personeelsbudget
PGB	Persoonsgebonden Budget
PIMS	Personeelsinformatie Managementsysteem
PIJOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Juridische zaken, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie en Huisvesting
PIP	Persoonlijk Inburgerings Plan
PIT	Peelland interventieteam
PMD	Plastic, metaal en drankenkartons
PMO	Platform Maatschappelijke Ondersteuning
POH	Praktijkondersteuner huisarts
Poc	Percentage of completion
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RES	Regionale Energie Strategie
R&T	Recreatie & Toerisme
RHCE	Regionaal Historisch Centrum Eindhoven
RIB	Raadsinformatiebrief
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RIEC	Regionaal informatie- en expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMA	Record Management Applicatie
RO	Ruimtelijke ordening
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROK	Regionaal Operationeel Kader
ROVL	Richtlijn openbare verlichting
RPvE	Ruimtelijk Programma van Eisen
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
RUP	Regionaal UitvoeringsProgramma
RvIG	Rijksdienst voor identiteitsgegevens
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SD	Sociaal Domein
SGDK	Samenwerking Grensgebied De Kempen
SISA	Single information, Single audit
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	Shared Service Center
Stika	Stimuleringskader landschappen

SVB-BGT	Samenwerkingsverband Van Bronhouders – Basisregistratie Grootchalige Topografie
SW	Sociale Werkplaats
SWI	Samenwerking Werk en Inkomen
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TRK	Team Ruimtelijke Kwaliteit
UVV	Uitvoeringsprogramma Verkeer & Vervoer
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VCC	Vrijwilligerscentrale Cranendonck
v-GRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VR	Veiligheidsregio
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VTA	Visual Tree Assessment
VTBC	Vrijtijdsbedrijf Cranendonck
VVE	Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie
VTH	Vergunningen Toezicht en Handhaving
VvC	Vereniging van Contracten
VVTV	Voorwaardelijke Vergunning Tot Verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
W&I	Werk & Inkomen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAC	Wmo Adviesraad Cranendonck
WAS	Warenwetbesluit Attractie en Speeltoestellen
Wbb	Wet bodembescherming
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
Wet OKE	Wet Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woningbouw
WGA	Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulp
WHVZ	Wet Hygiëne en Veiligheid Zwemgelegenheden
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WKO	Warmte-Koude-Opslagsysteem
WKPB	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
WKR	Werkkostenregeling
Wlz	Wet Langdurige Zorg
WML	Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelastingen
Wro	Wet Ruimtelijke Ordening
WSJG	Waar Staat Je Gemeente
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WTI	Werkgroep Tegengaan Identiteitsgegevens
WV	Woonvoorzieningen
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
Wvr	Wet Veiligheidsregio's
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet Werken naar Vermogen
WWV	Wet Werkloosheidsvoorziening
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

